

Beschikking van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

VERZONDEN 01 OKT. 2018

op de op 18 mei 2018 bij hen binnen gekomen aanvraag van het
Rijksvastgoedbedrijf, namens het Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties (hierna Ministerie van BZK), om vergunning krachtens de
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, voor de inrichting op de locaties
tussen de A16 en de spoorlijn bij station Lage Zwaluwe, in de gemeente
Moerdijk, kadastraal bekend gemeente Zevenbergen, sectie O,
perceelsnummers 2198, 2139 en 2143.
De aanvraag betreft het oprichten en in werking hebben van drie windturbines.

zaaknummer
18051469

plaats / datum
Tilburg,
1 oktober 2018

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

drs. R. Kessenich,
teammanager Vergunningverlening Landelijk gebied,
Afvalverwerking, Bodem & Water
Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

BESLUIT

Omgevingsvergunning verlenen

Onderwerp

Op 18 mei 2018 is een aanvraag voor een omgevingsvergunning ontvangen van het Rijksvastgoedbedrijf, namens het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna Ministerie van BZK), voor het Windpark A16 RWS. Het betreft een aanvraag voor het oprichten van drie windturbines. De aanvraag gaat over de locaties tussen de A16 en de spoorlijn bij station Lage Zwaluwe, in de gemeente Moerdijk, kadastraal bekend gemeente Zevenbergen, sectie O, perceelsnummers 2198, 2139 en 2143. De omgevingsvergunning wordt aangevraagd voor een periode van 25 jaar. De aanvraag is geregistreerd onder OLO-nummer 3662439 en zaaknummer 18051469.

Concreet wordt verzocht om een vergunning voor:

1. een vergunning ex artikel 2.1, lid 1, onder a (bouw);
2. een vergunning ex artikel 2.1, lid 1, onder e (milieu).

Besluit

Wij besluiten, gezien de overwegingen die zijn opgenomen in deze vergunning en gelet op de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de daarop betrekking hebbende uitvoeringsbesluiten en -regelingen aan het Ministerie van BZK een (omgevings)vergunning:

op grond van artikel 2.1, eerste lid, onder a. (het bouwen van een bouwwerk) te verlenen voor de bouw van drie windturbines, voor zover de tiphoogte van de te bouwen windturbine is gelegen tussen de 199,5 meter en 210 meter.

op grond van artikel 2.1, eerste lid, onder a. (het bouwen van een bouwwerk) te weigeren voor de bouw van drie windturbines voor zover de tiphoogte van de te bouwen windturbines is gelegen tussen de 190 en 199,5 meter;

op grond van artikel 2.1, eerste lid, onder e. (het oprichten van een inrichting en het in werking hebben van een inrichting) te verlenen voor het oprichten en in werking hebben van drie windturbines voor een periode van 25 jaar, geldend vanaf het onherroepelijk worden van deze vergunning;

dat 25 jaar na het onherroepelijk worden van deze vergunning de windturbines ontmanteld en verwijderd dienen te zijn en de bestaande toestaand hersteld dient te zijn;

dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uit maken van deze vergunning, voor zover de voorschriften en beperkingen van deze vergunning niet anders bepalen:

- OLO aanvraagformulier, nummer 3662439, datum 18 mei 2018;
- Toelichting aanvraag omgevingsvergunning WP RWS, mei 2018;
- Situatietekeningen Windpark Rijkswaterstaat A16, nummer A0-3.112.801, datum 30-04-2018;
- Voor- en zijaanzicht A16 hoog, nummer 16095-01, datum 5 maart 2018;
- Principetekening fundatie, datum 21 april 2011;
- Brief Rijksvastgoedbedrijf, ontsluiting en parkbekabeling buiten aanvraag, datum 28 mei 2018;
- Brief Rijksvastgoedbedrijf, aanvraag voor periode van 25 jaar, datum 28 mei 2018;

- Milieueffectrapport Windenergie A16, inclusief bijlagen, Bosch & Van Rijn, versie 1.2, datum 24 mei 2018.
- Nota aanvullingen aanvraag, Pondera Consult, datum 28 september 2018;
Oplegnotitie akoestisch onderzoek 'Windenergie A16', Bosch & van Rijn, datum 9 augustus 2018;
- Oplegnotitie slagschaduw onderzoek 'Windenergie A16', Bosch & van Rijn, datum 10 augustus 2018.
- Oplegnotitie Risicoanalyse A16 'Windenergie A16', Bosch & van Rijn, datum 14 augustus 2018.

aan deze vergunning voorschriften te verbinden.

Wij besluiten om maatwerkvoorschriften te stellen:

op grond van artikel 8.42 Wet milieubeheer juncto artikel 3.14, lid 4 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en artikel 3.12, tweede lid van de Activiteitenregeling milieubeheer ten aanzien van afwijkende normen voor slagschaduw ter plaatse van gevoelige objecten;

op grond van artikel 8.42 Wet milieubeheer juncto artikel 3.14 a lid 3 Activiteitenbesluit milieubeheer ten aanzien van afwijkende normen voor geluidhinder op de gevel van gevoelige gebouwen.

op grond van artikel 8.42 Wet milieubeheer juncto artikel 2.1, lid 4 van het Activiteitenbesluit milieubeheer ten aanzien van het verlichtingsplan voor de obstakelverlichting.

Inhoudsopgave

Besluit	2
Voorschriften.....	5
Bouwen	5
1. Het bouwen van een bouwwerk	5
Milieu	7
2. Maatwerkvoorschrift geluid	7
3. Maatwerkvoorschrift slagschaduw	7
4. Maatwerkvoorschrift obstakel verlichting	7
5. MER evaluatie	7
6. Bedrijfsbeëindiging	8
Procedurele overwegingen	9
Inhoudelijke overwegingen.....	15
Bouwen	15
1. Het bouwen van een bouwwerk	15
Milieu	17
2. Inrichting.....	17
3. Algemene overwegingen.....	17
4. Afval	18
5. Bodem	19
6. Energie en vervoersmanagement.....	19
7. Externe Veiligheid.....	19
8. Geluid	20
9. Slagschaduw	22
10. Verlichting	23
11. Radarverstoring.....	24
12. Conclusie.....	25
Bijlage 1: Begrippen	26
Bijlage 2: geluidbelasting woningen LPM	27
Bijlage 3: slagschaduwtabel woningen LPM	28
Bijlage 4: Nota van zienswijzen.....	29

VOORSCHRIFTEN

Bouwen

1. Het bouwen van een bouwwerk

1.1. Algemeen

1.1.1. Van de windturbine en alle bijbehorende bouwwerken, dienen alle conform de ministeriele regeling omgevingsrecht in te dienen bescheiden, **tenminste 14 weken voor aanvang van de werkzaamheden** te worden ingediend en goedgekeurd, alvorens met de werkzaamheden begonnen mag worden.

1.1.2. In afwijking van voorschrift 1.1.1 moeten de volgende gegevens en bescheiden uiterlijk **drie weken voor aanvang van de werkzaamheden** worden overgelegd ter instemming aan het bevoegd gezag, via bouwen@omwb.nl:

Detailberekeningen en – tekeningen met betrekking tot constructieve veiligheid, belastingen en belastingcombinaties (sterkte en stabiliteit) en de uiterste grenstoestand van alle (te wijzigen) constructieve delen van het bouwwerk alsmede van het bouwwerk als geheel, voor zover het niet de hoofdlijn van de constructie dan wel het constructieprincipe betreft.

1.1.3. De op grond van de artikelen 8.2 tot en met 8.6 Bouwbesluit 2012 te treffen maatregelen moeten worden vastgelegd in een veiligheidsplan. Tenminste **twee weken voor aanvang van de werkzaamheden** dient dit ter beoordeling te worden overgelegd aan het bevoegd gezag, via bouwen@omwb.nl. Het plan bevat tenminste de volgende gegevens:

- a. ten minste een tekening waaruit de bouw- of sloopplaatsinrichting blijkt met:
 1. De toegang tot de bouwplaats inclusief afscheiding en afsluiting van de bouwplaats;
 2. De ligging van het te bebouwen percelen/kavels en de omliggende wegen en bouwwerken;
 3. De situering van de bouwwerken;
 4. De aan- en afvoerwegen;
 5. De laad- en los- en hijszones;
 6. De plaats van de bouwketen;
 7. De grenzen van het bouwterrein waarbinnen alle bouwactiviteiten, inclusief het laden en lossen, plaatsvinden;
 8. De in of op de bodem van het perceel aanwezige leidingen;
 9. De plaats van ander hulpmaterieel en opslag van materialen;
- b. Gegevens en bescheiden over de toe te passen bouw- of sloopmethodiek en de toe te passen materialen, materieel, hulp- en beveiligingsmiddelen bij de bouw- of sloopwerkzaamheden;
- c. indien een bouwput wordt gemaakt:
 1. de hoofdpopzet van de verticale bouwputafscheiding en de bouwputbodem;
 2. de uitgangspunten voor een bemalingsplan;
 3. de uitgangspunten voor een monitoringsplan ter voorkoming van schade aan naburige bouwwerken;

- d. een rapport van een akoestisch onderzoek, indien aannemelijk is dat de dagwaarde vanwege het uitvoeren van bouw- of sloopwerkzaamheden meer bedraagt of de maximale blootstellingsduur in dagen langer duurt dan de waarden, bedoeld in artikel 8.3, tweede en derde lid Bouwbesluit, of indien aannemelijk is dat niet wordt voldaan aan de beleidsregels als bedoeld in artikel 8.3, vierde lid Bouwbesluit;
- e. een rapport van een trillingenonderzoek, indien aannemelijk is dat het uitvoeren van de bouw- of sloopwerkzaamheden een grotere trillingssterkte veroorzaakt dan de trillingssterkte bedoeld in artikel 8.4, eerste lid Bouwbesluit.

1.2. Meldingsplicht

- 1.2.1. Voordat met de werkzaamheden wordt begonnen, moet dit worden gemeld via het e-mailadres bouwen@omwb.nl met in het onderwerp "melding bouwwerken, Olo-nummer en adres.
- 1.2.2. Aan de Omgevingsdienst Midden- en West Brabant, moeten de volgende meldingen per e-mail worden gemeld aan bouwen@omwb.nl met als onderwerp "melden bouwwerk, Olo-nummer en adres": **tenminste 2 werkdagen van tevoren, bij voorkeur 2 werkweken**: de start van het heiwerk c.q. het boren van de palen en het storten van beton voor fundering, vloeren en overige constructies.
- 1.2.3. Zodra de werkzaamheden zijn beëindigd, moet dit direct worden gemeld via mailadres bouwen@omwb.nl met in het onderwerp "gereedmelding bouw, Olo-nummer en adres.

Milieu

2. Maatwerkvoorschrift geluid

2.1. Geluidgrenswaarden

- 2.1.1. In afwijking van artikel 3.14a lid 1 van het Activiteitenbesluit mogen de geluidmissieniveaus L_{den} en L_{night} veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige windturbines op de woningen in het gebied van Logistiek Park Moerdijk zoals opgenomen in Bijlage 2 bij deze vergunning, niet meer bedragen dan de waarden vermeld in de kolom 'Boven'.

3. Maatwerkvoorschrift slagschaduw

3.1. Slagschaduwwaarden

- 3.1.1. De slagschaduw veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige windturbines op de woningen die vermeld worden in Bijlage P bij het MER Windenergie A16 'Slagschaduwrapport vergunningen', bijlage E, tabel E.2 Bovengrens, deelgebied A, mag niet meer bedragen dan de tijd vermeld in deze tabel in de kolom 'RWS'.
- 3.1.2. De slagschaduw veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige windturbines op de woningen in het gebied van het Logistiek Park Moerdijk, vermeld in Bijlage 3 bij deze beschikking, mag niet meer bedragen dan de tijd vermeld in deze tabel in de kolom 'Slagschaduw RWS'.

4. Maatwerkvoorschrift obstakel verlichting

4.1. Verlichtingsplan

- 4.1.1. Voorafgaande aan de plaatsing van de windturbines dient vergunninghouder een verlichtingsplan voor de obstakelverlichting ter goedkeuring voor te leggen aan het bevoegd gezag. De obstakelverlichting mag pas na goedkeuring worden uitgevoerd.

5. MER evaluatie

5.1. Beschikbaar stellen onderzoekgegevens

- 5.1.1. De informatie die vergunninghouder voor de MER-evaluatie moet verstrekken bevat tenminste:
- de feitelijk gerealiseerde omvang van de windturbines: ashoogte, rotordiameter, vermogen, bronsterkte geluid;
 - gegevens over de feitelijke bedrijfsvoering, eventueel doorgevoerde wijzigingen, controles van de installaties e.d., eventueel opgetreden calamiteiten;
 - de daadwerkelijk optredende geluidemissies en geluidbelasting ter plaatse van de dichtstbijzijnde gevoelige objecten;
 - de daadwerkelijk optredende slagschaduw;
 - overige informatie, waarover vergunninghouder redelijkerwijs kan beschikken en voor zover nog niet eerder verzonden;
- Het bevoegd gezag kan nadere eisen stellen aan de benodigde informatie. De voornoemde informatie dient binnen 18 maanden na realisatie van de windturbines aan het bevoegd gezag zijn overgelegd.

6. Bedrijfsbeëindiging

- 6.1.1. Van het structureel buiten werking stellen van (delen van) installaties en/of beëindigen van (een van de) activiteiten moet het bevoegd gezag binnen 2 weken schriftelijk op de hoogte worden gesteld.
- 6.1.2. Binnen 6 maanden na het beëindigen van de activiteiten binnen de inrichting dienen de windturbines, door of namens vergunninghouder op milieuhygiënisch verantwoorde wijze in overleg met het bevoegd gezag te worden verwijderd.

PROCEDURELE OVERWEGINGEN

Omgevingsvergunning op aanvraag

Gegevens aanvrager

Op 12 maart 2018 is een aanvraag om een omgevingsvergunning als bedoeld in de Wabo ontvangen. Het betreft een verzoek van: Ministerie van BZK, Postbus 16169 te 's-Gravenhage.

Projectbeschrijving

Het project waarvoor vergunning wordt gevraagd is als volgt te omschrijven: het oprichten en het inwerking hebben van drie windturbines. Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag om vergunning. Gelet op bovenstaande omschrijving wordt vergunning gevraagd voor de volgende in de Wabo omschreven activiteiten:

- artikel 2.1, eerste lid, onder a, het bouwen van een bouwwerk;
- artikel 2.1, eerste lid, onder e, het oprichten en in werking hebben van een inrichting voor een periode van 25 jaar.

Als één of meer van bovengenoemde activiteiten plaatsvinden, moet daarnaast beoordeeld worden of een aantal toestemmingsstelsels kan worden aangehaakt. Of daadwerkelijk moet worden aangehaakt, volgt niet uit de Wabo, maar uit de desbetreffende wet. Een aanvraag voor een vergunning en/of ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is aangevraagd voorafgaand aan deze aanvraag omgevingsvergunning. Het onderdeel natuur haakt derhalve niet aan.

De vergunning heeft betrekking op een inrichting die valt onder categorie 20 van onderdeel C van bijlage I bij het Besluit omgevingsrecht. Inrichtingen voor windturbines worden daarbij echter niet genoemd als vergunningplichtig. Door de aanvrager is gekozen voor het doorlopen van een m.e.r.-procedure en het opstellen van een gecombineerd plan- en projectMER. Het planMER voor het vast te stellen provinciale inpassingsplan en het projectMER voor de omgevingsvergunning milieu. Op grond van het Bor, bijlage I, onderdeel B, eerste lid onder b, geldt vergunningplicht voor deze inrichting omdat artikel 7.18 van de Wet milieubeheer van toepassing is. Dit artikel is van toepassing omdat een projectMER is opgesteld.

Aangezien nog geen definitieve keuze is gemaakt voor een type windturbine is de vergunningaanvraag gebaseerd op een range van mogelijke windturbines. Per milieu-aspect is de worstcase situatie van de range windturbines inzichtelijk gemaakt.

Tabel 1 - Afmetingen windturbine

Onderdeel	Hoogte (m)
Ashoogte	Minimaal 122 m
	Maximaal 142 m
	(vanaf bovenzijde fundament)
Rotordiameter	Minimaal 136 m
	Maximaal 150 m
Tiphoogte	Minimaal 190 m
	Maximaal 210 m
	(vanaf bovenzijde fundament)

De worst case situatie is getoetst.

Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag bestaat uit de volgende delen:

- OLO aanvraagformulier, nummer 3662439, datum 18 mei 2018;
- Toelichting aanvraag omgevingsvergunning WP RWS, mei 2018;
- Situatietekeningen Windpark Rijkswaterstaat A16, nummer A0-3.112.801, datum 30-04-2018;
- Voor- en zijaanzicht, nummer 16095-01, datum 5 maart 2018;
- Principetekening fundatie, datum 21 april 2011;
- Brief Rijksvastgoedbedrijf, ontsluiting en parkbekabeling buiten aanvraag, datum 28 mei 2018;
- Brief Rijksvastgoedbedrijf, aanvraag voor periode van 25 jaar, datum 28 mei 2018;
- Milieueffectrapport Windenergie A16, inclusief bijlagen, Bosch & Van Rijn, versie 1.2, datum 24 mei 2018.
- Nota aanvullingen aanvraag, Pondera Consult, datum 28 september 2018;
- Oplegnotitie akoestisch onderzoek 'Windenergie A16', Bosch & van Rijn, datum 9 augustus 2018;
- Oplegnotitie slagschaduw onderzoek 'Windenergie A16', Bosch & van Rijn, datum 10 augustus 2018.
- Oplegnotitie Risicoanalyse A16 'Windenergie A16', Bosch & van Rijn, datum 14 augustus 2018.

Huidige vergunningssituatie

Voor de inrichting is niet eerder een vergunning en/of ontheffing verleend dan wel een melding geaccepteerd.

Bevoegd gezag en coördinatieregeling

Bij besluit van 14 september 2016 heeft het ministerie van Economische Zaken gelet op het bepaalde in artikel 9b, vierde lid, aanhef en onder a van de Elektriciteitswet 1998 besloten dat geen van de procedures, bedoeld in artikel 3.35 (rijkscoördinatieregeling), eerste lid van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing is op het project Windpark A16-zone.

Op 20 januari 2017 heeft Provinciale Staten van Noord-Brabant besloten om de provinciale coördinatieregeling volgens de Wet ruimtelijke ordening, artikel 3.33 van toepassing te verklaren op het project windenergie A16-zone.

In aanvulling op dit besluit is op 19 januari 2018 door Provinciale Staten van Noord-Brabant besloten om het volgende te coördineren:

- de vergunning als bedoeld in artikel 2.8 van de Wet natuurbescherming;
- de ontheffingen als bedoeld in artikel 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wet natuurbescherming;
- de vergunning als bedoeld in de artikelen 6.2, 6.4 en 6.5 van de Waterwet;
- de vergunning als bedoeld in artikel 2 van de Wet beheer Rijkswaterstaatswerken;
- de vergunning als bedoeld in artikel 19 van de Spoorwegwet.

In aanvulling hierop is op 28 september 2018 door PS besloten om de omgevingsvergunningen conform artikel 2.1 Wabo onder de coördinatieregeling te brengen en de bevoegdheid voor het verlenen van de omgevingsvergunningen bij GS te leggen, conform artikel 3.33 lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening.

Hierdoor ligt de bevoegdheid voor het afgeven van een omgevingsvergunning voor het windpark A16 RWS bij het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant.

Volledigheid aanvraag en opschorting procedure

Na ontvangst van de aanvraag hebben wij deze getoetst op volledigheid. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van de gevolgen van de activiteit op de fysieke leefomgeving. De aanvraag is dan ook in behandeling genomen.

De aanvraag is door aanvrager aangevuld op 5 juni en 28 september 2018. Deze stukken zijn door ons betrokken bij de beoordeling.

Procedure (uitgebreid)

Deze beschikking is voorbereid met de uitgebreide voorbereidingsprocedure als beschreven in paragraaf 3.3 van de Wabo. Gelet hierop zijn wij niet verplicht om van de aanvraag kennis te geven in een of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen of op andere geschikte wijze, tenzij bij de voorbereiding van de beslissing op de aanvraag een milieueffectrapport (MER) moet worden gemaakt. Nu deze uitzonderingsgrond zich voordoet hebben wij kennis gegeven van de aanvraag op onze website www.brabant.nl.

Advies

In de Wabo en het Bor worden bestuursorganen vanwege hun specifieke deskundigheid of betrokkenheid aangewezen als adviseur. Gelet op het bepaalde in artikel 2.26 Wabo, alsmede de artikelen 6.1 tot en met 6.5 van het Bor, hebben wij de aanvraag ter advies voorgelegd aan de gemeente Moerdijk.

Zij heeft vervolgens geen aanleiding gezien om advies uit te brengen.

Zienswijzen

Van de ontwerp-beschikking hebben wij kennis gegeven op de website van de provincie Noord-Brabant op 18 juni 2018. De aanvraag, het ontwerpbesluit en de bijbehorende stukken, maar ook het ontwerp-inpassingsplan Windenergie A16 en het bijbehorende milieueffectrapport, hebben vanaf 19 juni 2018 gedurende 6 weken ter inzage gelegen, waarbij eenieder in de gelegenheid is gesteld om zienswijzen naar voren te brengen. Van deze gelegenheid is veelvuldig gebruik gemaakt.

Alle ingediende zienswijzen op voornoemde stukken zijn opgenomen in de Nota van zienswijzen Inpassingsplan, MER en Omgevingsvergunningen Windenergie A16 van 29 augustus 2018. Hierin zijn de zienswijzen samengevat, is onze reactie op de zienswijzen weergegeven en is vermeld of de zienswijze heeft geleid tot aanpassing van één of meerdere van deze stukken.

De ingediende zienswijzen hebben voor onderhavige vergunning geleid tot de volgende aanpassingen ten opzichte van de ontwerp-beschikking:

- de vergunning wordt geweigerd voor het onderdeel bouwen voor zover de tiphoogte van de windturbines gelegen is tussen de 190 en 199,5 meter. Voor een tiphoogte tussen de 190 en 199,5 meter dient uitdrukkelijk toestemming verkregen te worden van het bevoegd gezag via een wijziging van deze vergunning.
- in de vergunning is opgenomen dat deze ontmanteld en verwijderd dient te zijn en de bestaande toestand ter plaatse hersteld dient te zijn binnen de looptijd van deze vergunning;

- het maatwerkvoorschrift voor slagschaduw is aangepast waarbij maatwerkvoorschrift 3.1.2. is toegevoegd vanwege de aanwezigheid van woningen in het gebied van het Logistiek Park Moerdijk (LPM);
- Er is een maatwerkvoorschrift voor geluid toegevoegd vanwege de aanwezigheid van woningen in het gebied van het Logistiek Park Moerdijk (LPM);
- Maatwerkvoorschrift 4.1.1. is aangepast zodanig dat de windturbine niet in werking mag zijn zonder een door het bevoegd gezag goedgekeurde obstakelverlichting;
- Voorschrift 1.1.3., onderdeel bouwen, is vernummerd naar 1.1.1 waarbij de termijn voor het indienen van aanvullende gegevens is aangepast van 8 naar 14 weken. Tevens is voorschrift nummer 1.1.1 vernummerd naar voorschrift 1.1.2;

De indieners van zienswijzen hebben allen een brief ontvangen met een verwijzing naar de digitale Nota van zienswijzen. De nota van zienswijzen is als bijlage bij dit besluit gevoegd.

Toetsing milieueffectrapportage

De voorgenomen activiteit valt onder categorie 22.2 van de D-lijst van het Besluit milieueffectrapportage waarvoor een m.e.r.-beoordelingsplicht geldt. De aanvrager heeft besloten (Wm, art. 7.16 lid 5) om op vrijwillige basis een Milieueffectrapport (MER) op te stellen (Wm, art. 7.18 onder b).

Het MER is opgesteld ten behoeve van de besluitvorming in het kader van de aanvraag om vergunning op grond van de Wabo voor het oprichten en in werking hebben van een inrichting (Wabo, artikel 2.1, eerste lid, onder e).

Het MER is bedoeld om de gevolgen van de voorgenomen activiteit voor het milieu inzichtelijk te maken en zo de milieubelangen een volwaardige plaats bij de besluitvorming op de aanvraag te geven.

Het milieueffectrapport (MER)

Het opgestelde MER is een gecombineerd Plan- en ProjectMER. In het kader van de m.e.r.-procedure is een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) opgesteld. De NRD beschrijft de voorgenomen reikwijdte en detailniveau van dit MER. Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant (GS) hebben gereageerd op de ingebrachte reacties uit de inspraak. Dit heeft zij gedaan met een Nota van Zienswijzen (NvZ). Hiermee is de NRD op 6 december 2016 vastgesteld.

Wij hebben geoordeeld (Wm, art. 7.28 lid 3) dat het MER voldoende uitwerking geeft aan het advies voor de reikwijdte en het detailniveau van het MER en geen evidente onjuistheden bevat.

Overwegingen bij het MER

Wij hebben het MER beoordeeld en merken daarover het volgende op.

In hoofdstuk 6 van het MER is beschreven hoe, vanuit de NRD, via een trechteringsproces, de volgende 11 opstellingsvarianten als alternatieven in het MER zijn beschreven:

MER-alternatieven – aantallen, afmetingsklassen en totale vermogens

Alternatief	Aantal Hoog	Aantal Laag	Aantal Beperkt	Aantal Totaal	Vermogen (MW)
M1. Kralensnoer hoog	29	0	1	30	124
M2. Kralensnoer driehoekjes	25	3	1	29	115
M3. Kralensnoer carrés	25	0	1	26	108
M4. Korte lijnen hoog	24	0	1	25	103
M5. Korte lijnen altemerend laag	5	32	1	38	104
M6. Lange lijnen hoog	25	0	1	26	108
M7. Twee poorten hoog	26	0	1	27	112
M8. Corridor honingraat laag	3	38	0	41	108
M9. Corridor honingraat hoog	30	0	0	30	126
M10. Corridor laag	3	36	0	39	103
M11. Knooppunten hoog	28	0	3	31	125

In Hoofdstuk 7 zijn de alternatieven op diverse aspecten met elkaar vergeleken: geluid, slagschaduw, bodem en water, externe veiligheid, landschap, cultuurhistorie en ruimtelijke kwaliteit, archeologie, ecologie en energieopbrengst. Mede met behulp van deze informatie is via een iteratief proces een voorkeursalternatief (VKA) tot stand gekomen. In Hoofdstuk 8 van het MER zijn de milieueffecten van dit VKA uitgewerkt. In Hoofdstuk 9 is de bandbreedte van het VKA verder uitgewerkt. De aanvragen omgevingsvergunning van de diverse windparken binnen het project Windenergie A16-zone dienen binnen de bandbreedte van dit VKA te vallen.

Bandbreedte van eigenschappen van 'hoge' windturbines in het VKA

Aspect	Bandbreedte	
	Ondergrens	Bovengrens
Ashoogte	122 m	142 m
Rotordiameter	136 m	150 m
Tiphoogte	190 m	210 m

Bandbreedte van eigenschappen van 'beperkte' windturbines in het VKA

Aspect	Bandbreedte	
	Ondergrens	Bovengrens
Ashoogte	90 m	110 m
Rotordiameter	90 m	110 m
Tiphoogte	135 m	165 m

Uit de aanvraag van het Ministerie van BZK blijkt dat de aangevraagde windturbines binnen de bandbreedte van de hoge turbines uit het VKA valt.

Commissie voor de milieueffectrapportage

Het gecombineerde plan- en projectMER "Windenergie A16" is ten tijde van de ter inzage legging van de ontwerp-beschikking en het ontwerp-inpassingsplan ter advisering voorgelegd aan de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: Cie-mer).

Op 11 september heeft de Cie-mer haar toetsingsadvies uitgebracht over dit MER en de aanvullingen daarop. De Cie-mer is van mening dat het MER en de aanvullingen daarop alle essentiële informatie bevat om een besluit te kunnen nemen waarin het milieubelang volwaardig wordt meegewogen.

Monitoring

Op grond van de artikelen 7.35 en 7.37 Wet milieubeheer moeten wij in het kader van de besluitvorming afwegen of het opleggen van monitoringsmaatregelen nodig is. Daarbij moeten wij rekening houden met de aard, de locatie en de omvang van de activiteit en met het belang van de gevolgen voor het milieu. Daarbij zullen de risico's op schade, en zelfs onherstelbare schade belangrijke bepalende factoren zijn voor de keuze om wel of geen monitoringsmaatregelen voor te schrijven (inclusief: welke parameters, hoe monitoren, frequentie van (tussen)rapportages, looptijd). Ook kunnen wij al op voorhand ervoor kiezen om passende maatregelen 'achter de hand' in het (ontwerp)besluit op te nemen, mocht onverhoopt een of meer van de mogelijke milieueffecten zich voordoen. Belangrijk is dat de wijze van monitoring past bij de aard van het probleem. Daarbij moet worden gekeken zowel naar de doelmatigheid van het beleid als naar de mogelijke milieueffecten die kunnen optreden.

Over de noodzaak om monitoringsmaatregelen op te stellen merken wij het volgende op:

Geluid

Ten aanzien van het aspect geluid is via het Activiteitenbesluit milieubeheer (verder Activiteitenbesluit) (art. 3.15) en de Activiteitenregeling milieubeheer (verder Activiteitenregeling) (art. 3.14e) vastgelegd dat in het geval van windturbines de drijver van de inrichting gegevens dient te registreren op basis waarvan de geluidemissie van de turbine bepaald kan worden. Dit achten wij voldoende, zodat verdere monitoringsmaatregelen ten aanzien van geluid niet nodig zijn.

Slagschaduw

Om normoverschrijding te voorkomen dient een automatische stilstandvoorziening op de windturbine te worden aangebracht zoals vermeld in de Activiteitenregeling. Deze stilstandvoorziening zorgt ervoor dat bij overschrijding van de slagschaduwnorm, de windturbine wordt uitgeschakeld. De voorziening wordt per schaduwgevoelige woning vooraf ingeregeld, aangezien het gaat om specifieke momenten die van te voren bepaald kunnen worden afhankelijk van de zonnestand. Daarnaast wordt gemeten of er daadwerkelijk voldoende zon (en dus slagschaduw) is op die momenten. Omdat eenvoudig kan worden vastgesteld of een automatische stilstandvoorziening aanwezig is, achten wij monitoringsmaatregelen op gebied van slagschaduw niet noodzakelijk.

Evaluatie

Wij zijn als bevoegd gezag verplicht een evaluatie-onderzoek uit te voeren. Het evaluatie-onderzoek dient zich te richten op de werkelijk als gevolg van de vergunde activiteit opgetreden milieugevolgen en de in het MER als leemten in kennis aangemerkte aspecten (art. 7.39 Wm).

In voorschrift 5.1.1 hebben wij de elementen en gegevens opgenomen die ten minste benodigd zijn om de evaluatie te kunnen uitvoeren en de bijdrage die de initiatiefnemer moet leveren. Op grond van de in dit voorschrift opgenomen termijnen achten wij het redelijk dat wij uiterlijk 2 jaar na het oprichten van de windturbine verslag doen van het onderzoek naar de werkelijke milieu-effecten (Wm. art. 7.41).

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

Bouwen

1. Het bouwen van een bouwwerk

1.1. Inleiding

De omgevingsvergunning moet worden geweigerd indien de activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a Wabo niet voldoet aan de in artikel 2.10 Wabo gestelde toetsingsaspecten. Een toetsing aan deze aspecten heeft plaatsgevonden.

1.2. Toetsing

Bouwbesluit

De aanvraag en de daarbij overgelegde gegevens maken voldoende aannemelijk dat het bouwen waarop de aanvraag betrekking heeft, voldoet aan de voorschriften die zijn gegeven bij of krachtens het Bouwbesluit 2012.

Bouwverordening

De aanvraag en de daarbij overgelegde gegevens maken voldoende aannemelijk dat het bouwen waarop de aanvraag betrekking heeft, voldoet aan de voorschriften die zijn gegeven in de gemeentelijke bouwverordening.

Welstand

Provincie Noord-Brabant beschikt niet over een welstandcommissie, maar hecht wel een grote waarde aan de beeldkwaliteit van het landschap. Voordat het milieueffectrapport is opgesteld heeft de provincie de Beeldkwaliteitsvisie 'Energie landschap A16, van Hazeldonk tot Hollands Diep' opgesteld. Deze visie bevat landschappelijke uitgangspunten en ontwerpprincipes die gehanteerd zijn bij de vormgeving van de MER-alternatieven. Uiteindelijk is het voorkeursalternatief (VKA) getoetst aan deze beeldkwaliteitsvisie aan de hand van de volgende criteria:

- Landschappelijke eenheden
- Aansluiting bij het energielandschap A16
- Configuratie en herkenbaarheid
- Belevingswaarde vanaf de infrabundel
- Belevingswaarde vanuit de omgeving
- Gefaseerde ontwikkeling en toekomstwaarde
- Obstakelverlichting

Voor de beoordeling van het VKA verwijzen wij naar Hoofdstuk 8 van het milieueffectrapport.

Adviesrecht conform artikel 6.2, lid 2 Bor

In het kader van het adviesrecht conform artikel 6.1 lid 1 juncto 6.2, lid 2 van het Besluit omgevingsrecht hebben wij de aanvraag voorgelegd aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Moerdijk. De aanvraag is getoetst aan de beleidslijn welke de Welstandscommissie van de gemeente Moerdijk hanteert. Uit de toetsing is gebleken dat het bouwplan is gelegen in een welstandsvrij gebied.

Wij achten het uiterlijk of de plaatsing van het bouwwerk, waarop de aanvraag betrekking heeft, niet in strijd met redelijke eisen van welstand.

Inpassingsplan

De activiteit vindt plaats in een gebied waarvoor tegelijkertijd met deze omgevingsvergunning een provinciaal inpassingsplan (PIP) wordt vastgesteld, namelijk het inpassingsplan Windenergie A16, A16 met identificatienummer NL.IMRO.9930.ipWindenergieA16-va01. De aangevraagde activiteit is hiermee niet in strijd.

Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen op de ontwerp-beschikking en het ontwerp-inpassingsplan, is het inpassingsplan zodanig gewijzigd dat turbines met een tiphoogte van 199,5 tot 210 meter rechtstreeks worden toegestaan in het inpassingsplan. Windturbines met een tiphoogte die daarvan sterk afwijken, oftewel turbines met een tiphoogte van 190 tot 199,5 meter, kunnen alleen worden gebouwd na een omgevingsvergunning voor het afwijken van het pip met een beoordeling op landschappelijke uitstraling. Dat wordt in de planregels bij vaststelling van het inpassingsplan gewijzigd.

Om te zorgen dat de omgevingsvergunning in lijn is met het inpassingsplan is vastgelegd dat de tiphoogte van de turbine tussen 199,5 en 210 meter moet liggen. Voor een tiphoogte tussen 190 en 199,5 meter dient eerst toestemming verkregen te worden van het bevoegd gezag met behulp van een advies van een landschapsdeskundige waaruit blijkt dat er sprake is van een landschappelijk aanvaardbare uitstraling van het windturbine cluster .

Gelet hierop kan de omgevingsvergunning op deze grond worden verleend.

Uitgestelde gegevens

Gelet op artikel 2.7 van de Regeling omgevingsrecht kan bij vergunning worden bepaald dat gegevens, op verzoek van de aanvrager, uiterlijk drie weken voor de start van de uitvoering van de bouwwerkzaamheden aangeleverd worden ter beoordeling van het bevoegd gezag. Gelet op het vorenstaande hebben wij voorschriften aan deze vergunning verbonden.

Besluit bodemkwaliteit

Indien grond wordt afgegraven (bijvoorbeeld bij het bouwrijp maken en/of bouwwerkzaamheden) en van de locatie wordt afgevoerd, dient er rekening mee te worden gehouden dat deze grond elders niet zonder meer toepasbaar is. Met betrekking tot het elders hergebruiken van grond zijn de regels van het Besluit bodemkwaliteit van toepassing, die doorgaans een grotere onderzoeksinspanning vereisen.

1.3. Conclusie

Vanuit het toetsingskader dat betrekking heeft op het (ver)bouwen van een bouwwerk zijn er ten aanzien van deze activiteit geen redenen om de omgevingsvergunning te weigeren.

In deze beschikking zijn de voor deze activiteit relevante voorschriften opgenomen.

Milieu

2. Inrichting

2.1. Inleiding

De aanvraag heeft betrekking op het oprichten en het in werking hebben van een inrichting als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid aanhef en onder e van de Wabo.

In het Activiteitenbesluit zijn voor een groot aantal activiteiten die binnen inrichtingen plaats kunnen vinden, rechtstreeks werkende, algemene regels opgenomen.

De inrichting waarvoor vergunning is aangevraagd, is aangemerkt als een inrichting waarvoor vergunningplicht (type C inrichting) geldt.

Binnen windpark A16 RWS vinden de volgende activiteiten plaats die vallen onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit en moet worden voldaan aan de volgende paragrafen uit het Activiteitenbesluit en de daarbij behorende Activiteitenregeling (voor zover deze activiteiten betrekking hebben op de genoemde (deel)activiteiten):

Paragraaf 3.2.3 In werking hebben van een windturbine.

Voor het overige is per hoofdstuk dan wel afdeling aangegeven of deze op een type C-inrichting van toepassing is. Dit betekent dat ook hoofdstuk 1, afdeling 2.1 tot en met 2.4 van hoofdstuk 2 en de overgangsbepalingen uit hoofdstuk 6 van het Activiteitenbesluit van toepassing kunnen zijn.

Gelet op artikel 1.10 van het Activiteitenbesluit moet de oprichting van de inrichting worden gemeld. De aanvraag wordt ten aanzien van de activiteiten die onder het Activiteitenbesluit vallen aangemerkt als melding.

Toetsing oprichten, veranderen of revisie

Bij onze beslissing op de aanvraag hebben wij:

- de aspecten genoemd in artikel 2.14 eerste lid onder a van de Wabo betrokken;
- met de aspecten genoemd in artikel 2.14 eerste lid onder b van de Wabo rekening gehouden;
- de aspecten genoemd in artikel 2.14 eerste lid onder c van de Wabo in acht genomen.

In de onderstaande hoofdstukken lichten wij dit nader toe, waarbij wij ons beperken tot die onderdelen van het toetsingskader die ook daadwerkelijk op onze beslissing van invloed (kunnen) zijn.

3. Algemene overwegingen

3.1. Algemeen

In het belang van het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu moeten aan de vergunning voorschriften worden verbonden, die nodig zijn om de nadelige gevolgen die de inrichting voor het milieu kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk - bij voorkeur bij de bron - te beperken en ongedaan te maken. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat in de inrichting ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende beste beschikbare technieken (BBT) worden toegepast.

Vanaf januari 2013 moet bij het bepalen van BBT rekening worden gehouden met BBT-conclusies en bij ministeriele regeling aangewezen informatiedocumenten over BBT.

BBT-conclusies is een document met de conclusies over BBT, vastgesteld overeenkomstig artikel 13, vijfde en zevende lid van de Richtlijn industriële emissies (RIE). Het vijfde lid verwijst naar BBT-conclusies vastgesteld na 6 januari 2011 onder het regime van de RIE. Het zevende lid verwijst naar de bestaande BREFs. Het hoofdstuk uit deze BREF's waarin de BBT-maatregelen (BAT hoofdstuk) zijn opgenomen, geldt als BBT-conclusies, totdat nieuwe BBT-conclusies zijn vastgesteld.

BBT-conclusies worden door de Europese commissie vastgesteld en bekendgemaakt in het Publicatieblad van de Europese Unie (een uitvoeringsbesluit van de Europese commissie dat gericht is tot de lidstaten). Zij worden daarom niet meer apart aangewezen in de Regeling omgevingsrecht.

3.2. Concrete bepaling beste beschikbare technieken

Binnen de inrichting worden geen activiteiten uit bijlage 1 van de Rie uitgevoerd. Dat betekent dat wij bij het bepalen van de BBT geen rekening hebben gehouden met BBT-conclusies, maar wel met de volgende informatiedocumenten over BBT, zoals aangewezen in de bijlage van de Regeling omgevingsrecht (Mor): NRB 2012 (Nederlandse richtlijn bodembescherming).

Verder geldt dat op het windturbinepark de voorschriften uit het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling van toepassing zijn. Deze voorschriften zijn gebaseerd op de BBT voor windturbines. Wanneer hieraan wordt voldaan, mag verondersteld worden dat aan BBT wordt voldaan. Een en ander wordt voor de relevante milieuaspecten hierna nog nader toegelicht.

3.3. Conclusies BBT

De inrichting voldoet - met inachtneming van de aan dit besluit gehechte voorschriften - aan BBT. Voor de overwegingen per milieuthema wordt verwezen naar de desbetreffende paragraaf.

4. Afval

4.1. Overwegingen voor inrichtingen

Preventie

Preventie van afval is een van de hoofddoelstellingen van het afvalstoffenbeleid. In deel B2 van het Landelijk Afvalbeheerplan 2017-2029 is het beleid uitgewerkt voor afvalpreventie. In Nederland is een separaat afvalpreventieprogramma vastgesteld. Afvalpreventie is ook onderdeel van het programma Van Afval naar Grondstof (VANG). Met het uitvoeren van het programma VANG is de uitvoering van het afvalpreventieprogramma voor een belangrijk deel geborgd. Zowel het LAP als de genoemde programma's bevatten geen kwantitatieve doelstellingen voor afvalpreventie bij bedrijven. Om invulling te geven aan dit aspect is de handreiking 'Wegen naar preventie bij bedrijven' (Infomil 2005) als toetsingskader gebruikt. Uitgangspunt voor alle bedrijven is dat het ontstaan van afval zoveel mogelijk moet worden voorkomen of beperkt.

De totale hoeveelheid gevaarlijk en/of niet gevaarlijk afval dat binnen de inrichting ontstaat ligt beneden de gehanteerde ondergrenzen. Wij hebben daarom in deze vergunning verder geen aandacht besteed aan de preventie van afvalstoffen.

Afvalscheiding

In deel B3 van het LAP is het beleid uitgewerkt voor afvalscheiding, waarbij paragraaf B 3.5 specifiek ingaat op afvalscheiding door bedrijven.

Daarbij is aangegeven dat het voor bedrijfsafval niet goed mogelijk is een limitatieve opsomming te maken van afvalstoffen die door alle bedrijven gescheiden moet worden gehouden. Bedrijven verschillen van aard en omvang veel van elkaar en er bestaat een groot aantal bedrijfsspecifieke afvalstoffen. Uitgangspunt is dat bedrijven verplicht zijn alle afvalstoffen te scheiden, gescheiden te houden en gescheiden af te geven, tenzij dat redelijkerwijs niet van hen kan worden gevergd.

Uit de aanvraag blijkt dat de binnen de inrichting vrijkomende afvalstoffen direct worden afgevoerd en dus niet worden opgeslagen binnen deze inrichting.

5. Bodem

5.1. Activiteitenbesluit

Afdeling 2.4 van het Activiteitenbesluit heeft betrekking op het aspect bodem en is van toepassing op inrichtingen type A, inrichtingen type B en inrichtingen type C, waartoe een IPPC-installatie behoort, alsmede inrichtingen type C, waartoe geen IPPC-installatie behoort, voor zover het activiteiten betreft waarop hoofdstuk 3 van het Activiteitenbesluit van toepassing is.

Binnen de inrichting vinden geen bodembedreigende activiteiten plaats, waardoor Afdeling 2.4 Activiteitenbesluit niet van toepassing is.

6. Energie en vervoersmanagement

6.1. Energie niet-relevant

De inrichting is per saldo een energieleverancier. De inrichting wordt derhalve als niet energierelevant aangemerkt. Dit is in overeenstemming met het landelijke beleid zoals vastgelegd in afdeling 2.6 van het Activiteitenbesluit. Inrichtingen met een jaarlijks energieverbruik kleiner dan 25.000 m³ aardgas(equivalent) en tegelijk kleiner dan 50.000 kWh elektriciteit worden daarin als niet energierelevant bestempeld. In de vergunning zijn daarom geen voorschriften ter bevordering van het zuinig gebruik van energie opgenomen.

7. Externe Veiligheid

7.1. Activiteitenbesluit

Voor wat betreft het aspect externe veiligheid valt de inrichting volledig onder het Activiteitenbesluit(artikel 3.15a). Op grond van het Activiteitenbesluit moeten alle bedrijfsactiviteiten worden verricht met zodanige voorzieningen en maatregelen dat voldaan wordt aan het gestelde in het Activiteitenbesluit.

Door aanvrager is bij de aanvraag een Kwantitatieve risicoanalyse (QRA), inclusief een QRA buisleidingen overgelegd. Wij hebben deze beoordeeld en in orde bevonden. Wij kunnen instemmen met de conclusie dat voldaan wordt aan de veiligheidseisen uit het Activiteitenbesluit:

- Er bevinden zich geen (beperkt) kwetsbare objecten binnen de 10⁻⁵ en 10⁻⁶ contouren;
- In de omgeving zijn het emplacement Lage Zwaluwe en een LPG reservoir van Esso gelegen. Dit zijn een risicovolle installaties. Door de aanwezigheid van windturbine(s) wordt de intrinsieke faalkans verhoogd met max. 0,17%.

- In de omgeving van de inrichting liggen geen buisleidingen, vaarwegen of spoorwegen;
- Er vindt geen overdraai plaats over een openbare weg;
- De hoogspanningsinfrastructuur van TenneT bevindt zich buiten de werpafstand bij nominaal toerental van de beoogde windturbines. Hiermee wordt voldaan aan de adviesafstand van TenneT;
- Er wordt voldaan aan de richtlijnen voor de individuele passantenrisico (IPR).

7.2. Beoordeling en conclusie

Ten aanzien van de risico's als gevolg van de activiteiten zijn wij van mening dat wanneer binnen de inrichting conform de voorschriften van het Activiteitenbesluit en andere wettelijke regels gewerkt wordt, er geen sprake is van onaanvaardbare risico's voor de omgeving en dat de risico's in voldoende mate worden beheerst.

8. Geluid

8.1. Algemeen

De bedrijfsactiviteiten hebben tot gevolg dat geluid wordt geproduceerd. Deze geluidsemissie wordt vooral bepaald door de turbines. De veroorzaakte geluidsbelasting in de omgeving is in kaart gebracht in een akoestisch rapport van Bosch & van Rijn, Windenergie A16, Akoestisch onderzoek t.b.v. vergunningaanvraag, versie 0.3, datum 26 april 2018. Tevens is door de aanvrager de oplegnotitie akoestisch onderzoek 'Windenergie A16', Bosch & van Rijn, datum 9 augustus 2018 aan de aanvraag toegevoegd. Deze rapportages geven inzicht in de geluiduitstraling van deze inrichting naar de omgeving.

De door de inrichting veroorzaakte geluidsemissie is afkomstig van de in de inrichting aanwezige windturbines. Windturbines zijn opgenomen in hoofdstuk 3 van het Activiteitenbesluit. Dit hoofdstuk is ook van toepassing activiteiten bij vergunningplichtige inrichtingen.

Voor windturbines gelden ex artikel 3.15 van het Activiteitenbesluit de regels voor het akoestisch onderzoek zoals vastgelegd in artikel 3.14a en bijlage 4 van de Activiteitenregeling (Reken- en meetvoorschrift windturbines).

Het beschermingsniveau tegen geluidhinder van windturbines is geregeld in artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit (onderdeel van paragraaf 3.2.3 "In werking hebben van een windturbine").

8.2. Normstelling

Geluidimmissieniveaus L_{den} en L_{night}

Het Activiteitenbesluit biedt aan een beperkt aantal objecten bescherming. Het gaat om gevoelige gebouwen (waaronder woningen) en gevoelige terreinen. Het Activiteitenbesluit sluit hierbij aan bij het begrippenkader uit de Wet geluidhinder en geldt (ook) voor windturbines of een combinatie van windturbines. Het beschermingsniveau op de gevel van gevoelige gebouwen en bij gevoelige terreinen op de grens van het terrein bedraagt 47 dB L_{den} en 41 dB L_{night} (jaargemiddelde waarden).

Ter plaatse van de bedrijfswoningen (de zogenaamde molenaarswoningen) vindt geen toetsing van het geluidniveau plaats, er is immers geen sprake van een gevoelig gebouw in de zin van het Activiteitenbesluit (en Wet geluidhinder).

Laagfrequent geluid

De normstelling evenals de meet- en rekenmethode geldt voor 'gewoon' geluid. Voor laagfrequent geluid zijn geen aparte eisen gesteld. Bij berekeningen en metingen aan 'gewoon' geluid wordt impliciet ook het laagfrequent geluid meegenomen. Laagfrequent geluid wordt momenteel al meegenomen in de huidige regelgeving specifiek voor windturbines, die uitgaat van het hele geluidkarakter van windturbines. Sinds 2011 geldt voor de geluidemissie van windturbines de jaardosisnorm L_{den} . Met deze normsystematiek - die overigens al veel langer geldt voor weg-, rail en vliegverkeer - wordt het gehele geluidkarakter van windturbinegeluid meegenomen, dus ook laagfrequent geluid. Bij het vaststellen van de hoogte van deze norm zijn onderzoeken naar hinderbeleving meegenomen. In dit belevingsonderzoek zijn specifieke kenmerken van windturbinegeluid (waaronder eventueel laagfrequent geluid) meegewogen in de beoordeling. Uit dit onderzoek werd duidelijk dat windturbines bij gelijke blootstelling hinderlijker zijn dan andere bronnen, en met die waardering is dus al rekening gehouden bij de vaststelling van de L_{den} -norm.

Maatwerkvoorschriften

Het Activiteitenbesluit biedt de mogelijkheid aan het bevoegd gezag om middels maatwerkvoorschrift in verband met bijzondere lokale omstandigheden of in verband met cumulatie met andere windparken normen met een andere waarde vast te stellen.

Vanwege de bijzonder lokale omstandigheden bij het gebied van het Logistiek Park Moerdijk wordt in onderhavige situatie van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

Bestaande windturbines

Het algemene uitgangspunt voor het totale project Windenergie A16 is, afwijkend van het Activiteitenbesluit, dat bij woningen van derden aan de *gezamenlijke* 47 dB L_{den} -contour wordt voldaan als gevolg van beoogde windturbines in het plangebied. Bestaande windturbines in de A16 zone en daarbuiten worden buiten beschouwing gelaten. Dit kan er in resulteren dat voor sommige inrichtingen bepaalde woningen in de vergunning een lagere norm krijgen opgelegd dan de 47 dB L_{den} uit het Activiteitenbesluit, zodanig dat de totale belasting van alle nieuwe inrichtingen samen de normgrens uit het Activiteitenbesluit niet overschrijdt.

Cumulatie

Volgens het Activiteitenbesluit wordt cumulatie met andere windturbines en geluidsbronnen niet beschouwd bij toetsing aan de norm. Zoals hierboven aangegeven wordt met cumulatie in zoverre rekening gehouden dat getoetst wordt aan de gezamenlijke geluidscontour van alle inrichtingen in het Provinciale InpassingsPlan (PIP). Cumulatie met andere geluidsbronnen is uitgebreid beschreven in het MER.

8.3. Toetsing en beoordeling

Omdat het exacte turbinetype nog niet bekend is, heeft de aanvrager in het akoestisch onderzoek een bandbreedte in beeld gebracht voor wat betreft het geluid van de windturbines. Het uiteindelijk te kiezen turbinetype dient dus binnen deze bandbreedte te vallen. Het akoestisch onderzoek is door ons beoordeeld en in orde bevonden, mede gelet op de voorgestelde maatwerkvoorschriften.

De provincie heeft besloten maatwerkvoorschriften op te nemen voor de woningen in het gebied van Logistiek Park Moerdijk (LPM) waarmee een hogere geluidsbelasting mogelijk wordt gemaakt op basis van artikel 3.14a lid 3 Activiteitenbesluit. Welke woningen dit betreft is opgenomen in bijlage 2. De provincie neemt dit besluit gezien de volgende bijzondere lokale omstandigheden:

- De woningen in het gebied van LPM worden op termijn geamoveerd. In het Inpassingsplan Logistiek Park Moerdijk zijn de woningen immers wegbestemd.

- Deze woningen kennen reeds een hoge geluidsbelasting. Uit bijlage I van het akoestisch rapport (bijlage A van MER Windenergie A16) blijkt dat de woningen reeds een geluidsbelasting hebben van 50 tot 60 dB van wegverkeer (A16) en 50 tot 60 dB van railverkeer. De bijdrage vanuit de windturbines, zoals opgenomen in de maatwerkvoorschriften, is verwaarloosbaar ten opzichte van het heersende achtergrondniveau.

Binnen de inrichting zijn en worden maatregelen en voorzieningen getroffen ter beperking van de geluidsproductie. Bij het opstellen van de maatwerkvoorschriften hebben wij rekening gehouden met die maatregelen en voorzieningen.

8.4. Conclusie

Ten aanzien van de optredende geluidniveaus is de situatie milieuhygiënisch aanvaardbaar.

9. Slagschaduw

9.1. Algemeen

De bedrijfsactiviteiten hebben tot gevolg dat slagschaduw kan ontstaan. Door aanvrager is een rapportage van een slagschaduwonderzoek bij de aanvraag overgelegd, uitgevoerd door van Bosch & van Rijn, Windenergie A16, Slagschaduwonderzoek t.b.v. vergunningaanvraag, versie 0.3 datum 3 mei 2018. Tevens is de oplegnotitie slagschaduw onderzoek 'Windenergie A16', Bosch & van Rijn, datum 10 augustus 2018 aan de aanvraag toegevoegd.

In artikel 3.12, eerste lid van de Activiteitenregeling milieubeheer worden eisen gesteld ten aanzien van het voorkomen van slagschaduw en lichtschittering als gevolg van windturbines. Indien de slagschaduw optreedt ter plaatse van een gevoelig object, voor zover afstand tussen de windturbine en het object minder dan 12 maal de rotordiameter bedraagt en meer dan 17 dagen per jaar gedurende meer dan 20 minuten per dag voorkomt (5 uur en 40 minuten), moet de windturbine worden voorzien van een automatische stilstandvoorziening. In artikel 3.13 van de regeling wordt aangegeven dat de betreffende onderdelen ter voorkoming en beperking van slagschaduw en lichtschittering toegepast moeten worden met niet reflecterende materialen of coatinglagen.

In artikel 3.12, tweede lid van de Activiteitenregeling milieubeheer wordt aangegeven dat het bevoegd gezag met betrekking tot het in werking hebben van een windturbine aanvullend maatwerkvoorschriften kan stellen ten behoeve van het voorkomen of beperken van hinder door slagschaduw indien het eerste lid in een specifiek geval niet toereikend is.

9.2. Normstelling

Het algemene uitgangspunt voor het totale project Windenergie A16 is, afwijkend van het Activiteitenbesluit, dat bij woningen van derden aan de *gezamenlijke* slagschaduwnorm uit de Activiteitenregeling wordt voldaan als gevolg van beoogde windturbines in het plangebied. Bestaande windturbines in de A16 zone en daarbuiten worden buiten beschouwing gelaten. Dit betekent dat woningen cumulatief gezien niet meer dan 5 uur en 40 minuten slagschaduw per jaar mogen ontvangen van *alle* inrichtingen uit het PIP tezamen. Indien een woning cumulatief meer dan 5 uur en 40 minuten ontvangt, zal de stilstand per inrichting berekend worden op basis van de percentuele hoeveelheid slagschaduw die de inrichting toevoegt aan de woning.

Bedrijfswoningen (molenaarswoningen) die tot sfeer van de inrichting behoren worden hierbij niet aangemerkt als een gevoelig object.

9.3. Beoordeling

Omdat het exacte turbinetype nog niet bekend is, heeft de aanvrager in het slagschaduw onderzoek een bandbreedte in beeld gebracht voor wat betreft de slagschaduw van de windturbines. Het uiteindelijk te kiezen turbinetype dient dus binnen deze bandbreedte te vallen.

Dit onderzoek hebben wij beoordeeld en in orde bevonden. Uit het onderzoek blijkt dat in de worst-case situatie maximaal 20 woningen binnen de 5 uur en 40 minuten contour vallen. Een aantal woningen kan vanuit de gezamenlijke windturbines in het project Windenergie A16 meer slagschaduw ontvangen dan de norm van 5 uur en 40 minuten per jaar. In het onderzoek is berekend en uitgewerkt hoeveel slagschaduw deze woningen vanuit de inrichting van WP A16 RWS mogen ontvangen om aan de gezamenlijke norm te voldoen.

Voor de woningen in het gebied van logistiek Park Moerdijk en de woningen zoals opgenomen in bijlage E tabel E.2 Bovengrens, deelgebied E zijn andere slagschaduwwaarden vastgesteld via maatwerkvoorschriften, conform artikel 3.12 van de Activiteitenregeling.

Daarom zullen de windturbines met een automatische stilstandvoorziening worden uitgevoerd, zodat voldaan kan worden aan het Activiteitenbesluit en Activiteitenregeling.

9.4. Conclusie

Ten aanzien van de optredende slagschaduw is de situatie milieuhygiënisch aanvaardbaar.

10. Verlichting

10.1. Algemeen

Vanwege de vliegveiligheid moeten windparken worden voorzien van een lampje, de zogeheten 'obstakelverlichting'. De aanvraag bevat geen verlichtingsplan. Dit is onder meer afhankelijk van het type windturbine en zal in het kader van het ruimtelijk plan nader worden uitgewerkt en worden voorgelegd aan Directie Luchtvaart – Vergunningen van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Er hebben recent testen plaatsgevonden met het verminderen van de hoeveelheid en intensiteit van de obstakelverlichting en de beleving van deze aanpassing door omwonenden. Uit de resultaten van de tests blijkt dat er mogelijkheden zijn om de obstakelverlichting zodanig toe te passen dat de negatieve effecten op de omgeving kleiner worden zonder dat de zichtbaarheid en herkenbaarheid van windparken voor de luchtvaart in het geding komt. Onlangs heeft de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) de herziene richtlijnen ten aanzien van verlichting van windturbines en windparken op het Nederlandse vasteland in relatie tot luchtvaartveiligheid gepubliceerd. Met deze publicatie wordt het mogelijk gemaakt de lichtintensiteit van de verlichting op windturbines aan te passen.

10.2. Verlichtingsmogelijkheden

Vast brandende verlichting

Obstakelverlichting wordt vaak knipperend uitgevoerd omdat knipperende verlichting beter zichtbaar is voor de luchtvaart; het waarschuwingseffect is groter. Het knipperen wordt door de omgeving als negatief ervaren omdat het de aandacht trekt. Toepassing van vastbrandende verlichting kan dit negatieve effect verminderen. Bij specifieke windrichtingen en kijkrichtingen kan de verlichting nog wel als langzaam knipperend worden ervaren door de passage van de wieken door de zichtlijn tot de verlichting. Deze mitigerende maatregel resulteert in een afname van de hinderbeleving als gevolg van verlichting.

Dimmen van de verlichting

Omdat de verlichting dient om de windturbines van grote afstand te kunnen zien in alle weersomstandigheden, is de intensiteit van de verlichting zo ingesteld dat de lampen ook bij slechte weersomstandigheden goed te zien zijn. Dit betekent dat bij weersomstandigheden met goed zicht, de verlichting feller schijnt dan nodig is. Een mogelijke mitigerende maatregel om de effecten van verlichting te verminderen, is om de intensiteit te verlagen wanneer het zicht in de omgeving goed is. Dit kan door windturbines te voorzien van sensoren die de zichtbaarheid meten en de intensiteit van de obstakelverlichting aanpassen aan de hand van de weersomstandigheden.

Toepassing van minder obstakelverlichting

Bij een windpark hoeven niet alle windturbines verlicht worden zolang de onderlinge afstand niet meer dan 900 meter bedraagt en de hoeken van de opstelling zijn verlicht. Deze optie mag niet uitgevoerd worden in combinatie met vast brandende verlichting.

Verlichting op basis van radar

Momenteel wordt er gewerkt aan een pilot (windpark Krammer) waarbij verlichting alleen inschakelt wanneer er op basis van radar een vliegtuig wordt waargenomen. Of en op welke manier deze techniek toegepast kan worden hangt af van de resultaten van de pilot.

10.3. Conclusie

Hoewel wij geen bevoegd gezag zijn omtrent de obstakelverlichting, hechten wij wel grote waarde aan het toepassen van obstakelverlichting met de minst mogelijke overlast voor omwonenden. De uitwerking van het verlichtingsplan dient dan ook voorafgaand aan toepassing met ons afgestemd te worden. Na akkoord van ons en ILT kan het betreffende verlichtingsplan worden toegepast. Hiertoe is een maatwerkvoorschrift aan deze vergunning verbonden op grond van artikel 2.1 lid 4 van het Activiteitenbesluit.

11. Radarverstoring

11.1. Algemeen

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en de bijbehorende regeling (Rarro) bevatten het toetsingskader voor radarverstoring van defensieradar. Op grond van artikel 2.6.9 Barro, waarin is voorgeschreven dat onder meer een omgevingsvergunning voor bouwwerken (zoals windturbines) met een grotere bouwhoogte dan is opgenomen in de Rarro, moet worden getoetst aan de rekenregels voor radarverstoring. Een uitgevoerde radarbeoordeling dient ter goedkeuring aan het Ministerie van Defensie te worden verstrekt. Deze radarbeoordeling moet worden uitgevoerd zodra bekend is welk type windturbines worden geplaatst.

11.2. Verstoringstoets

In het kader van de milieueffectrapportage is een radarverstoringstoets uitgevoerd door TNO. Daaruit is gebleken dat de locatie knooppunt Princeville niet geschikt is voor realisatie van windturbines met een tiphoogte van 150 meter. Om deze reden is deze locatie buiten het Voorkeursalternatief (VKA) gelaten. Voor de overige locaties uit het VKA, waaronder de locatie van aanvrager, leverde de radarverstoringstoets geen belemmeringen op.

12. Conclusie

12.1. Conclusie

Vanuit het toetsingskader dat betrekking heeft op het oprichten en in werking hebben van een inrichting of mijnbouwwerk zijn er geen redenen om de omgevingsvergunning te weigeren.

In deze beschikking zijn de voor deze activiteit relevante (maatwerk)voorschriften opgenomen.

BIJLAGE 1: BEGRIPPEN

AFVALSTOFFEN:

Alle stoffen, preparaten of voorwerpen, waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen.

BODEM:

Het vaste deel van de aarde met de zich daarin bevindende vloeibare en gasvormige bestanddelen en organismen.

GELUIDSNIVEAU IN DB(A):

Het niveau van het ter plaatse optredende geluid, uitgedrukt in dB(A), overeenkomstig de door de Internationale Elektrotechnische Commissie (IEC) terzake opgestelde regels, zoals neergelegd in de IEC-publicatie no. 651, uitgave 1989.

GEVAARLIJKE AFVALSTOFFEN:

Afvalstof die een of meer van de in bijlage III bij de kaderrichtlijn afvalstoffen genoemde gevaarlijke eigenschappen bezit.

LANGTIJDGEMIDDELD BEOORDELINGSNIVEAU (L_A,L_T):

Het A-gewogen gemiddelde van de afwisselende niveaus van het ter plaatse, in de loop van een bepaalde periode optredende geluid en zo nodig gecorrigeerd voor de aanwezigheid van impulsachtig geluid, tonaal geluid of muziekgeluid, vastgesteld en beoordeeld overeenkomstig de 'Handleiding meten en rekenen industrielawaai', uitgave 1999.

MAXIMALE GELUIDNIVEAU (L_{Amax}):

Het hoogste A-gewogen geluidsniveau, afgelezen in de meterstand 'fast', verminderd met de meteocorrectieterm C_m. De meterstand 'fast' komt overeen met een tijdconstante van 125 ms.

PREVENTIE:

Maatregelen die worden genomen voordat een stof, materiaal of product afvalstof is geworden, ter vermindering van:

- a. de hoeveelheden afvalstoffen, al dan niet via het hergebruik van producten of de verlenging van de levensduur van producten;
- b. de negatieve gevolgen van de geproduceerde afvalstoffen voor het milieu en de menselijke gezondheid, of
- c. het gehalte aan schadelijke stoffen in materialen en producten.

BIJLAGE 2: geluidbelasting woningen LPM

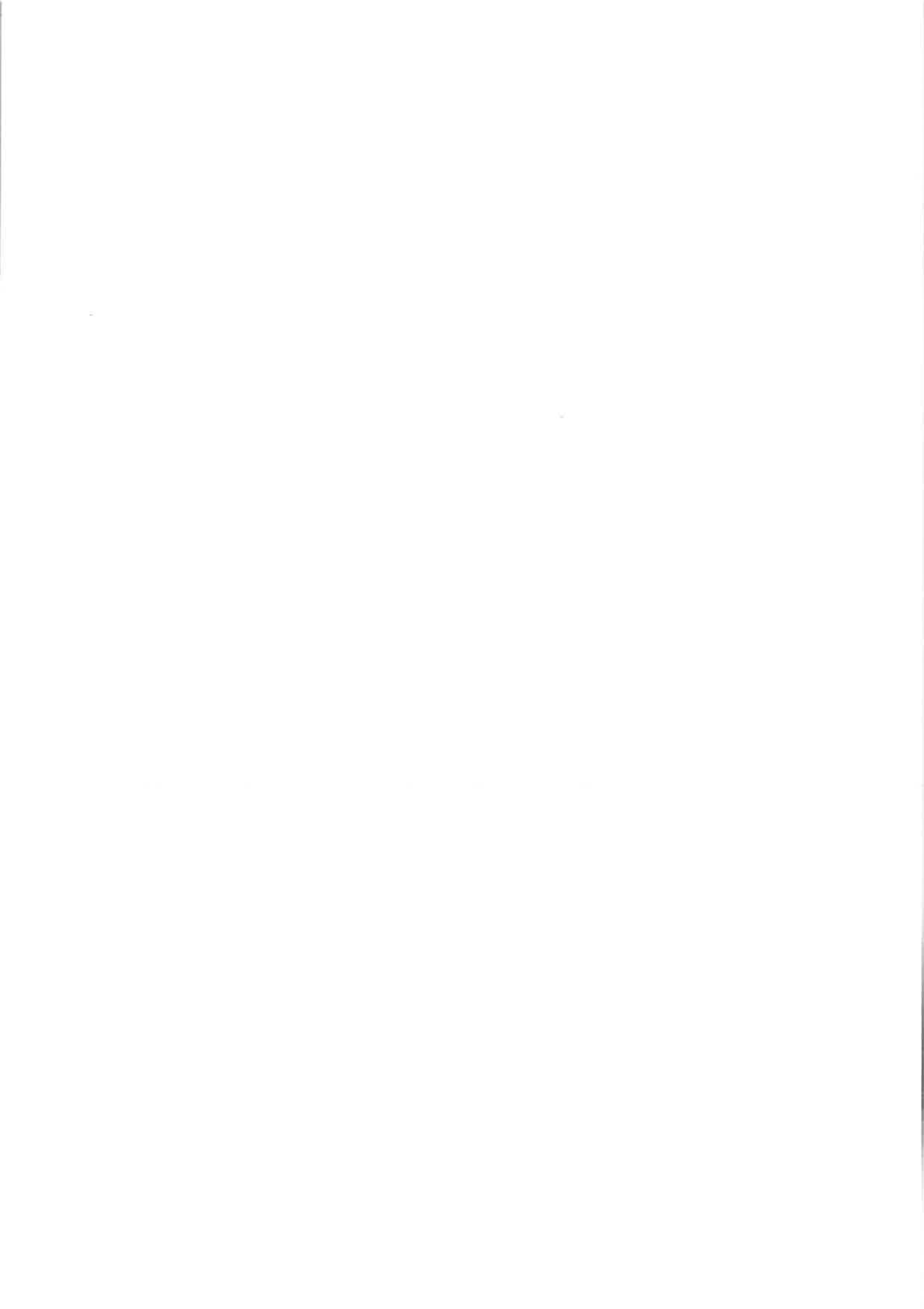
Geluidsbelasting ter plaatse van de woningen op LPM.

Omschrijving	Onder		Boven	
	Nacht	Laag	Nacht	Laag
Moerdijkseweg 10 4765PB Zevenbergschen Hoek	42	48	44	51
Moerdijkseweg 12 4765PB Zevenbergschen Hoek	42	48	44	51
Moerdijkseweg 13 4765SJ Zevenbergschen Hoek	42	49	45	51
Moerdijkseweg 14 4765PB Zevenbergschen Hoek	42	48	44	51
Moerdijkseweg 15 4765PB Zevenbergschen Hoek	42	49	45	51
Moerdijkseweg 17 4765PB Zevenbergschen Hoek	42	48	44	51
Moerdijkseweg 17 a 4765PB Zevenbergschen Hoek	42	48	44	51
Moerdijkseweg 18 4765PB Zevenbergschen Hoek	41	48	44	50
Moerdijkseweg 19 4765PB Zevenbergschen Hoek	38	45	41	47
Moerdijkseweg 22 4765PB Zevenbergschen Hoek	41	47	44	50
Moerdijkseweg 24 4765PB Zevenbergschen Hoek	41	47	44	50
Moerdijkseweg 26 4765PB Zevenbergschen Hoek	41	47	44	50
Moerdijkseweg 28 4765PB Zevenbergschen Hoek	41	47	43	50
Moerdijkseweg 38 4765PB Zevenbergschen Hoek	41	47	43	50
Moerdijkseweg 40 4765PB Zevenbergschen Hoek	40	46	43	49
Moerdijkseweg 42 4765PB Zevenbergschen Hoek	40	46	42	49
Moerdijkseweg 44 4765PB Zevenbergschen Hoek	40	46	42	49
Moerdijkseweg 46 4765PB Zevenbergschen Hoek	40	46	42	49
Moerdijkseweg 48 4765PB Zevenbergschen Hoek	40	46	42	49
Rijksweg 1 4782PE Moerdijk	40	46	42	49

BIJLAGE 3: slagschaduw tabel woningen LPM

Schaduwuren per jaar			
Woningen	Slagschaduw bovengrens	Slagschaduw NUON	Slagschaduw RWS
Moerdijkseweg 10	64:40	15:13	54:14
Moerdijkseweg 12	66:13	14:32	56:01
Moerdijkseweg 15	20:01	20:01	00:00
Moerdijkseweg 17	53:19	18:24	43:07
Moerdijkseweg 17a	54:51	17:49	44:53
Moerdijkseweg 18	72:46	10:40	62:29
Moerdijkseweg 19	33:29	15:00	20:23
Moerdijkseweg 22	54:52	09:31	45:21
Moerdijkseweg 24	51:31	09:24	42:07
Moerdijkseweg 26	45:51	10:03	35:49
Moerdijkseweg 28	42:17	20:36	21:49
Moerdijkseweg 38	29:28	17:25	12:09
Moerdijkseweg 40	28:45	17:07	11:43
Moerdijkseweg 42	25:15	14:50	10:30
Moerdijkseweg 44	24:45	14:30	10:19
Moerdijkseweg 46	24:04	14:04	10:05
Moerdijkseweg 48	23:28	13:42	09:50
Moerdijkseweg 13	18:13	18:13	00:00
Moerdijkseweg 14	67:59	13:52	57:58
Rijksweg 1	47:46	10:43	42:43
totaal	849:33	295:39	591:30

BIJLAGE 4: Nota van zienswijzen

Nota van Zienswijzen

Inpassingsplan, MER en Omgevingsvergunningen Windenergie A16

Nota van Zienswijzen

Inpassingsplan, MER en Omgevingsvergunningen Wind-

Auteurs

Bosch & Van Rijn
Energieke Ruimte
OMWB
Provincie Noord-Brabant

Datum

29 augustus 2018

Inhoud

Inhoud	5
1. Inleiding.....	7
1.1 Achtergrond	7
1.2 Adviescommissie voor de m.e.r.....	8
1.3 Advies BrabantAdvies.....	10
1.4 WVO en hoor gemeenteraden	11
1.5 Leeswijzer	11
1.6 Handleiding	11
2. Hoofdpijnen	14
2.1 Nut & Noodzaak.....	14
2.2 Andere duurzame energietechnieken.....	14
2.3 Ruimtelijk beleid	15
2.4 Proces.....	16
2.5 VKA	17
2.6 Procedure	17
2.7 Economische uitvoerbaarheid	18
2.8 Planschade.....	19
2.9 Lokale participatie	19
2.10 Overig.....	21
3. Omgevingsvergunningen en MER.....	22
3.1 Omgevingsvergunning	22
3.1.1 Woningen LPM terrein	22
3.2 Antwoorden MER.....	22
3.2.1 Algemeen	22
3.2.2 Geluid	23
3.2.3 Slagschaduw	25
3.2.4 Externe veiligheid.....	26
3.2.5 Landschap.....	27
3.2.6 Ecologie	29
4. Inpassingsplan	32
4.1 Algemeen	32

4.2	Ambtshalve wijzigingen Provinciaal Inpassingsplan	32
4.2.1	Beeldkwaliteitsvisie	32
4.2.2	Meerwaardecreatie	32
4.2.3	Waarde-Archeologie 1	33
4.2.4	Radarverstoring	33
4.2.5	Opnemen rechtstreekse bestemming windturbine locatie E2	34
4.2.6	Plantoelichting	35
5.	Compleet overzicht zienswijzen.....	37

1. Inleiding

1.1 Achtergrond

Windenergie A16-zone

De regio West-Brabant heeft aan de provincie een bod gedaan om binnen de regio 200 MW aan opgesteld vermogen voor het opwekken van windenergie te realiseren, waarvan 100 MW langs de Rijksweg A16 (hierna verder aangeduid als de A16-zone). De provincie Noord-Brabant en de gemeenten Moerdijk, Drimmelen, Breda en Zundert hebben een convenant gesloten waarin afgesproken is dat de provincie de besluitvormingsprocedure leidt om de windturbines langs de Rijksweg A16 mogelijk te maken.

Inpassingsplan is het kader: de ontwikkelaars gaan zelf aan de slag

Bij de totstandkoming van het windpark is nauw overleg gevoerd met bedrijven waarvan het bekend was dat die windprojecten in de A16-zone wilde realiseren. Deze bedrijven worden in de toelichting van dit inpassingsplan verder de ontwikkelaars genoemd. De ontwikkelaars gaan straks de windturbines die in dit inpassingsplan mogelijk worden gemaakt, daadwerkelijk bouwen en exploiteren. Zij doen dat op eigen kosten en voor eigen risico. De ontwikkelaars hebben in het voorjaar van 2018, parallel aan het moment van de publicatie van het concept-ontwerp van het inpassingsplan, de aanvragen voor de benodigde vergunningen en toestemmingen ingediend.

Gefaseerde besluitvorming

Om dit project mogelijk te maken moeten bestemmingsplannen worden aangepast. Dat gebeurt door middel van een inpassingsplan, dat wordt vastgesteld door Provinciale Staten van de provincie Noord-Brabant (hierna: PS). Daarnaast worden de besluiten die voor het project nodig zijn, in één procedure voorbereid, onder coördinatie van Gedeputeerde Staten (hierna: GS). Deze procedure heet de provinciale coördinatieregeling (hierna: PCR). In de eerste fase (zie hierna) van de PCR zijn naast het inpassingsplan, ook de omgevingsvergunningen op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) voorbereid.

De PCR bevat de mogelijkheid dat de besluitvorming wordt opgedeeld in meerdere fasen. De ontwikkelaars hebben in overleg met het provinciebestuur ervoor gekozen om de natuurontheffingen voor het windpark die noodzakelijk zijn op grond van de Wet natuurbescherming op een later moment aan te vragen dan de hiervoor genoemde besluiten. Dat houdt in dat hierna nog een tweede fase binnen de PCR volgt voor besluitvorming over de natuurontheffingen. Mogelijkerwijs volgen hierna nog meer fasen. Dat is afhankelijk van welke vergunningen en toestemmingen de ontwikkelaars nog nodig denken te hebben voor de realisatie van hun windproject en of naar het oordeel van het bevoegd gezag de besluitvormingsprocedure daarover versneld kan worden door toepassing te blijven geven aan de PCR.

In deze antwoordnota geven de bevoegde gezagen aan wat haar reactie is op de ingebrachte zienswijze op de ontwerpbesluiten van Windpark A16 die deel uitmaken van de eerste fase.

Doorlopen procedurestappen

GS hebben een gecoördineerde voorbereiding van de besluiten voor Windpark A16 bevorderd. Het inpassingsplan en de besluiten zijn als volgt voorbereid:

- Op 18 juni 2018 is een kennisgeving met betrekking tot de ontwerpen gepubliceerd in de Staatscourant, kennisgeving heeft ook plaatsgevonden in enkele huis-aan-huisbladen en regionale dagbladen.
- Het inpassingsplan is langs digitale weg beschikbaar gesteld via de inspraakviewer van de provincie: <http://ruimtelijkeplannen.brabant.nl/>, de landelijke site voor alle ruimtelijke plannen: www.ruimtelijkeplannen.nl en via de centrale webpagina van het project: www.brabant.nl/windenergiea16/. Het digitale MER via de website van het digitale MER: merwindenergiea16.brabant.nl/ en de ontwerp-omgevingsvergunningen via de website: www.brabant.nl/loket/vergunningen-meldingen-en-ontheffingen.
- Naar aanleiding van de ontwerpen van de besluiten kon eenieder in de periode van 19 juni tot en met 30 juli 2018 langs digitale weg een zienswijze naar voren brengen via de website www.brabant.nl/ontwerp16 of schriftelijk per post.
- In de periode van de terinzagelegging van de ontwerpbesluiten zijn twee inloopavonden georganiseerd waarbij tevens de mogelijkheid werd geboden mondeling zienswijzen naar voren te brengen. Op 21 juni 2018 was deze bijeenkomst georganiseerd in Wagenberg en op 27 juni 2018 in Rijsbergen.
- De commissie voor de m.e.r. heeft op 27 augustus 2018 voorlopig advies uitgebracht onder nummer 3142 over het milieueffectrapport. Het definitieve advies wordt 14 september 2018 verwacht.

Vervolgprocedure

Deze antwoordnota wordt ter inzage gelegd, tezamen met de definitieve besluiten. De besluiten zullen ter inzage gelegd worden op dezelfde plaatsen als waar de ontwerpbesluiten ter inzage lagen. Belanghebbenden kunnen tegen de besluiten beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA, Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroep schrift bedraagt zes weken en vangt aan met ingang van de dag na die waarop het besluit ter inzage is gelegd. Beroep kan worden ingesteld door een belanghebbende aan wie redelijkerwijs kan worden verweten dat hij geen zienswijze over het ontwerp van het besluit waartegen zijn beroep is gericht naar voren heeft gebracht. Op de besluiten is de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat de belanghebbende in het beroepsschrift moet aangeven welke beroepsgronden hij aanvoert tegen het desbetreffende besluit. Na afloop van de termijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd. Vermeld in het beroepsschrift dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

1.2 Adviescommissie voor de m.e.r.

Op 28 augustus heeft de commissie voor de m.e.r. haar voorlopig advies geleverd.

Het advies van de commissie is op hoofdlijnen als volgt:

Het MER bevat goede informatie over de milieugevolgen van de verschillende opstellingsvarianten. Vooral de beschrijvingen van de gevolgen voor het leefklimaat en landschap acht de Commissie van uitstekende kwaliteit. De Commissie is van oordeel dat op één onderdeel nog informatie ontbreekt om het milieubelang voldoende te kunnen meewegen bij de besluitvorming. Nog onvoldoende is aangegeven welke maatregelen nodig zijn om negatieve effecten voor vogels en vleermuizen te voorkomen. Mogelijk dat ook nog nagegaan moet worden welke maatregelen nodig zijn om bij woningen in het plangebied voor het Logistiek Park Moerdijk te kunnen voldoen aan de normen voor geluid en slagschaduw.

Om het MER voor iedereen beter toegankelijk en leesbaar te maken, heeft de provincie Noord-Brabant, naast een pdf-versie, ook een digitaal (interactief) MER ter beschikking gesteld. De Commissie is van oordeel dat het op deze manier presenteren van de informatie het MER beter toegankelijk en leesbaar maakt.

Reactie Provincie

Provincie Noord-Brabant heeft bovenstaande punten reeds eerder in het proces aangewezen als aandachtspunten en de effecten op vogels en vleermuizen verder uitgewerkt ten behoeve van de toetsing op grond van de Wet natuurbescherming. De commissie is gevraagd om de volgende stukken te betrekken in haar advies. Met deze reeds uitgevoerde onderzoeken verwacht de Provincie volledig tegemoet te komen aan de opmerkingenadviezen van de Commissie. De provincie heeft de commissie direct na het verschijnen van het conceptadvies gevraagd om de volgende stukken te betrekken in haar advies;

Effecten op vogels en Vleermuizen

Ten behoeve van de benodigde ontheffingen en een aantal Wnb-vergunningen zijn in de procedure omtrent de Wet Natuurbescherming een aantal onderzoeken uitgevoerd. Deze onderzoeken maken onderdeel uit van de ontheffingsaanvragen welke reeds door de ODBN (omgevingsdienst Brabant Noord) beoordeeld zijn. De ontwerp-ontheffingen worden momenteel opgesteld en worden medio september ter inzage gelegd. Hiermee is op het moment van vaststelling van het inpassingsplan (28 september) de uitvoerbaarheid op dit het onderwerp natuur voldoende geborgd. De reeds opgestelde onderzoeken bevatten de gegevens waar de Commissie om vraagt:

- 1 *Onderbouwing aanvraag Wnb-ontheffing sterfte van vleermuizen Windpark A16*
In dit rapport is het aantal vleermuisslachtoffers onderzocht. Hierbij eveneens wordt er een stilstandvoorziening geadviseerd welke door de provincie (ODBN) ook als voorwaarde in de ontheffingen (alle windturbines in A16 zone) wordt opgenomen. De stilstandvoorziening staat op pagina 5 beschreven.
- 2 *Onderbouwing aanvraag Wnb-ontheffing sterfte van vogels Windpark A16*
In dit rapport zijn de te verwachten effecten op vogels naar vogelsoort gespecificeerd. Daarnaast is het effect op de gunstige staat van instandhouding getoetst. Mitigerende maatregelen zijn niet nodig gezien de conclusie: "De sterfte van vogels bij de geplande windturbines van Windpark A16 leidt niet tot negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten. De additionele sterfte van de betrokken vogelsoorten ligt lager dan de 1%-mortaliteitsnorm."
- 3 *Nadere onderbouwing mogelijke effecten grutto VKA Windenergie A16*
De Commissie m.e.r. heeft in haar voorlopig toetsingadvies 'Windenergie A16, provincie Noord-Brabant (projectnummer 3142) een aanvulling op het natuurrapport gevraagd ten aanzien van aantasting leefgebied en sterfte van de grutto als broedvogel in het natuurgebied Rooskensdonk. In de notitie worden de mogelijke effecten nader onderbouwd.
- 4 *Oriëntatiefase noordelijke inrichtingen Windpark A16; Toetsing in het kader van de Wnb gebiedenbescherming*
Voor de noordelijke opstellingen van het VKA van Windpark A16 (WP RWS, WP Nuon, Gezamenlijk plan Zonzeel en WP Nieuwveer) heeft de Omgevingsdienst Brabant Noord verzocht een Oriëntatiefase Wnb gebiedenbescherming op te stellen. Deze rapportage vormt de oriëntatiefase van de habitattoets.

Woningen in het plangebied voor het Logistiek Park Moerdijk (LPM)

Hoewel de provincie in de ontwerpstukken geen rekening meer hield met de woningen in het plangebied van LPM is tijdens de ter inzagelegging reeds duidelijk geworden dat dit niet juist is. Wel blijft de

provincie van oordeel dat het wenselijk is om deze te amoveren woningen niet als ruimtelijke belemmering te beschouwen. De provincie heeft besloten maatwerkvoorschriften op te nemen in de relevante omgevingsvergunningen waarmee een hogere geluids- en slagschaduwbelasting mogelijk wordt gemaakt. De provincie neemt dit besluit gezien de volgende bijzondere omstandigheden:

- Woningen worden geamoveerd.
- Woningen kennen reeds een hoge geluidsbelasting: uit bijlage I van het akoestisch rapport (bijlage A van MER) - zie pag. 135 van het pdf) blijkt dat de woningen reeds een geluidsbelasting hebben van 50 tot 60 dB van wegverkeer (A16) en 50 tot 60 dB van railverkeer.

In oplegnotities is de geluids- en slagschaduwbelasting op de betreffende woningen berekend voor de bovengrens van de aangevraagde bandbreedte (worst-case). Tevens zijn de effecten van mitigerende maatregelen voor geluid bij LPM in de notitie opgenomen. De Provincie is voornemens deze waarden op te nemen in de betreffende vergunningen als zijnde maatwerkvoorschriften.

1.3 Advies BrabantAdvies

Op 23 augustus heeft BrabantAdvies het volgende geadviseerd:

1. Zet gezamenlijk proces door

BrabantAdvies spreekt haar waardering uit voor het proces waarin bewoners, overheden en bedrijven rondom deze casus van windenergie samenwerken. Zij roepen op om over de resterende kritische punten zoveel mogelijk in dialoog en op basis van gelijkwaardigheid op te blijven trekken.

2. Kies voor offensieve aanpak landschapskwaliteit

Er zijn veelbelovende intenties met aandacht voor herstel van het landschap en ecologie. Die komen tegemoet aan de zorgen van diverse partijen. We bevelen aan die intenties om te zetten in een krachtige en concrete aanpak.

3. Extra aandacht voor gezondheid

In het voorliggende plan en het MER is vooral aandacht voor de technische aspecten van geluid en de impact daarvan op gezondheid. Bij bevelen aan explicieter stil te staan bij de (bredere) gezondheidseffecten.

4. Meerwaarde voor opslag en distributie energie

Voor de langere termijn kan dit project meerwaarde bieden voor West-Brabant door het te koppelen met de ontwikkeling van nieuwe technologie voor de opslag en distributie van de opgewerkte energie. Zoek hierbij de aansluiting met provincie Zeeland dat zich al in toenemende mate op het vlak van wind, waterstof en zon profileert.

5. Toekomstbestendig

Het gaat bij deze gebiedsontwikkeling om ingrepen voor de langere termijn met grote investeringen. Het is de moeite waarde om het plan te blijven toetsen aan de best beschikbare technieken van windturbines.

6. Communicatie

Allereerst ook hier waardering voor het toegankelijker en leesbaarder beschikbaar stellen van de informatie van dit PIP en bijbehorende MER. Het is in onze ogen van belang dit voorbeeld van integraal en gebiedsgericht werken vanuit het perspectief van de energietransitie uit te stralen. Breng dit systematisch in kaart zodat er ook elders in Brabant en in andere delen van het land geleerd kan worden van deze aanpak. Daarnaast geven wij ter overweging een educatieve en voorlichtende voorziening fysiek in het gebied én ook online te ontwikkelen

7. Monitoring

Het is van belang gericht een monitoring op te zetten. Zet deze monitoring breed op. Betrek bewoners bij het opstellen van het plan van monitoring en mogelijk bij de uitvoering hiervan.

Gezien het advies vlak voor behandeling in GS is ontvangen, is in deze Nota geen reactie van GS opgenomen. Op een later tijdstip zal door het College op gepaste wijze op het advies worden gereageerd.

1.4 WVO en hoor gemeenteraden

Wettelijk vooroverleg (WVO)

Als eerste stap in de besluitvormingsprocedure is op voet van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (hierna: Bro) het concept-ontwerp van het inpassingsplan en het MER voorgelegd aan de betrokken maatschappelijke instanties en bestuursorganen. Dit wordt ook wel het wettelijk vooroverleg genoemd (WVO).

Het concept-ontwerp van het inpassingsplan Windpark A16 is in de periode van 3 april tot en met 9 mei 2018 voorgelegd aan de betrokken maatschappelijke instanties en bestuursorganen in Nederland en in België. Tijdens deze periode hebben verschillende betrokkenen maatschappelijke instanties en bestuursorganen een overlegreactie op het inpassingsplan naar voren gebracht. De hoofdlijnen van dit vooroverleg zijn beschreven in paragraaf 8.1 en bijlage 2 van de plantoelichting van het inpassingsplan. Naast het artikel 3.1.1 Bro-vooroverleg vindt met de betrokken overlegpartners uitvoerig overleg plaats ter voorbereiding op de indiening van vergunningaanvragen. Verder heeft de provincie Noord-Brabant gedurende het opstellen van het MER en de voorbereiding van de planprocedure met diverse belanghebbende partijen uitvoerig overleg gevoerd.

Hoor gemeenteraden

De gemeenteraden van Breda, Alphen-Chaam, Drimmelen, Moerdijk en Zundert zijn gehoord ex artikel 3.26 Wro. De gemeenteraden hebben geen overwegende bezwaren kenbaar gemaakt.

1.5 Leeswijzer

Deze nota bevat de zienswijzen die in de periode van 19 juni tot en met 30 juli zijn ingediend. In deze nota zijn deze zienswijzen voorzien van een reactie en waar van toepassing is aangegeven tot welke wijzigingen dit leidt in het provinciaal inpassingsplan of de omgevingsvergunning.

Hoofdstuk 2 t/m 4 gaan in op algemene onderwerpen met betrekking tot het project.

Hoofdstuk 2 gaat in op zienswijzen die betrekking hebben op de context van het project Windenergie A16. Het betreft bijvoorbeeld nut en noodzaak, het ruimtelijk beleid, de procedure of planschade. In hoofdstuk 3 krijgen de zienswijzen een antwoord op zaken die specifiek ingaan op de omgevingsvergunningen en het MER. In hoofdstuk 4 staan de verbeelding, de regels of de toelichting van het PIP centraal. Dit zijn met name ambtshalve wijzigingen. Tot slot bevat hoofdstuk 5 alle binnengekomen zienswijzen onderverdeeld en genummerd per onderwerp. Waar nodig zijn achternamen in de zienswijze geanonimiseerd. Iedere zienswijze is voorzien van een uniek kenmerk. Met behulp van dat kenmerk kunnen indieners zienswijze en reactie terugvinden. Per zienswijze wordt ofwel een specifieke reactie gegeven op de zienswijze of wordt doorverwezen naar algemene paragrafen in hoofdstuk 2, 3 en 4.

1.6 Handleiding

Het kenmerk als sleutel

Deze paragraaf geeft uitleg aan indieners hoe zij zienswijze en reactie kunnen terugvinden. Essentieel daarvoor is de brief die GS naar alle indieners van zienswijzen heeft gestuurd met een **kenmerk** van zeven cijfers.. Ongeacht of een indiener meerdere zienswijzen heeft ingediend of zijn/haar zienswijze op meerdere manieren kenbaar heeft gemaakt (bijv. digitaal, per email én per brief): met het kenmerk zijn deze terugvinden. Mocht een indiener het kenmerk –onverhoopt- zijn kwijtgeraakt, dan kan dit opnieuw worden opgevraagd door een email te sturen aan windenergiea16@brabant.nl.

Zoeken in de Nota

De Nota van Zienswijze wordt als pdf-bestand gepubliceerd op de website van Windenergie A16: www.brabant.nl/windenergiea16. Dit pdf-bestand kan op pc, laptop of tablet geopend worden. Pc of laptop worden aanbevolen in verband met de leesbaarheid van de tabel in hoofdstuk 5.

Met een gratis op internet beschikbare pdf-reader (bijv. Acrobat Reader) kan via de zoekfunctie het kenmerk of een andere zoekterm worden ingevuld en daarmee de (onderdelen van de) zienswijze worden teruggevonden in hoofdstuk 5.

Naast de zienswijze in kolom 2 staat in kolom 3 ofwel meteen de reactie, of een verwijzing naar een (sub-)paragraaf in hoofdstuk 2, 3 of 4. In de laatste kolom is aangegeven of de zienswijze aanleiding geeft tot een wijziging in PIP of omgevingsvergunning.

Hieronder een voorbeeld van zoeken met behulp van Acrobat Reader.

The screenshot shows the Adobe Acrobat Reader interface. A search bar in the top right corner contains the text '4397131'. Below the search bar, there are buttons for 'Vorige' and 'Volgende'. The search results are displayed in a table below the document viewer.

Kenmerk	Zienswijze	Beantwoording	Reactie
4400129	3		turbines niet roemen. Gelet op de ligging van de woning nabij de turbines lijkt dit niet aannemelijk.
4400129	4		Tot slot is ten onrechte niet, bijvoorbeeld met fotovisualisaties, inzichtelijk gemaakt wat de impact uit het oogpunt van de aantasting van het uitzicht en de landschappelijke inpassbaarheid, is voor de Rijksbergbaan 6 en 8 en de Ballemansweg 16.
4397131	1		Cliënten zijn bereid tot onderling overleg over de plaatsing van de windturbines. De gevolgen voor de verdere natuur vinden we beschreven in het hoofdstuk ecologie. Die beschrijving is uitvoerig, maar heeft zijn beperkingen.
4397131	2		Vanuit de belangen van de natuur is een keuze zoveel mogelijk buiten de beschermde natuurgebieden een voor de hand liggende. We zien geen onderbouwde redenen om daar wijzigingen in aan te brengen.

Met het aanklikken van de zoekfunctie (1), wordt het scherm 'Zoeken' geopend waar het kenmerk (2) of een andere zoekterm kan worden ingevuld. Hier: 4397131.. Door klikken op 'Volgende' start het zoeken (3) en levert als resultaat het kenmerk van de zienswijze (4) in de tabel van hoofdstuk 5. Het eerste onderdeel van de zienswijze bevindt zich in de tweede kolom (5).

De beantwoording staat in de derde kolom (6). De laatste kolom (hier niet weergegeven) bevat een eventuele wijziging van PIP of omgevingsvergunning.

2. Hoofdpijnen

2.1 Nut & Noodzaak

Nederland heeft in Europees verband een doelstelling van 14% duurzame energie in 2020. Voor het kabinet is windenergie één van de belangrijkste bronnen van duurzame energie, aangezien Nederland rijk is aan wind. Naast windenergie op land spelen ook andere duurzame energie opties, zoals windenergie op zee, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte een belangrijke rol in de totale energietransitie. Vanwege de klimatologische en geomorfologische kenmerken kunnen in Nederland andere bronnen van duurzame energie, zoals zonne-energie en waterkracht, echter relatief minder worden benut dan in andere Europese landen. Windenergie op land is vergeleken met andere duurzame energieopties ook op dit moment relatief kosteneffectief. De geschikte gebieden voor grootschalige windenergie zijn door het Rijk na overleg met de provincies vastgelegd in de structuurvisie Windenergie op Land (SvWOL).¹ Het doel van de SvWOL is om ruimte te reserveren voor grootschalige windenergie zodat tenminste 6.000 MW aan windturbines operationeel is in 2020. Voor de provincie Noord-Brabant geldt een doelstelling van 470,5 MW opgesteld vermogen voor het opwekken van windenergie in 2020.

De regio West-Brabant heeft hierbij aan de provincie het bod gedaan om binnen de regio 200 MW te realiseren, waarvan 100 MW langs de A16. De provincie Noord-Brabant en de gemeenten Moerdijk, Drimmelen, Breda en Zundert hebben een convenant gesloten en aangeboden aan het Rijk waarin afgesproken is dat de provincie de besluitvormingsprocedure leidt voor dit project, mits minimaal 100 MW in de A16-zone wordt gerealiseerd.

2.2 Andere duurzame energietechnieken

Op dit moment ligt er geen keuze voor tussen windenergie en andere vormen van duurzame energie: Om de doelstelling met betrekking tot duurzame energie van 2020 en 2023 te halen zijn alle vormen van duurzame energie nodig (onder andere zonne-energie en windenergie). Deze sluiten elkaar niet uit, maar zijn allemaal nodig om de doelstelling te behalen.

Bovendien kost zonne-energie op dit moment meer ruimte, vergt een grotere investering en heeft een hogere kostprijs per kWh in vergelijking met windenergie op land. Innovatieve vormen van het opwekken van duurzame energie, zoals getijdenenergie en blue-energy (energie uit het verschil tussen zoet en zout water) zijn nog nergens in Nederland op een grootschalige wijze succesvol toegepast. Dit zijn dan ook geen reële alternatieven voor het opwekken van duurzame energie zoals dat nu met dit windpark wordt voorgesteld. Op verzoek van de Tweede Kamer heeft de minister van Economische Zaken een maatschappelijke-kosten-baten-analyse (MKBA) op nationaal niveau laten uitvoeren naar de huidige en verwachte ontwikkelingen van energieopwekking uit zonne-energie en windenergie op land. De resultaten zijn in januari 2017 naar de Tweede Kamer gestuurd². Uit de analyse komt onder meer naar voren dat windenergie op land tot 2030 in Nederland de meest kosteneffectieve optie is van de twee.

In de toelichting van het inpassingsplan is te lezen dat de provincie een opgave voor wind op land heeft te realiseren. Een gedeelte hiervan wordt in de A16 zone ingevuld. Windenergie op zee, waar

¹ Zie: <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2014/03/31/bijlage-1-structuurvisie-windenergie-op-land/structuurvisie-windenergie-op-land.pdf>

² Zie: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-796959>

de Rijksoverheid ook op inzet, vormt hiermee geen alternatief voor windenergie binnen de provinciegrenzen.

2.3 Ruimtelijk beleid

Het rijksbeleid voor windenergie op land is opgenomen in de Structuurvisie Windenergie op land (SvWOL). In deze SvWOL is de locatie voor het project Windenergie A16 niet opgenomen in het VKA van het MER en uiteindelijk ook niet in de structuurvisie geland. Ten tijde van het opstellen van de SvWOL was de potentiële opwekkingscapaciteit van de A16-zone onvoldoende (<100 MW). Door nieuwe technieken en innovaties waardoor de opwekkingscapaciteit per windturbine veel hoger is geworden is het mogelijk om in de zone van de A16 windturbines te realiseren die samen een opwekkend vermogen hebben van meer dan 100 MW.

Het provinciale beleid is opgenomen in de provinciale Structuurvisie, uitvoeringsregels voor het beleid zijn opgenomen in de provinciale verordening Ruimte. Belangrijkste pijlers in de ontwikkeling van windenergie is het in de structuurvisie en verordening opgenomen zoekgebied voor windenergie. Het zoekgebied is gelegen aan weerszijde van de A16. In het kader van landschap is voor gekozen voor een clustering van windmolens bij knooppunten en bedrijventerreinen. Dit leidt tot één windpark van vier turbineclusters langs de A16.

Andere belangrijke pijlers in het beleid van de provincie is het bevorderen van de ruimtelijke kwaliteit en het behoud van het landschap. Het is duidelijk dat de realisatie van windturbines een effect hebben op het landschap. Er is daarom gekozen voor een inrichting die de meest kwetsbare landschapsstructuren ontziet.

Het ontwerp van robuuste clusters van windmolens rond knooppunten beperkt de visuele hinder voor omwonenden. De bewoningskernen worden niet omsloten door windmolens maar kennen in ruime mate 'vides'. Dit zijn vrije zichtlijnen die niet worden verstoord door windmolens. Door de keuze voor hoge windmolens (180-210 m tiphoogte) in het inpassingsplan kan worden volstaan met minder windmolens die op maximale afstand staan van bewoningskernen.

Er is gekozen voor clustering op knooppunten van snelwegen en rond de werklandschappen Hazeldonk en Klaverpolder. De opstellingsprincipes van het VKA weerspiegelen de aanwezige landchapstypen: rechtlijnig op het landschap van de zeelei, meer onregelmatige clusters op het dekzandlandschap.

Door de keuze voor robuuste clusters van resp. negen windmolens op Klaverpolder, 8 op Zonzeel/Nieuwveer, drie op Galder en 8 bij Hazeldonk wordt -in tegenstelling tot sommige indieners menen- voldaan aan de Verordening ruimte.

Er zijn in relatie tot de Verordening ruimte twee bijzondere situaties vermeldenswaard. Dat betreft 3 locaties waar sprake is van overdraai van rotorbladen over het NNB en 1 locatie die (net) buiten het zoekgebied windenergie van de Verordening ruimte valt.

Overdraai

Ten tijde van de vaststelling van het voorkeursalternatief VKA was er nog geen sprake van overdraai NNB. De uitspraak op 13 december 2017 over Kabeljauwbeek (uitspraak 201702128/1/R6/ Raad van State) maakt dat de rotorbladen 'deel uit maken van de inrichting' en dus vindt er overdraai plaats op NNB-gebied. De ecologische effecten zoals onderzocht in de MER zijn nihil. Alternatieve locaties zijn niet voorhanden en daarom wordt overdraai gecompenseerd.

Zoekgebied windenergie

Voor de meest zuidelijke windmolen in Zundert (E8) geldt dat deze net buiten het zoekgebied windenergie valt. De windmolen ligt wel binnen de 1 km-zone van het projectgebied Windenergie A16. Dit is in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau vastgesteld als projectplangebied. Er zijn vier argumenten om toch in te stemmen met de betreffende locatie:

1. de windmolen maakt deel uit van een lijnopstelling van 6 windmolens met een minimale geluids-overlast voor omwonenden;
2. de afwijking van het zoekgebied is gering (minder dan 100m);
3. voor de begrenzing van het zoekgebied in de Verordening ruimte is destijds in deze omgeving niet consistent 1 km van de snelweg aangehouden;
4. dit project preludeert op de Omgevingsvisie en Omgevingswet waarbij de uitkomst van het interactieve proces belangrijker wordt geacht dan de feitelijke regel.

Met de verschillende ontwikkelaars is een anterieure overeenkomst afgesloten waarin via een bijdrage in het landschapsfonds van de betreffende gemeenten wordt voldaan aan de kwaliteitsverbetering van het landschap zoals de Vr vereist.

Ten slotte stelt de verordening dat wanneer een ontwikkeling buiten NNB-gebied mogelijk wordt gemaakt die wel leidt tot aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van het NNB (overdraai of geluidseffecten), deze negatieve effecten dienen te worden gecompenseerd. Deze benodigde compensatie is in het inpassingsplan berekend (4,2 hectare) in de anterieure overeenkomst met de ontwikkelaars zijn afspraken gemaakt over de benodigde financiële compensatie. Hiermee past de ontwikkeling van de windturbines binnen het provinciaal beleid.

2.4 Proces

Voor een toelichting op het proces wordt volledigheidshalve verwezen naar het MER, hoofdstuk 4 en het provinciaal inpassingsplan, hoofdstuk 2 en 4.

De aanleiding voor het proces ligt in afspraken van de regio West-Brabant in 2011. De regio heeft toen een bod geformuleerd voor windenergie en dat samen met de provincie Noord-Brabant aangeboden aan het Rijk in het kader van Wind op Land 2020. Binnen die opgave is destijds aangegeven dat er 100MW kan worden gerealiseerd in de A16-zone.

In maart 2015 hebben de 4 gemeenten geconstateerd dat het geen eenvoudige opgave is en dat er veel gemeenschappelijke belangen zijn. Dit heeft geleid tot het verzoek van de gemeenten aan de provincie om een inpassingsplan op te stellen. Provincie en gemeenten hebben een globaal proces ontworpen en vastgelegd in het convenant van 1 december 2015. In de aanloop naar en het convenant zelf is kenbaar gemaakt wat de belangen van partijen zijn en hun verantwoordelijkheden. Iedere gemeente had bestuurlijk voorkeuren voor locaties maar wilden ook dat lokale participatie zou worden geborgd. Ook wilden de gemeenten een nauwe samenwerking met de provincie om te komen tot een besluit van PS, een proces waarbij er voldoende ruimte was voor bestuur en belangengroepen om mee te denken. Er is gekozen voor een open planproces met veel contactmomenten met belangengroepen en omwonenden. De provincie is verantwoordelijk voor het inpassingsplan, de gemeenten zijn verantwoordelijk voor het realiseren van de lokale participatie. Er zijn diverse interactiemomenten geweest.

In hoofdstuk 3.4 van het MER wordt de overdracht van bevoegdheden van Rijk naar provincie verklaard om een inpassingsplan opstellen voor de realisatie van meer dan 100 MW aan windenergie.

Voor een opgave van minimaal 100 MW ligt normaal gesproken de bevoegdheid voor realisatie bij het Rijk. Gemeenten en provincie hebben voor het project WindenergieA16 het Rijk verzocht die bevoegdheid over te dragen. Zo konden de 4 betrokken gemeenten en de provincie zelf verantwoordelijk blijven voor de realisatie van de regionale ambitie uit 2011. De provincie heeft het Rijk gevraagd de bevoegdheid over te dragen naar de provincie. Dat is opgebeurd op 14 september 2016 gebeurd. Provinciale Staten hebben op haar beurt op 20 januari 2017 de provinciale coördinatieregeling van toepassing verklaard voor dit project.

Er is een m.e.r.-procedure gestart om het milieubelang goed te borgen in het proces. Hierbij is als startdocument een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) opgesteld, die voor eenieder ter inzage is gelegd in de zomer van 2016. Ook is de Commissie-m.e.r. gevraagd te adviseren over de notitie. In augustus 2016 is de fase NRD gestart, op 7 december 2016 is het NRD-rapport (Notitie Reikwijdte en Detailniveau) door PS vastgesteld. In de het NRD zijn alle uitgangspunten voor het milieuonderzoek vastgelegd en is ook het proces om te komen tot een voorkeursalternatief kenbaar gemaakt. Op grond

In het volgende hoofdstuk wordt uitleg gegeven over de 6 pijlers op basis waarvan het voorkeursalternatief tot stand is gekomen. Nadere toelichting is ook gegeven in hoofdstuk 9.2 - Verdieping van het grensoverschrijdend protocol is zijn de NRD en vervolgens ook in -hoofdstuk 2 van het provinciaal inpassingsplan.

De Belgische overheid is bij de start van de NRD geïnformeerd over het voornemen van het project Windenergie. Ook bij de volgende mijlpalen van het project is de Belgische overheid in de gelegenheid gesteld zich te informeren en te reageren.

2.5 VKA

Het voorkeursalternatief (VKA) is in een iteratief proces tot stand gekomen op basis van onderstaande 6 pijlers:

- Pijler 1: Sociale participatie (randvoorwaarde);
- Pijler 2: Milieu (MER);
- Pijler 3: Landschap en opstellingen (BKV);
- Pijler 4: Publiek en klankbord;
- Pijler 5: Projectontwikkelaars en grondeigenaren (uitvoerbaarheid);
- Pijler 6: Politiek en stuurgroep³.

Zie hoofdstuk 2 van het Inpassingsplan en hoofdstukken 8 en 9 van het MER voor meer informatie omtrent de totstandkoming van het VKA.

2.6 Procedure

Algemeen

Onderdeel van de afspraken die gemaakt zijn tussen het Rijk en de provincie Noord-Brabant is dat het windproject uiterlijk in 2020 in uitvoering moet zijn. Dat houdt in dat de voor dit project benodigde vergunningen en het inpassingsplan in 2018 afgerond moet zijn. De vergunningen hebben de ontwikkelaars nodig om een subsidie te kunnen verkrijgen op grond van het Besluit Stimulering Duurzame Energieopwekking (SDE, zie hierna in paragraaf 2.7). De ontwikkelaars kunnen dan in 2019 een turbineleverancier selecteren en in 2020 met de bouw van hun deel van het windpark starten.

Vooroverleg en voorbereiden vergunningaanvragen projectontwikkelaars

³ Bestuurlijke klankbordgroep bestaande uit gedeputeerde en wethouders.

Het proces om te komen tot het VKA (zie hiervoor in paragraaf 2.5) is in 2017 doorlopen. Het VKA is de basis voor het inpassingsplan en de vergunningaanvragen van de ontwikkelaars. Zodoende kon de besluitvorming voor het inpassingsplan en de omgevingsvergunningen pas in het voorjaar van 2018 starten. Op basis van een concept ontwerp van het inpassingsplan zijn andere bestuursorganen en maatschappelijke instanties in de gelegenheid gesteld om een overlegreactie in te dienen. Hiermee heeft het provinciebestuur invulling gegeven aan het wettelijke vereiste van art. 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). De verkregen overlegreacties hebben tot enkele aanpassingen in het ontwerp van het inpassingsplan geleid, zoals is weergegeven in de Nota van Overleg die als bijlage 3 bij de toelichting van het inpassingsplan is opgenomen.

Tevens zijn in de periode van het vooroverleg de ontwikkelaars in de gelegenheid gesteld om een vergunningaanvraag voor te bereiden. De ontwikkelaars konden immers pas na het moment dat het VKA was gekozen een concreet plan uitwerken voor hun betreffende turbinelocaties. De ontwikkelaars hebben daarom tot en met april 2018 de tijd gekregen om een ontvankelijke vergunningaanvraag in te dienen.

Terinzagelegging ontwerpbesluiten in zomerperiode

Naar aanleiding van de overlegreacties en op basis van de ontvangen vergunningaanvragen van de ontwikkelaars zijn de ontwerpbesluiten van het inpassingsplan en de omgevingsvergunningen in juni gereed gemaakt. De periode voor terinzagelegging is gestart op 19 juni 2018 en daarmee ruimschoots voor de start van de zomervakanties in de regio zuid (start 7 juli 2018). Ook de informatieavonden voor het publiek (21 en 27 juni) zijn om die reden voor de start van de vakantieperiode georganiseerd. Daarnaast is in april reeds het digitale MER online gezet op <https://merwindenergiea16.brabant.nl> waardoor de informatie al in een vroeg stadium in te zien was.

Nog los van de omstandigheid dat geen rechtsregel zich ertegen verzet om de terinzagelegging van ontwerpbesluiten in de zomerperiode te laten plaatsvinden, kon bovendien eenieder via de websites www.ruimtelijkeplannen.nl en <http://ruimtelijkeplannen.brabant.nl/> langs digitale weg kennis nemen van de stukken. Niet valt in te zien dat deze werkwijze ertoe heeft geleid dat een belanghebbende hierdoor niet in staat is geweest om tijdig een zienswijze kenbaar te kunnen maken.

2.7 Economische uitvoerbaarheid

Het initiatief wordt gefinancierd door de verschillende ontwikkelaars. De investeringen voor de aanleg van de windturbines, toegangswegen, kabels en transformatorstations worden gedragen door de initiatiefnemer. De ontwikkelaars verdienen de investeringen terug door de verkoop van de opgewekte elektriciteit. Voor de totstandkoming van dit windpark zal een subsidie op grond van de Subsidieregeling Duurzame Energie (SDE+) aangevraagd worden. Met de SDE+ vult het Rijk de elektriciteitsopbrengsten voor de ontwikkelaars aan tot het basisbedrag dat nodig is om de investering terug te kunnen verdienen binnen een redelijke termijn.

SDE+ Subsidie

Op het moment dat de vergunningen verleend zijn, kan een ontwikkelaar subsidie aanvragen. Dit is een instrument van de Rijksoverheid om de opwekking van duurzame energie te stimuleren, door een vergoeding van de onrendabele top van duurzame energie (het verschil in kosten en elektriciteitsopbrengst met grijze stroom). In de besluitvorming voor het inpassingsplan speelt de toekenning van subsidie alleen een rol in het kader van de economische haalbaarheid. Het uiteindelijke subsidiebedrag is nog niet bekend en is onder andere afhankelijk van het op het moment van indienen van de subsidie aanvraag geldende subsidie regime en de elektriciteitsprijs. In de subsidiebeschikking wordt een zogenoemd basisbedrag vastgesteld voor de gehele looptijd (15 jaar) van de beschikking. De uiteindelijk

uit te keren subsidie is gelijk aan het basisbedrag minus de inkomsten uit de verkoop van elektriciteit. Omdat de elektriciteitsprijs van jaar tot jaar kan verschillen, zal ook de subsidie van jaar tot jaar verschillen. De keuze van de rijksoverheid voor deze systematiek staat in het kader van deze besluitvormingsprocedure voor dit project niet ter discussie. De SDE+ is een subsidieregeling die zodanig is vormgegeven dat ze binnen de Europese staatssteunregels past. De regeling is goedgekeurd door de Europese Commissie. Van ongeoorloofde staatssteun is dus geen sprake.

2.8 Planschade

Van planschade kan sprake zijn indien het nieuwe planologisch regime nad3.5eliger wordt ten opzichte van het eerdere regime en deze verslechtering ertoe leidt dat een omwonende daardoor schade, in de vorm van waardevermindering van het onroerend goed, leidt. Waardevermindering kan zich voordoen wanneer sprake is van een vermindering van het woon- en leefgenot, of wanneer nieuwe planologische beperkingen worden gesteld aan het gebruik of de bouw mogelijkheden van het onroerend goed.

Aparte procedure

Voor het bepalen van de vraag of voor individuele gevallen sprake is van planschade, en (zo ja) hoe groot de omvang van deze schade is, kent de Wet ruimtelijke ordening (Wro) een aparte procedure. Belanghebbenden die menen in aanmerking te komen voor planschade kunnen na het vaststellen van het inpassingsplan, hiertoe een verzoek doen bij het gemeentebestuur van de betreffende gemeente. Het inpassingsplan treedt in werking nadat de beroepstermijn tegen de besluiten is afgelopen, tenzij beroep is ingesteld en bij voorlopige voorziening om een schorsing van het in werking treden van het inpassingsplan is gevraagd. In dat geval treedt het inpassingsplan in werking als het verzoek om voorlopige voorziening door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) wordt afgewezen, dan wel - indien de voorlopige voorziening wordt toegekend- op het moment dat de ABRvS einduitspraak doet op de ingestelde beroepen. In opdracht van de provincie Noord-Brabant heeft een onafhankelijk gerenommeerd bureau voorafgaand aan deze procedure een inschatting gemaakt van de te vergoeden planschade. Tussen de provincie, de betrokken gemeenten en de ontwikkelaars zijn afspraken gemaakt over het vergoeden van toekomstige planschadeclaims in de anterieure overeenkomst.

Economische uitvoerbaarheid

Met de ontwikkelaars is een planschadeovereenkomst gesloten. Deze overeenkomst is gesloten tussen de ontwikkelaars en de provincie Noord-Brabant als het bevoegd gezag. Hierin is vastgelegd dat toekomstige planschadeclaims door de ontwikkelaars zullen worden vergoed. Een planschadeclaim wordt alleen uitgekeerd als deze aannemelijk is gemaakt en beoordeeld door een onafhankelijke instantie. Voorafgaand aan het sluiten van deze overeenkomst, is een taxatie gemaakt waarin de hoogte van het mogelijke planschadebedrag is begroot (zie hiervoor). De ontwikkelaars hebben op basis van deze taxatie voldoende financiële middelen gereserveerd om eventuele planschadeclaims te kunnen voldoen. De financiële uitvoerbaarheid van het plan is, mede hierdoor, zeker gesteld.

2.9 Lokale participatie

Voor een toelichting op dit onderwerp wordt volledigheidshalve verwezen naar hoofdstuk 4 van het provinciaal inpassingsplan.

Het begrip lokale participatie heeft in de loop van het project vorm en inhoud gekregen. In §2.4 (van dit document) is aangegeven dat bij aanvang van het project in december 2015 er alleen een ambitie bestond over lokale participatie, toen nog genaamd sociale participatie. Gaandeweg is onder verantwoordelijkheid van de gemeenten en in samenwerking met lokale stichtingen, wijk-en dorpsraden en

ondersteuning vanuit de samenwerking Enpuls - Provincie het begrip lokale participatie gedefinieerd en uitgewerkt. Bij het tekenen van de Green Deal in april 2017 werd duidelijk waar lokale participatie zich toe zou beperken.

Lokale participatie werd in de Green deal gekaderd tot een drietal onderwerpen:

- 25% juridisch en financieel eigendom van een windmolen
- Verschil in leges lokaal - provinciaal
- €0,50 NWEA bijdrage per geproduceerd MWh

Belangrijk argument voor de Green deal in deze fase van het project is het creëren van een level playing field voor alle potentiële ontwikkelaars en hen de gelegenheid geven mee te doen en waar nodig kanttekeningen kenbaar te maken. Dat is ook gebeurd. Hiermee is voorkomen dat partijen elkaar concurreren op lokale participatie en dat er voor burgers en belanghebbenden een onbegrijpelijke mengeling van soorten en vooral door individuele belangen van ontwikkelaars bepaalde omvang van lokale participatie zou ontstaan.

Alle potentiële ontwikkelaars, betrokken lokale stichtingen, wijk- en dorpsraden, gemeenten en provincie hebben de Green Deal ondertekend. Uitzondering zijn de Brabantse Milieu Federatie, C.V. Treeport U.A, C.V. BRES U.A., Rijkswaterstaat en ZLTO, Zij ondersteunen de lokale participatie maar hebben ieder om eigen reden een steunbetuiging ingediend.

Lokale participatie als meerwaarde voor de omgeving is een principiële keuze. De ontwikkeling van windmolens leidt ertoe dat de lokale omgeving ook kan profiteren van die ontwikkeling. Dat gebeurt door een versnelling van de energietransitie mogelijk te maken voor en door de lokale betrokkenen en door het beter verdelen van lusten en lasten in de omgeving.

Na de keuze voor het voorkeursalternatief, toen bekend was welke ontwikkelaars betrokken zouden worden bij de realisatie, zijn de 3 green deal elementen voor lokale participatie verder uitgewerkt. Toen kon per locatie uitgewerkt worden op welke wijze het bedoelde 25% eigendom en de afdrachten legeskostenverschil en NWEA bijdrage lokaal terecht zouden komen.

Voor meer informatie wordt verwezen naar hoofdstuk 6 van de plantoelichting van het provinciaal inpassingsplan en bijlage 2 van de plantoelichting voor de 3 opties.

Bepalend voor de uitwerking was de bereidheid van gemeenten en lokale stichtingen/wijk- en dorpsraden om op een of andere manier in collectief verband een windmolen te ontwikkelen (optie 1). Het voorkeursalternatief heeft geleid tot een versnippering van windmolens per ontwikkelaar en windpark. In plaats van het ideaal van 7 windmolens (is 25% van 28) is er uiteindelijk maatwerk per ontwikkelaar/ windpark gerealiseerd. Binnen de A16-zone is gekozen om zoveel als mogelijk een gelijke werkwijze te hanteren en samen te werken. Om die reden is in deze fase ervoor gekozen om samen het Energiefonds Brabant als professionele partner in de arm te nemen. Daarmee is de financiering van de ontwikkelfase gegarandeerd. De participatie van de omgeving in de exploitatiefase staat nog open. De huidige vorm is een tussenoplossing die tijd biedt en het mogelijk maakt om op een later moment de juiste eindvorm per kern te vinden en participatie te optimaliseren.

De 4 gemeenten hebben voor een zoveel als mogelijk gemeenschappelijke aanpak gekozen. Ambtelijk is een werkeenheden geformuleerd die met steun en deskundigheid van het Energiefonds Brabant, inzet van Enpuls BV/sociale innovatie een pakket van 3 opties (zie plantoelichting bijlage 2) bespreekbaar hebben gemaakt waarbij de drie eerdergenoemde onderwerpen (eigendom, leges en NWEA bijdrage) zijn uitgewerkt. Dit heeft geleid tot de invulling van lokale participatie zoals die er nu ligt en door alle partijen wordt gedragen.

De stichtingen in Zundert, Moerdijk en Drimmelen hebben de invulling van lokale participatie met de betrokken ontwikkelaars en het EFB vastgelegd. De gemeente Breda heeft, in overleg met de aan de A16 liggende wijk- en dorpsraden de invulling van de lokale participatie met betrokken ontwikkelaars en het EFB gecoördineerd. In alle gevallen is lokaal maatwerk mogelijk gebleven en worden 100% van de revenuen ingezet als hefboom voor de energietransitie in de omgeving. De € 0,50 per MWh komt ten goede aan bewoners die binnen de geluidscontour ≥ 47 DBLden en ≤ 42 DBLden wonen.

De provincie heeft de afspraken over lokale participatie met ontwikkelaars vastgelegd in anterieure overeenkomsten

2.10 Overig

Algemeen

Een aantal zienswijzen hebben betrekking op de situatie rond de repowering van de Belgische windmolens van Electrabel net over de grens bij Hazeldonk/Zundert en de monitoring en handhaving.

Repowering Belgische windmolens.

Aan de Belgische zijde bevinden zich 6 windmolens van Electrabel. In een laat stadium van de planvorming werd duidelijk dat deze windmolens opgeschaald (repowering) gaan worden. Ten zuiden van de bestaande 6 windmolens wordt een nieuwe (zevende) windmolen ontwikkeld. De effecten van de repowering van de Belgische windmolens t.a.v. geluid en slagschaduw zijn in een oplegnotitie bij inpassingsplan inzichtelijk gemaakt en worden gepubliceerd met de stukken voor provinciale staten. De oplegnotitie maakt geen deel uit van het MER en slechts ter informatie. De ontwikkeling aan Belgische zijde betreft een aparte inrichting en staat los van de besluitvorming van het inpassingsplan Windenergie A16.

Monitoring en handhaving

De monitoring en handhaving maken geen deel uit van de besluitvorming van het inpassingsplan. De provincie is echter voornemens om een strategie monitoring en handhaving op te stellen. Eerder zijn al op 10 plaatsen in het plangebied geluidsmetingen uitgevoerd om de nulsituatie vast te leggen. De resultaten van deze metingen en de (frequentie van) herhalingen zullen worden vastgelegd in deze strategie. Ook m.e.r.-procedure kent een verplichte evaluatie waarin de effecten zoals beschreven in het MER geëvalueerd worden.

Radarverstoring

Ten tijde van het GS-besluit over deze Nota van Zienswijze is er nog geen advies ontvangen van Defensie over radarverstoring. Om die reden is het positieve advies van Defensie over het VKA van november 2017 gehanteerd. Zodra het advies van Defensie beschikbaar is zal het effect op de omgevingsvergunning onderzocht worden.

3. Omgevingsvergunningen en MER

3.1 Omgevingsvergunning

3.1.1 Woningen LPM terrein

In het inpassingsplan wordt rekening gehouden met de geldende wet- en 3.3regelgeving zoals die luidt ten tijde van het vaststellen ervan. Momenteel is de stand van zaken rondom het inpassingsplan Logistiek Park Moerdijk (LPM) zoals indiener ook geeft. Het inpassingsplan is vastgesteld en in werking getreden, zij het dat tegen de vaststelling ervan nog een beroepsprocedure aanhangig is bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Wanneer de uitkomst van die beroepsprocedure is te verwachten, is momenteel nog niet bekend. Daarom wordt bij het vaststellen van dit inpassingsplan ervan uitgegaan dat de betreffende woningen waar indiener naar verwijst onder het overgangsrecht zijn gebracht van het inpassingsplan voor LPM en dat de bewoning ervan binnen 10 jaar wordt beëindigd. Wanneer uit de beroepsprocedure tegen het inpassingsplan voor LPM volgt dat het planonderdeel van de betreffende woningen herleeft, dan is het aan het provinciebestuur om te oordelen of die nieuwe situatie tot een heroverweging noopt te aanzien van het toekennen van de bestemming voor de nieuwe windturbines in dit inpassingsplan. De toets voor wat betreft de omgevingsvergunningen voor de nieuwe windturbines is in zoverre afwijkend van die voor het inpassingsplan, dat in het kader van de bescherming van het milieu het feitelijke gebruik van de woningen in kwestie en niet de planologische status daarvoor bepalend is. Ook de Commissie voor de m.e.r. heeft hierop gewezen in het advies over het MER. Dat is de reden dat de omgevingsvergunningen ten aanzien van de aspecten 'geluid' en 'slagschaduw' worden aangevuld met maatwerkvoorschriften.

3.2 Antwoorden MER

3.2.1 Algemeen

In het MER is inzicht gegeven in de milieueffecten van windenergie in de A16-zone voor de woon- en leefomgeving en de gezondheid als gevolg van geluid, slagschaduw en veiligheidsrisico's. Daarnaast is inzicht gegeven op het effect op gezondheid anders dan voornoemde aspecten. Ook effecten op bodem, water, archeologie, ecologie en landschap zijn inzichtelijk gemaakt.

Bandbreedte

Het provinciaal inpassingsplan en de omgevingsvergunningen worden niet toegespitst op één windturbintype, maar op algemene kenmerken. Er is daarom een bandbreedte voor de ashoogte, de rotordiameter en de tiphoogte mogelijk gemaakt.

Ter plaatste van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - 1' t/m ' - 4' in het PIP is dat:

Ashoogte:	minimaal 122 meter, maximaal 142 meter.
Rotordiameter:	minimaal 136 meter, maximaal 150 meter.
Tiphoogte:	minimaal 190 meter, maximaal 210 meter.

Ter plaatste van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - 5' in het PIP is de bandbreedte:

Ashoogte:	minimaal 90 meter, maximaal 110 meter.
Rotordiameter:	minimaal 90 meter, maximaal 110 meter.
Tiphoogte:	minimaal 135 meter, maximaal 165 meter.

Ten behoeve van deze bandbreedte zijn voor het VKA aanvullende onderzoeken uitgevoerd voor geluid (bijlage O), slagschaduw (bijlage P) en externe veiligheid (bijlage Q), die inzicht geven in de onder- en bovengrens van de bandbreedte en aantonen dat deze voldoen aan de wettelijke eisen.

Met behulp van deze bandbreedte worden de minimaal en maximaal te verwachten milieueffecten van het VKA in beeld gebracht. Nadat er in een later stadium definitief is gekozen voor een windturbine type, zijn de exacte te verwachten effecten te analyseren. Deze effecten zullen zich sowieso bevinden binnen de, in de aanvullende onderzoeken onderzochte, minimale en maximale effecten.

Gezondheidsaspecten

In het MER wordt een kwalitatieve beschouwing gegeven van mogelijke gezondheidseffecten van windturbines, anders dan geluid, slagschaduw en veiligheid. Uit deze beschouwing blijkt dat mogelijk significante gezondheidseffecten als gevolg van windturbines met name voortkomen uit geluidsbelasting. De link tussen geluid en gezondheid is in het akoestisch rapport bij het MER (Bijlage A) tot uiting gebracht middels de Gezondheidseffectscreening (GES).

Gevoelige objecten

Onder geluidsgevoelige objecten worden verstaan: woningen, onderwijsgebouwen, ziekenhuizen, verpleeghuizen, verzorgingstehuizen, psychiatrische inrichtingen, kinderdagverblijven, woonwagendplaatsen en ligplaatsen voor woonschepen. (Bron: Wet geluidhinder).

Bedrijfsgebouwen, loodsen, kassen en akkers zijn geen gevoelige objecten voor wat betreft geluid- en slagschaduwbelasting. Voor deze gebouwen wordt wel getoetst t.b.v. externe veiligheidsrisico's.

De Nederlandse wet- en regelgeving kent geen bescherming toe aan buitenruimten, anders dan aan recreatieterreinen, omdat de verblijfsduur van individuele personen veelal te kort is om negatieve effecten te kunnen ondervinden als gevolg van mogelijke geluid- en slagschaduwhinder.

3.2.2 Geluid

In het Activiteitenbesluit milieubeheer (Activiteitenbesluit) zijn de eisen opgenomen waaraan windturbines in Nederland dienen te voldoen. De geluidnormen zijn opgenomen in artikel 3.14a. Hierin is vastgelegd dat een of meer windmolens van dezelfde inrichting op de gevel van geluidsgevoelige bebouwing (bijvoorbeeld woningen) dienen te voldoen aan de norm van ten hoogste 47 dB L_{den} en aan de norm van ten hoogste 41 dB L_{night} . In de praktijk geldt vrijwel altijd dat, als aan de L_{den} 47 dB-norm is voldaan, ook aan de L_{night} 41 dB norm wordt voldaan. Daarom is deze 41 dB L_{night} -contour niet apart getekend in de figuren bij het MER. Wel is voor de omliggende woningen de L_{night} -waarde berekend.

In de Nederlandse wetgeving wordt uitgegaan van gemiddelden. L_{den} is een speciaal gemiddelde (den staat hierbij voor Day-Evening-Night), waarbij de avond- en nachtperiode zwaarder meetellen door een straffactor van respectievelijk 5 en 10 dB. Door deze straffactoren komt geluidsbelasting van 47 dB L_{den} effectief overeen met een max. piekbelasting van 45/46 dB.

De geluidsnormen, die mede bepalend zijn voor de afstand tussen geluidsgevoelige bebouwing en de windmolens, garanderen niet dat omwonenden geen enkele hinder ondervinden. De systematiek van het Activiteitenbesluit brengt met zich mee dat op grond van artikel 3.14a, derde lid, van dit besluit het bevoegd gezag in bijzonder lokale omstandigheden verdergaande bescherming kan bieden via maatwerkvoorschriften.

Bij alle woningen van derden dient te worden voldaan aan de wettelijke norm. Voor woningen die behoren tot de sfeer van de inrichting (bedrijfswoningen) hoeft niet getoetst te worden aan de norm.

In het MER Windenergie A16 is tevens inzicht gegeven in de te verwachte geluidsbelasting onder de wettelijke norm. Hiervoor is gewerkt met de 42 dB L_{den} . Dit is een gebruikelijke waarde in milieueffect-rapportages voor windprojecten. De 42 dB L_{den} staat los van de 41 dB L_{night} norm.

In het overzicht van immissiewaarden (te vinden in Bijlage O) zijn alle gevoelige objecten opgenomen waar als gevolg van de bovengrens van de bandbreedte van het VKA een jaargemiddelde geluidsbelasting optreedt van tenminste 40 dB L_{den} . Deze grens is gekozen om het aantal gepresenteerde woningen overzichtelijk te houden.

Volgens het Activiteitenbesluit wordt cumulatie met andere windturbines en geluidsbronnen niet beschouwd bij toetsing aan de norm. Het bevoegd gezag kan in bijzondere omstandigheden of in verband met cumulatie met andere windparken maatwerk toepassen. De provincie Noord-Brabant wenst met cumulatie in zoverre rekening te houden dat getoetst wordt aan de gezamenlijke geluidscontour van alle inrichtingen die in het PIP mogelijk worden gemaakt.

Laagfrequent geluid

Voor laagfrequent geluid (LFG) als gevolg van windmolens bestaat geen wettelijk toetsingskader. Daarbij dient opgemerkt te worden dat in de norm uit het Activiteitenbesluit rekening wordt gehouden met laagfrequent geluid (frequenties beneden 20 Hz), dat een onderdeel van het geluidsspectrum van windmolengeluid is. In het MER wordt laagfrequent geluid niet apart beschouwd omdat het een integraal onderdeel uitmaakt van de beoordeling van de L_{den} normering. In 2014 heeft de Staatssecretaris van I&M in een brief aan de Tweede Kamer, onderbouwd met twee onderzoeken van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en een literatuurstudie naar laagfrequent geluid door Bureau LBP/Sight. Hierin wordt aangegeven dat de huidige norm voor windturbines en bijbehorende reken- en meetvoorschriften voldoende bescherming bieden tegen laagfrequent geluid.

Cumulatie geluidsbronnen

Het plangebied voor windenergie ligt aan weerszijden van de rijksweg A16. Het is de verwachting dat veel woningen nabij de nieuwe windturbines ook belast worden door wegverkeersgeluid. Op diverse locaties zal ook ander geluid optreden, zoals spoorweggeluid, industriegeluid of geluid van bestaande windturbines. Om cumulatie van geluidsbronnen inzichtelijk te maken wordt de rekenmethode uit Bijlage 4 van activiteitenregeling: *Reken- en meetvoorschrift windturbines, hoofdstuk 4* gebruikt. Deze optelling rekent alle geluidsbelastingen om naar een geluidsbelasting vanwege wegverkeer die dezelfde hinderbeleving kent. Volgens het Activiteitenbesluit wordt cumulatie met andere windturbines en geluidsbronnen niet beschouwd bij toetsing aan de norm. Zoals hierboven aangegeven wordt met cumulatie in zoverre rekening gehouden dat getoetst wordt aan de gezamenlijke geluidscontour van alle inrichtingen die met het PIP mogelijk worden gemaakt.

In het MER is gekeken naar de *toename* van het opgetelde geluidsniveau. Hiervoor is een beoordelingscriterium opgesteld aan de hand van de GES-methodiek, waarbij GES staat voor gezondheidseffectscreening.

Cumulatie Belgische windturbines

In het kader van cumulatie van verschillende geluidsbronnen is ook cumulatie van geluid met de windturbines op Belgisch grondgebied inzichtelijk gemaakt. Volgens het Activiteitenbesluit wordt cumulatie met andere windturbines en geluidsbronnen niet beschouwd bij toetsing aan de norm.

Opschaling Belgische windturbines WP Hoogstraten

Hoewel het op te schalen Windpark Hoogstraten meer geluid produceert dan het oude is de toename van de cumulatieve geluidsbelasting bij geen enkele Nederlandse woning meer dan 1 dB, een niet of nauwelijks waarneembare toename. Bij geen van de onderzochte woningen is het geluid van de bestaande windturbines (al dan niet de opschaling meerekenend) de grootste component van het cumulatieve geluid.

Rekenmodel

Het gebruikte rekenmodel is GeoMilieu V4.30. Een rekenmodel betreft een theoretische benadering van de werkelijkheid. Het rekenmodel is gebaseerd op de vigerende wetgeving.

Overheersende windrichting

Het effect van een overheersende windrichting zit wel verwerkt in de rekenmethode (en ook in het softwarepakket GeoMilieu). Dit effect wordt echter pas meegenomen bij een afstand groter dan 10x (ashoogte + ontvangerhoogte). Reden dat de windrichting pas op grote afstand is meegenomen is dat geluid logaritmisch gemiddeld wordt. Hierdoor vallen de verschillen als gevolg van de windrichting (die op een gegeven moment aanzienlijk kunnen zijn) weg in het jaargemiddelde.

Voor ontvangerpunten gelegen binnen de afstand 10x (ashoogte + ontvangerhoogte) gaat de rekenmethode voor windturbines van de Reken- en meetvoorschrift Windturbines uit van meewindcondities in iedere richting. De immissiewaarden worden berekend als ware in alle richtingen rondom het windpark er sprake is van meewindcondities (met een windrichting van het windpark naar de woningen van appellanten).

Wetgeving andere landen

Voor het project windenergie A16-zone wordt gewerkt met de normstelling zoals deze is vastgelegd in de Nederlandse wetgeving. Daarnaast is in het MER ook inzicht gegeven onder de norm, en tevens voor facetten waar de Nederlandse geluidregelgeving geen specifieke geluidsnormen voor kent, zoals cumulatie van geluidsbronnen.

Er is in Nederland geen algemene norm voor de afstand tussen windmolens en woningen. Vaste afstanden hebben het nadeel dat dit geen bescherming geeft tegen geluidsbelasting. Immers, er zijn veel verschillende windturbines met verschillende geluidsproducties.

Effecten op gewas, vee en paarden

Er is geen onderzoek bekend waaruit een verband blijkt dat windturbines effect hebben op dierenwelzijn en de gezondheid van dieren door de realisatie van een windpark. Hierbij is nog van belang dat in de uitspraak ABRvS 4 mei 2016 (nr. 201504506/1) de ABRvS – onder verwijzing naar het deskundigenbericht dat in deze procedure was uitgebracht – verder heeft geoordeeld dat niet aannemelijk is dat geluid van windturbines leidt tot effecten (stress) op paarden.

3.2.3 Slagschaduw

In artikel 3.12 van de Activiteitenregeling milieubeheer is ten behoeve van het voorkomen of beperken van slagschaduw bepaald dat een windturbine voorzien moet zijn van een automatische stilstandvoorziening die de windturbine afschakelt indien meer slagschaduw optreedt dan de wettelijke norm toestaat. De norm stelt dat ter plaatse van gevoelige objecten gemiddeld niet meer dan 17 dagen per jaar gedurende meer dan 20 minuten per dag ($17 \times 20 \text{ minuten} = 5 \text{ uur en } 40 \text{ minuten per jaar}$) slagschaduw kan optreden. Een windturbine is daarom altijd voorzien van een automatische stilstandvoorziening die de windmolen tijdig afschakelt om te voorkomen dat de norm voor slagschaduw wordt overschreden.

Bij alle woningen van derden dient te worden voldaan aan de wettelijke norm (5 uur en 40 minuten slagschaduw per jaar). Voor woningen die behoren tot de sfeer van de inrichting (bedrijfswoningen) hoeft niet getoetst te worden aan de wettelijke norm.

Cumulatie windturbines

Volgens het Activiteitenbesluit wordt cumulatieve slagschaduw met andere windturbines, waaronder bestaande Nederlandse en Belgische windturbines, niet beschouwd bij toetsing aan de norm.

Met cumulatie wordt in zoverre rekening gehouden dat getoetst wordt aan de gezamenlijke slagschaduwcontour van alle inrichtingen die met het PIP mogelijk worden gemaakt.

Opschaling Belgische windturbines WP Hoogstraten

Het op te schalen windpark Hoogstraten produceert meer slagschaduw dan het oude. Bij 18 woningen in Nederland neemt de slagschaduwduur toe door het opgeschaalde windpark, waarbij bij 3 woningen de slagschaduwduur met meer dan 9 uur per jaar toeneemt. De Belgische windmolens zouden aan de Nederlandse wetgeving moeten voldoen. De provincie Noord-Brabant is voornemens om samen met de gemeente Zundert en de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant het gesprek hierover aan te gaan met de Belgische autoriteiten.

Effecten op gewas, vee en paarden

Er is geen onderzoek bekend waaruit een verband blijkt dat windturbines de groei van agrarische gewassen negatief beïnvloedt. Daarbij speelt mee dat de omvang van de slagschaduw van het rotorvlak, ten opzichte van de omvang van de landbouwpercelen, beperkt is.

Er is geen onderzoek bekend waaruit een verband blijkt dat windturbines effect hebben op dierenwelzijn en de gezondheid van dieren door de realisatie van een windpark. Hierbij is nog van belang dat in de uitspraak ABRvS 4 mei 2016 (nr. 201504506/1) de ABRvS – onder verwijzing naar het deskundigenbericht dat in deze procedure was uitgebracht – verder heeft geoordeeld dat niet aannemelijk is dat slagschaduw van windturbines leidt tot effecten (stress) op paarden.

3.2.4 Externe veiligheid

De windturbines kunnen een risico verhogend effect hebben op nabijgelegen gebouwen, installaties en infrastructuur. Om voor het project te bepalen welke onderwerpen relevant zijn, is de maximale werpafstand bij overtoeren van de windturbines in kaart gebracht en daarbinnen de onderwerpen gedefinieerd die relevant zijn.

(Beperkt) Kwetsbare objecten

De normstelling omtrent windturbines en objecten waar personen verblijven volgt uit het Activiteitenbesluit:

- Het plaatsgebonden risico voor een buiten de inrichting gelegen kwetsbaar object, veroorzaakt door een windturbine of een combinatie van windturbines, mag niet hoger zijn dan 10^{-6} per jaar.
- Het plaatsgebonden risico voor een buiten de inrichting gelegen beperkt kwetsbaar object, veroorzaakt door een windturbine of een combinatie van windturbines, mag niet hoger zijn dan 10^{-5} per jaar.

Bovengenoemde plaatsgebonden risico's zijn te vertalen in risicocontouren. Op de 10^{-6} contour heeft een persoon die onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven, een kans op overlijden

van één keer in de miljoen jaar als rechtstreeks gevolg van een falende windturbine. Op de 10^{-5} contour is deze kans één keer in de honderdduizend jaar.

Voor het VKA zijn de risicocontouren in relatie tot (beperkt) kwetsbare objecten op kaart weergegeven. Wanneer dergelijke objecten zich niet binnen de contouren voordoen, wordt voldaan aan het Activiteitenbesluit.

Infrastructuur

Voor de windturbines die overdraaien op de openbare weg zijn de risico's van de windturbines in kaart gebracht en is de trefkans berekend. Deze is vervolgens getoetst aan het Individuele Passanten Risico (IPR) en Maatschappelijk Risico (MR). Geconcludeerd is dat gelet op de aard van de wegen waar de verschillende windturbines overdraaien het niet realistisch is dat het IPR en MR worden overschreden.

IJsvorming

Windturbines worden uitgerust met ijsdetectie. Wanneer ijsafzetting plaatsvindt, stopt de windturbine en draait deze indien gewenst naar een vooraf ingestelde stand (bijv. parallel aan de weg zodat de afstand tot de weg zo groot mogelijk is). De windturbines worden vervolgens pas weer in bedrijf genomen wanneer visueel is vastgesteld dat er geen ijs meer op de bladen is.

3.2.5 Landschap

De provincie Noord-Brabant en de vier gemeenten hebben zich duurzaamheidsdoelstellingen gesteld. Om deze doelstellingen te bereiken wordt het opwekken van duurzame energie d.m.v. windturbines binnen de regio als noodzakelijk geacht. Een consequentie van deze keuze is dat windturbines altijd binnen een bestaand landschap komen te staan en dat men in meer of mindere mate zicht heeft op de windturbines.

Windturbines hebben een impact op het landschap. Deze impact wordt veelal als negatief ervaren. Vaak spreekt men van het verlies van uitzicht of visuele overlast. Echter, de wijze waarop windturbines worden geplaatst, bijvoorbeeld ten opzichte van een landschapsstructuur of ten opzichte van elkaar, kan bijdragen aan de leesbaarheid van een opstelling. Het gaat in dat kader niet zo zeer om landschappelijke inpassing, maar om het landschappelijke beeld dat ontstaat.

In het MER zijn de verschillende opstellingsalternatieven beoordeeld op het thema landschap. Hoewel er geen relevante wet- of regelgeving over landschap is, is dit wel kwalitatief beoordeeld aan de hand van enkele landschaps- en ruimtelijke kwaliteit-specifieke criteria.

Positieve beoordelingscriteria landschap

Het beoogde *Energielandschap A16* dat de provincie nastreeft bestaat nog niet, noch is het zichtbaar. Er is daarom gekozen om de opstellingsalternatieven uit het MER niet te toetsten aan het (concept voor het) *Energielandschap A16*, maar aan hun 'Aansluiting bij de infrabundel A16/HSL'. Op die manier is getoetst aan de bestaande situatie omdat de infrabundel A16/HSL reeds als ruimtelijke structuur aanwezig is in het gebied.

Deze aanpak geldt tevens voor het criterium 'Configuratie en herkenbaarheid'. Dit criterium is ingegeven vanuit de *Handreiking kwaliteitsverbetering van het landschap* in de Verordening ruimte waarin wordt gesteld dat "een bestemmingsplan moet aangeven hoe nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen bijdragen aan de verbetering van de kwaliteit van het landschap". In dit geval gaat het om de maat en schaal van het infralandschap, dat bij bepaalde opstellingsalternatieven beter leesbaar en herkenbaar is dan bij andere opstellingen.

Overigens zijn de MER-alternatieven en het VKA als gehele opstelling beoordeeld op criteria van landschappelijke en ruimtelijke kwaliteit. Eén negatief aspect van een opstelling hoeft niet te beteken dat de gehele opstelling negatief wordt beoordeeld op een criteria.

Obstakelverlichting

In relatie tot luchtvaartveiligheid dienen windturbines te worden voorzien van obstakelverlichting. Deze verlichting kan vooral tijdens de nachtluchten erg dominant overkomen en daarmee een rustig landschapsbeeld verstoren. De mate waarin en de manier waarop obstakelverlichting dient te worden toegepast is sterk afhankelijk van de geldende wet- en regelgeving.

Hoewel op voorhand nog niet vaststaat welk type obstakelverlichting wordt toegepast, is in het MER toch een beoordeling gegeven voor het te verwachten effect van de obstakelverlichting. Wanneer een opstelling slechts in beperkte mate met obstakelverlichting hoeft te worden uitgevoerd wordt deze meer positief beoordeeld. Denk aan concentratie en clustering van windturbines.

Er hebben recent testen plaatsgevonden met het verminderen van de hoeveelheid en intensiteit van obstakelverlichting en de beleving van deze aanpassing door omwonenden. Uit de resultaten van de tests blijkt dat er mogelijkheden zijn om de obstakelverlichting zodanig toe te passen dat de negatieve effecten op de omgeving kleiner worden zonder dat de zichtbaarheid en herkenbaarheid van windparken voor de luchtvaart in het geding komt. Onlangs heeft de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) de herziene richtlijnen ten aanzien van verlichting van windturbines en windparken op het Nederlandse vasteland in relatie tot luchtvaartveiligheid gepubliceerd. Met deze publicatie wordt het mogelijk gemaakt de lichtintensiteit van de verlichting op windturbines aan te passen.

Hoewel de provincie geen bevoegd gezag is omtrent de obstakelverlichting, hecht de provincie wel grote waarde aan het toepassen van obstakelverlichting met de minst mogelijke overlast voor omwonenden en uniformiteit per windpark. De uitwerking van het verlichtingsplan dient dan ook vooraf met de provincie afgestemd te worden. Na akkoord van de provincie en ILT kan het betreffende verlichtingsplan worden toegepast.

Omdat de provincie geen bevoegd gezag is voor de obstakelverlichting, kan zij haar burgers geen inspraak bieden via een formele procedure.

Nieuwveer

De bestaande windturbine op het terrein van de rioolwaterzuiveringsinstallatie Nieuwveer, ook wel windmolen de Kroeten, zal in de nabije toekomst verwijderd worden (uiterlijk 2024).

De posities van de twee beoogde windturbines nabij de waterzuivering zijn in het MER-alternatief M2 – *Kralensnoer driehoekjes* onderzocht.

Het onderling verband tussen het cluster Zonzeel en de twee beoogde windturbines ter hoogte van de waterzuivering Nieuwveer resulteert niet in een hoge mate van leesbaarheid en herkenbaarheid. Echter door de beperkte onderlinge afstand en onmiskenbare visuele binding is de samenhang aantoonbaar en vormt het een cluster.

Hazeldonk

Voor wat betreft het gebied rondom Hazeldonk worden de windturbines geplaatst in een omgeving waarin reeds meerdere windturbines zijn gesitueerd. Juist door die combinatie zijn de effecten op rust, ruimte en natuur beperkt te houden ten opzichte van andere locaties waar geen windturbines of andere verstoring reeds aanwezig is.

De huidige windturbines op en rondom Hazeldonk vormen reeds een onsamenvhangende wolkopstelling van verschillende turbines en hoogtes, met name de Belgische turbines. De aanvulling van het bestaande cluster is grotendeels compact uitgevoerd en bouwt deels voort op de bestaande situatie.

Met de opstelling in het gebied rondom Hazeldonk is zo dicht mogelijk aangesloten bij de landschappelijke uitgangspunten en ontwerpprincipes uit de *Beeldkwaliteitsvisie Windpark A16*. Daar waar voor het VKA niet volledig de letter van de BKV is gevolgd, is dat het gevolg van locatie-specifieke omstandigheden en de te maken afweging van de zes pijlers (waarvan landschap er één is) waarop het VKA is gebaseerd.

De provincie en de gemeente achten het wenselijk om de verschijningsvorm van windturbines de in dezelfde lijnopstellingen zoveel mogelijk op elkaar af te laten stemmen. Aansluiting zoeken bij de verschijningsvorm van bestaande windturbines op Nederlands en Belgisch grondgebied is slechts in beperkte mate mogelijk. Qua dimensionering is ter hoogte van bedrijventerrein Hazeldonk getracht aan te sluiten bij bestaande windturbines. Echter, verschil in regelgeving in Nederland en België resulteert in verschillende obstakelmarkering en -verlichting.

Visualisaties

Voor de 11 MER-alternatieven zijn er vanuit 100 verschillende kijkpunten visualisaties gemaakt. Dit zijn de zogenaamde 'bolfoto's', waarin de kijker 360 graden rond kan kijken, en waarin de windturbines bewegend gemonteerd zijn. Deze visualisaties zijn te bekijken via de website <http://www.windviz.com/a16/>. Op verzoek van omwonenden zijn er voor het VKA enkele kijkpunten toegevoegd. Deze visualisaties zijn te bekijken via de website <http://www.windviz.com/a16r3/>.

De dichtheid van kijkpunten is minder in het zuidelijk-deel van het plangebied. Daar zijn minder geschikte kijkpunten vanwege de grote aanwezigheid van bosschages.

3.2.6 Ecologie

De ecologische onderzoeken zijn uitgevoerd door een deskundig ecologisch adviesbureau. Het onderzoek is zorgvuldig en omvangrijk uitgevoerd. Er is geen reden om aan te nemen dat bepaalde (ecologische) aspecten niet of onzorgvuldig zijn onderzocht. Niet alle (ecologische) aspecten zijn overigens benoemd, waar niet relevant of zonder effect zijn aspecten niet beschreven. In 2018 hebben nog aanvullende onderzoeken plaatsgevonden, de uitkomsten leiden niet tot negatievere resultaten. Integendeel, door de aanvullende onderzoeken is de aanwezigheid van bepaalde soorten op diverse locaties uitgesloten.

Door de realisatie van Windpark A16 zijn effecten te verwachten op de aanwezige flora en fauna. Voor het overtreden van verbodsbepalingen, zoals sterfte van diverse vogelsoorten en vleermuizen, zijn reeds de benodigde ontheffingen en vergunningen aangevraagd. Tevens zullen er diverse passende mitigerende maatregelen worden toegepast om de overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen en/of te verzachten.

Vogels

De effecten van de windturbines op (weide)vogels zijn bepaald door middel van diverse veldonderzoeken, slachtofferonderzoeken, data van derden en expert judgement. Op basis van deze data is bepaald welke vogelsoorten slachtoffer zullen worden en in welke ordergrootte. De voorziene slachtofferaantallen bestaan grotendeels uit soorten zonder duidelijke binding met het gebied (m.n. tijdens de seizoenstrek). Het verschil tussen de noordelijke inrichtingen (15 slachtoffers per turbine per jaar) en de zuidelijke inrichtingen (10 slachtoffers per turbine per jaar) komt doordat de aantallen lokale vogelsoorten ten noorden van Breda hoger zijn.

Voor broedvogels van de Rode Lijst, geldt dat windturbines in het algemeen slechts in beperkte mate een versturende invloed hebben op vogels die broeden. De effecten van mogelijke verstoring zijn zeer beperkt en hebben geen significant negatieve effecten op betreffende populaties. Ook voor andere soortgroepen zijn de mogelijke gevolgen van verstoring niet significant.

De aanleg en het gebruik van Windpark A16 leidt niet tot additionele aantasting van leefgebied van in de omgeving broedende grutto's, de geplande windturbines liggen buiten de maximale verstoring afstand van de grutto (>200m). Het gebruik van de windturbines leidt tot hooguit een verwaarloosbare sterfte van grutto's in de weidevogelgebieden Rooskensdonk en Weimeren (<1 per slachtoffer per jaar). De sterfte heeft geen invloed op de staat van instandhouding van de grutto.

Omdat het aantal risicovolle vliegbewegingen van de zeearend en de visarend door het plangebied van Windpark A16 zeer beperkt zal zijn en het plangebied van Windpark A16 verder geen betekenis heeft voor deze soorten, zijn effecten op deze soorten van de bouw en het gebruik van Windpark A16 op voorhand met zekerheid uitgesloten.

Het is bekend dat gebieden langs de A16-zone in de winterperiode veel eendachtige, als smient en wilde eend, voorkomen. De voorziene sterfte voor deze soorten is in ordergrootte weergegeven, voor smient 3-10 slachtoffers per jaar en wilde eend 11-50 slachtoffers per jaar. De jaarlijkse sterfte van deze soorten zal ruim onder de 1%-mortaliteitsnorm (respectievelijk ca. 3760 en 2089) blijven, waardoor met zekerheid gesteld kan worden dat de GSI van de populaties niet in het geding zal komen.

Het is niet uitgesloten dat de buizerd als aanvaringsslachtoffer zal vallen door de realisatie van Windpark A16. Echter zullen de verwachte slachtofferaantallen beperkt blijven, in de ordergrootte van 1-2 per jaar. De jaarlijkse sterfte van deze soort zal ruim onder de 1%-mortaliteitsnorm (ca. 1000) blijven, waardoor met zekerheid gesteld kan worden dat de GSI van de populatie niet in het geding zal komen.

In algemene zin is er sprake van een effectieve barrière als vogels door een windparkopstelling hun voedsel- of rustgebied niet of moeilijk kunnen bereiken. Het plangebied ligt niet binnen belangrijke vliegroute van broedvogels tussen foerageer- en broedgebieden. De vliegroutes van broedende meeuwen in Moerdijk en Sassenplaat en watervogels door het plangebied lopen voornamelijk in het noordelijk deel van het plangebied. Geen van de alternatieven heeft lange lijnopstellingen die dwars op deze vliegroutes liggen en kunnen geenszins een barrière vormen voor deze meeuwen en watervogels. De lijnopstellingen zijn tamelijk kort van aard en bovendien is de minimale afstand tussen de turbines 400 meter. Zeker een deel van de vogels kan met een dergelijke afstand eenvoudig tussen de turbines door vliegen. Effecten als gevolg van barrièrewerking zijn niet aanwezig.

Vleermuizen

Tijdens de gebruiksfase van Windpark A16 zijn vleermuisslachtoffers te verwachten. Om de slachtofferaantallen te reduceren zal een verplichte stilstandsvoorziening worden toegepast op de windturbines. Echter zijn, na toepassing van de stilstandsvoorziening, nog steeds vleermuisslachtoffers te verwachten onder de gewone dwergvleermuis. De voorziene sterfte van gewone dwergvleermuis in de gebruiksfase van windpark A16 leidt niet tot aantasting van de gunstige staat van instandhouding van de betrokken populatie van deze soort.

Overig

Voor algemene soorten, als ree en vos, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen binnen de provincie Noord-Brabant. Bovendien is het ruimteverlies door de windturbines en

bijbehorende infrastructuur beperkt, waardoor er geen negatieve effecten op de populaties te verwachten zijn.

De effecten op Natura 2000-gebieden en de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen zijn apart beoordeeld en getoetst. De effecten op andere (beschermde) natuurgebieden zijn apart beschreven, net als de beoordeling en toetsing van overige vogelsoorten. Er is namelijk sprake van twee (verschillende) onderdelen uit de Wet natuurbescherming, te noemen gebiedsbescherming en soortenbescherming. Significante negatieve effecten op zowel (beschermde) gebieden als soorten zijn uitgesloten.

Tot slot zal bij de realisatie van Windpark A16 voldoende zorg in acht worden genomen voor Natura 2000-gebieden, voor bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

4. Inpassingsplan

4.1 Algemeen

Mede naar aanleiding van de ingekomen zienswijzen zijn een klein aantal uitgangspunten van verschillende onderzoeken veranderd. Voor de overzichtelijkheid zijn deze wijzigingen gebundeld in de volgende oplegnotities:

- Oplegnotitie Geluid incl. LPM-woningen
- Memo cumulatie opschaling Hoogstraten incl. bijlage
- Oplegnotitie Slagschaduw incl. LPM-woningen
- Memo opschaling Hoogstraten Slagschaduw
- Oplegnotitie Externe Veiligheid
- Waterkering A16
- Memo Zogeffecten A16

4.2 Ambtshalve wijzigingen Provinciaal Inpassingsplan

4.2.1 Beeldkwaliteitsvisie

De Beeldkwaliteitsvisie (BKV) is als bijlage E bij het digitale MER opgenomen. Dit document is mede het toetsingskader voor de omgevingsvergunningen en voor de afwijkmogelijkheden die in het inpassingsplan worden geboden. Het heeft daarmee ook rechtstreekse juridische werking. Om voor eenieder duidelijk te maken dat de BKV als zodanig geldt, is ervoor gekozen om de BKV als bijlage bij de planregels toe te voegen. Dit heeft geleid tot een aanpassing in artikel 1.5 van de planregels ten opzichte van het ontwerp van het inpassingsplan.

Wijziging

Artikel 1.5 wordt gewijzigd en komt als volgt te luiden.

“1.5 beeldkwaliteitsvisie

de beeldkwaliteitsvisie Energielandschap A16 van de provincie Noord-Brabant, zoals opgenomen in bijlage 1 van deze planregels.”

4.2.2 Meerwaarderecreatie

In het ontwerp van de plantoelichting is een bijlage 2 opgenomen waarin is omschreven op welke wijze de meerwaarderecreatie voor dit windproject kan plaatsvinden. Om voor een omgevingsvergunning in aanmerking te komen, dient een projectontwikkelaar de meerwaarderecreatie vorm te geven op een van de drie wijzen die daarin zijn beschreven. Dat is in artikel 3.2 onder a van de planregels verankerd. Evenals wat hiervoor is beschreven wat betreft de BKV, maakt deze bijlage daarmee deel uit van het toetsingskader voor een omgevingsvergunning. Het heeft daarmee ook rechtstreekse juridische werking. Om voor eenieder duidelijk te maken dat de bijlage over meerwaarderecreatie als zodanig geldt, is ervoor gekozen om de deze als bijlage bij de planregels op te nemen in plaats van een bijlage bij de plantoelichting. Dit heeft geleid tot een aanpassing in artikel 1.19 van de planregels ten opzichte van het ontwerp van het inpassingsplan.

Wijziging

Artikel 1.19 wordt gewijzigd en komt als volgt te luiden.

“1.19 meerwaarde-creatie

het zorgdragen voor een bijdrage aan de duurzame energietransitie in de betrokken gemeenten op een van de drie wijzen zoals verwoord in bijlage 2 van deze planregels.”

4.2.3 Waarde-Archeologie 1

In de dubbelbestemming Waarde – Archeologie 1 in het ontwerp van het inpassingsplan is een aantal redactionele onvolkomenheden geconstateerd die bij de vaststelling van het inpassingsplan worden gecorrigeerd.

Wijziging

Artikel 4.3.1 onder a wordt gewijzigd en komt als volgt te luiden.

“4.3.1 Uitvoeringsverbod zonder omgevingsvergunning

[...]

a. het uitvoeren van groundbewerkingen op een grotere diepte dan 30 cm, waartoe worden gerekend afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren, ontginnen en aanleggen van drainage;”.

Artikel 4.3.3 wordt gewijzigd en komt als volgt te luiden.

“4.3.3 Voorwaarden voor een omgevingsvergunning

De werken en werkzaamheden, zoals in lid 4.3.1 bedoeld, zijn slechts toelaatbaar, indien de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden aan de hand van nader archeologisch onderzoek kan aantonen dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden aanwezig zijn. Voorts zijn de werken en werkzaamheden toelaatbaar, indien:

- a. de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden een rapport heeft overgelegd waarin de archeologische waarde van de betrokken locatie naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld en
- b. de betrokken archeologische waarden, gelet op dit rapport, door de activiteiten niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden voorschriften en beperkingen te verbinden, gericht op het behoud van de archeologische resten in de bodem, het doen van opgravingen dan wel het begeleiden van de bouwactiviteiten door een archeologische deskundige.”.

4.2.4 Radarverstoring

In het ontwerp van het inpassingsplan is de regeling voor het radarverstoringsgebied opgenomen in de algemene aanduidingsregels. Het betreft echter een regeling die niet gekoppeld is aan een aanduiding, maar een algemene bouwregel die voor het gehele plangebied geldt. Artikel 7.6 wordt om die reden in het definitieve inpassingsplan verplaatst naar een nieuw artikel.

Wijziging

Na artikel 6 van het ontwerp inpassingsplan wordt een nieuw artikel 7 ingevoegd, dat als volgt luidt.

“Artikel 7 Algemene bouwregel

7.1 Radarverstoringsgebied

7.1.1 Verbod

Binnen het gehele plangebied geldt een bouwverbod voor gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde hoger dan 90 meter boven NAP teneinde de verstoring van het radarbeeld van het radarstation Woensdrecht te voorkomen.

7.1.2 Afwijken van het verbod

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 7.1.1 onder de voorwaarde:

- a. Dat de werking van het radarstation Woensdrecht niet in onaanvaardbare mate negatief wordt beïnvloed;
- b. dat voorafgaand aan het verlenen van de omgevingsvergunning over het bepaalde in het sublid a schriftelijk advies is ingewonnen van het Ministerie van Defensie.”.

De artikelen 7 en verder van het ontwerp inpassingsplan worden vernummerd, waarbij artikel 7.6 uit het ontwerp komt te vervallen.

4.2.5 Opnemen rechtstreekse bestemming windturbinelocatie E2

In het ontwerp van het inpassingsplan zijn enkel de turbinelocaties bestemd waarvoor (voorafgaand aan het publiceren van het ontwerp) reeds een aanvraag voor een omgevingsvergunning door een projectontwikkelaar was ingediend. Voor de turbinelocatie E2 was dit niet het geval. Daarom is ervoor gekozen om voor deze locatie in het ontwerp van het inpassingsplan geen bestemming toe te kennen. Wel is in het ontwerp van het inpassingsplan, onder voorwaarden, de mogelijkheid geboden om het inpassingsplan te wijzigen om te zijner tijd op deze locatie een windturbine mogelijk te maken. Dit is gedaan door middel van een wijzigingsbevoegdheid in artikel 7.7 van de planregels van het ontwerp, gekoppeld aan een bijbehorende gebiedsaanduiding op de verbeelding.

Na de terinzagelegging van het ontwerp inpassingsplan, heeft Greentrust alsnog een ontvankelijke aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het bouwen van een windturbine op deze locatie ingediend. Ook heeft Greentrust de anterieure overeenkomst met de provincie ondertekend en zich daarmee gecommiteerd aan de voorwaarde voor meerwaarderecreatie. Daarmee kan Greentrust nu al voldoen aan de wijzigingsvoorwaarden zoals die in artikel 7.7 van de planregels van het ontwerp waren gesteld. Dat is de reden om het opnemen van de wijzigingsbevoegdheid te heroverwegen bij de vaststelling van het inpassingsplan. De reden hiervoor zijn als volgt.

- De uitvoerbaarheid van turbinelocatie E2 is voldoende aangetoond, aan de vooraf in het ontwerp opgenomen wijzigingsvoorwaarden kan Greentrust bovendien ook voldoen.
- Het handhaven van de wijzigingsbevoegdheid zou ertoe leiden dat Greentrust een extra besluitvormingsprocedure moet doorlopen, te weten het vaststellen van een wijzigingsplan, alvorens de omgevingsvergunning kan worden verleend. Dat zou erop neer komen dat de omgevingsvergunning op z'n vroegst pas in het derde kwartaal van 2019 kan worden verkregen. Gelet op de doelstelling van het windproject als geheel (het realiseren van tenminste 100 MW aan opgesteld opwekkingsvermogen windenergie in 2020) wordt dat niet wenselijk geacht.
- Uit het MER en de daarbij behorende onderzoeken was reeds gebleken dat de bouw van een windturbine op deze locatie vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening reeds aanvaardbaar is. De door Greentrust aangeleverde onderzoeken bij de vergunningaanvraag bevestigen dat ook.

Op basis van deze overwegingen, wordt besloten om de wijzigingsbevoegdheid uit het ontwerp voor turbinelocatie E2 te vervangen door een rechtstreekse bestemming in het inpassingsplan.

Voor wat betreft de aangevraagde omgevingsvergunning geldt dat deze vergunning na vaststelling van het inpassingsplan in de derde tranche van besluiten binnen de provinciale coördinatieregeling (PCR) in ontwerp wordt gepubliceerd. Het moment van definitieve vergunningverlening is dan voorzien in het eerste kwartaal van 2019. Dat zou Greentrust de mogelijkheid geven om SDE-subsidie aan te vragen in de voorjaarsronde van 2019.

Wijziging

Artikel 7.7 uit het ontwerp van het inpassingsplan komt te vervallen en op de verbeelding wordt in plaats van de aanduiding 'Gebiedsaanduiding wetgevingzone – wijzigingsgebied' vervangen door een bestemming Bedrijf - Windturbinepark, met de aanduidingen 'bouwvlak', 'specifieke bouwaanduiding - 5' en 'Overige zone – Overdraai.

4.2.6 Plantoelichting

De toelichting wordt op onderdelen ambtshalve gewijzigd en aangevuld. Het gaat om de volgende delen van de plantoelichting die ambtshalve worden gewijzigd en aangevuld.

- Het rechtstreeks bestemmen van de windturbinelocatie E2 in plaats van een wijzigingsbevoegdheid wordt in de plantoelichting verwerkt.
- De uitkomsten van het aanvullende ecologisch onderzoek zijn in paragraaf 5.4 van de plantoelichting verwerkt. In deze paragraaf zijn voorts enkele verbeteringen doorgevoerd betreffende de onderbouwing van de aanvaardbaarheid van het oprichten en in werking hebben van windturbines nabij gronden behorende bij het Natuurnetwerk Brabant (NNB).
- De uitkomsten van de toetsing van de mogelijke hinder op de Defensieradar worden verwerkt in paragraaf 5.9 van de plantoelichting.
- Enkele verschrijvingen en redactionele verbeteringen in de tekst van de plantoelichting worden doorgevoerd om de leesbaarheid ervan te verbeteren

5. Compleet overzicht zienswijzen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397117	1	Voor de goede orde bericht ik u dat ik deze zienswijze mede namens mr. J.E. Dijk, kantoorhoudende te Haarlem (Nieuwe Gracht 45-47, 2011 ND), indien. Ik verzoek u verdere correspondentie aan hem en mij te zenden.	Ter kennisname	Geen
4397117	2	I. Stukken niet deugdelijk ter inzage gelegd De ontwerp-omgevingsvergunningen zijn niet beschikbaar via www.ruimteliikeplannen.nl . Via de website van het project zelf zijn de omgevingsvergunningen achterhaald. De stukken die ten grondslag liggen aan de ontwerp-omgevingsvergunningen zijn echter niet digitaal beschikbaar gesteld. Cliënten verzoeken uw college dan ook deze stukken als nog digitaal beschikbaar te stellen en hen een aanvullende termijn te geven voor een aanvullende reactie op deze stukken.	2.6	Geen
4397117	3	Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant hebben in het verzoek richting de minister aangegeven een provinciaal inpassingsplan op te stellen voor het faciliteren van windenergie in de A16-zone. Voorwaarde voor het maken van deze uitzondering door de minister is dat de provincie Noord-Brabant de realisatie van minimaal 100 MW aan opwekkingscapaciteit in de A16-zone uiterlijk in 2020 planologisch zeker heeft gesteld. Gelet op de huidige besluitvorming kan op dit moment geenszins worden vastgesteld dat de realisatie van 100 MW aan opwekkingscapaciteit in de A16-zone in 2020 planologisch zeker is gesteld en kan op dit moment niet worden vastgesteld dat aan de voorwaarde wordt voldaan en is ten onrechte deze uitzondering gemaakt.	Binnen de bandbreedte van het inpassingsplan is een aantal windturbinetypes mogelijk. Daarmee is het inderdaad niet met zekerheid vast te stellen hoeveel MW aan opgesteld vermogen er precies wordt gerealiseerd. Echter, het inpassingsplan biedt de ruimte voor windturbines met vermogens tot wel 5 MW per windturbines. Hiermee wordt er dus planologisch en in de omgevingsvergunningen meer dan 100 MW mogelijk gemaakt.	Geen
4397117	4	De locatie van de windturbines in het ontwerp provinciaal inpassingsplan ("PIP") in Hazeldonk, deelgebied E, met nrs. E8, E7, E6 en E1 getuigen niet van een goede ruimtelijke ordening, aangezien deze windturbines te dicht op die van cliënten zijn gepland waardoor zij resulteren in aanzienlijk verlies aan energieopbrengst; zowel voor de bestaande en geplande windturbines van cliënten als voor de geplande windturbines in het PIP. In het bijzonder voor de bestaande windturbines van cliënten getuigt het PIP wat betreft de locatie van windturbine E8 niet van een goede ruimtelijke ordening.	Indiener meent dat de turbine(s) te dicht de bestaande turbines van indiener (Storm) staan. Aan zienswijze toegevoegde bijlage 4 met de windturbinelocaties geeft niet de positie weer van windmolen E8 volgens het inpassingsplan. De afstand van deze turbine tot de turbines van Storm zijn groter dan de bijlage suggereert. De turbine(s) in het inpassingsplan zal/zullen een zog-effect hebben op de turbines van Storm. De initiatiefnemer zal conform de gebruikelijke regels een schaderegeling moeten treffen met Storm. Tevens geeft indiener aan meerdere windmolens te willen plaatsen in de nabijheid van door in het kader van Windenergie A16 geplande windmolens. Ons zijn hierover geen gegevens of ruimtelijke plannen bekend. In het kader van het WVO met de gemeente Hoogstraten noch de provincie Antwerpen noch het Vlaams Gewest is hiervan melding gemaakt. Derhalve kan er geen sprake zijn van een autonome of te voorziene ruimtelijke ontwikkeling. Met de door Storm geplande windmolens worden derhalve in Windenergie A16 geen rekening gehouden.	Geen
4397117	5	Daarnaast had uw college zich er rekenschap van dienen te geven dat in België eveneens nog meer windturbines langs de A16 zullen worden gerealiseerd en had ook met de te realiseren windturbines van cliënten (zie hierboven genoemd) rekening dienen te worden gehouden bij het opstellen van het PIP. Zo volgt bijvoorbeeld uit de omzendbrief van de Belgische autoriteiten van 25 april 2014 dat realisatie van windturbines op de locatie waar projecten 224-Meer-transportzone en 385-Meersel (dreef) gepland zijn, mogelijk is (http://www2.vlaanderen.be/ruimtelijk/wetgeving/omzendbrieven/docs/ozb_2014_02_wts.pdf).	Indiener verwijst naar een omzendbrief (gegevens). Deze rondzendbrief bevat geen concrete ruimtelijke plannen voor de door Storm geplande windturbines. Zie het antwoord onder punt 4.	Geen
4397117	6	Uit het PIP en de toelichting erop blijkt echter niet dat uw college zich rekenschap heeft gegeven van de interferentie die ontstaat tussen de geplande windturbines in het PIP en de windturbines van cliënten in deelgebied E. Uw college had in het kader van een goede ruimtelijke ordening de locatie en interferentie ten opzichte van de windturbines van	Het plaatsen van windturbines in het kader van het inpassingsplan is niet in strijd met een goede ruimtelijke ordening.	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		cliënten in de beoordeling dienen te betrekken en op grond daarvan tot de conclusie dienen te komen dat de windturbines E8, E7, E6 en E1 zoals deze nu in deelgebied E, Hazeldonk, zijn gepland, niet getuigen van een (zorgvuldige) afweging van ruimtelijk relevante belangen en niet getuigen van een goede ruimtelijke ordening.	Het VKA is tot stand gekomen op basis van 6 criteria waarop de afweging heeft plaatsgevonden. De verantwoording staat in Hoofdstuk 2.4 van de Toelichting van het inpassingsplan.	
4397117	7	Ook in het kader van de barrièrewerking voor vogels in de gebruiksfase is er in het MER vanuit gegaan dat de windturbines op tenminste 400 meter afstand van elkaar zijn gepositioneerd waardoor er geen effecten als gevolg van barrièrewerking voor vogels zouden zijn (MER, pp. 135136). Dat is dus niet het geval ten opzichte van de windturbines van cliënten.	Volgens de provincie zijn de afstanden wel minimaal 400 meter. Bijlage 4 van de zienswijze geeft niet de correcte positie van de windmolens weer.	Geen
4397117	8	Tenslotte wijzen cliënten erop dat uit de toelichting op het PIP volgt dat behalve de windturbines die deel uitmaken van het voorkeursalternatief, geen andere nieuwe windturbines in de A16-zone mogen worden gerealiseerd. Dit verbod laat echter onverlet dat door cliënten in deze zone wel degelijk nieuwe windturbines zullen worden gebouwd. Indien het doel van dit verbod een goede ruimtelijke ordening is, is aan deze ontwikkeling voorbij gegaan en is voorbij gegaan aan de omstandigheid dat het plangebied vlakbij België is gelegen waarvoor dergelijke beperkingen niet door uw college kunnen worden opgelegd.	In het inpassingsplan wordt inderdaad de mogelijkheid geboden voor het bouwen van de windturbines die deel uitmaken van het VKA. Daarbuiten zijn binnen de A16-zone nieuwe windturbines uitgesloten. Wanneer op het Belgische grondgebied een nieuwe windturbine wordt ontwikkeld, is het aan de bevoegde instanties van dat land om daarover te oordelen. Bij het toekennen van de bestemmingen in dit inpassingsplan is door het provinciebestuur rekening gehouden met de bij hen bekende ontwikkelingen voor nieuwe windturbines in België.	Geen
4397117	9	Cliënten missen een integrale afweging van alle ruimtelijk relevante belangen in het PIP. Zoals ook reeds hierboven onder III. is uiteengezet, is er geen rekening gehouden bij de vaststelling van het ontwerp PIP met de interferentie tussen de geplande windturbines (E8, E7, E6 en E1) in het PIP en de reeds gerealiseerde en te realiseren windturbines van cliënten in België en het energieverlies voor de geplande windturbines in het PIP en die van cliënten als gevolg hiervan.	Het VKA is tot stand gekomen op basis van 6 criteria waarop de afweging heeft plaatsgevonden. De verantwoording staat in Hoofdstuk 2.4 van de Toelichting van het inpassingsplan.	Geen
4397117	10	De locatie waar nu de windturbines in het kader van het PIP zijn gepland, is niet opgenomen in de Structuurvisie Windenergie op Land. Expliciet is in de Structuurvisie Windenergie op Land (p. 17) aangegeven dat de gebieden die niet zijn aangewezen in deze Structuurvisie niet geschikt zijn geacht voor een grootschalig windturbineproject van 100 MW of meer. Het huidige project was dan ook geenszins voorzienbaar, hetgeen te meer betekent dat uw college terdege rekening dient te houden met de locatie van de bestaande en te realiseren windturbines van cliënten.	2.3	Geen
4397117	11	Op grond van artikel 33 van de Verordening ruimte Noord-Brabant ("VR") mogen windturbines binnen het "zoekgebied windturbines" worden gerealiseerd. Windturbine E8 ligt niet binnen het "zoekgebied windturbines". Ten onrechte is dan ook in de toelichting op het plan gesteld dat alle windturbines overeenkomstig de Verordening ruimte Noord-Brabant in het zoekgebied voor windturbines liggen. Zoals uw college ook zelf onderkent in de toelichting, is zij zelf ook gebonden aan het provinciaal beleid. Reeds hierom is de locatie van windturbine E8 ondeugdelijk en kan hier geen windturbine worden gebouwd.	2.3	Geen
4397117	12	Uit artikel 33 lid 1 van de VR volgt verder dat de windturbines gebouwd moeten worden in clusters van minimaal vijf windturbines in lijnopstelling of tenminste drie in een cluster. Windturbine E8 valt niet binnen een lijnopstelling. Deze valt dermate buiten de lijnopstelling van E7 tot en met E3 dat niet aan deze voorwaarde wordt voldaan. Cliënten wijzen hierbij op de volgende passage uit de Beeldkwaliteitsvisie waarin een nadere definiëring van "lijnopstelling" is gegeven:	2.3	Geen
4397117	13	Uit het voorgaande volgt dat de windturbines E3 tot en met E8 als lijnopstelling zouden moeten kwalificeren. Daarvan is echter wat windturbines E6 tot en met E8 betreft geen sprake. Zo is de onderlinge afstand tussen windturbine E7 en E8 meer dan 10% ten opzichte van de gemiddelde onderlinge afstand tussen windturbines E3 tot en met E7. Bovendien is in de toelichting aangegeven dat er slechts 5% marge mag zijn tussen de onderlinge afstanden (toelichting, para. 6.4.3). Daarnaast loopt de lijn van windturbines E6, E7 en E8 niet parallel aan de A16. Uit het huidige plan blijkt duidelijk dat windturbines E6, E7 en E8 aan het cluster E3, E4 en E5 zijn gehangen, zonder duidelijk deel uit te maken van de lijnopstelling van windturbines E3 tot en met E5 die parallel aan de A16 loopt. Tenslotte is duidelijk sprake van een knik in de lijn tussen windturbine E7 en E8 en is er sprake van een verspringing. Evenmin wordt voldaan aan de landschappelijke eisen om E6 tot en met E8 te kwalificeren als cluster zonder lijnopstelling.	3.2.5	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397117	14	Vervolgens is ten aanzien van windturbines E2 en E1 geen sprake van een cluster van drie windturbines, maar van twee windturbines, die bovendien van elkaar afgezonderd staan. Zij vallen buiten het cluster E8 tot en met E3, nu zij aan de andere zijde van de A16 zijn gepositioneerd en geen onderdeel uitmaken van die lijnopstelling.	3.2.5	Geen
4397117	15	In het bijzonder voor windturbine E1 geldt dat deze op dusdanig grote afstand van de overige windturbines, ook van E2, is gepland (op 1,3 km) dat deze ook hierom niet als onderdeel van een cluster kan kwalificeren.	3.2.5	Geen
4397117	16	Bovendien is windturbine E2 überhaupt nog niet als locatie voor een windturbine aangewezen; het is slechts aangeduid als "wijzigingsgebied" en kan ook daarom niet binnen een cluster worden gekwalificeerd.	Voor windturbinelocatie 'E2' geldt inmiddels dat na het publiceren van het ontwerp van het inpassingsplan alsnog een ontwikkelaar een ontvankelijke aanvraag voor een omgevingsvergunning heeft ingediend. Deze turbinelocatie wordt bij vaststelling van een definitieve bestemming voorzien en niet langer als wijzigingsbevoegdheid opgenomen. Verwezen wordt naar het overzicht van ambtshalve wijzigingen in deze Nota van Zienswijzen.	Geen
4397117	17	Gelet op vorenstaande ten overvloede wijzen cliënten erop dat artikel 33 lid 2 VR bepaalt dat clustering van drie windturbines mogelijk is indien er reële ruimtelijke mogelijkheden zijn voor windturbines. Zoals volgt uit hetgeen hierboven is uiteengezet omtrent de goede ruimtelijke ordening is er geen sprake van reële mogelijkheden ten aanzien van windturbine E1 omdat deze te dicht is gelegen bij de geplande windturbines van cliënten.	2.3	Geen
4397117	18	In de toelichting (para. 5.6.2) is in het kader van artikel 3.1 VR aangegeven dat de configuratie van de windturbines bij Hazeldonk aansluit op de bestaande windturbines. Dat is echter juist niet het geval. De gekozen opstelling in het PIP bij Hazeldonk maakt dat de lijnelementen die in het landschap aanwezig zijn door de bestaande windturbines van cliënten verloren gaan en dat zij daarop juist niet aansluiten. Ten onrechte is dan ook in de toelichting op het PIP gesteld dat de aanvulling van het bestaande cluster grotendeels compact is uitgevoerd en dat zij voortbouwen op de bestaande situatie.	In paragraaf 5.6.2 van de plantoelichting wordt verwezen naar de landschappelijke beoordeling van het VKA in het MER. Naar het oordeel van het provinciebestuur sluit de gekozen windturbineopstelling in het VKA (en daarmee in het inpassingsplan) wel degelijk aan op de turbineopstellingen over de landsgrenzen.	Geen
4397117	19	Zoals reeds hierboven aangegeven wordt ten aanzien van windturbines E1, E6, E7 en E8 niet voldaan aan het behoud en de bevordering van ruimtelijke kwaliteit van het betrokken gebied en de naaste omgeving, vanwege de positionering van de windturbines die te dicht bij die van cliënten zijn gelegen.	Het plan heeft ruimtelijke kwaliteit zoals door GS aangegeven in de Statenmededeling van oktober 2017 over de vaststelling van het VKA.	Geen
4397117	20	Daarnaast voldoet de planning van de locatie van windturbines E1, E6, E7 en E8 niet aan het vereiste van een goede landschappelijke inpasbaarheid. Zoals reeds hierboven uiteengezet, voldoet de gekozen opstelling niet aan de vereisten die in de Beeldkwaliteitsvisie zijn opgenomen ten aanzien van lijnopstelling of clusteropstelling.	3.2.5	Geen
4397117	21	Ten aanzien van drie turbinelocaties is sprake van overdraai van de rotor over gronden die deel uitmaken van het Natuur Netwerk Brabant ("NNB") en ecologische verbindingzones. Daarmee dienen deze turbinelocaties te worden gekwalificeerd als bouw in het NNB en is ten onrechte overwogen in de toelichting dat niet wordt gebouwd in NNB. Niet nader is onderbouwd dat wordt voldaan aan de eisen die gelden op grond van artikel 5 VR. In de toelichting is volstaan met de overweging dat het gebied dat verloren gaat door het gebruik van de windturbines zal worden gecompenseerd. De eerdere stappen worden overgeslagen.	Bij de vaststelling van het inpassingsplan wordt in de plantoelichting meer uitvoerig ingegaan op de wijze waarop rekening is gehouden met de belangen van het NNB en waarom de beperkte mate van 'overdraai' en toename van geluidshinder desondanks aanvaardbaar wordt geacht.	Paragraaf 5.4 wordt aangevuld
4397117	22	Windturbines E1 en E6 zijn gesitueerd in de Groenblauwe mantel. Windturbine E4 is gelegen nabij de Groenblauwe mantel. Uit de toelichting op het PIP blijkt niet hoe wordt voldaan aan de vereisten van artikel 6.18 VR, namelijk dat nieuwvestiging in de Groenblauwe mantel plaatsvindt. Zonder nadere onderbouwing kan er niet van worden uitgegaan dat hieraan wordt voldaan en is het PIP in strijd met artikel 6.18 VR.	Bij de vaststelling van het inpassingsplan wordt in de plantoelichting meer uitvoerig ingegaan op de wijze waarop rekening is gehouden met de belangen van de Groenblauwe mantel en waarom de beperkte mate van 'overdraai' en toename van geluidshinder desondanks aanvaardbaar wordt geacht.	Paragraaf 5.4 wordt aangevuld
4397117	23	In para. 5.10.2 van de toelichting is uiteengezet wat de te verwachten opbrengst is van het windpark. Uit deze berekening blijkt niet dat rekening is gehouden met het verlies aan energie vanwege de positionering van de windturbines in het PIP in Hazeldonk te dicht bij de bestaande en te realiseren windturbines van cliënten. Ook het MER, hoofdstuk 7.12, vermeldt niets over het verlies aan energie door de opstelling bij Hazeldonk. Ook uit bijlage I bij het MER dat over de energieopbrengst gaat, blijkt niet dat hiermee rekening is gehouden. Het onderzoek is derhalve onvolledig uitgevoerd. Ook blijkt niet dat bij de berekening van de energieopbrengst rekening is gehouden met het verlies aan energie doordat vanwege vleermuizen (zo volgt uit het natuuronderzoek) de windturbines soms moeten worden stilgezet.	De onderzoeken voldoen aan de gangbare normen in Nederland. De Commissie MER constateert dienaangaande geen omissies.	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397117	24	Uit het MER volgt dat het beperken van de effecten op direct omwonenden en woonkernen hét leidende principe achter het voorkeursalternatief ("VKA") is geweest. Het milieuthema Geluid heeft daarbij een doorslaggevende rol gespeeld. Het VKA zou minder geluidsbelaste woningen tot gevolg hebben dan elk van de MER-alternatieven (p. 146). Echter, uit het akoestisch onderzoek dat als bijlage A bij het MER zit, volgt dat in het kader van de cumulatieberekening voor de MER-alternatieven alleen gevoelige objecten in Nederland zijn meegenomen in de berekening, omdat er geen invoergegevens beschikbaar zouden zijn voor de woningen in België (Akoestisch onderzoek, bijlage A bij het MER, p. 22). Het onderzoek naar de geschiktheid van alternatieven is dan ook onvolledig en onzorgvuldig verricht (zie ook MER, p. 69). Dit gebrek klemmt te meer nu geluid het doorslaggevende aspect is geweest om het VKA te verkiezen boven de andere alternatieven.	3.2.2	Geen
4397117	25	Daarnaast is het onderzoek ten aanzien van het slagschaduwonderzoek onvolledig en onzorgvuldig. In het kader van het slagschaduwonderzoek is in het MER uitgegaan van een windturbine met een ashoogte van maximaal 139,5 meter en een rotordiameter van maximaal 141 meter (zie bijlage B bij het MER, tabel 1 op pagina 4 en p. 50). Uit regel 3.2 van het PIP volgt echter dat de rotordiameter 143 meter mag zijn en dat de ashoogte 140 meter mag zijn. Vervolgens is ten behoeve van het voorkeursalternatief en de omgevingsvergunningaanvraag van de geplande windturbines met andere afmetingen gerekend, waarbij dit niet overeenkomt met de uitgangspunten in het MER. Het onderzoek en de vergelijking met alternatieven is derhalve niet deugdelijk verricht. Dit klemmt te meer nu überhaupt niet bekend is welk type windturbines uiteindelijk zullen worden gebruikt (MER, p. 174).	3.2.1	Geen
4397117	26	Uit het slagschaduwonderzoek blijkt niet op welke wijze de bestaande windturbines van cliënten hierin zijn betrokken.	3.2.3	Geen
4397117	27	Cliënten wijzen er in dit kader voorts op dat bij het slagschaduwonderzoek geen rekening is gehouden met de te realiseren windturbines van cliënten. Evenmin is bij het akoestisch onderzoek in het kader van de cumulatie van geluid in het akoestisch onderzoek hiermee rekening gehouden. Ook in het kader van een goede ruimtelijke ordening had hiermee rekening gehouden dienen te worden.	Indiener vindt dat er in het slagschaduw- en geluidsonderzoek geen rekening wordt gehouden met de turbines van cliënten en dat er cumulatie van geluid plaatsvindt. De windturbines binnen het project Windenergie A16 en de Belgische windmolens moeten worden beschouwd als afzonderlijke inrichtingen. De windmolens in de A16-zone voldoen aan de vereisten in het activiteitenbesluit.	Geen
4397117	28	Uit het MER en bijlage G daarbij volgt niet dat deugdelijk onderzoek is gedaan naar de effecten op de beschermde soorten. In het bijzonder niet nu de effecten van de bestaande windturbines en de te realiseren windturbines van cliënten hierin niet zijn betrokken, bijvoorbeeld wat betreft de afstanden tussen de windturbines en de barrièrewerking als gevolg hiervan voor vogels.	3.2.6	Geen
4397117	29	Tenslotte zijn in hoofdstuk 9 van het MER de effecten van een windturbine op locatie E2 niet meegerekend.	3.2.1	Geen
4397117	30	Er is nog geen advies verkregen van het ministerie van Defensie om te bouwen in het plangebied waardoor op dit moment niet vaststaat dat het PIP uitvoerbaar is aangezien niet vaststaat dat de werking van radarstation Woensdrecht niet in onaanvaardbare mate negatief wordt beïnvloed.	2.10, 4.2.4 en 4.2.6	Geen
4397117	31	Gelet op het voorgaande stellen cliënten zich op het standpunt dat nu het PIP op basis waarvan de ontwerp omgevingsvergunningen voor de activiteit bouwen en het oprichten en in werking hebben van een windturbine zijn verleend, niet in stand kan blijven, de omgevingsvergunningen voor het bouwen van windturbines en het oprichten en in werking hebben van windturbines niet verleend kunnen worden, in het bijzonder voor wat betreft de windturbines E8, E7, E6 en E1. Cliënten verwijzen naar hetgeen hierboven omtrent het PIP en het MER is uiteengezet met het verzoek deze argumentatie als hier herhaald en ingelast te beschouwen.	Ter kennisname	Geen
4397117	32	Ten aanzien van het ontwerpbesluit met nr. 18031935 waarbij een omgevingsvergunning is verleend aan de Waaienberg BV voor het oprichten van een windturbine, die ziet op de inrichting nabij de Waaienbergstraat, nabij de grens met België, kadastraal bekend gemeente Zundert, sectie R perceelsnummer 468 merken cliënten het volgende op. Inzake het maatwerkvoorschrift slagschaduw wijzen cliënten erop dat uit de berekening van de slagschaduw niet valt af te leiden of en hoe de slagschaduw die de windturbines van cliënten veroorzaken hierin is betrokken.	In de Activiteitenregeling milieubeheer is de norm voor slagschaduw vastgelegd. De aanvragen zijn op dit onderdeel getoetst. De windturbines zullen uitgevoerd worden met een automatische stilstandvoorziening om te kunnen voldoen aan de norm. Daarnaast zijn maatwerkvoorschriften opgenomen waardoor de gezamenlijke slagschaduw als gevolg van de windturbines in het gehele plangebied op woningen niet meer mag bedragen dan de norm in de Activiteitenregeling, dat is een strengere toetsing. Voor	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
			de windturbines in België gelden andere normen voor wat betreft slagschaduw. De Belgische windturbines zijn in beeld gebracht voor het vaststellen van het referentieniveau in het MER. Ze zijn echter niet cumulatief getoetst.	
4397117	33	Over de toetsingsaspecten ex artikel 2.10 Wabo is in het besluit overwogen dat er geen welstandscommissie is, maar dat op grond van de Beeldkwaliteitsvisie 'Energie landschap A16, van Hazeldonk tot Hollandsdiep' voldoende aanneemelijk zou zijn gemaakt dat de windturbine in het landschap past. Dit is niet het geval zoals reeds hierboven uiteengezet. Cliënten verwijzen hiernaar.	3.2.5	Geen
4397117	34	Cliënten verwijzen ten aanzien van de geluidsberekening eveneens naar hetgeen hierboven is uiteengezet met het verzoek deze argumentatie als hier herhaald en ingelast te beschouwen.	3.2.2	Geen
4397117	35	Ten aanzien van het maatwerkvoorschrift obstakelverlichting is opgenomen dat voorafgaand aan de plaatsing van de windturbine een verlichtingsplan moet worden voorgelegd aan het bevoegd gezag en dat pas na goedkeuring de verlichting mag worden uitgevoerd. Dit voorschrift kan ertoe leiden dat gebouwd wordt en de windturbine operationeel is alvorens de verlichting is uitgevoerd. Dit is onjuist.	Het voorschrift zal aangepast worden naar aanleiding van deze zienswijze. Het nieuwe voorschrift zal luiden: "Voorafgaande aan de plaatsing van de windturbine dient vergunninghouder een verlichtingsplan voor de obstakelverlichting ter goedkeuring voor te leggen aan het bevoegd gezag. De windturbine met de obstakelverlichting mag pas na goedkeuring in gebruik genomen worden."	Aanpassing voorschrift.
4397117	36	Ten onrechte is dan ook de omgevingsvergunning op grond van artikel 2.1, eerste lid, onder a. Wabo (het bouwen van een bouwwerk) verleend voor de bouw van een windturbine en ten onrechte is deze verleend op grond van artikel 2.1, eerste lid, onder e. Wabo (het oprichten van een inrichting en het in werking hebben van een inrichting) voor het oprichten en in werking hebben van een windturbine voor een periode van 25 jaar, geldend vanaf het onherroepelijk worden van deze vergunning.	Ter kennisname	Geen
4397117	38	Daarnaast wijzen cliënten erop dat is opgenomen in de ontwerpvergunning dat binnen de inrichting maatregelen en voorzieningen zijn en worden getroffen ter beperking van de geluidsproductie en dat hiermee rekening is gehouden bij het opstellen van de maatwerkvoorschriften. Niet is duidelijk welke maatregelen en voorzieningen dit zijn; deze blijken niet uit de ontwerpvergunning en zijn ten onrechte daarin niet opgenomen. Tevens is niet duidelijk hoe wordt voldaan aan het maatwerkvoorschrift slagschaduw.	De maatwerkvoorschriften worden gegeven door maximale Lden waarden waaraan de inrichting moet voldoen. Hiermee wordt geborgd dat de inrichtingen tezamen geen overschrijding van de 47 dB Lden norm veroorzaken.	Geen
4397117	42	Cliënten uw college verzoeken de zienswijze gegrond te verklaren, af te zien van de vaststelling/het nemen van het aangevallen plan en de aangevallen ontwerpbesluiten, in het bijzonder voor zover het PIP en de ontwerpbesluiten de realisatie van windturbines E8, E7, E6 en E1 mogelijk maken, een nieuw MER op te laten stellen en om een proceskostenvergoeding ex artikel 7:15 Awb toe te kennen.	Er is geen reden om af te zien van vaststelling	Geen
4397810	1	zojuist getracht om via de browser mijn zienswijzen naar u toe te sturen maar dit is niet gelukt. De browser kopieert het path van mijn computer waar het document staat opgeslagen. Het lukt niet om enkel het document toe te voegen. graag van uw zijde een reactie hoe ik mijn document het beste naar u toe kan sturen.	2.6	Geen
4400697	1	Hoe zijn de inwoners van Meersel Dreef (België) geïnformeerd over de Nederlandse plannen? Conform het Verdrag van Espoo (bekendmaking in tenminste 2 Vlaamse dag- of weekbladen waarvan een met regionaal karakter) en de Benelux Handleiding "grensoverschrijdende planconsulatie" (4.5 Bij MER-plichtige ruimtelijke plannen bestaat de plicht om publiek in het buitenland te informeren) dienen er tot een afstand van 5 km van het plangebied voor MER-plichtige ruimtelijke plannen, belanghebbenden geïnformeerd te worden (indien er milieubelasting te verwachten is). Tot op heden zijn de bewoners als ook de dorpsraad van Meersel Dreef (België) niet ingelicht over de planvorming, inspraakavonden, ter inzage legging van de NLD windenergie plannen langs de A16 en dan met name deelgebied E, Hazeldonk. Dit in groot contrast met de Nederlandse buurgemeente Alphen-Chaam, waarbij de bewoners uit Galder wel uitvoerig en persoonlijk zijn geïnformeerd.	2.4	Geen
4400697	2	In het onderhavige ontwerp PIP/MER/bijlagen met de akoestische rapporten wordt geschermd met het Activiteitenbesluit: cumulatie met andere windturbines en geluidsbronnen worden niet beschouwd bij de toetsing aan de norm. Waarom wordt geen toepassing gegeven aan de Bijlage 4 uit de Activiteitenregeling, Bijlage 4 onder 4. Cumulatie met andere bronnen?	3.2.2	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4400697	3	Momenteel ondervinden we nu al enige mate van geluidsoverlast van een of meerdere windturbines die in en rond Hazeldonk zijn geplaatst. In de MER worden wel figuren getoond van de huidige geluidsbelasting van de bestaande windmolens in en rond Hazeldonk (figuur 10) en figuur 14 van de te verwachten geluidsbelasting van de nieuwe turbines maar een totaal plaatje wat de toekomstige geluidsbelasting voor de nabij gelegen woningen en gevoelige objecten van de bestaande en de nieuwe windturbines gaat worden, wordt niet in kaart gebracht. Als geluid voor het plangebied het belangrijkste speerpunt is, waarom vertaald zich dit dan niet in de onderhavige documenten?	3.2.2	Geen
4400697	4	Ook heeft de heer Bruggink op 8-11-17 beloofd (ook al is de provincie dit niet wettelijk verplicht) dat de geluidsbelasting van de 3 bestaande NLD windmolens (witte bollen) aan de oostzijde van de A16 bij Hazeldonk als “coulance” wel worden meegenomen bij de berekening van de cumulatie van het geluid voor het nieuwe windturbinepark. Over de cumulatie van de bestaande Belgische windmolens zijn geen toezeggingen gedaan maar dit ging men verder intern beoordelen. De toezegging dat de 3 bestaande NLD windmolens wel in de cumulatieberekeningen zijn meegenomen blijkt uit geen enkel document behorende bij het ontwerp PIP/MER Windenergie A16.	3.2.2	Geen
4400697	5	In het akoestisch onderzoek t.b.v. de vergunningaanvraag van 7 mei 2018 is windmolen E2 niet meegenomen. In de MER is deze wel opgenomen. Op welke manier wordt deze windmolen E2 in de latere besluitvorming meegewogen en wordt men in de gelegenheid gesteld om hierop te reageren?	Voor windturbine locatie 'E2' geldt inmiddels dat na het publiceren van het ontwerp van het inpassingsplan alsnog een ontwikkelaar een ontvankelijke aanvraag voor een omgevingsvergunning heeft ingediend. Deze turbine locatie wordt bij vaststelling van een definitieve bestemming voorzien en niet langer als wijzigingsbevoegdheid opgenomen. Verwezen wordt naar het overzicht van ambtshalve wijzigingen in deze Nota van Zienswijzen. Deze windturbines is planologisch mogelijk gemaakt met een wijzigingsbevoegdheid omdat er ten tijden van het opstellen nog geen vergunningaanvraag was ingediend.	Geen
4400697	6	Bijlage F. Resultaten per toets punt, geluidsimmissie. Hierin zijn enkel Nederlandse adressen opgenomen. Door het plaatsen van de nieuwe NLD windturbines vindt er ook geluidsimmissie plaats op de woningen en andere geluidsgevoelige objecten in België. Waarom zijn deze niet in bijlage F opgenomen c.q. niet berekend?	3.2.2	Geen
4400697	7	Bijlage G. Overzicht toename cumulatieve geluidsbelasting. Op de figuren vindt er geen geluidsbelasting plaats van de NLD windturbines op de woningen in België. Alleen de woningen op Nederlands grondgebied zijn in kaart gebracht. Waarom is de geluidsbelasting niet in beeld gebracht voor het buurland België?	3.2.2	Geen
4400697	8	Op de info-avond van 8 nov jl. werd verteld dat ter voorbereiding op de akoestische rapportages er op 10 punten verspreid over het gehele plangebied metingen zouden worden verricht om het zogenaamde nulniveau vast te leggen. Dat zou de eerste keer zijn dat dit in Nederland op deze manier werd uitgevoerd. Wat is het resultaat van deze 10 metingen?, waar zijn de metingen uitgevoerd? en waarom staat hierover niets vermeld in de documenten behorende bij het ontwerp PIP/MER Windenergie A16?	2.10	Geen
4400697	9	Tot slot, ten aanzien van de cumulatie van de windturbines met de nieuwe windplannen in België geldt hiervoor dat dit momenteel nog in onderzoek is, de resultaten hiervan zullen bij vaststelling worden meegenomen in het inpassingsplan. Op welke manier worden we in de gelegenheid gesteld om hierop te reageren. Aangezien de volgende fase in de besluitvorming een vastgesteld plan is, kan hier enkel beroep worden ingediend bij de Raad van State.	Indiener stelt dat de resultaten van het onderzoek bij de vaststelling worden meegenomen en vraagt hoe hierop gereageerd kan worden. De gevolgen van de repowering van de Belgische windmolens t.a.v. geluid en slagschaduw worden in een oplegnotitie bij inpassingsplan inzichtelijk gemaakt. Deze informatie heeft geen gevolgen voor de besluitvorming van het inpassingsplan Windenergie A16 en leidt niet tot wijziging van het plan..	Geen
4400697	10	Bijlage B, Slagschaduwonderzoek. De aanduiding voor de woningen en de geluidsgevoelige objecten binnen de 2 slagschaduw contouren (rood en geel) in België zijn allemaal verdwenen. Buiten de gele lijn worden de zwarte puntjes op Belgisch grondgebied weer wel aangeduid. Wat is hiervan de reden?	3.2.3	Geen
4400697	11	In bijlage P, Slagschaduwonderzoek t.b.v. de vergunningaanvraag zouden we van de nieuw te plaatsen windturbine E-1 geen slagschaduw ondervinden op onze woning (figuur 9 onder 4.7.1). Van de huidige windturbines aan de oostzijde van de A16 ervaren wij al enige mate van slagschaduw in onze (boven) woning en de huidige turbines zijn op een grotere afstand gesitueerd dan de nieuw te plaatsen turbine E-1. Hoe valt dit te verklaren?	3.2.3	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397071	1	In het ontwerp Inpassingsplan is voor de windturbines nabij knooppunt Zonzeel onder meer vermeld (paragraaf 3.2.1): Bij het knooppunt Zonzeel worden twee lijnen geplaatst aan weerszijden van de A16, beide lijnen bestaan uit drie windturbines. Daarnaast worden ook twee windturbines gepositioneerd naast de RWZI bij Nieuwveer. Hierbij is rekening gehouden met de bestaande windturbine op het terrein van de RWZI. Hoewel er dus is vermeld dat rekening is gehouden met de bestaande windturbine op het terrein van de RWZI (eigendom van Eneco), blijkt dat niet uit de toelichting van het Inpassingsplan en evenmin uit het MER. Sterker nog: in paragraaf 5.8.2 lijkt het dat er juist geen rekening is gehouden met de bestaande windturbine, anders dan dat er van uit wordt gegaan dat de bestaande windturbine zal worden verwijderd: Voor de locatie van de RWZI Nieuwveer geldt dat getoetst moet worden in de huidige situatie waarbij een bestaande windturbine nabij de installaties in bedrijf is. In de toekomstige situatie zal deze windturbine worden verwijderd en worden per saldo twee nieuwe windturbines ter plaatse gebouwd en in gebruik genomen. Binnen het invloedsgebied van de bestaande en de twee nieuwe windturbines bevindt zich een opslagtank van 1.000 m3 voor bulkopslag. De autonome faalkans van de opslagtank van 1.000 m3 bulkopslag op het terrein zal als gevolg van de twee nieuwe windturbines verbeteren van een autonome faalkans van circa 430% tot 163%. Hoewel de autonome faalkans nog steeds meer dan 10% bedraagt in de nieuwe situatie, is deze in de nieuwe situatie dusdanig verbeterd dat dit aanvaardbaar wordt geacht. Wij wijzen u erop dat het verwijderen van de windturbine in de toekomstige situatie niet gegarandeerd is. Op dit moment is er een bestaande windturbine met een vergunning om voor onbepaalde tijd in werking te blijven. Eneco heeft het private recht om in elk geval tot eind 2024 deze windturbine te blijven exploiteren. De toelichting bij het Inpassingsplan geeft derhalve onvoldoende basis om de locatie voor de 2 nieuwe windturbines nabij de bestaande windturbine bij de RWZI te kunnen bestemmen.	Juridisch-planologisch geldt voor de gronden waarop de turbine van indiener is gevestigd, het bestemmingsplan Buitengebied Noord. De gronden zijn daarin voorzien van de bestemming 'Bedrijf' met de functieaanduiding 'waterzuiveringsinstallatie'. In de uitspraak van 23 september 2015 heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State met kenmerk ECLI:NL:RVS:2015:2982 dat bestemmingsplan gedeeltelijk vernietigd. Hierbij is de aanduiding 'windturbine' voor de betreffende locatie van indiener eveneens vernietigd. Momenteel is de windturbine daardoor niet als zodanig van een passende bestemming voorzien en onder het overgangsrecht gebracht van dat bestemmingsplan. Dat is dan ook de juridisch-planologische situatie waarmee het provinciebestuur rekening moet houden bij het vaststellen van het inpassingsplan. Nu het gemeentebestuur van Breda geen (ontwerp) van een bestemmingsplanherziening ter reparatie heeft gepubliceerd, gaat het provinciebestuur ervan uit dat binnen 10 jaar na de inwerkingtreding van het bestemmingsplan Buitengebied Noord, ofwel uiterlijk in september 2025, het gebruik van de windturbine zal worden beëindigd. Uit de informatie afkomstig van het waterschap (als grondeigenaar) blijkt verder dat indiener een privaatrechtelijke overeenkomst heeft gesloten voor het gebruik van een windturbine op deze locatie tot 31 december 2024. Dit bevestigt ook het eerdergenoemde standpunt van het provinciebestuur dat het gebruik van deze locatie voor de windturbine voor september 2025 zal worden beëindigd. Met het bepaalde in artikel 7.3 van de planregels van het PIP is voorts verzekerd dat op deze locatie geen nieuwe windturbine gerealiseerd kan worden. De door indiener aangehaalde veiligheidssituatie zal zich daarmee hooguit 3 tot 4 jaar voor kunnen doen, uitgaande van een start van de exploitatieperiode van de nieuwe windturbines in het derde kwartaal van 2020. Hoewel tijdelijk daarmee niet wordt voldaan aan het criterium uit het handboek, wordt deze situatie om de hiervoor genoemde reden desondanks aanvaardbaar geacht. In tegenstelling tot hetgeen indiener aangeeft, is zeker gesteld dat na 31 december 2024 een situatie bestaat die voldoet aan de veiligheidsnormen uit het handboek. De provincie heeft zich in dezen gebaseerd op de initiatiefnemer die in samenspraak met een fabrikant heeft laten weten dat dit technisch uitvoerbaar is. Overigens is de vergunning aangevraagd voor het middenpunt van het bestemmingsvlak. Gezien de beperkte toename in trefkans en de korte periode waarin de turbines samen in werking zijn (tot 2024) ziet de provincie hier geen reden om de vergunning en/of inpassingsplan te wijzigen. Wel is de initiatiefnemer gewezen op haar verantwoordelijkheden richting de nabijgelegen windturbine.	
4397071	2	Voor zover u van mening bent dat het aanvaardbaar is dat de nieuwe windturbines (tijdelijk) gelijktijdig met de bestaande windturbine in werking kunnen zijn, wijzen wij er op dat zulks uit oogpunt van veiligheid absoluut onmogelijk is. Er zal een gevaarlijke onderlinge beïnvloeding optreden. De afstand van één van de nieuwe windturbines tot de bestaande windturbine bedraagt minder dan 200 meter. Het inpassingsplan maakt het mogelijk dat de mast van de nieuwe windturbine zelfs op een afstand van circa 180 meter van de mast van de bestaande windturbine wordt gebouwd. De bestaande windturbine betreft een Vestas V52 (ashoogte 80 meter, rotordiameter 52 meter), De nieuwe windturbines hebben, bij toepassing van binnenplanse afwijkingsbevoegdheid) een rotordiameter van ten hoogste 150 meter. Dat betekent dat de rotorbladen elkaar tot op een afstand van $180-26-75=79$ meter benaderen. Zulks leidt tot een gevaarlijke situatie vanwege de turbulentie die op gaat treden. Daar maakt het verschil in ashoogte en tiphoogte tussen bestaande en nieuwe windturbines geen verschil: de rotoroppervlakken van zowel de bestaande als de nieuwe windturbines draaien gedeeltelijk op dezelfde hoogte.	De provincie heeft zich in dezen gebaseerd op de initiatiefnemer die in samenspraak met een fabrikant heeft laten weten dat dit technisch uitvoerbaar is. Overigens is de vergunning aangevraagd voor het middenpunt van het bestemmingsvlak. Gezien de beperkte toename in trefkans en de korte periode waarin de turbines samen in werking zijn (tot 2024, zie hiervoor) ziet de provincie hier geen reden om de vergunning en/of inpassingsplan te wijzigen. Wel is de initiatiefnemer gewezen op haar verantwoordelijkheden richting de nabijgelegen windturbine.	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		Er is een minimale afstand tussen windturbines noodzakelijk om risico's en schade aan de windturbines in voldoende mate te voorkomen en beperken. Een tussenafstand van 3 maal de rotordiameter is daarbij het absolute minimum, en zelfs deze afstand leidt reeds tot discussie (zie bijvoorbeeld uitspraak Raad van State d.d. 20 december 2017 r.o. 31 inzake Windpark Veenwieken, nr. 201608339/1/R6 en 201608341/1/R6]. Bij een gemiddelde rotordiameter (bestaand en nieuw] van $150+52/2=101$ meter, dient een tussenafstand van minstens 303 meter te worden aangehouden om de veiligheid voor de windturbines zelf en de omgeving te waarborgen. Met de mogelijk gemaakte tussenafstand van 180 meter wordt daar met zekerheid lang niet aan voldaan. Met de mogelijk gemaakte minimale tussenafstand van 180 meter van de bestaande tot één van de nieuwe windturbines wordt die minimale veilige afstand ver onderschreden. Kortom: - er is geen rekening gehouden met de bestaande windturbine bij RWZI Nieuwveer, wat vooral een gemis is vanwege externe veiligheid; - als er vanuit wordt gegaan dat de bestaande windturbine wordt verwijderd, dan is zulks niet gewaarborgd en dient in elk geval er van uit te worden gegaan dat dit niet voor eind 2024 zal plaatsvinden; - dubbeldraaien van de nieuwe windturbines met de bestaande windturbine is uit oogpunt van veiligheid en waarschijnlijk ook verminderde opbrengst voor de bestaande windturbine onacceptabel. Wij verzoeken u dan ook aan de omgevingsvergunning voor Windpark Nieuwveer de voorwaarde te verbinden dat de realisatie pas is toegestaan nadat de bestaande windturbine op de RWZI buiten werking is gesteld dan wel dat gedurende de periode van dubbeldraaien met de bestaande windturbine zodanige windsector management zal worden toegepast op de nieuwe windturbines dat een veilige exploitatie van de bestaande (en nieuwe) windturbines gewaarborgd is.		
4397071	3	In de toelichting bij het ontwerp Inpassingsplan is in paragraaf 4.3 het Regionaal beleid, met name het Bod windenergie opgenomen. Daarin is onder meer opgenomen het opschalen van de bestaande windturbine bij RWZI Nieuwveer. Dit is correct; bij brief van 17 oktober 2016 hebben wij als onderdeel van het bod de opschaling van deze windturbine aangedragen en daarmee verzocht om het vaststellen van het inpassingsplan waarin deze ontwikkeling zou worden opgenomen. Dat strookt ook met de tekst in paragraaf 4.3 onder de tabel waarin is vermeld dat het Inpassingsplan het resultaat is van het bod uit de regio en dat met het Inpassingsplan invulling en uitvoering wordt gegeven aan het bod. Door het niet opnemen van de mogelijkheid tot het opschalen van de windturbine wordt echter afgeweken van het bod terwijl de onderbouwing daarvoor ontbreekt, juist omdat er sprake is van een bestaande windturbine met een bod tot opschaling had het in onze verwachting gelegen dat in het Inpassingsplan de opschaling zou worden opgenomen. Wij verzoeken u alsnog de opschaling van de windturbine bij RWZI Nieuwveer mogelijk te maken en in de besluitvorming over het Inpassingsplan mee te nemen.	Het bod uit regio bestond uit meer dan alleen de optelsom van alle concrete windprojecten. Bovendien is het bod reeds in 2011 gedaan door de betrokken partijen. In het bod is een bandbreedte opgenomen aan nieuw op te stellen productiecapaciteit voor windenergie in de A16-zone (variërend van 74,45 MW tot 126,45 MW). Het opschalen van de betreffende turbine is hierin niet als specifiek project opgenomen en evenmin kon indiener uit het indienen van de brief in 2016 afleiden, of verwachten, dat het opschalen van deze windturbine als autonome ontwikkeling in het inpassingsplan zou worden opgenomen.	Geen
4392905	1	In algemene zin moet het onmogelijk worden gemaakt dat er objecten bij de leiding(en) worden geplaatst die de faalkans van de leiding(en) verhogen omdat daarmee een onbedoelde risicoverhoging voor de omgeving optreedt en de door de leidingbeheerder gepleegde investering in de veiligheid van het buisleidingtransport teniet wordt gedaan.	In dit inpassingsplan worden twee windturbines nabij de betreffende leiding mogelijk gemaakt (genummerd A-6 en A-7 zoals weergegeven op figuur 3.5 van de plantoelichting bij het ontwerp). Aan het veiligheidsonderzoek, dat als bijlage D bij het MER is opgenomen, zijn de richtlijnen uit het Handboek Risicozonering Windturbines gevolgd. Voor de risicoanalyse is de adviesafstand ashoogte + 1/3 wieklengte aangehouden, welke volgt uit het document 'Het beleid van Gasunie Transport Services inzake het veilig plaatsen van windturbine bij haar gasinfrastructuur uit 2015. Dit is de High Impact Zone (HIZ). Gekozen is om bij de recentste adviesafstand van de Gasunie aan te sluiten (ook al betreft het hier geen leiding van de Gasunie). Uit het onderzoek blijkt dat voldaan wordt aan deze toetsingsafstand. De voorwaarde daarbij is evenwel dat de turbine exact op het X- en Y-coördinaat wordt gebouwd zoals dat in het onderzoek is betrokken. Op de verbeelding bij het ontwerp van het inpassingsplan is dit X- en Y-coördinaat als het middelpunt genomen van het bouwvlak waarbinnen de windturbine	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
			gebouwd moet worden. Naar aanleiding van deze zienswijzen is er alsnog een trefkansberekening uitgevoerd. Hieruit blijkt dat de windturbines voldoen aan de richtwaarde van 10% uit het Handboek Risicozonering Windturbines. Zoals is beschreven in paragraaf 5.8.2 van de plantoelichting bij het ontwerp van het inpassingsplan, wordt in dit inpassingsplan enige mate van flexibiliteit geboden om een windturbine te kunnen bouwen. Het bouwvlak waarbinnen de windturbines kunnen worden gerealiseerd is om die reden groter dan de maximale omvang van de te verwachten omvang van de turbinefundering (een cirkelvormig fundament met een diameter van 25 meter), te weten een cirkelvormig bouwvlak met een diameter van 50 meter. Het inpassingsplan maakt het zo mogelijk dat op de betreffende turbinelocaties A-6 en A-7 windturbines worden gebouwd waarvan de tiphoogte zich binnen de HIZ komen te bevinden. Vanuit het oogpunt van externe veiligheid is dat niet zonder meer aanvaardbaar. Dat is de reden dat in de planregeling van het ontwerp inpassingsplan voor deze twee windturbines een specifieke regeling is opgenomen. Wordt ervoor gekozen om de turbines niet op het middelpunt van het bouwvlak te bouwen, dan dient de betreffende ontwikkelaar hiervoor een omgevingsvergunning voor afwijken voor aan te vragen bij het bevoegd gezag (artikel 3.2 onder h in combinatie met artikel 3.1.1 van de planregels). Voorwaarde voor het kunnen afwijken is dat wordt aangetoond dat de afwijking aanvaardbaar is vanuit het oogpunt van externe veiligheid en dat indiener als leidingbeheerder hierover om advies wordt gevraagd.	
4392905	2	RRP verzoekt om het "Handboek Risicozonering Windturbines" als een praktijkrichtlijn voor de afstand tov de hoge druk olietransportleidingen te gebruiken. In het handboek wordt beschreven dat, indien de afstand tussen een buisleiding en de windturbine NIET aan onderstaande criteria voldoet, er een kwantitatieve risicoanalyse vereist is: bij ondergrondse installaties a. de maximale werpafstand bij nominaal toerental of b. de ashoogte + 1/2 rotordiameter aan te houden en bij bovengrondse installaties c. de maximale werpafstand bij overtoeren In die risico analyse zal moeten worden aangetoond dat de faalkans van de leidingen ten gevolge van de aanwezigheid van de windturbines met niet meer dan 10% toeneemt	Zie beantwoording bij punt 1.	Geen
4392905	3	In de toelichting omschrijft de tekst dat er rekening is gehouden met de adviesafstanden van de Gasunie en dat de gasunieleiding ter plaatse buiten de High-impact zone is gelegen. De buisleidingen van RRP zijn binnen het plan tekstueel niet vermeld noch weergegeven in figuur 3.5 waar naar wordt verwezen. RRP is ter plaatse betrokken met beide olietransportleidingen waarom we u willen verzoeken beide leidingen in het gehele plan maar ook in het kaartje op te nemen en te beschrijven of de afstanden voldoen aan het "Handboek Risicozonering Windturbines" zoals in punt-2 (zie hierboven) omschreven.	De betreffende leiding is inderdaad niet als zodanig weergegeven op figuur 3.5 van de plantoelichting bij het ontwerp inpassingsplan. Volledigheidshalve wordt bij de vaststelling van het inpassingsplan aan de plantoelichting in paragraaf 5.8.2 een figuur opgenomen waarop de ligging van de leiding is weergegeven. Zoals reeds is in de plantoelichting in het ontwerp en hiervoor is toegelicht, voldoen de windturbines aan de adviesafstanden uit het handboek.	In paragraaf 5.8.2 van de plantoelichting wordt een figuur met de ligging van de leidingen toegevoegd.
4392905	4	Beide leidingen van RRP liggen in een belemmerende strook welke als dubbelbestemming "Leiding-Brandstof" en tevens een gebiedsaanduiding "Veiligheidszone - Leiding" in het vigerende bestemmingsplan buitengebied is opgenomen. De leidingstrook van RRP is niet opgenomen in uw ontwerp-PIP-verbeelding. We verzoeken u dan ook om de leidingstrook van RRP als dubbelbestemming "Leiding-Brandstof" in de kaart en in de legenda bij de dubbelbestemmingen op te nemen.	Dit inpassingsplan heeft geen betrekking op de gronden die deel uitmaken van de belemmeringstrook van de buisleiding. De belemmeringstrook is reeds juridisch-planologisch bestemd in de geldende bestemmingsplannen Buitengebied Drimmelen en Buitengebied Moerdijk. Dit inpassingsplan brengt in deze bestemmingsplannen ten aanzien van de leiding geen verandering en behoeft daarom ook niet in het inpassingsplan te worden opgenomen.	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4392905	5	De locatie van windmolen nr A-6 van figuur 3.5 in de toelichting ($\pm$ 150 m. ten noorden van Dirk de Botsdijk), lijkt net op de ter plaatse uit bedrijf genomen leidingsecties van RRP gesitueerd. Dat betreffende leidingstuk is gevuld met beton en heeft geen EV-zone. Afhankelijk van de exacte locatie van die windmolen kan er voor gekozen worden om een deel van die leidingstukken op kosten van de verzoeker, te laten verwijderen.	In het inpassingsplan wordt enkel de planologische mogelijkheid geboden om de betreffende windturbines te bouwen. Het is aan de ontwikkelaars om van die mogelijkheid gebruik te maken. Wanneer de betreffende ontwikkelaar dat wenst, in dit geval Nuon, dan kan hij van uw aanbod gebruik maken. Nuon wordt gewezen op uw aanbod.	Geen
4383479	1	In het Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan is aangegeven dat de besluitvormingsprocedures verlopen via de provinciale coördinatieregeling. Ook de vergunning inzake de Wet beheer Rijkswaterstaatswerken (WBR) zou in de coördinatie meegenomen kunnen worden. Het meenemen van de WBR in de coördinatie levert in dit geval geen tijdwinst op, waardoor Rijkswaterstaat de meerwaarde van coördinatie niet ziet. Het vergunning proces in het kader van de WBR zal daarom door RWS parallel, maar buiten de coördinatieregeling om, plaats vinden.	Ter kennisname	Geen
4394513	1	Voor het Logistiek Park Moerdijk (LPM) is een Provinciaal Inpassingsplan opgesteld. In dit inpassingsplan zijn diverse woningen in het plangebied wegbestemd. Een deel van deze woningen is inmiddels in eigendom van het Havenbedrijf, een aantal woningen zijn nog in eigendom van de oorspronkelijk eigenaren. In het nu voorliggende inpassingsplan voor het Windpark A16 neemt u het formele standpunt in, dat deze woningen planologisch niet meer bestaan, omdat het inpassingsplan voor LPM in werking is getreden. Zoals u bekend loopt op dit moment nog een beroepszaak tegen het LPM. Het is wachten op een uitspraak van de Raad van State. Mocht die uitspraak onverhoopt negatief uitpakken en het inpassingsplan voor LPM geschorst worden, dan treedt de oude bestemming van deze woningen weer in werking en is er niet langer sprake van een situatie van wegbestemmen. Op dat moment vormen deze woningen objecten, waarbij voldaan moet worden aan de geluidsnormen en normen voor slagschaduw. Maar in de onderzoeken die zijn uitgevoerd voor het Windpark A16 zijn deze woningen niet onderzocht. De belangen van deze eigenaren en van de tijdelijke bewoners van de panden die al zijn aangekocht, moeten naar onze mening ook beschermd worden. Deze bescherming blijkt nog onvoldoende uit het inpassingsplan. Wij verzoeken u een toetsing voor deze woningen alsnog toe te voegen en, indien nodig, maatregelen te treffen om de woningen te beschermen of maatwerkbepalingen in de omgevingsvergunningen toe te voegen.	3.1.1	Omgevingsvergunningen worden uitgebreid met maatwerkvoorschriften voor de woningen binnen het LPM-gebied.
4394513	2	Daarnaast hebben wij onlangs vernomen dat deze bewoners tot op heden niet in de communicatie over dit project betrokken zijn. Wij zijn van mening dat het hier gaat om volwaardige inwoners van onze gemeente en ook als zodanig behandeld dienen te worden. Wij verzoeken u dan ook met klem deze bewoners op zeer korte termijn alsnog in de communicatie over het windpark te betrekken en hen als volwaardige bewoners de benodigde informatie te verstrekken.	Bewoners zijn in het gehele participatieproces hetzelfde behandeld als andere bewoners in het plangebied. Doordat de adressen van de wegbestemde woningen ontbraken in ons adressenbestand, zijn deze woningen na de eerste informatieavond alsnog op de hoogte gebracht. Wij zullen deze bewoners n.a.v. de Nota van Zienswijze apart op de hoogte brengen.	Geen
4394513	3	In het ontwerp-inpassingsplan is een overdraaicirkel opgenomen. Binnen deze cirkel zijn geen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten toegestaan. Deze overdraaicirkel is groter dan de 10-5 contour van de windturbines. Hiermee is de belemmering van deze overdraaicirkel groter dan strikt noodzakelijk. Zoals u immers zelf aangeeft, zijn beperkt kwetsbare objecten binnen de 10-6 contour, onder voorwaarden, mogelijk. Wij verzoeken u dan ook de overdraaicirkel gelijk te trekken met de 1C-5 contour.	In het inpassingsplan is een zekere mate van flexibiliteit geboden voor de ontwikkelaars waarbinnen de windturbines gebouwd kunnen worden. Als onderdeel van deze flexibiliteit is in het inpassingsplan een gebiedsaanduiding opgenomen op de verbeelding (overige zone - overdraai) waarover de rotorbladen van de nieuwe windturbines heen mogen draaien. De lengte van het rotorblad bepaald ruwweg de zone waarbinnen het plaatsgebonden risico (PR) ongeveer een kans van een op honderdduizend per jaar heeft (10-5 per jaar). De contour van het PR met kans 10-6 per jaar is ongeveer gelijk aan de maximale tiphoogte van de windturbines. Zoals aangegeven, is momenteel nog niet exact bekend welk type windturbines gebouwd gaat worden. De afmetingen van de rotordiameter en tiphoogten zal daarom kunnen variëren. Om zeker te stellen dat binnen de maatgevende risicocontouren van het PR geen nieuwe (beperkt) kwetsbare ob-	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
			jecten gebouwd kunnen worden, is dat daarom in art. 7.2.2 van de planregels uitgesloten. Gelet op de onderliggende thans geldende bestemmingen op de gronden waarop u doelt, levert dat geen (nieuwe of andere) planologische belemmeringen op voor het bestaande grondgebruik. Niet valt in te zien waarom de contouren om die reden verkleind zouden moeten worden.	
4394513	4	Het ontwerp-inpassingsplan wijzigt de bestemming van het voormalig agrarisch bedrijf aan de Markweg 1 te Lange- weg. In de Nota van overleg is te lezen dat dit gebeurt op verzoek van de ontwikkelaar. Als reden wordt aangevoerd dat de woning vanwege een te hoge geluidsbelasting niet gehandhaafd kan worden. Voor zover ons bekend, zijn de eigenaren van dit pand nog niet uitgekocht. Onbekend is of voor deze woning al onderhandelingen zijn opgestart.	Indiener geeft aan dat de eigenaren nog niet zijn uitgekocht. Dat is conform de informatie waarover de provincie beschikt. Het is aan de provincie om te controleren de haalbaarheid is gegarandeerd.	Geen
4394513	5	Momenteel heeft dit perceel in het bestemmingsplan Buitengebied Moerdijk een agrarisch bouwstede met de aanduiding 'voormalig agrarisch bedrijf'. Het ontwerp-inpassingsplan wijzigt deze bestemming naar "Bedrijf - windturbine", met de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf - onderhoudsvoorziening'. Uit de toelichting en regels wordt niet duidelijk wat precies onder een onderhoudsvoorziening verstaan moet worden. Wij verzoeken u dit nader te specificeren. Daarnaast missen wij in de toelichting een belangenafweging tussen de belangen van de eigenaar en die van de ontwikkelaar. In de toelichting wordt nu kort aangegeven dat de bestaande woning op het perceel niet gehandhaafd kan blijven vanwege het geluidsniveau maar niet duidelijk wordt, hoe gegarandeerd wordt dat deze woning daadwerkelijk verdwijnt. Als laatste missen wij een onderbouwing in hoeverre deze nieuwe bestemming uitvoerbaar is. Voor zover ons bekend, is dit perceel nog niet aangekocht door de ontwikkelaar. Door nu al te voorzien in een drastische wijziging in de bestemming van het perceel, wordt naar onze mening op de zaken vooruit gelopen. Als woning en schuur nog niet zijn aangekocht, dan zou een wijzigingsbevoegdheid naar onze mening op zijn plaats zijn, waarmee de bestemming van de woning wordt aangepast, zodra de woning is aangekocht.	Uit de zienswijze met kenmerk 4395968 die namens de eigenaar en bewoner van de betreffende woning is ingediend, blijkt dat de ontwikkelaar (Eneco) een overeenkomst heeft gesloten en tot aankoop van de betreffende woning en omliggende gronden over zal gaan. Het provinciebestuur acht om deze reden de uitvoerbaarheid van de in het ontwerp van het inpassingsplan gegeven bestemming aan deze gronden voldoende aangetoond en is het indirect bestemmen via een wijzigingsbevoegdheid zoals gevraagd niet noodzakelijk. Zie de beantwoording bij punt 4. De provincie is verantwoordelijk voor het opstellen van het inpassingsplan Windenergie A16 en het in dit plan toekennen van bestemmingen. Er is geen aanleiding om een wijzigingsbevoegdheid op te leggen.	Geen
4394513	6	In het ontwerp-inpassingsplan wordt op twee essentiële onderwerpen de taken bij de gemeente neergelegd. Ten eerste wordt gesteld dat de gemeente de invulling van de "meerwaarde-creatie" bij in gebruik nemen van de windturbines moet toetsen en moet optreden als niet aan de voorwaardelijke verplichting wordt gedaan. Wij verzoeken u nadere informatie toe te voegen over de manier waarop de gemeente het nakomen van deze verplichting dient te toetsen. In de toelichting is aangegeven dat met de ontwikkelaars een privaatrechtelijke overeenkomst is gesloten onder andere dit onderwerp. De privaatrechtelijke handhaving van de invulling van de "meerwaarde-creatie" ligt dus bij u als partij bij deze anterieure overeenkomst. Naar onze mening ligt het voor de hand om de bestuursrechtelijke én de privaatrechtelijke mogelijkheid tot ingrijpen bij één bestuursorgaan te leggen.	De wijze waarop de afspraken aangaande de meerwaardecreatie zijn vastgelegd en kunnen worden getoetst, zijn beschreven in paragraaf 6.4.3 van de plantoelichting. Naast de anterieure overeenkomst, die enkel tussen de provincie en de ontwikkelaars wordt gesloten, zijn ook overeenkomsten gesloten tussen de gemeenten, de lokale stichtingen en de ontwikkelaars. De gemeenten zijn langs die weg ook privaatrechtelijk betrokken bij de wijze waarop de meerwaardecreatie wordt vormgegeven. Zoals is afgesproken in het Convenant Windenergie A16-zone (2015) zijn de gemeenten zelf verantwoordelijk voor de wijze waarop de sociale participatie verder wordt vormgegeven. Het provinciebestuur gaat ervan uit dat de gemeente Moerdijk het convenant op dit zelfstandig kan naleven en daaraan invulling kan geven. Overeenkomstig het convenant ligt de taak van de gevraagde privaatrechtelijke handhaving dus juist bij de gemeente Moerdijk zelf en niet bij het provinciebestuur.	Geen
4394513	7	De tweede verplichting richt zich op slagschaduw. In de omgevingsvergunning, die u als provincie verleent, worden voorwaarden opgenomen die verplichten tot het uitrusten van iedere turbine met een stilstandsvoorziening, die ervoor zorgt dat bij overschrijding van de slagschaduwnorm, de windturbine wordt uitgeschakeld. De gemeente moet nazien op het nakomen van de voorwaarden uit de omgevingsvergunning. Ons is niet duidelijk op welke wijze wij deze toetsing kunnen voeren. Wij hebben geen inzicht in de wijze waarop deze stilstandsvoorziening wordt ingericht. Wij verzoeken u nadere informatie toe te voegen over de wijze waarop wij kunnen nazien op het nakomen van de voorwaarden uit de omgevingsvergunning op dit punt.	Deze zienswijze ziet toe op het toezicht op en de handhaving van de omgevingsvergunning. Het toezicht is geen aspect dat bij de beoordeling van de aanvraag een rol speelt.	Geen
4394513	8	In de Nota van Overleg is aangegeven dat afspraken met de gemeenten gemaakt zullen worden over de afwikkeling van planschadeverzoeken. Wij verzoeken u ervoor zorg te dragen dat deze afspraken gemaakt zijn, vóórdat het inpassingsplan wordt vastgesteld.	2.8	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4394513	9	Het inpassingsplan houdt voor de zone ten zuiden van Breda rekening met een reserveringsgebied voor uitbreiding van deze snelweg. Gezien de huidige capaciteits/intensiteitsverhouding op de A16 inclusief knooppunten zou dit naar onze mening voor het gehele tracé van de A16 moeten gelden, zodat in de toekomst mogelijk oplossingen voor het capaciteitsgebrek op deze snelweg niet worden belemmerd door de windmolens.	De reservering waarop wordt gedoeld, betreft een wettelijke verplichting uit het Barro. Deze verplichting geldt niet voor de overige delen van het tracé van de rijksweg A16. Evenmin heeft de wegbeheerder (Rijkswaterstaat) in de voorbereiding van het inpassingsplan het provinciebestuur gewezen op mogelijke aanstaande aanpassingen rondom het wegtracé of anderszins waarmee bij de vaststelling van het inpassingsplan rekening gehouden moet worden. De bouwvlakken in het inpassingsplan waarbinnen de nieuwe turbines zijn voorzien, zijn voorts op minimaal 90 meter afstand van de rijksweg ingetekend. Niet valt in te zien op welke wijze een toekomstige uitbreiding van de snelweg hierdoor belemmerd zou kunnen worden.	Geen
4394513	10	Klopt de vaststellingsdatum genoemd in artikel 1.5? Deze datum ligt ná het moment van tervisielegging van het ontwerp-inpassingsplan. Hetzelfde geldt voor de datum in paragraaf 6.4.1 van de toelichting.	Bij het vaststellen van het inpassingsplan wordt de juiste datum van het vaststellen van de Beeldkwaliteitsvisie door het provinciebestuur opgenomen.	Aanpassing in art. 1.5 van de planregels en par. 6.4.1 van de plantoelichting
4394513	11	Wij missen een begripsbepaling van het begrip “landschapsdeskundige” zoals genoemd in artikel 3.1.1 onder d.	In artikel 1 van de planregels worden enkel de begrippen nader toegelicht en uitgelegd die op basis van het taalgebruik in het normale verkeer nadere uitleg of een duiding behoeven. Het gaat om een deskundige op het gebied van het beoordelen van landschap- en landschapsstructuren die door het bevoegd gezag als zodanig wordt aangewezen. Ter verduidelijking kan dit aan art. 1 van de planregels worden toegevoegd.	Aanvulling in art. 1 planregels
4394513	12	De beschrijving van het gemeentelijk beleid in paragraaf 4.5.1 is erg summier. Deze korte beschrijving geeft te weinig informatie om te kunnen bepalen of de ontwikkeling past in het gemeentelijk beleid.	Uit de zienswijze wordt niet duidelijk welke onderdelen van het gemeentelijke beleid worden gemist. Naar het oordeel van het provinciebestuur wordt voldoende rekening gehouden (en invulling gegeven) aan het energiebeleid van de gemeente Moerdijk.	Geen
4394513	13	Zevenbergschen Hoek is diverse keren geschreven als Zevenbergschen <u>neen MER is sssssssssssss</u> Hoek.	Dit is een kennelijk verschrijving in de plantoelichting die bij de vaststelling van het inpassingsplan wordt hersteld.	Aanpassing van de verschrijving van 'Zevenbergschen Hoek' in de plantoelichting
4394513	14	In paragraaf 4.4.3 van de toelichting worden twee verschillende vaststellingsdata van het inpassingsplan voor LPM genoemd. Wij verzoeken u de correcte datum op te nemen.	Dit is een kennelijk verschrijving in de plantoelichting die bij de vaststelling van het inpassingsplan wordt hersteld.	Aanpassing van de verschrijving in par. 4.4.3 van de plantoelichting
4397025	1	Ik ben concessie houder van de grond aan de A16, waarop en tankstation is gevestigd , Esso, dit ter hoogte van Station Lage Zwaluwe, of wel ter hoogte van Zevenbergschenhoek.. Hierbij maak ik bezwaar tegen het plaatsen van een windmolen of windmolens rond mijn locatie en wel om de volgende reden: de waarde van de concessie zal dalen als er windmolens in de buurt van mijn locatie geplaatst gaan worden. Het zal namelijk het aantal mogelijke bedrijfsactiviteiten gaan beperken.	2.8	Geen
4394303	1	Als de bouw van de windmolens door zou gaan zoals dit nu gepland is zou mijn vaders woning staan in een gebied waar sprake is van geluidshinder en slagschaduw. Om deze reden hebben wij dan ook ernstig bezwaar tegen het plaatsen van windmolens op deze locatie.	3.2.2 en 3.2.3.	Geen
4394303	2	Inmiddels heb ik begrepen dat mijn vader vanuit de provincie geen informatie over de windmolens heeft ontvangen omdat in het gebied waar hij woont het logistiek park moerdijk gepland staat en men er van uit ging dat deze woningen niet meer bewoond zijn. Omdat de woningen op den duur moeten verdwijnen voor het LPM bestaan ze voor de provincie planologisch niet meer. Onterecht dus en het moet me ook wel van het hart dat dit heel cru overkomt. Verder wil ik u erop wijzen dat mijn vader wat betreft het LPM woont in het gebied wat pas in de derde fase ontwikkeld wordt. Dit zal dus ruim na 2020 zijn wat als bouwjaar voor de windmolens genoemd wordt.	3.1.1	De geluid- en slagschaduwbelasting is alsnog in beeld gebracht en de waarden worden middels maatwerkvoorschriften in de vergunningen opgenomen.
4397177	1	haar omissie richting alle 'planologisch niet bestaande bewoners' te herstellen, hen met terugwerkende kracht te informeren en vanaf heden op de hoogte te blijven houden	3.1.1	Omgevingsvergunningen worden uitgebreid met maatwerkvoorschriften voor de woningen binnen het LPM-gebied.

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397177	2	de deadline van 30 juli a.s. te verlengen met de gebruikelijke termijn waarbinnen een zienswijze kan worden ingediend (is dat 6 weken?), waarbij die termijn pas gaat lopen op het moment dat de provincie alle inwoners correct en volledig op de hoogte heeft gesteld over alle zaken en stukken betreffende het huidige ontwerp-inpassingsplan "Wind-energie A16"	2.6. De Awb regelt de wijze waarop eenieder geïnformeerd moet worden op het inpassingsplan en de wettelijke vereisten van de inspraak. Hieraan is voldaan.	Geen
4397177	3	met betrekking tot alle bestaande of toekomstige uit het inpassingsplan voortvloeiende zaken, stukken, vergunningen etc., rekening te houden met alle woningen/bewoners en de bestaande stukken daarop reeds aan te passen	3.1.1	Opnemen van maatwerkvoorschriften voor de LPM woningen in de omgevingsvergunning
4397177	4	(concept-)omgevingsvergunningen te vernietigen, danwel aan te passen, aangezien deze geen rekening houden met de 'planologisch niet bestaande woningen/bewoners'	3.1.1	Opnemen van maatwerkvoorschriften voor de LPM woningen in de omgevingsvergunning
4397177	5	de milieueffectrapportage ("MER") opnieuw te laten uitvoeren - door een onafhankelijk bureau - met inachtneming van alle woningen/bewoners	3.1.1	Geen
4397177	7	alsdan een nieuwe gebruikelijke termijn te stellen waarbinnen een zienswijze kan worden ingediend op het alsdan aangepaste ontwerp-inpassingsplan "Windenergie A16"	2.6	Geen
4397177	8	alsdan een nieuwe gebruikelijke termijn te stellen waarbinnen bezwaar kan worden gemaakte tegen de (aangepaste) concept-omgevingsvergunningen.	2.6	Geen
4397170	1	haar omissie richting alle 'planologisch niet bestaande bewoners' te herstellen, hen met terugwerkende kracht te informeren en vanaf heden op de hoogte te blijven houden	3.1.1	Omgevingsvergunningen worden uitgebreid met maatwerkvoorschriften voor de woningen binnen het LPM-gebied.
4397170	2	de deadline van 30 juli a.s. te verlengen met de gebruikelijke termijn waarbinnen een zienswijze kan worden ingediend (is dat 6 weken?), waarbij die termijn pas gaat lopen op het moment dat de provincie alle inwoners correct en volledig op de hoogte heeft gesteld over alle zaken en stukken betreffende het huidige ontwerp-inpassingsplan "Wind-energie A16"	2.6. De Awb regelt de wijze waarop eenieder geïnformeerd moet worden op het inpassingsplan en de wettelijke vereisten van de inspraak. Hieraan is voldaan.	Geen
4397170	3	met betrekking tot alle bestaande of toekomstige uit het inpassingsplan voortvloeiende zaken, stukken, vergunningen etc., rekening te houden met alle woningen/bewoners en de bestaande stukken daarop reeds aan te passen	3.1.1	Opnemen van maatwerkvoorschriften voor de LPM woningen in de omgevingsvergunning
4397170	4	(concept-)omgevingsvergunningen te vernietigen, danwel aan te passen, aangezien deze geen rekening houden met de 'planologisch niet bestaande woningen/bewoners'	3.1.1	Opnemen van maatwerkvoorschriften voor de LPM woningen in de omgevingsvergunning
4397170	5	de milieueffectrapportage ("MER") opnieuw te laten uitvoeren - door een onafhankelijk bureau - met inachtneming van alle woningen/bewoners	3.1.1	Geen
4397170	7	alsdan een nieuwe gebruikelijke termijn te stellen waarbinnen een zienswijze kan worden ingediend op het alsdan aangepaste ontwerp-inpassingsplan "Windenergie A16"	2.6	Geen
4397170	8	alsdan een nieuwe gebruikelijke termijn te stellen waarbinnen bezwaar kan worden gemaakte tegen de (aangepaste) concept-omgevingsvergunningen.	2.6	Geen
4397868	1	ik verwacht waardevermindering van mijn huis,	2.8	Geen
4397868	2	ik verwacht geluidsoverlast,	3.2.2	Geen
4397868	3	ik verwacht horizon vervuiling,	3.2.5	Geen
4397868	4	kortom het geeft mij een slecht gevoel voor zowel mij woongenot als financiële situatie voor nu en in de toekomst. Dit is voor mij de belangrijkste motivatie om tegen deze windmolens te zijn. Ik ben er van overtuigd dat dit ook onze buurt niet ten goede komt.	2.1 en 2.8	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4400844	1	De slagschaduw en het geluid van deze molens zal in onze woonomgeving voor overlast gaan zorgen. Aangezien wij met behoorlijk veel infrastructurele druk en overlast te maken hebben hopen wij dat er voor de windmolens naar een ander gebied gezocht wordt.	3.2.2 en 3.2.3	Geen
4397593	1	het gebied rondom Zevenbergschen Hoek is infrastructureel al zeer zwaar belast: overlast A16, HSL, treinverkeer, sluisverkeer en de plannen rondom het 380 kV traject.	2.3	Geen
4397593	2	we hebben onze woning gekocht vanwege de ligging met vrij uitzicht en zonsondergang aan de horizon. Door de komst van de windturbines wordt het vrije uitzicht deels ontnomen en zal de zon hinderlijk (flikkerend) achter de 2 meest zuidelijke molens ondergaan.	3.2.5	Geen
4397593	3	er zijn betere, alternatieve locaties voor plaatsing van de turbines buiten het gebied direct langs de A16: gebieden waar minder mensen wonen en er dus minder (geluids-)overlast zal zijn (bv bij de Mark of op bestaande industrieterreinen).	2.3	Geen
4397593	4	De turbines die op grondgebied van de gemeente Drimmelen zijn voorzien, zullen voornamelijk overlast bezorgen bij bewoners van de dorpen Zevenbergschen Hoek en Moerdijk. De gemeente Moerdijk wordt daarmee zwaarder belast dan de gemeente Drimmelen. Te ondervinden hinder is daardoor niet eerlijk verdeeld over de verschillende dorpen.	2.4 en 2.5	Geen
4397594	1	het aantal windmolens dat bij elkaar wordt geplaatst (9) is aanzienlijk hoger dan de wens van de betrokken bewoners (vanuit de projectgroep) zoals vorig jaar is aangegeven (namelijk clusters van maximaal 3 molens).	2.4 en 2.5	Geen
4397594	2	de plannen zijn al in een vergevorderd stadium terwijl de lokale participatieregeling nog niet voldoende is uitwerkt, dan wel gecommuniceerd naar de bewoners.	2.9	Geen
4397594	3	de ruimte voor rondlopende reeën wordt beperkt en ze worden beperkt in hun bewegingsvrijheid.	3.2.6	Geen
4397594	4	het niet duidelijk is voor welk type windmolen gekozen zal worden en we dus feitelijk geen bezwaar kunnen maken tegen een concrete turbine.	In de aanvraag is een bandbreedte opgenomen voor wat betreft de ashoogte, de rotordiameter en de tiphoogte van de windturbines. Op basis van deze bandbreedten is de omgevingsvergunning verleend. Hier is echter wel een beperking in aangebracht. Zie de reactie onder 3.2.1. Het is niet vereist om in de vergunningaanvraag en bij de vergunningverlening al een keuze te maken voor het type windturbine of voor een precieze as- en tiphoogte en rotordiameter. Bij de beoordeling van de bouwaanvraag zijn we uitgegaan van de maximale waarden binnen de in de aanvraag vermelde bandbreedten (worst-casebenadering). Wel hebben we daarom een voorschrift aan de vergunning verbonden dat 14 weken voor aanvang van de werkzaamheden de gegevens moeten worden aangeleverd over de definitieve keuze van het type windturbine. Op basis van jurisprudentie van de Afdeling bestuursrecht blijkt deze wijze van vergunningverlening mogelijk te zijn.	Bouwvoorschrift 1.1.3 aanpassen van 8 weken naar 14 i.v.m. mogelijke binnenplanse afwijking
4397594	5	Mijn bezwaar zal nog vele malen groter zijn bij knipperende lichten op de molens, maar ook continue lichten, want door het draaien van de wieken zal het vanaf de voorkant lijken op knipperlichten.	3.2.5	Geen
4397700	1	Ernstige verstoring van flora en fauna	3.2.6	Geen
4397700	2	het gebied rondom ZBH is infrastructureel al zeer zwaar belast: overlast A16, HSL, treinverkeer, sluisverkeer, plannen 380 kV	2.3	Geen
4397700	3	Otto heeft zijn woning gekocht vanwege de ligging met vrij uitzicht en zonsondergang aan de horizon. Door de komst van de windturbines wordt het vrije uitzicht deels ontnomen en zal de zon hinderlijk (flikkerend) achter de 2 meest zuidelijke molens ondergaan.	3.2.5	Geen
4397700	4	er zijn betere, alternatieve locaties voor plaatsing van de turbines buiten het gebied direct langs de A16: gebieden waar minder mensen wonen en er dus minder overlast zal zijn (bv bij de Mark of op bestaande industrieterreinen)	2.3	Geen
4397722	1	Van echt sociale participatie t.a.v. hen waar de molens komen, de boeren is amper sprake. In die zin lijkt het alsof landbouwgrond op een soort van koloniale, imperiale wijze geëxploiteerd gaat worden. Boerenland als wingewest. Zoiets stuit mij tegen de borst.	2.4 en 2.9	Geen
4397722	2	Daarmee geef tevens mijn twijfel aan waarom die 1 kilometerzone aan beide zijden van de A16 zo star is. Nu komen immers alle lasten op dat toch al strategische, drukke en al volop geëxploiteerde gebied. Waarom die 1 kilometer?	2.3	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		Buiten die 1 kilometer zijn er immers ook boeren, collega's met grond. Die 1 kilometer is een politieke werkelijkheid van bestuurders en een beslisproces van mensen die niet van het gebied zelf zijn. Zelfs het zogenaamde draagvlak van het gebied zelf is een geconstrueerde werkelijkheid van zogenaamd lokale initiatieven, als vervat in groepen als Duurzaam Drimmelen en Energiek Moerdijk, welke zelf geen binding hebben met de bewoners en boeren langs de A16.		
4397722	3	In ieder geval lijkt het er nu op dat er wordt gesproken en beslist over ons, bij ons, maar zonder ons. Afgelopen jaren is er bijv. amper echt met ZLTO-Drimmelen gesproken en met het boerenbelang in de brede zin van het woord is amper rekening gehouden. Er ligt een plan klaar wat Raad van Stateproof is en daarmee vind ik dit alles uiterst mager. Het heeft iets weg van een bestuurlijke MeTooaffaire, waarbij de bewoners en boeren van een gebied doorlopend een soort van aantast en aangerand worden.	2.4	Geen
4397722	4	De sociale participatie, welke ik van harte ondersteun, was ooit revolutionair, maar is nu magertjes aan het worden. Zelf streef ik naar zo veel mogelijk revenuen in het gebied achter te laten i.p.v. die schamele 25%.	2.9	Geen
4397722	5	Over de exacte plekken heb ik een mening. Graag in het gebeid van lokale mensen waar de sociale participatie het grootst is qua kand. Dus eigenlijk in het gebied van de Coöperatie Zonzeelse Wind.	2.4	Geen
4397726	1	Idem als iD: 4766TD4_2Hermus	2.4 en 2.9	Geen
4397728	1	Idem als iD: 4766TD4_2Hermus	2.4 en 2.9	Geen
4397728	1	Allereerst op de door de informatie avond voor de bewoners kon er alleen gestemd worden voor plaatsing van windmolens tegen stemmen was niet mogelijk. Verder werd er ook uitvoerig gesproken over *financiële voordelen* voor hen die de lasten accepteren. Deze handelswijze is laakbaar en niet acceptabel daar alle negatieve effecten naar onze mening nog niet volledig zijn onderzocht en men in de gemeenschap geen waarborgen voor een gezond leefklimaat kan inwisselen voor financiële compensatie. Temeer daar de leefbaarheid van ons dorp nu al onder grote druk staat en met de komst van de windmolens zeker in het gedrang komt.	2.1, 2.3, 2.4 en 2.9	Geen
4397728	2	Het dorp Moerdijk wordt geheel ingesloten door industrie en windmolens hetgeen zeker niet zal leiden tot een gezond leefklimaat voor haar bewoners. Het enige vrije uitzicht van ons dorp wordt dan teniet gedaan door het plaatsen van 9 hoge windturbines langs de A16 bij de Moerdijkbrug, die buiten extra geluidoverlast, slagschaduw en ernstige visuele hinder aan ons dorp zullen geven. Dit zal volgens elders uitgevoerd onderzoek op termijn leiden tot psychische en medische klachten bij een deel van de bewoners, waarvan de effecten in het MER niet zijn onderzocht. Ook de effecten in de kernen die plaatsing van de windmolens krijgen, hebben kans op een aanzienlijke toename van de schadelijke- en toxische emissies afkomstig van het industrieterrein Moerdijk alsmede het fijnstof van de A16. Wij stellen vast, dat in de resultaten voor milieueffecten van de windmolens A16 er geen onderzoek is gedaan naar de effecten van atmosferische stromingsinvloeden (CFD) ten gevolge van plaatsing van de windmolens middels verstoring van de atmosferische lagen en optredende turbulentie. Dit in combinatie met de cumulatieve effecten van toxische- en schadelijke emissies van de A16/A17 en het industrieterrein Moerdijk op de immissie toename van deze ongewenste stoffen in het dorp Moerdijk en haar directe omgeving. Als gevolg van plaatsing van windmolens zullen de immissie concentraties van zeer ongewenste stoffen in o.a. het dorp Moerdijk toenemen tot een overschrijding van de huidige waarden. Wij achten dit een ernstig manco in uw onderzoek dat voor ons zal leiden tot een directe aantasting van onze leefbaarheid en gezondheid hetgeen voor ons onaanvaardbaar is. Welke aspecten in het huidige MER nog zijn niet onderzocht. Terwijl onderzoeken in het buitenland uitwijzen, dat er wel degelijk een toename van schadelijke en toxische stoffen zal ontstaan. Op eerder gestelde vragen door ons aan de initiatiefneemsters verwijzen deze naar een onderzoek van de Onderzoekdienst Groningen. Deze Onderzoekdienst ligt momenteel negatief onder vuur qua organisatie en kwaliteit. Verder is het onderzoek waar de initiatiefneemsters naar verwijzen totaal niet relevant voor de omgeving van Moerdijk. Het onderzoek beperkt zich hoofdzakelijk op geuroverlast en is niet wetenschappelijk onderbouwd op feiten en metingen. Het is niet gebaseerd op schadelijke en toxische stoffen die zich in onze atmosferische lagen bevinden en ook als een schadelijke immissie in o.a. ons dorp en de Biesbosch neerkomen hetgeen een zeer negatief gevolg heeft voor onze gezondheid en het leefmilieu ter plaatse.	3.2.1	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397728	3	Er zijn grote twijfels over de weergegeven geluidszoneringen in samenhang met het verkeersgeluid van de A16 . Ook blijkt uit wetenschappelijk onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen van Dr. Frits van den Berg dat 's avonds en 's nachts het geluid progressief toeneemt, waar in het huidige onderzoek geen rekening mee wordt gehouden. De overlast voor de omwonenden zal aanzienlijk groter zijn als in het voorlopige digitale MER wordt aangegeven.	3.2.2	Geen
4397728	4	Verder is gebleken dat plaatsing van windmolens in de buurt van een woongemeenschap aanzienlijke negatieve effecten heeft op de waarde van onroerend goed tot wel 10- 15%. Ook hier worden wij niet voor gecompenseerd.	2.8	Geen
4397728	5	Het kan toch niet zijn dat in deze fase al uw toestemming voor plaatsing van windmolens langs de A16 wordt gevraagd op basis van financieel gewin, terwijl het MER volgens ons niet volledig is en niet alle gevolgen en aspecten m.b.t. leefmilieu, de gezondheid van de inwoners voor de kernen bekend zijn.	3.2.1	Geen
4397728	6	Tenslotte maken wij een opmerking over de o.a. in ons dorp Moerdijk verspreide informatiebrief van de Provincie van 13 juni 2018, zonder kenmerk en ondertekend door dhr. Erik Bruggink projectleider Windenergie A16 gericht aan de bewoners ,op pagina 2/3 onder alinea Provinciaal inpassingsplan en Milieueffectrapport ter inzage is een ernstige fout gemaakt. Hier is geschreven: Quote "Het inpassingsplan en bijbehorende Milieueffectrapport (MER) is vanaf nu beschikbaar via de website www.brabant.nl/onwerppipwindenergieA16 . U kunt met ingang van 19 juni tot en met 30 juli via deze website zienswijzen indienen. Unquote . Deze link in de brief blijkt niet te werken! Terwijl deze essentieel is voor de gegevens en het indienen van bezwaren. Wij zijn de mening dat, de Provincie hiermee de bewoners de mogelijkheid ontzegt kennis te nemen van de desbetreffende stukken en het indienen van eventuele bezwaren tegen de voorgenomen activiteit dit gegeven het feit dat de procedure voor normale bewoners al erg gecompliceerd is. Wij zijn de mening, dat wij de desbetreffende bewoners deze mogelijkheid niet mogen ontzeggen en stellen dan, ook dat de inspraak opnieuw in procedure dient te worden gebracht.	2.6	Geen
4397728	7	Wederom werkt de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen en bedenkingen NIET ik kan slechts een deel van mijn tekst kwijt daar het aantal karakters om mijn reactie aan te geven door u is beperkt. Ik ben het oneens met deze gang van zaken en eis dat de inspraak procedure opnieuw dient plaats te vinden zonder al deze problemen waarvan ik zeker niet de enige ben die dit ondervind!	2.6	Geen
4394491	1	Naar de mening van cliënten is onvoldoende rekening gehouden met het feit dat zij daar woonachtig zijn en wordt niet voldaan aan de vereisten, waaronder de geluidsbelasting en anderzijds de slagschaduw die optreedt. Ik zal dit nader motiveren. Om die reden ontberen de MER en het inpassingsplan een zorgvuldige voorbereiding en een deugdelijke motivering.	Bij alle - niet tot de inrichting behorende woningen - moet voldaan worden aan de normen uit het activiteitenbesluit. Hiermee is geborgd dat er voldaan zal worden aan de vereisten omtrent geluid en slagschaduw.	Geen
4394491	2	In de planvoorschriften, waarbij ik met name doel op artikel 3, is een afwijkingsbevoegdheid opgenomen in de bouwregels, met name de afwijkingsbevoegdheid als bepaald in artikel 3.1.1 lid a, waarbij een afwijking van 5% zou mogen optreden bij het verlenen van de ontheffing voor de tiphoogte, de ashoogte, en de rotordiameter. Cliënten kunnen zich niet verenigen met deze ontheffingsmogelijkheid en wel om de volgende redenen. In de onderliggende rapporten is niet uitgegaan van de maximale afwijking die kan optreden als gevolg van deze ontheffingsmogelijkheid. Zo heeft men ten aanzien van de op te nemen geluidsbelasting en slagschaduw als uitgangspunt genomen het centrale middelpunt van het bouwvlak. Door gebruik te maken van de afwijkingsbevoegdheid van de 5% zou dit met zich meebrengen dat de tiphoogte 210 meter gaat bedragen, de eventuele ashoogte 147 meter en de rotordiameter zou meer dan 150 meter kunnen gaan bedragen. Dit stemt niet overeen met de onderliggende onderzoeken. Immers, zoals blijkt uit het rapport Bosch en Van Rijn wordt uitgegaan van een rotordiameter van 141 meter en een ashoogte van 139,5 meter. Dit blijkt dus al een andere afstandsmaat te zijn, dan zoals opgenomen in de planvoorschriften. Ten aanzien van de slagschaduw had het onderzoeksbureau uit moeten gaan van de maximum maatvoering, zoals deze middels de ontheffingsbevoegdheid toelaat. Bovendien wordt niet meer beoordeeld, na vaststelling van het bestemmingsplan, of een hogere tip- en ashoogte evenals rotordiameter een andere geluidsbelasting met zich mee zouden kunnen brengen met als gevolg dat de toetsing slagschaduw en/of geluidsbelasting niet meer aan de orde is na vaststelling van het bestemmingsplan. In de ontheffing had hier wel in voorzien moeten worden of het onderzoek had van de maximale maatvoering uit moeten	3.2.1	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		gaan. Om die reden zijn cliënten van mening dat de onderliggende onderzoeken geen recht doen aan de planologische mogelijkheden en dat het besluit dus onvoldoende zorgvuldig is voorbereid. Ik verwijs u hierbij naar de onderliggende pagina's, waaruit een en ander blijkt (zie bijlage 2).		
4394491	3	De woning van cliënten aan de Noordseweg 4 valt ook in het gebied waar sprake is van 25 tot 200 uren slagschaduw die in het jaar op kan treden. Hierbij merken cliënten op dat de onderliggende rapportage onvoldoende duidelijk inzicht geeft in de feitelijke situatie nu die rapportage uitgaat van een aantal varianten die zijn beschouwd.	3.2.1 en 3.2.3	Geen
4394491	4	Daarnaast stellen cliënten dat ook op het grond van het planvoorschrift 3.2 de turbine binnen het bouwvlak kan worden opgericht. Zoals volgt uit de plantoelichting, waarbij ik u verwijs naar paragraaf 6.4.3, wordt aangegeven dat conform figuur 6.2 schuifruimte is gecreëerd voor het plaatsen van een turbinevoet binnen het bouwvlak. Dit zou met zich meebrengen dat de windturbine zondermeer 12,5 meter zou kunnen opschuiven in noordelijke richting, wat zou kunnen leiden tot meer geluidhinder en slagschaduw. Bij het betreffende onderzoek had men rekening moeten houden met het "worst case scenario" met dien verstande dat de windturbine, zoals deze op de plankaart als bouwvlak is aangegeven, zou kunnen worden gerealiseerd tot de grens van het bouwvlak. Ook hier is geen nadere toetsing aan de orde als de turbine in het bouwvlak wordt gebouwd.	In het effectenonderzoek in het MER is rekening gehouden met deze beperkte schuifruimte. Dat is de reden dat in de planregels geen nadere toetsing is opgenomen wanneer niet in het middelpunt van het bouwvlak de turbine wordt gebouwd.	Geen
4394491	5	Zeker nu er al sprake is van een overbelasting volgens geluid en een overschrijding van de slagschaduw, had het in de lijn der verwachting gelegen dat er met cliënten afspraken zouden worden gemaakt om te bezien of deze genegen zijn om de woning ook als bedrijfswoning aan te laten merken. Een aantal woningen is immers als bedrijfswoning aangemerkt met als gevolg dat deze onderdeel uitmaken van de inrichting van de exploitatie van de windturbines en om die reden minder worden beschermd. Nu dit bij cliënten echter niet het geval is, betekent dit dat deze meer hinder zouden moeten accepteren, dan volgt uit de uitgevoerde rapportages. Naar de mening van cliënten leidt dit onaanvaardbare schaduwhinder.	3.2.3	Geen
4394491	6	Alle 6 de windturbines die ten zuiden van de bedrijfswoning zijn gepositioneerd, vallen binnen een afstand van 1680 meter, met als gevolg dat cliënten van alle 6 de windturbines slagschaduw zal ondervinden. Bij de bepaling van de slagschaduw is geen rekening gehouden met de cumulatie van de windturbines maar is slechts per windturbine gekeken wat eventueel de slagschaduw zou zijn. Voor cliënten is het een zware aantasting van het woongenot dat zij voortdurend geconfronteerd worden met slagschaduw van alle windturbines, afhankelijk van de zonnestand en de intensiteit uiteraard. Hier is onvoldoende rekening mee gehouden. In de plantoelichting wordt aangegeven dat cumulatie van slagschaduw wel in het voorkeursalternatief inzichtelijk is gemaakt, maar dit blijkt niet uit de rapportage. De cumulatie van slagschaduw had dan afzonderlijk per windturbine inzichtelijk moeten worden gemaakt ten opzichte van de woning van cliënten en had niet als overschrijding opgenomen moeten worden als totaal aantal uren op een dag, zodat voor cliënten te verifiëren is wat die slagschaduw betreft per windturbine op zich.	3.2.3	Geen
4394491	7	Ten aanzien van de geluidsbelasting blijkt ook hier dat er overschrijding plaatsvindt van de geluidsnorm. Met name vloeit dit voort uit het feit dat vanwege de windrichting, vooral zuidwestelijk gericht, de woning van cliënten in een ongunstige positie ten opzichte van de windturbine B1. Volgens de plankaartopname is de geluidsnorm ter plaatse van de woning 47,4. Zoals blijkt uit het voorkeursalternatief is er sprake van een geluidsnorm 48 (zie bijlage 3). Uit het onderzoek blijkt dat de woningen Noordseweg 6 en Noordseweg 9 een geluidsbelasting hebben van 47 dB (bijlage 4). Dit staat nagenoeg gelijk, maar is zelfs lager dan de geluidsbelasting die ter hoogte van de woning van cliënten optreedt. De voormelde woningen zijn echter wel aangeduid als bedrijfswoning. Wellicht is dat om reden dat de windturbine ook op de grond van die betreffende eigenaar wordt gerealiseerd.	3.2.2	Geen
4394491	8	In de voorschriften wordt aangegeven in artikel 3.2 dat er een anterieure overeenkomst moet worden gemaakt van meerwaarde creatie voor de omgeving. Echter, die bepaling is voor cliënten ontoereikend daar zij juist vanwege de ligging van de woning ten opzichte van de windturbines, het meeste overlast zullen ondervinden van de betreffende	De anterieure overeenkomst heeft betrekking op de meerwaardecreatie die weer wordt vormgegeven op een van de wijzen uit de bijlagen bij de plantoelichting. Die vorm van	geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		windturbines. Nu is de meerwaarde creatie, zoals deze in de toelichting is aangegeven, meer gericht op een veel groter gebied en zelfs op de bewoners in de bebouwde kom, om hen de mogelijkheid te bieden tot enige inspraak. Echter, de wijze waarop een anterieure overeenkomst moet worden gesloten is niet bepaald in de voorschriften, met als gevolg dat dit wel kan leiden tot een wezenlijke bijdrage voor het woon- en leefklimaat voor burgers in de kom, maar niet een positieve meerwaarde creëert voor het woongenot van cliënten.	meerwaardecreatie staat daarbij los op een eventuele positieve bijdrage voor een direct omwonende zoals indiener aangeeft. De ontwikkelaars zijn niet verplicht om met iedere omwonende separate afspraken te maken over eventuele compensatie. Wanneer indiener meent dat door het toekennen van de nieuwe bestemmingen in het inpassingsplan hij een nadeliger positie komt te verkeren, staat het hem vrij om daarvoor een verzoek tot planschade in te dienen. Verwezen wordt naar paragraaf 2.8 uit de algemene beantwoording.	
4394491	9	Om die reden verzoeken cliënten u de vaststelling van het plan, voor wat betreft de windturbines B1 en B2 niet op te nemen, daar onvoldoende rekening is gehouden met slagschaduw en de geluidsbelasting op de betreffende woning.	3.2.2 en 3.2.3	Geen
4394399	1	Ik ben van mening dat wij te veel geluidsoverlast gaan krijgen. Wij geloven niet dat wij buiten de norm van het totale geluidsoverlast komen te zitten.	3.2.2	Geen
4394399	2	Met overlast van de snelweg A16 en nog erger de HSL en trein erbij komt het totale geluid boven de norm voor waar wij wonen.	3.2.2	Geen
4394399	3	Ik ben van mening dat wij te veel last van slagschaduw gaan krijgen.	3.2.3	Geen
4394399	4	Verder vinden wij de molens niet in de omgeving passen en zou welstand hier naar moeten kijken om het zo het lelijke aspect te compenseren met verfraaiing van de omgeving.	De aanvragen voor de omgevingsvergunningen onderdeel bouwen zijn voorgelegd aan de betrokken colleges van burgemeester en wethouders om hen in de gelegenheid te stellen om advies uit te brengen ten aanzien van welstand. Een aantal windturbines zijn gelegen in een welstandsvrij gebied en voor de overige windturbines hebben we op geoordeeld dat voldaan wordt aan de redelijke eisen van welstand op basis van positieve adviezen van welstand van de betrokken colleges. Naast de welstandsadviezen van de betrokken colleges hebben we het VKA ook getoetst aan onze 'Beeldkwaliteitsvisie A16, van Hazeldonk tot Hollandsdiep'. Deze visie bevat onze landschappelijke uitgangspunten en ontwerpprincipes die toegepast zijn voor de MER-alternatieven.	Geen
4395968	2	Pagina 9: onder bevoegd gezag, tweede alinea: gesproken wordt over windpark De Waaienberg BV. Voor zover gezien kan worden, is De Waaienberg echter de naam van een ander project, in het bijzonder het project onder nummer 18031935. De bevoegdheid van het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant, wordt evenwel niet betwist.	De omgevingsvergunning zal op dit punt aangepast worden.	De omgevingsvergunning zal op dit punt aangepast worden.
4395968	3	Pagina 19: gesteld wordt dat voor alle woningen voldaan kan worden aan de eisen omtrent de geluidsnormen. De woning aan de Markweg krijgt echter een CES-score van 7, wat ruim onvoldoende is, Buiten de geluidsbelasting in decibels, zijn voor het bepalen van de mate van overlast ook een aantal andere aspecten van belang. Hierbij kan worden gedacht aan de samenstelling van geluid, de tijdstippen waarop het zich voordoet (dag/nacht) bijvoorbeeld, variatie in de geluidsniveaus als gevolg van wisselende omstandigheden, zoals het weer. Daarnaast is niet alleen de geluidsbelasting van belang, maar ook de mate waarin slagschaduw ontstaat die het perceel belast. Deze belasting wordt groter naar mate er meer molens in de omgeving van het perceel staan, mede gelet op de verhouding tussen stand van de zon, de molen en het perceel. Ook ander vormen van overlast kunnen zich voordoen, zoals (als gevolg van) het op en in de nabijheid van het perceel neervallen van (stukken van) dode vogels. Al deze omstandigheden kunnen ertoe leiden dat het woon- en leefklimaat niet langer acceptabel is en - in samenhang daarmee - de woning niet alleen sterk in waarde daalt, maar zelfs volledig onbruikbaar en/of verkoopbaar wordt. Op dit moment wonen de indieners op het perceel en hebben zij een overeenkomst met Eneco die Eneco een opstalrecht verleent, maar ook het recht geeft om de betreffende grond te kopen. Ontwikkelaar heeft aangegeven dit recht van koop te zullen uitoefenen. Indien de windmolen die op dit moment staat ingepland op het perceel van indieners niet zou worden gebouwd, hebben indieners grote bezwaren tegen de bouw van elk van de windmolens die geprojecteerd zijn (of nog zullen worden), nabij de woning van indieners, waaronder de molens die nu gepland zijn ten noorden, zuiden, westen en oosten van hun woning.	Zoals indiener zelf ook aangeeft in de zienswijze gaat Eneco de woning en de omliggende gronden van indiener aankopen. Omdat, zoals indiener ook aangeeft in de zienswijze, een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ter plaatse van de woning in de nieuwe situatie niet kan worden gegarandeerd, is een wijziging van de bestemming van de woning en de omliggende gronden in dit inpassingsplan voorzien. De bestemming als (agrarische) bedrijfswoning wordt in het inpassingsplan omgezet naar een bestemming voor een voorziening ter ondersteuning van het windpark. Overeenkomstig het ontwerp van het inpassingsplan en de omgevingsvergunning zijn rondom het knooppunt Zonzeel zes nieuwe windturbines voorzien. De uitvoerbaarheid van alle zes de nieuwe windturbines staat niet ter discussie. Op het moment dat uitvoering wordt gegeven aan de overeenkomst tussen Eneco en indiener (en dat is voorzien voor start van de bouwwerkzaamheden voor de nieuwe windturbines) dan zal van bewoning ter plaatse geen sprake meer zijn en doet de door indiener gevreesde situatie zich niet voor.	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		Die overige molens waarvoor de vergunning is aangevraagd, zullen in dit geval leiden tot aanzienlijke overlast door geluid en schaduw voor indieners, alsmede tot verlaging van de waarde van de woning en mogelijk negatieve effecten op de dieren die indieners houden, waaronder een aantal springpaarden die op (hoog) nationaal niveau uitkomen. Indieners zijn dan ook van mening dat zij een gerechtvaardigd belang hebben om op te komen tegen de plaatsing van deze molens.		
4397189	1	Allereerst op de door de informatie avond voor de bewoners kon er alleen gestemd worden voor plaatsing van windmolens tegen stemmen was niet mogelijk. Verder werd er ook uitvoerig gesproken over *financiële voordelen* voor hen die de lasten accepteren. Deze handelswijze is laakbaar en niet acceptabel daar alle negatieve effecten naar onze mening nog niet volledig zijn onderzocht en men in de gemeenschap geen waarborgen voor een gezond leefklimaat kan inwisselen voor financiële compensatie. Temeer daar de leefbaarheid van ons dorp nu al onder grote druk staat en met de komst van de windmolens zeker in het gedrang komt.	2.1, 2.3 en 2.9	Geen
4397189	2	Het dorp Moerdijk wordt geheel ingesloten door industrie en windmolens hetgeen zeker niet zal leiden tot een gezond leefklimaat voor haar bewoners. Het enige vrije uitzicht van ons dorp wordt dan teniet gedaan door het plaatsen van 9 hoge windturbines langs de A16 bij de Moerdijkbrug, die buiten extra geluidsoverlast, slagschaduw en ernstige visuele hinder aan ons dorp zullen geven. Dit zal volgens elders uitgevoerd onderzoek op termijn leiden tot psychische en medische klachten bij een deel van de bewoners, waarvan de effecten in het MER niet zijn onderzocht. Ook de effecten in de kernen die plaatsing van de windmolens krijgen, hebben kans op een aanzienlijke toename van de schadelijke en toxische emissies afkomstig van het industrieterrein Moerdijk alsmede het fijnstof van de A16. Wij stellen vast, dat in de resultaten voor milieueffecten van de windmolens A16 er geen onderzoek is gedaan naar de effecten van atmosferische stromingsinvloeden (CFD) ten gevolge van plaatsing van de windmolens middels verstoring van de atmosferische lagen en optredende turbulentie. Dit in combinatie met de cumulatieve effecten van toxische- en schadelijke emissies van de A16/A17 en het industrieterrein Moerdijk op de immissie toename van deze ongewenste stoffen in het dorp Moerdijk en haar directe omgeving. Als gevolg van plaatsing van windmolens zullen de immissie concentraties van zeer ongewenste stoffen in o.a. het dorp Moerdijk toenemen tot een overschrijding van de huidige waarden. Wij achten dit een ernstig manco in uw onderzoek dat voor ons zal leiden tot een directe aantasting van onze leefbaarheid en gezondheid hetgeen voor ons onaanvaardbaar is. Welke aspecten in het huidige MER nog zijn niet onderzocht. Terwijl onderzoeken in het buitenland uitwijzen, dat er wel degelijk een toename van schadelijke en toxische stoffen zal ontstaan. Op eerder gestelde vragen door ons aan de initiatiefnemers verwijzen deze naar een onderzoek van de Onderzoekdienst Groningen. Deze Onderzoekdienst ligt momenteel negatief onder vuur qua organisatie en kwaliteit. Verder is het onderzoek waar de initiatiefnemers naar verwijzen totaal niet relevant voor de omgeving van Moerdijk. Het onderzoek beperkt zich hoofdzakelijk op geuroverlast en is niet wetenschappelijk onderbouwd op feiten en metingen. Het is niet gebaseerd op schadelijke en toxische stoffen die zich in onze atmosferische lagen bevinden en ook als een schadelijke immissie in o.a. ons dorp en de Biesbosch neerkomen hetgeen een zeer negatief gevolg heeft voor onze gezondheid en het leefmilieu ter plaatse.	3.2.1	Geen
4397189	3	Er zijn grote twijfels over de weergegeven geluidszoneringen in samenhang met het verkeersgeluid van de A16. Ook blijkt uit wetenschappelijk onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen van Dr. Frits van den Berg dat 's avonds en 's nachts het geluid progressief toeneemt, waar in het huidige onderzoek geen rekening mee wordt gehouden. De overlast voor de omwonenden zal aanzienlijk groter zijn als in het voorlopige digitale MER wordt aangegeven.	3.2.2	Geen
4397189	4	Verder is gebleken dat plaatsing van windmolens in de buurt van een woongemeenschap aanzienlijke negatieve effecten heeft op de waarde van onroerend goed tot wel 10- 15%. Ook hier worden wij niet voor gecompenseerd.	2.8	Geen
4397189	5	Het blijkt wederom dat de mogelijkheid om reactie in te dienen te beperkt is. Ik kan niet mijn volledige reactie kwijt zoals andere!	2.6	Geen
4397190	1	Allereerst op de door de informatie avond voor de bewoners kon er alleen gestemd worden voor plaatsing van windmolens tegen stemmen was niet mogelijk. Verder werd er ook uitvoerig gesproken over *financiële voordelen* voor hen die de lasten accepteren. Deze handelswijze is laakbaar en niet acceptabel daar alle negatieve effecten naar	2.1, 2.3 en 2.9	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		onze mening nog niet volledig zijn onderzocht en men in de gemeenschap geen waarborgen voor een gezond leefklimaat kan inwisselen voor financiële compensatie. Temeer daar de leefbaarheid van ons dorp nu al onder grote druk staat en met de komst van de windmolens zeker in het gedrang komt.		
4397190	2	Het dorp Moerdijk wordt geheel ingesloten door industrie en windmolens hetgeen zeker niet zal leiden tot een gezond leefklimaat voor haar bewoners. Het enige vrije uitzicht van ons dorp wordt dan teniet gedaan door het plaatsen van 9 hoge windturbines langs de A16 bij de Moerdijkbrug, die buiten extra geluidsoverlast, slagschaduw en ernstige visuele hinder aan ons dorp zullen geven. Dit zal volgens elders uitgevoerd onderzoek op termijn leiden tot psychische en medische klachten bij een deel van de bewoners, waarvan de effecten in het MER niet zijn onderzocht. Ook de effecten in de kernen die plaatsing van de windmolens krijgen, hebben kans op een aanzienlijke toename van de schadelijke- en toxische emissies afkomstig van het industrieterrein Moerdijk alsmede het fijnstof van de A16 . Wij stellen vast, dat in de resultaten voor milieueffecten van de windmolens A16 er geen onderzoek is gedaan naar de effecten van atmosferische stromingsinvloeden (CFD) ten gevolge van plaatsing van de windmolens middels verstoring van de atmosferische lagen en optredende turbulentie. Dit in combinatie met de cumulatieve effecten van toxische- en schadelijke emissies van de A16/A17 en het industrieterrein Moerdijk op de immissie toename van deze ongewenste stoffen in het dorp Moerdijk en haar directe omgeving . Als gevolg van plaatsing van windmolens zullen de immissie concentraties van zeer ongewenste stoffen in o.a. het dorp Moerdijk toenemen tot een overschrijding van de huidige waarden. Wij achten dit een ernstig manco in uw onderzoek dat voor ons zal leiden tot een directe aantasting van onze leefbaarheid en gezondheid hetgeen voor ons onaanvaardbaar is. Welke aspecten in het huidige MER nog zijn niet onderzocht. Terwijl onderzoeken in het buitenland uitwijzen, dat er wel degelijk een toename van schadelijke en toxische stoffen zal ontstaan. Op eerder gestelde vragen door ons aan de initiatiefneemsters verwijzen deze naar een onderzoek van de Onderzoekdienst Groningen. Deze Onderzoekdienst ligt momenteel negatief onder vuur qua organisatie en kwaliteit. Verder is het onderzoek waar de initiatiefneemsters naar verwijzen totaal niet relevant voor de omgeving van Moerdijk. Het onderzoek beperkt zich hoofdzakelijk op geuroverlast en is niet wetenschappelijk onderbouwd op feiten en metingen. Het is niet gebaseerd op schadelijke en toxische stoffen die zich in onze atmosferische lagen bevinden en ook als een schadelijke immissie in o.a. ons dorp en de Biesbosch neerkomen hetgeen een zeer negatief gevolg heeft voor onze gezondheid en het leefmilieu ter plaatse.	3.2.1	Geen
4397190	3	Er zijn grote twijfels over de weergegeven geluidszoneringen in samenhang met het verkeersgeluid van de A16 . Ook blijkt uit wetenschappelijk onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen van Dr. Frits van den Berg dat 's avonds en 's nachts het geluid progressief toeneemt, waar in het huidige onderzoek geen rekening mee wordt gehouden. De overlast voor de omwonenden zal aanzienlijk groter zijn als in het voorlopige digitale MER wordt aangegeven.	3.2.2	Geen
4397190	4	Verder is gebleken dat plaatsing van windmolens in de buurt van een woongemeenschap aanzienlijke negatieve effecten heeft op de waarde van onroerend goed tot wel 10- 15%. Ook hier worden wij niet voor gecompenseerd.	2.8	Geen
4397190	5	Het kan toch niet zijn dat in deze fase al uw toestemming voor plaatsing van windmolens langs de A16 wordt gevraagd op basis van financieel gewin, terwijl het MER volgens ons niet volledig is en niet alle gevolgen en aspecten m.b.t. leefmilieu, de gezondheid van de inwoners voor de kernen bekend zijn.	3.2.1	Geen
4397190	6	Tenslotte maken wij een opmerking over de o.a. in ons dorp Moerdijk verspreide informatiebrief van de Provincie van 13 juni 2018, zonder kenmerk en ondertekend door dhr. Erik Bruggink projectleider Windenergie A16 gericht aan de bewoners ,op pagina 2/3 onder alinea Provinciaal inpassingsplan en Milieueffectrapport ter inzage is een ernstige fout gemaakt. Hier is geschreven: Quote "Het inpassingsplan en bijbehorende Milieueffectrapport (MER) is vanaf nu beschikbaar via de website www.brabant.nl/onwerppipwindenergieA16 . U kunt met ingang van 19 juni tot en met 30 juli via deze website zienswijzen indienen. Unquote . Deze link in de brief blijkt niet te werken! Terwijl deze essentieel is voor de gegevens en het indienen van bezwaren. Wij zijn de mening dat, de Provincie hiermee de bewoners de mogelijkheid ontzegt kennis te nemen van de desbetreffende stukken en het indienen van eventuele bezwaren tegen de voorgenomen activiteit dit gegeven het feit dat de procedure voor normale bewoners al erg gecompliceerd is. Wij zijn de mening, dat wij de desbetreffende bewoners deze mogelijkheid niet mogen ontzeggen en stellen dan, ook dat de inspraak opnieuw in procedure dient te worden gebracht.	2.6	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397192	1	Er zijn grote twijfels over de weergegeven geluidszoneringen in samenhang met het verkeersgeluid van de A16 . Ook blijkt uit wetenschappelijk onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen van Dr. Frits van den Berg dat 's avonds en 's nachts het geluid progressief toeneemt, waar in het huidige onderzoek geen rekening mee wordt gehouden. De overlast voor de omwonenden zal aanzienlijk groter zijn als in het voorlopige digitale MER wordt aangegeven.	3.2.2	Geen
4397192	2	Ook de effecten in de kernen die plaatsing van de windmolens krijgen, hebben kans op een aanzienlijke toename van de schadelijke- en toxische emissies afkomstig van het industrieterrein Moerdijk alsmede het fijnstof van de A16 . Wij stellen vast, dat in de resultaten voor milieueffecten van de windmolens A16 er geen onderzoek is gedaan naar de effecten van atmosferische stromingsinvloeden (CFD) ten gevolge van plaatsing van de windmolens middels verstoring van de atmosferische lagen en optredende turbulentie. Dit in combinatie met de cumulatieve effecten van toxische- en schadelijke emissies van de A16/A17 en het industrieterrein Moerdijk op de immissie toename van deze ongewenste stoffen in het dorp Moerdijk en haar directe omgeving . Als gevolg van plaatsing van windmolens zullen de immissie concentraties van zeer ongewenste stoffen in o.a. het dorp Moerdijk toenemen tot een overschrijding van de huidige waarden. Wij achten dit een ernstig manco in uw onderzoek dat voor ons zal leiden tot een directe aantasting van onze leefbaarheid en gezondheid hetgeen voor ons onaanvaardbaar is. Welke aspecten in het huidige MER nog zijn niet onderzocht. Terwijl onderzoeken in het buitenland uitwijzen, dat er wel degelijk een toename van schadelijke en toxische stoffen zal ontstaan. Op eerder gestelde vragen door ons aan de initiatiefnemers verwijzen deze naar een onderzoek van de Onderzoekdienst Groningen. Deze Onderzoekdienst ligt momenteel negatief onder vuur qua organisatie en kwaliteit. Verder is het onderzoek waar de initiatiefnemers naar verwijzen totaal niet relevant voor de omgeving van Moerdijk. Het onderzoek beperkt zich hoofdzakelijk op geuroverlast en is niet wetenschappelijk onderbouwd op feiten en metingen. Het is niet gebaseerd op schadelijke en toxische stoffen die zich in onze atmosferische lagen bevinden en ook als een schadelijke immissie in o.a. ons dorp en de Biesbosch neerkomen hetgeen een zeer negatief gevolg heeft voor onze gezondheid en het leefmilieu ter plaatse.	3.2.1	Geen
4397192	3	Verder is gebleken dat plaatsing van windmolens in de buurt van een woongemeenschap aanzienlijke negatieve effecten heeft op de waarde van onroerend goed tot wel 10- 15%. Ook hier worden wij niet voor gecompenseerd.	2.8	Geen
4397192	4	Het kan toch niet zijn dat in deze fase al uw toestemming voor plaatsing van windmolens langs de A16 wordt gevraagd op basis van financieel gewin, terwijl het MER volgens ons niet volledig is en niet alle gevolgen en aspecten m.b.t. leefmilieu, de gezondheid van de inwoners voor de kernen bekend zijn.	3.2.1	Geen
4397192	5	Tenslotte maken wij een opmerking over de o.a. in ons dorp Moerdijk verspreide informatiebrief van de Provincie van 13 juni 2018, zonder kenmerk en ondertekend door dhr. Erik Bruggink projectleider Windenergie A16 gericht aan de bewoners ,op pagina 2/3 onder alinea Provinciaal inpassingsplan en Milieueffectrapport ter inzage is een ernstige fout gemaakt. Hier is geschreven: Quote "Het inpassingsplan en bijbehorende Milieueffectrapport (MER) is vanaf nu beschikbaar via de website www.brabant.nl/onwerppipwindenergieA16 . U kunt met ingang van 19 juni tot en met 30 juli via deze website zienswijzen indienen. Unquote . Deze link in de brief blijkt niet te werken! Terwijl deze essentieel is voor de gegevens en het indienen van bezwaren. Wij zijn de mening dat, de Provincie hiermee de bewoners de mogelijkheid ontzegt kennis te nemen van de desbetreffende stukken en het indienen van eventuele bezwaren tegen de voorgenomen activiteit dit gegeven het feit dat de procedure voor normale bewoners al erg gecompliceerd is. Wij zijn de mening, dat wij de desbetreffende bewoners deze mogelijkheid niet mogen ontzeggen en stellen dan, ook dat de inspraak opnieuw in procedure dient te worden gebracht.	2.6	Geen
4397194	1	Allereerst op de door de informatie avond voor de bewoners kon er alleen gestemd worden voor plaatsing van windmolens tegen stemmen was niet mogelijk. Verder werd er ook uitvoerig gesproken over *financiële voordelen* voor hen die de lasten accepteren. Deze handelswijze is laakbaar en niet acceptabel daar alle negatieve effecten naar onze mening nog niet volledig zijn onderzocht en men in de gemeenschap geen waarborgen voor een gezond leefklimaat kan inwisselen voor financiële compensatie. Temeer daar de leefbaarheid van ons dorp nu al onder grote druk staat en met de komst van de windmolens zeker in het gedrang komt.	2.1, 2.3 en 2.9	Geen
4397194	2	Het dorp Moerdijk wordt geheel ingesloten door industrie en windmolens hetgeen zeker niet zal leiden tot een gezond leefklimaat voor haar bewoners. Het enige vrije uitzicht van ons dorp wordt dan teniet gedaan door het plaatsen van 9	3.2.1	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		hoge windturbines langs de A16 bij de Moerdijkbrug, die buiten extra geluidsoverlast, slagschaduw en ernstige visuele hinder aan ons dorp zullen geven. Dit zal volgens elders uitgevoerd onderzoek op termijn leiden tot psychische en medische klachten bij een deel van de bewoners, waarvan de effecten in het MER niet zijn onderzocht. Ook de effecten in de kernen die plaatsing van de windmolens krijgen, hebben kans op een aanzienlijke toename van de schadelijke- en toxische emissies afkomstig van het industrieterrein Moerdijk alsmede het fijnstof van de A16 . Wij stellen vast, dat in de resultaten voor milieueffecten van de windmolens A16 er geen onderzoek is gedaan naar de effecten van atmosferische stromingsinvloeden (CFD) ten gevolge van plaatsing van de windmolens middels verstoring van de atmosferische lagen en optredende turbulentie. Dit in combinatie met de cumulatieve effecten van toxische- en schadelijke emissies van de A16/A17 en het industrieterrein Moerdijk op de immissie toename van deze ongewenste stoffen in het dorp Moerdijk en haar directe omgeving . Als gevolg van plaatsing van windmolens zullen de immissie concentraties van zeer ongewenste stoffen in o.a. het dorp Moerdijk toenemen tot een overschrijding van de huidige waarden. Wij achten dit een ernstig manco in uw onderzoek dat voor ons zal leiden tot een directe aantasting van onze leefbaarheid en gezondheid hetgeen voor ons onaanvaardbaar is. Welke aspecten in het huidige MER nog zijn niet onderzocht. Terwijl onderzoeken in het buitenland uitwijzen, dat er wel degelijk een toename van schadelijke en toxische stoffen zal ontstaan. Op eerder gestelde vragen door ons aan de initiatiefnemers verwijzen deze naar een onderzoek van de Onderzoekdienst Groningen. Deze Onderzoekdienst ligt momenteel negatief onder vuur qua organisatie en kwaliteit. Verder is het onderzoek waar de initiatiefnemers naar verwijzen totaal niet relevant voor de omgeving van Moerdijk. Het onderzoek beperkt zich hoofdzakelijk op geuroverlast en is niet wetenschappelijk onderbouwd op feiten en metingen. Het is niet gebaseerd op schadelijke en toxische stoffen die zich in onze atmosferische lagen bevinden en ook als een schadelijke immissie in o.a. ons dorp en de Biesbosch neerkomen hetgeen een zeer negatief gevolg heeft voor onze gezondheid en het leefmilieu ter plaatse.		
4397194	3	Er zijn grote twijfels over de weergegeven geluidszoneringen in samenhang met het verkeersgeluid van de A16 . Ook blijkt uit wetenschappelijk onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen van Dr. Frits van den Berg dat 's avonds en 's nachts het geluid progressief toeneemt, waar in het huidige onderzoek geen rekening mee wordt gehouden. De overlast voor de omwonenden zal aanzienlijk groter zijn als in het voorlopige digitale MER wordt aangegeven.	3.2.2	Geen
4397194	4	Verder is gebleken dat plaatsing van windmolens in de buurt van een woongemeenschap aanzienlijke negatieve effecten heeft op de waarde van onroerend goed tot wel 10- 15%. Ook hier worden wij niet voor gecompenseerd.	2.8	Geen
4397194	5	Het kan toch niet zijn dat in deze fase al uw toestemming voor plaatsing van windmolens langs de A16 wordt gevraagd op basis van financieel gewin, terwijl het MER volgens ons niet volledig is en niet alle gevolgen en aspecten m.b.t. leefmilieu, de gezondheid van de inwoners voor de kernen bekend zijn.	3.2.1	Geen
4397196	1	Verder is gebleken dat plaatsing van windmolens in de buurt van een woongemeenschap aanzienlijke negatieve effecten heeft op de waarde van onroerend goed tot wel 10- 15%. Ook hier worden wij niet voor gecompenseerd.	2.8	Geen
4397196	2	Het kan toch niet zijn dat in deze fase al uw toestemming voor plaatsing van windmolens langs de A16 wordt gevraagd op basis van financieel gewin, terwijl het MER volgens ons niet volledig is en niet alle gevolgen en aspecten m.b.t. leefmilieu, de gezondheid van de inwoners voor de kernen bekend zijn.	3.2.1	Geen
4397196	3	Tenslotte maken wij een opmerking over de o.a. in ons dorp Moerdijk verspreide informatiebrief van de Provincie van 13 juni 2018, zonder kenmerk en ondertekend door dhr. Erik Bruggink projectleider Windenergie A16 gericht aan de bewoners ,op pagina 2/3 onder alinea Provinciaal inpassingsplan en Milieueffectrapport ter inzage is een ernstige fout gemaakt. Hier is geschreven: Quote "Het inpassingsplan en bijbehorende Milieueffectrapport (MER) is vanaf nu beschikbaar via de website www.brabant.nl/onwerppipwindenergieA16 . U kunt met ingang van 19 juni tot en met 30 juli via deze website zienswijzen indienen. Unquote . Deze link in de brief blijkt niet te werken! Terwijl deze essentieel is voor de gegevens en het indienen van bezwaren. Wij zijn de mening dat, de Provincie hiermee de bewoners de mogelijkheid ontzegt kennis te nemen van de desbetreffende stukken en het indienen van eventuele bezwaren tegen de voorgenomen activiteit dit gegeven het feit dat de procedure voor normale bewoners al erg gecompliceerd is. Wij zijn de mening, dat wij de desbetreffende bewoners deze mogelijkheid niet mogen ontzeggen en stellen dan, ook dat de inspraak opnieuw in procedure dient te worden gebracht.	2.6	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397198	1	Allereerst op de door de informatie avond voor de bewoners kon er alleen gestemd worden voor plaatsing van windmolens tegen stemmen was niet mogelijk. Verder werd er ook uitvoerig gesproken over *financiële voordelen* voor hen die de lasten accepteren. Deze handelswijze is laakbaar en niet acceptabel daar alle negatieve effecten naar onze mening nog niet volledig zijn onderzocht en men in de gemeenschap geen waarborgen voor een gezond leefklimaat kan inwisselen voor financiële compensatie. Temeer daar de leefbaarheid van ons dorp nu al onder grote druk staat en met de komst van de windmolens zeker in het gedrang komt.	2.1, 2.3 en 2.9	Geen
4397198	2	Het dorp Moerdijk wordt geheel ingesloten door industrie en windmolens hetgeen zeker niet zal leiden tot een gezond leefklimaat voor haar bewoners. Het enige vrije uitzicht van ons dorp wordt dan teniet gedaan door het plaatsen van 9 hoge windturbines langs de A16 bij de Moerdijkbrug, die buiten extra geluidsoverlast, slagschaduw en ernstige visuele hinder aan ons dorp zullen geven. Dit zal volgens elders uitgevoerd onderzoek op termijn leiden tot psychische en medische klachten bij een deel van de bewoners, waarvan de effecten in het MER niet zijn onderzocht. Ook de effecten in de kernen die plaatsing van de windmolens krijgen, hebben kans op een aanzienlijke toename van de schadelijke- en toxische emissies afkomstig van het industrieterrein Moerdijk alsmede het fijnstof van de A16 . Wij stellen vast, dat in de resultaten voor milieueffecten van de windmolens A16 er geen onderzoek is gedaan naar de effecten van atmosferische stromingsinvloeden (CFD) ten gevolge van plaatsing van de windmolens middels verstoring van de atmosferische lagen en optredende turbulentie. Dit in combinatie met de cumulatieve effecten van toxische- en schadelijke emissies van de A16/A17 en het industrieterrein Moerdijk op de immissie toename van deze ongewenste stoffen in het dorp Moerdijk en haar directe omgeving . Als gevolg van plaatsing van windmolens zullen de immissie concentraties van zeer ongewenste stoffen in o.a. het dorp Moerdijk toenemen tot een overschrijding van de huidige waarden. Wij achten dit een ernstig manco in uw onderzoek dat voor ons zal leiden tot een directe aantasting van onze leefbaarheid en gezondheid hetgeen voor ons onaanvaardbaar is. Welke aspecten in het huidige MER nog zijn niet onderzocht. Terwijl onderzoeken in het buitenland uitwijzen, dat er wel degelijk een toename van schadelijke en toxische stoffen zal ontstaan. Op eerder gestelde vragen door ons aan de initiatiefnemers verwijzen deze naar een onderzoek van de Onderzoekdienst Groningen. Deze Onderzoekdienst ligt momenteel negatief onder vuur qua organisatie en kwaliteit. Verder is het onderzoek waar de initiatiefnemers naar verwijzen totaal niet relevant voor de omgeving van Moerdijk. Het onderzoek beperkt zich hoofdzakelijk op geuroverlast en is niet wetenschappelijk onderbouwd op feiten en metingen. Het is niet gebaseerd op schadelijke en toxische stoffen die zich in onze atmosferische lagen bevinden en ook als een schadelijke immissie in o.a. ons dorp en de Biesbosch neerkomen hetgeen een zeer negatief gevolg heeft voor onze gezondheid en het leefmilieu ter plaatse.	2.3 en 3.2.1	Geen
4397198	3	Er zijn grote twijfels over de weergegeven geluidszoneringen in samenhang met het verkeersgeluid van de A16 . Ook blijkt uit wetenschappelijk onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen van Dr. Frits van den Berg dat 's avonds en 's nachts het geluid progressief toeneemt, waar in het huidige onderzoek geen rekening mee wordt gehouden. De overlast voor de omwonenden zal aanzienlijk groter zijn als in het voorlopige digitale MER wordt aangegeven.	3.2.2	Geen
4397198	4	Verder is gebleken dat plaatsing van windmolens in de buurt van een woongemeenschap aanzienlijke negatieve effecten heeft op de waarde van onroerend goed tot wel 10- 15%. Ook hier worden wij niet voor gecompenseerd.	2.8	Geen
4397198	5	Het kan toch niet zijn dat in deze fase al uw toestemming voor plaatsing van windmolens langs de A16 wordt gevraagd op basis van financieel gewin, terwijl het MER volgens ons niet volledig is en niet alle gevolgen en aspecten m.b.t. leefmilieu, de gezondheid van de inwoners voor de kernen bekend zijn.	3.2.1	Geen
4397198	6	Tenslotte maken wij een opmerking over de o.a. in ons dorp Moerdijk verspreide informatiebrief van de Provincie van 13 juni 2018, zonder kenmerk en ondertekend door dhr. Erik Bruggink projectleider Windenergie A16 gericht aan de bewoners ,op pagina 2/3 onder alinea Provinciaal inpassingsplan en Milieueffectrapport ter inzage is een ernstige fout gemaakt. Hier is geschreven: Quote "Het inpassingsplan en bijbehorende Milieueffectrapport (MER) is vanaf nu beschikbaar via de website www.brabant.nl/onwerppipwindenergieA16 . U kunt met ingang van 19 juni tot en met 30 juli via deze website zienswijzen indienen. Unquote . Deze link in de brief blijkt niet te werken! Terwijl deze essentieel is voor de gegevens en het indienen van bezwaren. Wij zijn de mening dat, de Provincie hiermee de bewoners de mogelijkheid ontzegt kennis te nemen van de desbetreffende stukken en het indienen van eventuele bezwaren tegen de voorgenomen activiteit dit gegeven het feit dat de procedure voor normale bewoners al erg gecompliceerd is. Wij zijn	2.6	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		de mening, dat wij de desbetreffende bewoners deze mogelijkheid niet mogen ontzeggen en stellen dan, ook dat de inspraak opnieuw in procedure dient te worden gebracht.		
4397202	1	Tenslotte maken wij een opmerking over de o.a. in ons dorp Moerdijk verspreidde informatiebrief van de Provincie van 13 juni 2018, zonder kenmerk en ondertekend door dhr. Erik Bruggink projectleider Windenergie A16 gericht aan de bewoners ,op pagina 2/3 onder alinea Provinciaal inpassingsplan en Milieueffectrapport ter inzage is een ernstige fout gemaakt. Hier is geschreven: Quote "Het inpassingsplan en bijbehorende Milieueffectrapport (MER) is vanaf nu beschikbaar via de website www.brabant.nl/onwerppipwindenergieA16 . U kunt met ingang van 19 juni tot en met 30 juli via deze website zienswijzen indienen. Unquote . Deze link in de brief blijkt niet te werken! Terwijl deze essentieel is voor de gegevens en het indienen van bezwaren. Wij zijn de mening dat, de Provincie hiermee de bewoners de mogelijkheid ontzegt kennis te nemen van de desbetreffende stukken en het indienen van eventuele bezwaren tegen de voorgenomen activiteit dit gegeven het feit dat de procedure voor normale bewoners al erg gecompliceerd is. Wij zijn de mening, dat wij de desbetreffende bewoners deze mogelijkheid niet mogen ontzeggen en stellen dan, ook dat de inspraak opnieuw in procedure dient te worden gebracht.	2.6	Geen
4397202	2	Wederom werkt de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen en bedenkingen NIET ik kan slechts een deel van mijn tekst kwijt daar het aantal karakters om mijn reactie aan te geven door u is beperkt. Ik ben het oneens met deze gang van zaken en eis dat de inspraak procedure opnieuw dient plaats te vinden zonder al deze problemen waarvan ik zeker niet de enige ben die dit ondervind!	2.6	Geen
4397204	1	Allereerst op de door de informatie avond voor de bewoners kon er alleen gestemd worden voor plaatsing van windmolens tegen stemmen was niet mogelijk.	2.1 en 2.3	Geen
4397204	2	*** Wederom stellen wij, Ver.Milieugroep Moerdijk vast dat het indienen van een reactie , zienswijzen en bedenkingen niet mogelijk is*** Als organisatie geeft het burgerservice nummer problemen .Ook als wij ons persoonlijke burgerservice nummer gebruiken of KvK nr Breda XXX. met of zonder Breda met of zonder de letter XX. Wij zijn de mening gezien de vele hiaten in de inspraak procedure deze opnieuw dient te geschieden als alle problemen zijn opgelost .	2.6	Geen
4403441	1	In principe ben ik niet tegen windenergie, echter hoe de procedure verloopt in de Gemeente Moerdijk en bij de Provincie geeft mij twijfels en ernstige bedenken over onze toekomstige waarborgen voor gezondheid en milieu. Wij baseren ons hierbij op de volgende feiten: Allereerst op de door de informatievond voor de bewoners kon er alleen gestemd worden voor plaatsing van windmolens, tegen stemmen was niet mogelijk.	2.1 en 2.3	Geen
4403441	2	Verder werd er ook uitvoerig gesproken over *financiële voordelen* voor hen die de lasten accepteren. Deze handelswijze is laakbaar en niet acceptabel temeer daar alle negatieve effecten naar onze mening nog niet volledig zijn onderzocht.	2.9	Geen
4403441	3	Daar de leefbaarheid van ons dorp verder in het gedrang komt en de negatieve gezondheidsaspecten tot een onaanvaardbaar niveau zullen toenemen. Het dorp Moerdijk wordt geheel ingesloten door industrie en windmolens hetgeen zeker niet zal leiden tot een gezond leefklimaat voor haar bewoners.	2.3	Geen
4403441	4	Het enige vrije uitzicht van ons dorp wordt nu teniet gedaan door het plaatsen van 9 hoge windturbines langs de A16 bij de Moerdijkbrug die buiten extra geluidsoverlast, slagschaduw en ook ernstige visuele hinder zullen geven.	3.2.5	Geen
4403441	5	Dit zal volgens elders uitgevoerd onderzoek op termijn leiden tot psychische en medische klachten bij een deel van onze bewoners, waarvan de effecten in het MER niet zijn onderzocht.	3.2.1	Geen
4403441	6	Er zijn grote twijfels over de weergegeven geluidszoneringen in samenhang met het verkeersgeluid van de A16.	3.2.2	Geen
4403441	7	Ook blijkt uit wetenschappelijk onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen van Dr. Frits van den Berg dat 's avonds en 's nachts het geluid progressief toeneemt, waar in het huidige onderzoek geen rekening mee wordt gehouden. De overlast voor de omwonenden zal aanzienlijk groter zijn als in het voorlopige digitale MER wordt aangegeven.	3.2.2	Geen
4403441	8	Ook de effecten in de omliggende woonkernen die plaatsing van de windmolens krijgen, hebben kans op een aanzienlijke toename van de schadelijke- en toxische emissies afkomstig van het industrieterrein Moerdijk alsmede het fijnstof van de A16.	3.2.1	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		Ik stel vast, dat in de resultaten milieueffecten windmolens A16 er geen onderzoek is gedaan naar de effecten van atmosferische stromingsinvloeden (CFD) ten gevolge van plaatsing van de windmolens middels verstoring van de atmosferische lagen en optredende turbulentie. Dit in combinatie met de cumulatieve effecten van toxische- en schadelijke emissies van de A16/A17 en het industrieterrein Moerdijk op de immissie toename van deze ongewenste stoffen in o.a. het dorp Moerdijk en haar directe omgeving. Als gevolg van plaatsing van windmolens zullen de immissie concentraties van zeer ongewenste stoffen in o.a. het dorp Moerdijk toenemen tot een overschrijding van de huidige waarden. Ik dacht dit een ernstig manco in uw onderzoek dat voor ons zal leiden tot een directe aantasting van onze leefbaarheid en gezondheid hetgeen voor ons onaanvaardbaar is. Welke aspecten in het huidige MER nog niet zijn onderzocht.		
4403441	9	Terwijl onderzoeken elders en in het buitenland uitwijzen, dat er wel degelijk een toename van schadelijke en toxische stoffen. Op eerder gestelde vragen door de VMM aan de initiatiefneemsters verwijzen deze naar een onderzoek van de Onderzoekdienst Groningen. Deze Onderzoekdienst ligt momenteel negatief onder vuur qua organisatie en kwaliteit. Verder is het onderzoek waar de initiatiefneemsters naar verwijzen totaal niet relevant voor de omgeving van Moerdijk. Het onderzoek beperkt zich hoofdzakelijk op geuroverlast en is niet wetenschappelijk onderbouw op feiten en metingen. Het is niet gebaseerd op schadelijke en toxische stoffen die zich in onze atmosferische lagen bevinden en ook als een schadelijke immissie in o.a. ons dorp en de Biesbosch neerkomen hetgeen een zeer negatief gevolg heeft voor onze gezondheid en het leefmilieu hier ter plaatse.	3.2.1	Geen
4403441	10	Het kan toch niet zijn, dat in deze fase al uw toestemming voor plaatsing van windmolens langs de A16 wordt gevraagd op basis van financieel gewin, terwijl het MER volgens mij niet volledig is en niet alle gevolgen en aspecten m.b.t. leefmilieu, de gezondheid van de inwoners voor de kernen bekend zijn.	3.2.1	Geen
4403441	11	Tenslotte maak een opmerking over de o.a. in ons dorp Moerdijk verspreide informatiebrief van de provincie van 13 juni 2018 (zie bijlage), zonder kenmerk en ondertekend door dhr. Erik Bruggink projectleider Windenergie A16 gericht aan de bewoners, op pagina 2/3 onder alinea Provinciaal inpassingsplan en Milieueffectrapport ter inzage is een ernstige fout gemaakt. Hier is geschreven: Quote "Het inpassingsplan en bijbehorende milieueffectrapport (MER) is vanaf nu beschikbaar de website www.brabant.nl/ontwerppipwindenergieA16 . U kunt met ingang van 19 juni tot en met 30 juli via deze website zienswijzen indienen. Unquote. Deze link in de brief blijkt niet te werken. Terwijl deze essentieel is voor de gegevens en het indienen van bezwaren. Ik ben de mening dat, de Provincie hiermee de bewoners de mogelijkheid ontzegt kennis te nemen van de desbetreffende stukken en het indienen van eventuele zienswijze en bezwaren tegen de voorgenomen activiteit. Dit gegeven het feit dat deze procedure voor normale bewoners al erg gecompliceerd is.	2.6	Geen
4403441	12	Ik ben de mening, dat u de desbetreffende bewoners deze mogelijkheid niet mag ontzeggen en stel dan ook, dat de inspraak opnieuw in procedure dient te worden gebracht.	2.6	Geen
4403441	13	Om procedurele problemen in het vervolg traject bij de Raad van State te voorkomen lijkt het mij verstandig om de inspraakprocedure opnieuw in procedure te brengen, waarbij iedereen de kans krijgt nogmaals kennis te nemen van de stukken en eventuele zienswijze te kunnen indienen. Ik wordt hierin gesterkt, dat in het verleden op grond van dit soort feiten de Raad van State de gevraagde vergunningen nietig verklaarde hetgeen tot een aanzienlijke vertraging kan leiden. Wij stellen voor om alle bewoners in de desbetreffende omliggende kernen van het winmolen traject A16 met een brief te informeren over deze hernieuwde mogelijkheid van inspraak.	2.6	Geen
4403441	14	Tenslotte bevreemdt het mij dat ik wel de mogelijkheid heb gekregen, gelezen uw brief van 2-8-2018 kenmerk C2228007/4399302, om binnen een extra termijn van 14 dagen de ondervonden problemen met de webviewer aan u toe te lichten. Terwijl mij bekend is dat de Vereniging Milieugroep Moerdijk en Dhr. X dezelfde problemen in hun zienswijze hebben aangegeven m.b.t. de webviewer namelijk; niet werkende link www.brabant.nl/ontwerppipwindenergieA16 voor het inzien van gegevens en het indienen van zienswijze, te weinig karakters om de tekst van de zienswijze in te typen, het indienen van zienswijze als organisatie en het uploaden van gegevens als organisatie (rechtspersoon) niet mogelijk. Dit duidt volgens mij wederom op onzorgvuldig procedureel handelen en mogelijk willekeur.	2.6	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4403441	15	Ik verzoeken u dan dringend, om uw beslissing voor toestemming en voornemen tot het plaatsen van windmolens langs de A16 bij Moerdijk af te zien of op zijn minst op te schorten tot de door mij gevraagde wetenschappelijke onderzoeken zijn afgerond en de inspraak mogelijkheid opnieuw in procedure is gebracht.	Ter kennisname	Geen
4397205	1	Allereerst op de door de informatie avond voor de bewoners kon er alleen gestemd worden voor plaatsing van windmolens tegen stemmen was niet mogelijk. Verder werd er ook uitvoerig gesproken over *financiële voordelen* voor hen die de lasten accepteren. Deze handelswijze is laakbaar en niet acceptabel daar alle negatieve effecten naar onze mening nog niet volledig zijn onderzocht en men in de gemeenschap geen waarborgen voor een gezond leefklimaat kan inwisselen voor financiële compensatie. Temeer daar de leefbaarheid van ons dorp nu al onder grote druk staat en met de komst van de windmolens zeker in het gedrang komt.	2.1, 2.3 en 2.9	Geen
4397205	2	Het dorp Moerdijk wordt geheel ingesloten door industrie en windmolens hetgeen zeker niet zal leiden tot een gezond leefklimaat voor haar bewoners. Het enige vrije uitzicht van ons dorp wordt dan teniet gedaan door het plaatsen van 9 hoge windturbines langs de A16 bij de Moerdijkbrug, die buiten extra geluidsoverlast, slagschaduw en ernstige visuele hinder aan ons dorp zullen geven. Dit zal volgens elders uitgevoerd onderzoek op termijn leiden tot psychische en medische klachten bij een deel van de bewoners, waarvan de effecten in het MER niet zijn onderzocht. Ook de effecten in de kernen die plaatsing van de windmolens krijgen, hebben kans op een aanzienlijke toename van de schadelijke- en toxische emissies afkomstig van het industrieterrein Moerdijk alsmede het fijnstof van de A16. Wij stellen vast, dat in de resultaten voor milieueffecten van de windmolens A16 er geen onderzoek is gedaan naar de effecten van atmosferische stromingsinvloeden (CFD) ten gevolge van plaatsing van de windmolens middels verstoring van de atmosferische lagen en optredende turbulentie. Dit in combinatie met de cumulatieve effecten van toxische- en schadelijke emissies van de A16/A17 en het industrieterrein Moerdijk op de immissie toename van deze ongewenste stoffen in het dorp Moerdijk en haar directe omgeving. Als gevolg van plaatsing van windmolens zullen de immissie concentraties van zeer ongewenste stoffen in o.a. het dorp Moerdijk toenemen tot een overschrijding van de huidige waarden. Wij achten dit een ernstig manco in uw onderzoek dat voor ons zal leiden tot een directe aantasting van onze leefbaarheid en gezondheid hetgeen voor ons onaanvaardbaar is. Welke aspecten in het huidige MER nog zijn niet onderzocht. Terwijl onderzoeken in het buitenland uitwijzen, dat er wel degelijk een toename van schadelijke en toxische stoffen zal ontstaan. Op eerder gestelde vragen door ons aan de initiatiefneemsters verwijzen deze naar een onderzoek van de Onderzoekdienst Groningen. Deze Onderzoekdienst ligt momenteel negatief onder vuur qua organisatie en kwaliteit. Verder is het onderzoek waar de initiatiefneemsters naar verwijzen totaal niet relevant voor de omgeving van Moerdijk. Het onderzoek beperkt zich hoofdzakelijk op geuroverlast en is niet wetenschappelijk onderbouwd op feiten en metingen. Het is niet gebaseerd op schadelijke en toxische stoffen die zich in onze atmosferische lagen bevinden en ook als een schadelijke immissie in o.a. ons dorp en de Biesbosch neerkomen hetgeen een zeer negatief gevolg heeft voor onze gezondheid en het leefmilieu ter plaatse.	3.2.1	Geen
4397205	3	Er zijn grote twijfels over de weergegeven geluidszoneringen in samenhang met het verkeersgeluid van de A16. Ook blijkt uit wetenschappelijk onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen van Dr. Frits van den Berg dat 's avonds en 's nachts het geluid progressief toeneemt, waar in het huidige onderzoek geen rekening mee wordt gehouden. De overlast voor de omwonenden zal aanzienlijk groter zijn als in het voorlopige digitale MER wordt aangegeven.	3.2.2	Geen
4397205	4	Verder is gebleken dat plaatsing van windmolens in de buurt van een woongemeenschap aanzienlijke negatieve effecten heeft op de waarde van onroerend goed tot wel 10- 15%. Ook hier worden wij niet voor gecompenseerd.	2.8	Geen
4397205	5	Het kan toch niet zijn dat in deze fase al uw toestemming voor plaatsing van windmolens langs de A16 wordt gevraagd op basis van financieel gewin, terwijl het MER volgens ons niet volledig is en niet alle gevolgen en aspecten m.b.t. leefmilieu, de gezondheid van de inwoners voor de kernen bekend zijn.	3.2.1	Geen
4397205	6	Tenslotte maken wij een opmerking over de o.a. in ons dorp Moerdijk verspreide informatiebrief van de Provincie van 13 juni 2018, zonder kenmerk en ondertekend door dhr. Erik Bruggink projectleider Windenergie A16 gericht aan de bewoners, op pagina 2/3 onder alinea Provinciaal inpassingsplan en Milieueffectrapport ter inzage is een ernstige fout gemaakt. Hier is geschreven: Quote "Het inpassingsplan en bijbehorende Milieueffectrapport (MER) is vanaf nu beschikbaar via de website www.brabant.nl/onwerppipwindenergieA16 . U kunt met ingang van 19 juni tot en met 30	2.6	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		juli via deze website zienswijzen indienen. Unquote . Deze link in de brief blijkt niet te werken! Terwijl deze essentieel is voor de gegevens en het indienen van bezwaren. Wij zijn de mening dat, de Provincie hiermee de bewoners de mogelijkheid ontzegt kennis te nemen van de desbetreffende stukken en het indienen van eventuele bezwaren tegen de voorgenomen activiteit dit gegeven het feit dat de procedure voor normale bewoners al erg gecompliceerd is. Wij zijn de mening, dat wij de desbetreffende bewoners deze mogelijkheid niet mogen ontzeggen en stellen dan, ook dat de inspraak opnieuw in procedure dient te worden gebracht.		
4393243	1	Heb 19-07-2018 een schrijven ontvangen van de gemeente Moerdijk waarin staat dat men niet weet dat ik hier woon, Dit zet wel vraagtekens bij mij. Wat gaat er gebeuren met mijn woning en wanneer??	3.2.1	Omgevingsvergunningen worden uitgebreid met maatwerkvoorschriften voor de woningen binnen het LPM-gebied.
4393243	2	Is er compensatie of moet ik alles in een glazen bol ontdekken moet ik alles maar in een glazen bol ontdekken	2.8	Geen
4388205	1	Ter plaatse van de windturbine die is aangeduid met E-1 lijkt een onjuistheid op de digitale verbeelding te zijn ontstaan. Op de locatie van windturbine E-1 is de bestemming 'Bedrijf - Windturbine' opgenomen om het oprichten van een windturbine mogelijk te maken. Tevens ligt echter de Gebiedsaanduiding "overige zone - windturbines uitgesloten" over de locatie van windturbine E-1 waardoor de realisatie van een nieuwe windturbine niet is toegestaan.	Op de verbeelding is abusievelijk de betreffende aanduiding over de locatie voor de nieuwe windturbine heen gelegd. Dat wordt hersteld bij vaststelling van het inpassingsplan.	Aanpassing van verbeelding voor zover het de gebiedsaanduiding 'zone - windturbines' betreft
4388205	2	Ter plaatse van de drie geprojecteerde windturbines in de oksel van de snelweg zijn de gebiedsaanduidingen "overige zone - parkinfrastructuur - 1" en "overige zone - parkinfrastructuur - 2" opgenomen. De gebiedsaanduiding "overige zone - parkinfrastructuur - 2" ten behoeve van de aanleg van voorzieningen in de vorm van kabels en leidingen is deels door een natuurgebied geprojecteerd en deels over een beekje, de Berkloop. Vanwege de waarden in het gebied kent het onderliggende bestemmingsplan 'Buitengebied Zuid 2013' aan deze gronden dan ook de bestemming Natuur en de bestemming Water toe. Deze bestemmingen en de daarbij behorende bestemmingsplanregels blijven ongewijzigd van kracht ter plaatse van de gebiedsaanduiding. Wij verzoeken u om een aanpassing van de ligging van de gebiedsaanduiding "overige zone - parkinfrastructuur - 2". Wij stellen voor om de gebiedsaanduiding "overige zone - parkinfrastructuur - 2" in westwaartse richting te verplaatsen, zodat de gebiedsaanduiding komt te liggen ter plaatse van de gronden met de onderliggende bestemming Agrarisch met waarden – Landschapswaarden. Als gevolg van deze aangepaste ligging van de aanduiding "overige zone - parkinfrastructuur - 2" worden de in het gebied aanwezige (natuur)waarden ontzien.	Initiatiefnemer Raedthuys heeft geen bezwaar tegen het geheel verwijderen van de strook met gebiedsaanduiding "overige zone - parkinfrastructuur - 2" die door het gebied met de bestemming Natuur loopt. Voor het kabeltracé, welke in het inpassingsplan in die strook mogelijk werd gemaakt, is voldoende ruimte in de ten westen naastgelegen strook met gebiedsaanduiding "overige zone - parkinfrastructuur - 1".	Aanpassing van verbeelding voor zover het de gebiedsaanduiding "overige zone - parkinfrastructuur - 2" betreft die door het gebied met de bestemming natuur loopt.
4388205	3	In de toelichting bij het inpassingsplan wordt opgemerkt dat zowel bureauonderzoek als een verkennend booronderzoek is verricht naar de archeologische waarden in het gebied. Voor een aantal locaties blijkt vervolgonderzoek noodzakelijk. Vervolgens blijkt uit de vergunningen echter niet dat het aspect archeologie onderzocht is. Voor de vergunningen op Bredaas grondgebied is dit onderzoek wel degelijk noodzakelijk.	Daar waar aanvullend onderzoek vereist is, is dit ook zo vastgelegd in de regels van het inpassingsplan.	Geen
4397709	1	Indieners zijn het niet eens met de locatiestudie waar nu de bouw van windturbines wordt voorzien. Enkele locaties van het windpark Zundert stonden reeds op voorhand vast. De belangen van indieners, van de betrokken grondeigenaren en van de eigenaren in de directe omgeving zijn met deze werkwijze ernstig geschaad.	In het convenant is voorzien in drie windmolens op het beoogde BCT-terrein. Deze locaties zijn allemaal onderzocht op milieueffecten waarbij deze locaties geen belemmering vormden in de zoektocht naar het minimaliseren van de geluidsoverlast voor omwonenden. De geschetste werkwijze wijkt niet af van de werkwijze in de gehele A16-zone. Dat in het inpassingsplan deze locaties zijn opgenomen schaadt niet de belangen van grondeigenaren. 2.4, 2.5	Geen
4397709	2	Indieners streven naar de realisatie van een echte 'dorpsmolen' zijnde een gedragen initiatief met compensatie voor direct omwonenden. Dat model van een 'dorpsmolen' ziet de provincie op papier ook als het ultieme doel, maar maakt de realisatie door een verkeerde werkwijze onmogelijk.	2.9	Geen
4397709	3	Indieners verzoeken de provincie het plandeel van het windpark Zundert in te trekken en opnieuw in onderzoek te brengen, met als doel een betere oplossing mogelijk te maken. Indieners vertrouwen er op dat zij daar onderdeel van	2.4	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		zijn. Alternatieven, die nu niet zijn meegenomen, moeten alsnog worden onderzocht en in een zorgvuldige afweging van alle belangen van alle belanghebbenden worden opgenomen.		
4397709	4	De werkwijze die is gevolgd in de voorbereiding en de besluitvorming past niet binnen de wettelijke kaders die daar aan mogen worden gesteld. Een belangrijke voorwaarde aan een besluit is de zorgvuldige voorbereiding en belangenafweging. Het zorgvuldigheidsbeginsel neemt net als alle overige beginselen die aan een besluit ten grondslag moet worden gelegd een belangrijke rol in.	2.4	Geen
4397709	5	Zo mist bijvoorbeeld ter verdere onderbouwing (en nadrukkelijk niet als limitatieve opsomming) de zorgvuldige voorbereiding en belangenafweging die absoluut noodzakelijk is voor de besluitvorming, maar ook de MER procedure, het VKA en het nakomen van bovenwettelijke eigen doelstellingen (zoals sociale wind als randvoorwaarde)	2.4, 2.5 en 2.9	Geen
4397709	6	Belangrijk is de weging van de sociale wind in de belangenafweging. Anders dan alle andere ontwikkelaars, zijn indieners wel bereid tot compensatie voor direct omwonenden. Anders dan alle andere ontwikkelaars zijn indieners ook bereid om het model van de postcoderoos in plaats van SDE+ te gebruiken. Het is onbegrijpelijk dat de provincie aan deze belangen voor de omwonenden zelfs niet heeft gedacht. De provincie heeft deze relevante onderdelen niet betrokken in de voorbereiding zoals bij de voorbereiding en besluit VKA.	2.4, 2.5 en 2.9	Geen
4397709	7	Op 1 december 2015 is een convenant gesloten tussen de vier gemeenten en de provincie. Daar is de afspraak gemaakt om een deel van het zoekgebied A16 met betrekking tot windenergie over te laten aan de gemeente Zundert als bevoegd gezag. Dat gebied is kort gezegd bekend onder de naam Business Centrum Treeport (BCT) ook wel kort alleen Treeport genoemd. Treeport is in het convenant benoemd als autonome ontwikkeling van de gemeente Zundert. De uitzondering van Treeport blijkt ook uit bijvoorbeeld de NRD en heeft meerdere keren op de agenda gestaan van het overleg met potentiële ontwikkelaars. Kort gezegd Treeport daar gaat de gemeente over en niet de provincie, zo simpel is het.	Eind 2017/begin 2018 hebben gemeenten en provincie geconstateerd dat het ontwerpbestemmingsplan voor BCT niet was gebaseerd op de onderzoeksresultaten van het MER in het project Windenergie A16 (zoals afgesproken in het convenant van 1 december 2015). Geconstateerd werd dat hierdoor opname van de windmolens in het bestemmingsplan geen tijdswinst t.o.v. het PIP zou opleveren. Op dat moment zijn de drie windmolens in BCT opgenomen in het PIP.	
4397709	8	Waar de provincie wel over gaat is wie er mag deelnemen aan het project van de provincie en onder welke voorwaarden. De "Green Deal" is feitelijk opgezet als entree voorwaarde voor windenergieA16. Kort gezegd zonder het ondertekenen van de Green Deal is een ontwikkelaar uitgesloten van deelname aan het provinciale plan windenergieA16. Deze randvoorwaarde is redelijk, maar is niet strikt in acht genomen. Dat is onzorgvuldig omdat de Green Deal gezien moet worden als een instrument voor het borgen van bovenwettelijke doelen.	2.4	Geen
4397709	9	De rechtsonzekerheid over de uitwerking van sociale wind moet ook niet vooruit worden geschoven maar afgerond zijn vooraf aan een omgevingsvergunning.	Middels de anterieure overeenkomst zijn de uitgangspunten van de sociale participatie geborgd.	Geen
4397709	10	Recent heeft de gemeenteraad van Zundert het bestemmingsplan vastgesteld voor de autonome ontwikkeling Treeport. De gemeenteraad heeft besloten om anders dan in de voorbereiding van het bestemmingsplan nog was voorzien in voorontwerp en ontwerp om GEEN windmolens binnen Treeport op te nemen. "De windmolens zijn eruit". De provincie heeft dit besluit van het bevoegd gezag te respecteren gelet op het convenant en de rechtsbescherming van de burgers voor een ruimtelijke plan door de gemeente Zundert. De provincie had het zeer waarschijnlijk graag anders gezien maar gaat er simpelweg niet over.	2.3 en 2.5	Geen
4397709	11	De potentiële locaties van Treeport zijn in de MER (plan en project mer) feitelijk gebruikt alsof de turbines op Treeport er al daadwerkelijk staan. Deze werkwijze heeft twee te onderscheiden gevolgen. 1. Binnen het plangebied van de autonome ontwikkeling Treeport zijn geen alternatieven onderzocht. 2. Het andere effect is dat de zoeklocatie voor overige windmolens buiten Treeport maar onderdeel van het windpark op Zunderts grondgebied, kort gezegd de maximaal 3 (max is door de gemeenteraad van Zundert bepaald) waar de provincie een locatieonderzoek voor moet uitvoeren is beperkt tot de verlenging van een lijnopstelling van Treeport. De provincie had deze werkwijze nooit mogen volgen, een dergelijke werkwijze is namelijk onzorgvuldig. Het is niet gebaseerd op een echt feit, maar overduidelijk een onjuist feit en het laat alternatieven buiten ieder onderzoek.	2.4	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397709	13	Het VKA is met het besluit van de gemeenteraad van Zundert ook gesneuveld, immers ook dat is op onjuiste gronden tot stand gekomen. Het VKA blijkt immers niet mogelijk als de gemeenteraad van Zundert geen molens opneemt in het bestemmingsplan van de autonome ontwikkeling Treeport.	2.5	Geen
4397709	12	De provincie had rekening moeten houden met de feitelijke situatie ten tijde van het onderzoek in de voorbereiding en dus met een mogelijk uitkomst dat er geen windmolens zouden worden opgenomen door het bevoegd gezag de gemeente Zundert voor de locatie Treeport. Die uitkomst is over het hoofd gezien met onherstelbare gevolgen in het project windenergie A16. Onherstelbaar omdat de voorbereiding dit station al lang en breed gepasseerd is. Treeport kan niet meer aan de plannen voor windenergie langs de A16 worden toegevoegd, daar waar het bij de start is uitgezonderd van windenergieA16.	2.4	Geen
4397709	14	Zo had de provincie ook rekening moeten houden dat de windmolenlocaties van Treeport wel eens in een procedure bij de RvS zouden kunnen sneuvelen onder de ruimtelijke procedure van Zundert voor Treeport. Dat risico was overduidelijk al zichtbaar gelet op de planvorming en onderbouwing door de gemeente Zundert van BCT van het ontwerp en voorontwerp BCT. Zo is daar in die plannen altijd sprake geweest van een beperkte MER toets vanuit de gedachte dat de ontwikkeling gebruik koh maken van deze mogelijkheden indien het opgesteld vermogen onder de 15 MW blijft. Die aanpak is onbegrijpelijk en evident onjuist. Hoe dan ook de provincie gaat er simpelweg niet over, het is aan de gemeenteraad van Zundert om dit allemaal volgens de richtlijnen van de goede ruimtelijke ordening te realiseren binnen de kaders van de wet en daarbij de rechtsbescherming van burgers in acht te nemen door simpelweg de besluitvorming zijn loop te laten en af te wachten wat de feitelijke uitkomst is. Ingrijpen in dat proces van democratische besluitvorming is voor de provincie onmogelijk.	2.4	Geen
4397709	15	Wat er ook van kan worden gezegd de provincie had de feiten ten grondslag moeten leggen aan het onderzoek met een zorgvuldige voorbereiding en belangenafweging en derhalve ook rekening moeten houden met het feit dat binnen het plangebied van de autonome ontwikkeling geen windturbines worden gerealiseerd.	2.4	Geen
4397709	16	De werkwijze om Treeport windmolenlocaties te behandelen als bestaand, is daarmee overduidelijk een gebrek in de zorgvuldige voorbereiding die ook gevolgen heeft voor de overige 3 windmolens. Zo is er nu geen sprake meer van een lijn opstelling maar van één losse molen ten noorden van Treeport en twee molens ten zuiden van Treeport. De toets aan landschap kan dat plan niet weerstaan.	2.4	Geen
4397709	17	De werkwijze heeft als gevolg dat alternatieven niet op een deugdelijke namelijk zorgvuldige manier zijn onderzocht. Binnen Treeport is zelfs geen enkel alternatief onderzocht en met zekerheid nimmer de locatie van indieners. Buiten Treeport is ten onrechte van een beperking in de mogelijkheden uitgegaan, kort gezegd de verlenging van de lijnopstelling en niet alle posities binnen de strook A16.	2.4	Geen
4397709	18	Overduidelijk in paniek over de uitkomst I haalbaarheid windenergie binnen Treeport, probeert de provincie te redden wat er nog te redden is. Bedenk een list is hier het credo. De voorgestelde noodreparatie is nu feitelijk een aanpak in de omgekeerde volgorde. De provincie ging onterecht uit van niet bestaande locaties als bestaand te behandelen en daar op door te breien met aansluitende locaties in de opstelling van een lijn. Nu worden die aansluitende locaties gebruikt om het gat bij Treeport in het windpark op te vullen. Daar waar Treeport eerst is gebruikt om de overige drie te dicteren, dicteren deze 3 omliggende locaties nu de locatiekeuzes binnen Treeport. Die werkwijze is fout en is niet te zien als een noodzakelijke zorgvuldig werkwijze voor het VKA en de MER maar een voorbeeld en werkwijze van het stapelen van fout op fout in de voorbereiding.	2.4	Geen
4397709	19	Voor de MER moet ook over de landgrenzen worden gekeken. De huidige winmolens en de ontwikkeling in België waar 6 oude worden vervangen door 7 nieuwe moet intergraal onderdeel zijn van de MER.	3.2.2 en 3.2.3	Geen
4397709	20	Ook de drie Belgische windmolens net over de grens bij Hazeldonk die tijdens de voorbereiding zijn opgericht moeten worden betrokken.	3.2.2	Geen
4397709	21	Ook de ontwikkeling van het thematisch bedrijventerrein BCT dat deels in NL en deels in België is voorzien moet onderdeel zijn van de voorbereiding. Daar zijn gebouwen voorzien als een beursgebouw, tankstations, een hotel enz. enz..	Niet wordt gespecificeerd welke onderdelen in het MER niet onderzocht zijn. In het bestemmingsplan van BCT is reeds rekening gehouden met de komst van windturbines.	Geen
4397709	22	Een bestaande woning net over de grens op het bedrijventerrein van MER moet onderdeel zijn van de beoordeling.	Op 18-12-2017 is door de gemeenteraad van gemeente Hoogstraten het ontwerp RUP Transportzone Meer vastgesteld. Deze autonome ontwikkeling heeft o.a. tot gevolg dat	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
			de vrijstaande woningen in het plangebied planologisch onwenselijk worden bestemd. Enkel in pandige bedrijfswoningen blijven mogelijk. In de onderzoeken voor slagschaduw en geluid zijn deze woningen daarom niet meegenomen als geluidsgevoelige objecten.	
4397709	23	De werkwijze om de stichtingen feitelijk om te vormen tot een aandeelhouder in een windpark kan niet worden gezien als een invulling van de voorwaarde van sociale wind van het project windenergieA16. Windturbines draaien op subsidie en feitelijk gebruikt de provincie dit systeem van subsidie verlening voor de realisatie van de 100MW wind op land en wentelt deze subsidiekosten af op burgers en bedrijven in NL. De provincie is ook betrokken in de financiering van het project via het eigen energiefonds van de provincie Noord-Brabant. Provincie is daarmee bevoegd gezag, initiatiefnemer, ontwikkelaar en financier in één. Provincie keurt hier meer en meer zijn eigen vlees.	2.9	Geen
4397709	24	Het alternatief voor SDE+, namelijk de postcoderoos heeft nadrukkelijk een veel socialere grondslag. Het dwingt je draagvlak te vinden bij de omwonenden en geeft je ook de mogelijkheid om als eerste de omwonenden te laten delen in de lusten. Het is gelet op de doelstelling van de provincie en de ondertoon bij aanvang (wij gaan het bij de A16 echt anders doen) onbegrijpelijk dat een dorpsmolen onder de postcoderoos niet met open armen is ontvangen.	2.6 en 2.9	Geen
4397709	25	Deze windmolens kunnen onmogelijk bijdragen aan energieneutraliteit van de vier gemeenten en/of de provincie Brabant. De provincie beschikt immers niet over de GVO. Feitelijk is er niets van de provincie bij. De provincie is geen eigenaar en het kan zomaar zijn dat deze molens straks worden gebruikt door bijvoorbeeld een bedrijf in (ik noem maar wat) Albanië om te voldoen aan de klimaatverplichtingen. Verblind door geld en eigen belang is de provincie de essentie vergeten. Burgers en bedrijven staan daardoor met lege handen als het gaat om de invulling van klimaatverplichtingen. Sterker nog binnen Zundert wordt het alleen maar moeilijker in de toekomst aan de klimaatverplichtingen te voldoen nu deze plekken al zijn vergeven.	Nut en noodzaak van dit project staan niet ter discussie. De lokale participatie is geborgd en dragen bij aan de lokale energie transitie. 2.1 en 2.9	Geen
4397709	26	Indieners zien in de communicatie naar buiten een structurele fout, kwalijk omdat de provincie verantwoordelijk is voor de communicatie. Sociale wind wordt op de site zelfs verkeerd gecommuniceerd als zijnde gratis geld voor iedereen. Ook dat is niet waar.	2.6 en 2.9	Geen
4397709	27	Het bevoegd gezag moet worden gezien als de belangenvertegenwoordiger van de burgers en het algemeen belang als het gaat om een ontwikkeling en de aanvraag voor een omgevingsvergunning. In een normale situatie weegt de provincie het algemeen belang tegen de belangen van een ontwikkelaar met een initiatief. Hier is de provincie zich uiteindelijk gaan gedragen als een ontwikkelaar. De focus om sowieso 100 MW opgesteld vermogen te realiseren sluit feitelijk naadloos aan bij de belangen van een ontwikkelaar. Daar, tussen dat doel en het initiatief van de provincie en het doel van een ontwikkelaar zit in de kern geen conflicterend belang. De provincie heeft het algemeen belang alleen met de mond gepredikt, maar feitelijk geheel uit het oog verloren daar waar het gaat om de rechtsbescherming in de normale belangenafweging. Zo is de provincie ook financier van het project zoals eerder aangegeven. Bovenstaande is allemaal niet in de belangenafweging betrokken. Provincie maakt wat er wel en niet is afgewogen geheel niet duidelijk.	Nut, noodzaak en algemeen belang staan toegelicht in 2.1 In het inpassingsplan wordt in de toelichting (hoofdstuk) de belangenafweging bij de keuze voor het VKA toegelicht. 2.1 en 2.5.	Geen
4397709	28	Voor een zienswijze is informatie noodzakelijk die niet kan worden gevonden in de stukken die ter inzage zijn gelegd. Indieners wachten op de reactie van lopende Wob verzoeken. Indieners willen na bestudering van de reactie op de Wob verzoeken de zienswijze kunnen aanvullen.	Uw verzoek op grond van de WOB wordt in een afzonderlijke besluitvormingsprocedure behandeld. Voor wat betreft uw zienswijze tegen de nu voorliggende besluiten geldt dat naar onze mening alle benodigde informatie ter inzage heeft gelegen en aan u ter beschikking is gesteld.	Geen
4397709	29	Indieners gaan er vanuit dat een hoorzitting ook onderdeel is van de procedure van de behandeling van de zienswijze en willen graag gehoord worden.	Een hoorzitting is niet verplicht en maakt geen onderdeel uit van de ter inzagelegging. Voor aanvang van de themabijeenkomst van PS op 14 september of de besluitvorming in PS op 28 september bestaat de mogelijkheid tot inspreken. Om zich aan te melden moeten zij zich voor dinsdag 11 september 12.00 uur of dinsdag 25 september 12.00 uur aanmelden. Dit kan via de mail (statengriffie@brabant.nl). Bellen kan ook (073-6812278).	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397180	1	De gevolgen voor weidevogels zijn niet beschouwd, terwijl er in de strook van 1 km weerszijde van de A-16 weidevogelgebieden zijn, waarvan zelfs 1 als zodanig beschermd (Rooskensdonk). Er heeft geen ecologisch onderzoek plaatsgevonden voor het gebied zuid van de Mark (noord van Breda).	3.2.6	Geen
4397180	2	Er is in de ecologische onderzoeken geen onderzoek gedaan naar de gevolgen van geluid voor de aanwezige fauna binnen bepaalde geluidscontouren, terwijl er voldoende onderzoeksrapporten, zowel internationaal als van de Universiteit Wageningen, beschikbaar zijn die hier uitspraken over doen en ook ten grondslag hebben gelegen aan afwegingen bij andere projecten in Nederland (o.a. Hanzelijn). Continue geluid van hogere intensiteit - en dat is wat windmolens naast het produceren van energie ook doen - heeft een grote invloed op vestiging en succesvolle voortplanting van vogelsoorten binnen bepaalde geluidscontouren. De ecologische onderzoeken geven geen blijk van het beschouwen van dit aspect. Zo zal bij plaatsing van windmolens in de omgeving van Rooskensdonk onder meer de grutto aldaar volledig verdwijnen, omdat de grutto een gidssoort voor het open grasland is en de effecten van continue geluid met daarbij behorend negatief effect is vastgesteld op één kilometer. Zij mijden geluid.	3.2.6	Geen
4397180	3	Het niet beschouwen van de mogelijke effecten op in het gebied voorkomende vogels van de 'rode lijst' en Europese vogelrichtlijn (zoals bijv. blauwborst) in het ecologisch onderzoek. De Blauwborst is beschermd op grond van de Europese Vogelrichtlijn en de Wet natuurbescherming. Voor deze soort zijn in Nederland Natura 2000-gebieden aangewezen als broedvogel, maar komt ook elders voor in het plangebied van het PIP. Met name geldt dit voor Weimeren en Rooskensdonk. We vinden het ook niet logisch dat deze niet zijn beschouwd bij de afwegingen. Overigens zou je ook kunnen bedenken dat getoetst moet worden aan de Nieuwe Rode Lijst (2018) die recentelijk door SOVON en Vogelbescherming is uitgebracht.	3.2.6	Geen
4397180	4	Er is geen onderbouwing en logica te vinden voor de vermelde aantallen vogelslachtoffers., gezien de enorme verschillen in waargenomen vogels noord en zuid van Breda. Hier zit voor waarnemingen een factor 9-10 verschil in terwijl bij het slachtoffer aantal slechts een factor 1,5 wordt toegepast.	3.2.6	Geen
4397180	5	Alleen de effecten van slachtoffers op Natura 2000 gebieden worden beschouwd en onderbouwd, maar er wordt geen onderbouwing/berekening gemaakt voor de andere gebieden voor beschermde/rode lijst vogelsoorten.	3.2.6	Geen
4397180	6	In de vergelijkingstabellen komen de conclusies voor het VKA bijna uit de lucht vallen, omdat onduidelijk is wat de ecologische afwegingen zijn geweest en waar die op gebaseerd zijn gezien de ontbrekende onderzoeken zoals hierboven beschreven. Kortom het ecologisch onderzoek lijkt verre van volledig, zeker als het gaat om de mogelijke effecten op vogels, maar bepaalt daarmee wel de locaties van de VKA. In onze ogen is de keuze voor de VKA dan ook op onzorgvuldige wijze tot stand gekomen.	2.5 en 3.2.6	Geen
4397180	7	Zeearend en Visarend zijn inmiddels twee jaar broedvogel in de Biesbosch en hun nesten bevinden zich binnen 5 km van de nieuwe windmolens in de Klaverpolder. De Zeearend wordt tot in Breda waargenomen en kan derhalve een slachtoffer worden van draaiende windmolens. Aangezien het hier bijzondere en beschermde soorten betreft zijn extra voorzieningen nodig om dit te voorkomen. Mitigerende maatregelen tegen mogelijke schadelijke gevolgen voor deze twee vogelsoorten hadden minimaal moeten voortvloeien uit een ecologisch onderzoek als dit volledig was geweest.	3.2.6	Geen
4397180	8	Buizerds als slachtoffer. In het PIP wordt gekozen voor een locatie nabij de Galderse meren en de kruising van snelwegen aldaar. Op zich lijkt dit een goede plek, ware het niet dat de snelwegen in de winter een bijzondere aantrekkingskracht hebben op overwinterende buizerds uit noord Europa. Omdat buizerds in de winter aangewezen zijn op kadavers zoeken ze die ook onder windmolens. Dit wordt bevestigd in een onderzoek dat gedurende 5 jaar in Delfzijl werd gedaan ter beoordeling van effecten van windmolens. (zie het rapport: Monitoring vogelaanvaringen Windpark Delfzijl-Zuid 20062011, Eindrapportage vijf jaar monitoring, A&W rapport 1656 door A. Brenninkmeijer). Dit rapport is ook niet meegenomen in de al hierboven genoemde studie van de MER uitgevoerd door Fa.Waardenburg).	3.2.6	Geen
4397180	9	Daarbij ook nog in ogenschouw nemend dat vanaf het begin van het traject de West Brabantse Vogelwerkgroep aandacht heeft gevraagd voor de in het ecologisch onderzoek ontbrekende aspecten. Alleen de door de West Brabantse Vogelwerkgroep aangeleverde vogelgegevens wordt in het ecologisch deel vermeld, maar niet wat er mee is gedaan.	2.4	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397183	1	Na bestudering van het PIP en de bijbehorende MER is Natuurplein de Baronie tot de conclusie gekomen dat de ecologische conclusies matig tot slecht onderbouwd zijn en veel aspecten in het geheel niet zijn beschouwd, terwijl deze wel een wezenlijke impact (kunnen) hebben op de ecologische aspecten binnen de effectgebieden van de te plaatsen windmolens. En wat niet is onderzocht is zal ook niet zijn meegenomen in de afwegingen welke hebben geleid tot de locatiekeuzes in het VKA.	3.2.6	Geen
4397183	2	De enige goede faunapassage van oost naar west tussen Breda en Moerdijkbrug bevindt zich bij de Mark onderdoorgang van de HSL/spoorlijn/A-16. De mogelijke effecten van de windturbines op deze enige passage zijn niet onderzocht.	3.2.6	Geen
4397183	3	De gevolgen voor weidevogels zijn niet beschouwd, terwijl er in de strook van 1 km weerszijde van de A-16 weidevogelgebieden zijn, waarvan zelfs 1 als zodanig beschermd (Rooskensdonk). Er heeft geen ecologisch onderzoek plaatsgevonden voor het gebied zuid van de Mark en ten noorden van Breda, althans daarvan is geen blijk gegeven in de ecologische beschouwingen/afwegingendelen	3.2.6	Geen
4397183	4	Het toegezegde aanvullende vleermuis onderzoek ontbreekt en is gebaseerd op het gebiedsgebruik van vleermuizen in 2017, en geeft geen doorkijk naar de mogelijke autonome ontwikkelingen voor de komende 15 jaren als er geen windmolens geplaatst zouden worden.	3.2.6	Geen
4397183	5	Er is in de ecologische onderzoeken geen onderzoek gedaan naar de gevolgen van geluid op de aanwezige fauna binnen bepaalde geluidscontouren, terwijl er voldoende onderzoeksrapporten, zowel internationaal als van de Universiteit Wageningen, beschikbaar zijn die hier uitspraken over doen en ook ten grondslag hebben gelegen aan afwegingen bij andere projecten in Nederland (o.a. Hanzelijn). Zie ook; Effectindicator Natura 2000 gebieden (Ministerie van Landbouw en voedselveiligheid) waaruit blijkt dat zowel vleermuizen als diverse vogelsoorten hier door negatief beïnvloed worden. Geluidsbelasting van > 42dB heeft direct invloed op overlevingskansen van kuikens die nog gevoerd (en beschermd) moeten worden. Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat geluiden boven de 41-42 dB het veelal onmogelijk maakt voor vogels om met elkaar te kunnen communiceren (Hanzelijn uitspraak). Het niet kunnen horen (om te kunnen voeden) en/of waarschuwen van hun kuikens/pullen kan uiteindelijk dodelijk zijn voor ze en daarmee zorgen voor een volledige verdwijning van de populaties binnen die geluidscirkel. Zie ook onderstaande uitspraken van Dick Jonkers van het groene onderzoeksinstituut Alterra: „Aanhoudende geluidsbelasting lijkt een belangrijker bron van verstoring te zijn dan pieken. Een constante dreun is in ieder geval voor vogels veel hinderlijker dan een serie harde knallen midden op de dag. Hoe dat in elkaar steekt, weten we niet." De negatieve invloed van het geluid van wegverkeer op vogels is in meerdere onderzoeken vastgesteld. De Molenaar: „Een fitis die eerst bij de weg broedde, broedt het jaar daarop verder van de weg; zijn plaats wordt ingenomen door jonge fitissen die lager op de ladder staan. Vogels met een hoog, ijl geluid zoals de grauwe vliegenvanger en het goudhaantje kunnen moeilijker met elkaar in contact komen: hun zang verzuipt in de continue dreun van het verkeer. Bij grutto's, een gidssoort voor het open grasland, bedraagt de afstand tot waar effecten van een weg worden vastgesteld, één kilometer. Zij mijden geluid." Kortom met het plaatsen van windmolens rond Rooskensdonk zullen alle grutto's verdwijnen, terwijl dit op voorhand bekend had moeten zijn bij de plaatsbepaling voor de windmolens aldaar, maar absoluut niet in beschouwing is genomen.	3.2.6	Geen
4397183	6	In het Deelrapport Natuur Windpark A16, Noord-Brabant (fa. Waardenburg) wordt weliswaar onderzoek gedaan naar met name de vliegbewegingen van de kleine mantelmeeuw en zilvermeeuw, maar in het PIP wordt geen of nauwelijks aandacht besteed aan de vele wintergasten in met name Rooskensdonk en de mogelijke gevolgen van het plaatsen van windmolens in die omgeving. Het aantal waargenomen eend-achtigen is hier ongeveer 10.000 exemplaren. Het betreft dan vooral smienten en wilde eenden, waarvan bekend is dat ze 's nachts foerageren en dus een veel groter aanvaringsrisico hebben	3.2.6	Geen
4397183	7	Er is geen onderbouwing en logica te vinden voor de vermelde aantallen vogelslachtoffers., gezien de enorme verschillen in waargenomen vogels noord en zuid van Breda. Hier zit voor waarnemingen een factor 9-10 verschil in terwijl bij het slachtoffer aantal slechts een factor 1,5 wordt toegepast.	3.2.6	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397183	8	Alleen de effecten van slachtoffers op Natura 2000 gebieden worden beschouwd en onderbouwd, maar er wordt geen onderbouwing/berekening gemaakt voor de andere gebieden voor beschermde/rode lijst vogelsoorten. Zo is er op geen enkele wijze een relatie gelegd tussen de aanwezigheid van bijv. de blauwborst in Rooskensdonk en omgeving, terwijl deze op grond van de Europese Vogelrichtlijn en de Wet natuurbescherming beschermd zijn, alsmede de doelstelling van het natuurgebied Rooskensdonk (beschermen en verbeteren van de weidvogelpopulatie).	3.2.6	Geen
4397183	9	Er is niet onderzocht wat de schade kan zijn voor de zeearend en visarend die zich nu permanent aan het vestigen zijn rond Biesbosch en Markiezaat. En waar de windmolens omgeving Klaverpolder (al dan niet in combinatie met de nog aan te leggen 380Kv hoogspanningsleiding door hetzelfde gebied) een ernstige aantasting van de kleine populatie vis- en zeearenden in deze regio kunnen veroorzaken. Hier zou minimaal een degelijk onderzoek naar hebben moeten plaatsvinden en mogelijk voorstellen voor mitigerende maatregelen zoals bijv. radardetectie en stilstand schakeling uit hebben kunnen/moeten voortvloeien	3.2.6	Geen
4397183	10	De cumulatieve aspecten van de nieuwe 380Kv hoogspanningslijn en de concentratie windmolens bij Klaverpolder zijn niet beschouwd op vogeltrek en foerageroutes, terwijl daarmee wel zowel noord zuid als oost west op die plek een barrière ontstaat met mogelijk grote(re) aantallen aanvaringsslachtoffers	3.2.6	Geen
4397183	11	In de vergelijkingstabellen komen de conclusies voor het VKA bijna uit de lucht vallen, omdat onduidelijk is wat de ecologische afwegingen zijn geweest en waar die op gebaseerd zijn gezien de ontbrekende onderzoeken zoals hierboven beschreven.	3.2.6	Geen
4397183	12	Al voor een degelijk onderzoek benodigde gegevens van de voorkomende fauna zijn in te zien via de NDFF, maar er wordt geen blijk van gegeven dat daar grondig gebruik van is gemaakt. Kortom het ecologisch onderzoek is volgens ons onvolledig, maar bepaalt daarmee wel de locaties van de VKA. In onze ogen is de keuze voor het VKA dan ook op onzorgvuldige wijze tot stand gekomen. Daarbij ook nog in ogenschouw nemend dat vanaf het begin van het traject de West Brabantse Vogelwerkgroep aandacht heeft gevraagd voor de in het ecologisch onderzoek ontbrekende aspecten. Alleen de door de West Brabantse Vogelwerkgroep aangeleverde vogelgegevens wordt in het ecologisch deel vermeld, maar niet wat er mee is gedaan.	2.4 en 2.5	Geen
4397183	13	In eerdere afwegingen, binnen het besluitvormingstraject, zijn varianten zonder enig probleem overboord gegooid, omdat er bijv. vleermuizen zouden voorkomen. Dit zonder enige onderbouwing met een onderzoek of vermelding van soorten. Of omdat locaties de radarbeelden van Gilze Rijen zouden (kunnen) verstoren, terwijl alleen Woensdrecht, Volkel, Herwijnen en Soesterberg als formeel radarstation zijn vastgesteld en waarvoor binnen een straal van 75 km van deze stations een verklaring van geen bezwaar moet worden afgegeven door Defensie bij wijziging bestemmingsplannen (zie ook Barro art 2.6.2 en Rarro art 2.4 t/m 2.6 en bijl 8.4). En daar valt het hele gebied langs de A-16 van Belgische grens tot Hollands Diep binnen. Hier lijken andere overwegingen een rol te hebben gespeeld, waardoor er noodgedwongen nu vlakbij NNB-gebieden ingepland is, om de benodigde Mw toch te kunnen realiseren.	Alle 11 de MER-alternatieven zijn beoordeeld op hun te verwachten effecten op ecologie. Zie bijlage G bij het MER. Voor vliegveld Gilze Rijen is een invliegfunnel aanwezig in de A16-zone. Deze funnel is (o.a.) gelegen over knooppunt Princeville en beslaat slechts een gedeelte van de gehele zone. In deze invliegfunnel dient radardekking ook op 300 voet beoordeeld te worden. Dit is voor het overig gedeelte van de A16-zone, daar waar de invliegfunnel niet is gelegen, niet aan de orde.	Geen
4400126	1	Met de komst van windturbines langs de A16 zal het woon- en leefgenot van cliënt worden aangetast door onder andere geluidshinder, slagschaduw, verstoring van het uitzicht en andere factoren.	3.2.2, 3.2.3 en 3.2.5	Geen
4400126	2	Ook zal de waarde van de woning van cliënt afnemen.	2.8	Geen
4400126	3	Artikel 3.1, tweede lid en onder a van de Verordening ruimte Noord-Brabant (hierna: VR) verbiedt ruimtelijke ontwikkelingen buiten bestaand stedelijk gebied op een niet-bestaand bouwperceel (verbod van nieuwvestiging), tenzij in de VR uitdrukkelijk anders is bepaald. Artikel 33, eerste lid VR bepaalt, dat in afwijking van het verbod van nieuwvestiging van artikel 3.1, tweede lid onder a, een bestemmingsplan ter plaatse van de aanduiding "Zoekgebied voor windturbines" kan voorzien in de bouw van windturbines met een bouwhoogte van ten minste 25 meter, mits: A. Deze zijn gesitueerd binnen de op grond van het eerste lid aangewezen gebieden en buiten het Natuur Netwerk Brabant (hierna: NNBr); B. Deze zijn gesitueerd in een cluster of een lijnopstelling van ten minste 5 windturbines; C. Is verzekerd dat de windturbines na afloop van het daadwerkelijke gebruik worden gesloopt; D. De bouw van de windturbines gelet op artikel 3.1, derde lid, inpasbaar is in de omgeving. Artikel 33, tweede lid VR bepaalt, dat in afwijking van het eerste lid onder b, een bestemmingsplan ter plaatse van de	2.3	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		aanduiding "Zoekgebied voor windturbines", kan voorzien in de bouw van meerdere afzonderlijke clusters of lijnopstellingen van minimaal 3 windturbines. Een dergelijke bepaling geldt ook voor turbines in "Bestaand stedelijk gebied (artikel 4.9, eerste lid), de Groenblauwe mantel (artikel 6.18, eerste en tweede lid) en Gemengd landelijk gebied (artikel 7.19, eerste en tweede lid). Per opstelling dient dus in ieder geval sprake te zijn van 3 windturbines. Het is twijfelachtig of het inpassingsplan wel aan dit vereiste voldoet. Turbines B-7 en I of B-8 zijn gepland in het "Zoekgebied voor windturbines", de "Groenblauwe mantel" en "Gemengd landelijk gebied" en/of draaien over deze gebieden. Turbines B-7 en B-8 staan in een opstelling van 2 turbines. Deze turbineopstelling voldoen niet aan het vereiste van situering in een opstelling van minimaal 3 turbines. Samen met de nabij de rioolwaterzuiveringsinstallatie "Nieuwveer" aanwezige, bestaande turbine wordt wel aan het vereiste voldaan. Het is echter de vraag of en hoe gegarandeerd is dat de te plaatsen turbines gedurende de gehele planperiode aan dit vereiste zullen blijven voldoen. De bestaande turbine kan namelijk verdwijnen. Dit wordt ook bevestigd in de "MER rapportage Landschap Ruimtelijke kwaliteit, Energielandschap A16 van Hazeldonk tot Hollands Diep" (MER Landschap), waarin is aangegeven dat de nabij de rioolwaterzuiveringsinstallatie "Nieuwveer" aanwezige, bestaande turbine in de nabije toekomst zal worden verwijderd of gerepowerd¹. In geval van verwijdering van deze turbine wordt niet meer aan de plaatsingsvereisten van genoemde artikelen uit de VR voldaan. De rotors van turbine B-3 zullen over het Natuur Netwerk Brabant (hierna: NNBr) draaien. Uit het "Deelrapport Natuur Windpark A16, Noord-Brabant" van Bureau Waardenburg (hierna: Deelrapport Natuur) blijkt het gehele plan leidt tot een overdraai van maar liefst 3.350 m2 over het NNBr². Artikel 5.1, lid 7 VR bepaalt, dat een bestemmingsplan dat is gelegen buiten het NNBr en leidt tot een aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van het NNBr, anders dan door de verspreiding van stoffen in lucht of water, ertoe strekt dat de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende, negatieve effecten worden gecompenseerd overeenkomstig artikel 5.6. In de "Memo natuurcompensatie MER-alternatieven Windenergie A-16 Inclusief voorkeursalternatief" van Bosch 8t Van Rijn (hierna: Memo natuurcompensatie) wordt aandacht besteed aan de aantasting van het NNBr en de compensatie daarvan. Echter, alleen de aantasting van het NNBr door het geluid van de windturbines en de compensatie voor deze aantasting worden belicht. Windturbines kunnen echter ook leiden tot andere aantastingen of verstoringen van het NNBr. Gedacht kan worden aan slagschaduw, verstoring en/of aantasting van flora en fauna, visuele verstoring, lichthinder, aantasting van het landschap, enzovoorts. Hieraan is ten onrechte geen aandacht besteed. Er wordt dan ook onvoldoende gecompenseerd en de compensatieopgave ligt hoger dan wordt voorgespiegeld. Hiermee is sprake van strijd met artikel 5.1, 5.6, 5.7 en 5.8 VR. De turbines B-3, B-6, B-7 en B-8 zijn gelegen in de Groenblauwe mantel. Op grond van artikel 6.18, eerste lid VR is nieuwvestiging van windturbines in de Groenblauwe mantel mogelijk indien: A. De windturbines direct aansluitend zijn gesitueerd aan gronden bestemd als middelzwaar en zwaar bedrijventerrein, met een bruto omvang van tenminste 20 ha; B. Er sprake is van een geclusterde opstelling van minimaal 3 windturbines. Genoemde turbines zijn niet gelegen nabij een middelzwaar of zwaar bedrijventerrein. Artikel 6.18, tweede lid VR bepaalt, dat in afwijking van het eerste lid de windturbines ook niet aansluitend aan een middelzwaar en zwaar bedrijventerrein gesitueerd mogen worden indien: A. De ontwikkeling een maatschappelijke meerwaarde geeft; B. Er sprake is van een geclusterde opstelling van minimaal 3 windturbines; C. De ontwikkeling plaatsvindt in een landschap dat daar qua schaal en maat voor geschikt is, als bedoeld in de Structuurvisie ruimtelijke ordening van de provincie; D. De windturbines, gelet op artikel 3.1, derde lid, inpasbaar zijn in de omgeving. De turbines moeten, op grond van artikel 6.18, lid 2 en onder a VR, dus een maatschappelijke meerwaarde hebben. De maatschappelijke meerwaarde moet, op grond van artikel 6.18, derde lid worden onderbouwd vanuit de volgende		

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		criteria: A. De mogelijkheid voor de omgeving om direct te participeren in het project; B. De bijdrage aan het oplossen van een maatschappelijk of ruimtelijk probleem; C. De bijdrage aan het realiseren van een maatschappelijk of ruimtelijk doel.		
4400126	4	In de plantoelichting en overige documenten is slechts ingegaan op de participatie. Aan de overige criteria is geen aandacht besteed. Daarnaast is het ook maar de vraag of de participatie voldoende is geborgd en of door cliënt wel kan worden afgedwongen. Er is weliswaar een overeenkomst "Windenergie A16, Samen op weg naar een duurzame toekomst" (hierna: Green Deal) gesloten tussen de provincie, de betrokken gemeenten, de exploitanten en andere partijen. Cliënt is echter geen partij bij deze overeenkomst, zodat hij de participatie niet kan afdwingen. In de vergunningen is namelijk ook niet bepaald dat cliënt moeten kunnen deelnemen in het project en op welke wijze.	2.6 en 2.9	Geen
4400126	5	Voor de geplande windturbines is een externe veiligheidstoetsing verricht. Door Bosch Van Rijn zijn de volgende externe veiligheidsonderzoeken verricht, welke deel uitmaken van het MER: "Kwantitatieve risicoanalyse alternatieve plan-MER, Windenergie A16" (hierna: Kwantitatieve risicoanalyse), "Onderzoek Externe Veiligheid t.b.v. Vergunningaanvraag, Windenergie A16 zone" (hierna: Onderzoek Externe Veiligheid) en "Risicoanalyse windturbines en waterkering - Windenergie A16" (hierna: Risicoanalyse waterkering). In deze onderzoeken wordt gesteld, dat er geen windturbines zouden overdraaien over de (openbare) weg zodat hiermee voldaan zou worden aan de "Beleidsregel voor het plaatsen van windturbines op, in of over "rijkswaterstaatswerken" (hierna: Beleidsregel windturbines). Cliënt twijfelt aan de juistheid van deze conclusie. Turbine B-5 is dicht bij een openbare weg voorzien, deze draait zelfs over de Bredeweg. Er heeft geen toetsing plaatsgevonden van de eventuele veiligheidsrisico's van deze plaatsing. Dit had wel moeten gebeuren. Hoewel dit geen rijksweg is, dient in het kader van een goede ruimtelijke ordening onderzoek te worden gedaan naar eventuele veiligheidsrisico's van de plaatsing van windturbines op deze locatie. Nu dit niet is gebeurd is het inpassingsplan niet zorgvuldig voorbereid.	3.2.4	Geen
4400126	6	Nabij de windturbines B-7 en B-8 zijn 2 risicovolle installaties gelegen. Het betreft een bulkopslag van RWZI Nieuwveer en een slibvergistingstank. De komst van de turbines zal tot een onaanvaardbaar veiligheidsrisico leiden. Daarnaast is bij RWZI Nieuwveer een externe gasafvang aanwezig, waar uit rioolslib gas wordt gewonnen. Daarnaast is daar een gasleiding aanwezig. Ten onrechte is het veiligheidsrisico van de turbines in relatie tot deze factoren niet onderzocht.	Doordat er maar een geringe periode van dubbeldraai plaatst vindt en er maar een geringe toename is van de bestaande faalkans vindt de provincie dat de toename van de veiligheidsrisico acceptabel is.	Geen
4400126	7	Ten aanzien van de slagschaduw die door de windturbines zal worden veroorzaakt, geldt dat een zeer groot aantal woningen binnen de maximale slagschaduwcontour van 5:40 uur is gelegen. Het betreft maar liefst 605 woningen (bovengrens VKA), respectievelijk 318 woningen (ondergrens VKA). Dit is een duidelijke indicatie dat de opstelling van windturbines ter plaatse niet passend is. Cliënt vreest ook voor een ernstige hinder ten gevolge van de slagschaduw.	3.2.3	Geen
4400126	8	In de ontwerpvergunningen voor sommige van de (deel)inrichtingen zijn maatwerkvoorschriften voor slagschaduw gesteld. Deze maatwerkvoorschriften zijn echter onvoldoende duidelijk en waarborgen daarom niet dat aan de grenswaarden zal worden voldaan. Voor de grenswaarden wordt namelijk verwezen naar tabellen in het "Slagschaduwrapport vergunningen", bijlage E". Voor omwonenden is niet duidelijk voor welke woningen maatwerkvoorschriften zijn gesteld en welke grenswaarden nu precies voor hun woning gelden. De vergunningen zijn hierdoor rechtsonzeker. Het is van belang dat de adressen en de per adres geldende grenswaarde in de vergunningen wordt opgenomen, zodat voor alle partijen duidelijk is wat nu geldt en zodat - indien nodig - gemakkelijk om handhaving kan worden gevraagd. Ook is ten onrechte niet in elke vergunning een maatwerkvoorschrift voor slagschaduw opgenomen.	3.2.3	Geen
4400126	9	In het "Akoestisch onderzoek MER-alternatieven, Windenergie A-16 zone" (hierna: Akoestisch onderzoek MER) en het "Akoestisch onderzoek t.b.v. vergunningaanvraag, Windenergie A16" van Bosch 8i Van Rijn is de akoestische belasting van het windpark voorzien. De cumulatieve geluidsbelasting is onvoldoende onderzocht. Bij	3.2.2	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		de cumulatieve geluidsbelasting zijn onder ander bestaande windturbines, spoorwegen, rijkswegen aangevuld met de N285, Backer en Ruebweg en de N263 I Graaf Engelbertlaan en geluidszones van industrieterreinen betrokken. Er liggen in de omgeving echter nog andere geluidsbronnen, zoals wegen, bedrijven, inrichtingen, enzovoorts die ook geluid produceren. Ook deze geluidsbronnen dienen - in het kader van een goede ruimtelijke ordening - bij de cumulatieve geluidsbelasting te worden betrokken. Daarnaast geldt ten aanzien van het spoorwegverkeer niet duidelijk is in hoeverre in de akoestische onderzoeken is meegenomen dat ter plaatse niet enkel sprake is van regulier spoorwegverkeer, maar dat het spoorwegtracé langs de A16 ook gebruikt wordt door de Hoge Snelheidslijn (hierna: HSL) en voor goederenspoorwegvervoer. Deze soorten spoorwegverkeer zorgen voor extra hoge geluidsbelasting. Bovendien zijn enkel de hoofdspoorwegen meegenomen en ten onrechte niet ook de andere spoorwegen in het gebied. In tabel 9 van het Akoestisch onderzoek MER is het effect van de cumulatieve geluidsbelasting van de windturbines met andere geluidsbronnen uitgedrukt in GES-scores. Uit deze tabel blijkt dat het aantal woningen met een GES-score vanaf matig tot zeer onvoldoende (GES-score 4 tot en met 8) ten gevolge van het inpassingsplan zal toenemen voor 156 woningen. Dit is een zeer hoog aantal. Dit aantal ligt in werkelijkheid echter veel hoger. In bijlage G bij het Akoestisch onderzoek MER is de cumulatieve geluidsbelasting op de woning van cliënt met de nieuwe windturbines in beeld gebracht. Dit is echter niet gebeurd voor de woning van cliënt. Alsnog dient de cumulatieve geluidsbelasting op de woning van cliënt te worden onderzocht. Er is bovendien ten onrechte slechts volstaan met een weergave van de waarden van het Lcum. Niet duidelijk is of met de toename van de cumulatieve geluidsbelasting nog wel sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat. Hierdoor is ook onduidelijk of de ontwikkeling nog wel in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. Bovendien mist in de tabel de GESscore 3 (vrij matig), waardoor ineens over wordt gegaan naar van GES-score 2 (redelijk) naar GESscore 4 (matig). Dit geeft een onduidelijk beeld.		
4400126	10	In artikel 3.1, derde lid en onder b VR is bepaald, dat de omvang van de ruimtelijke ontwikkeling, de omvang van de bebouwing en de beoogde functie, moet passen in de omgeving gelet op de bestaande en toekomstige functies in de omgeving en de effecten die de ontwikkeling op die functies heeft, waaronder de effecten vanwege milieuaspecten en volksgezondheid. Gelet op de bovengenoemde toename van de geluidsbelasting past de ontwikkeling niet in de omgeving en is deze in strijd met artikel 3.1, derde lid en onder b VR. In enkele van de ontwerpvergunningen zijn maatwerkvoorschriften voor het geluid opgenomen, ten onrechte is dit niet gebeurd in alle vergunningen. Op grond van artikel 3.14a, lid 2 Activiteitenbesluit milieubeheer kunt u, om rekening te houden met de cumulatie van geluid als gevolg van een andere windturbine of een andere combinatie van windturbines, bij maatwerkvoorschrift normen met een lagere waarde vaststellen ten aanzien van één of meer windturbines uit het inpassingsplan. Dit is op grond van lid 3 van dit artikel ook mogelijk in verband met bijzondere lokale omstandigheden. Vanwege het feit dat in de nabijheid van de windturbines al bestaande turbines aanwezig zijn die tot een cumulatie met het geluid van de nieuwe turbines zullen leiden, verzoek ik u maatwerkvoorschriften te stellen met een strengere norm voor de geluidsbelasting. Daarnaast is de woning van cliënt al zwaarbelast door het geluid van de A16 en het spoorwegtracé langs de A16 (onder andere door de HSL). Ik verzoek u ook vanwege deze bijzondere omstandigheden maatwerkvoorschriften te stellen met een strengere norm voor de geluidsbelasting.	3.2.2	Geen
4400126	11	Artikel 3.2, eerste lid VR bepaalt dat een bestemmingsplan dat een ruimtelijke ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied mogelijk maakt, bepaalt dat die ontwikkeling gepaard gaat met een fysieke verbetering van de aanwezige potentiële kwaliteiten van bodem, water, natuur, landschap, cultuurhistorie of van de extensieve recreatieve mogelijkheden van het gebied of de omgeving. Op grond van lid 3 van dit artikel dient kan de verbetering mede betreffen: landschappelijke inpassing van bebouwing, versterken, toevoegen of herstellen van landschapselementen, behoud of herstel van cultuurhistorische waardevolle bebouwing of terreinen, wegnemen van verharding, slopen van bebouwing of een fysieke bijdragen aan het NNBr of de ecologische verbindingzones. Indien deze kwaliteitsverbetering niet is verzekerd kan het bestemmingsplan op grond van lid 4 van dit artikel slechts worden	2.3	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		vastgesteld als een passende financiële bijdrage in het landschapsfonds is verzekerd. Uit de plantoelichting, MER en andere documenten blijkt dat fysieke verbetering van de kwaliteiten niet mogelijk is. Onduidelijk is echter hoe dan wel zal worden gegarandeerd dat deze verbetering zal plaatsvinden. Daarnaast is het zo dat, als gekozen wordt voor een financiële bijdrage in het landschapsfonds, onduidelijk is hoeveel deze bijdrage dan zal bedragen en of dit heeft te gelden als een "passende" financiële bijdrage in de zin van lid 4.		
4400126	12	In het rapport "Energie landschap A16 van Hazeldonk tot Hollands Diep, MER rapportage Landschap 8t Ruimtelijke Kwaliteit" van Bosch Slabbers (hierna: MER-rapportage landschap) wordt gesteld, dat de opstelling bestaande uit turbines B-7 en B-8 duidelijk buiten de opstelling nabij knooppunt Zonzeel (turbines B-lt/m B-6) valt en afbreuk doen aan de leesbaarheid en daarmee herkenbaarheid van deze laatste opstelling. Het is daarom onbegrijpelijk dat voor deze opstelling is gekozen. Daar komt nog eens bij dat ter hoogte van RWZI-installatie "Nieuwveer" al een bestaande turbine staat. Hoe deze zich verhoudt tot genoemde turbineopstellingen is onduidelijk en is ook niet beoordeeld. Het beeld van turbines B-7 en B-8 zou hierdoor nog verder kunnen worden aangetast als deze bestaande windturbine bijvoorbeeld een andere hoogte en/of rotordiameter heeft. Ten onrechte is dit niet gezien. In de "Beeldkwaliteitsvisie Energie landschap A16, Van Hazeldonk tot Hollands Diep Beeldkwaliteitsvisie Windpark A16" (hierna: Beeldkwaliteitsvisie) van Bosch Slabbers is aangegeven dat het landschap op 2 manieren wordt ervaren. Met hoge snelheid, gezien vanaf de A16 (door verkeer dat de A16 gebruikt) en met lage snelheid, van binnenuit ervaren (door bewoners, gebruikers, werknemers en recreanten). Opvallend is dat de zichten vanaf de A16 naar de omgeving geïllustreerd zijn met verschillende foto's. Er ontstaat dan een beeld van een snelweglandschap met asfalt, verkeersborden, geluidswallen, industrie en pompstations, waarbij windturbines op zich aansluitend. De zichten vanaf het landschap naar de A16 zijn echter ten onrechte niet met foto's geïllustreerd, waardoor de landschappelijke inpasbaarheid onvoldoende is getoetst. Dit terwijl het beeld vanaf het landschap volledig anders is. Het betreft een kleinschalig woon- en leeflandschap, van waaruit de A16 nauwelijks wordt waargenomen. De plaatsing van windturbines sluit hier niet bij aan.	3.2.5	Geen
4400126	13	Artikel 3.1, derde lid VR bepaalt, dat de omvang van de ruimtelijke ontwikkeling, de omvang van de bebouwing en de beoogde functie, moet passen in de omgeving gelet op de bestaande en toekomstige functies in de omgeving en de effecten die de ontwikkeling op die functies heeft, waaronder de effecten vanwege milieuaspecten en volksgezondheid. Uit dit artikel volgt, dat windturbines ook uit landschappelijk oogpunt in de omgeving moeten passen. Dit wordt ten aanzien van het "Zoekgebied windturbines" nog eens benadrukt in artikel 33, eerste lid en onder d, artikel 6.18, tweede lid en onder c en d 7.19, tweede lid en onder c en d VR. In de toelichting op artikel 33 van de VR is aangegeven, dat het uitgangspunt is de plaatsing van windturbines in grootschalige landschappen, zoals de zeekeipolder, bij grootschalige infrastructuur, bij grootschalige bedrijventerreinen of kassengebieden. Nadrukkelijk is in de toelichting aangegeven: "Wat betreft windturbines in het buitengebied vindt de provincie het belangrijk dat de ontwikkeling daarvan aansluit bij het karakter en de kwaliteit van het landschap in Noord-Brabant. Daaruit volgt dat het bouwen van windturbines in de kleinschalige cultuurlandschappen van Brabant niet gewenst is en wordt uitgesloten". In de Structuurvisie ruimtelijke ordening (hierna: Svro), paragraaf 3.8 en paragraaf 2 sub g is hetzelfde bepaald. Alleen voor de windturbines A-I tot en met A-9 geldt dat deze zijn gelegen in het zeekeilandschap³. Het zeekeilandschap eindigt ter hoogte van de Mark. Het overgrote deel van het plangebied, gelegen onder de Mark, ligt in het zandlandschap. Dit is, zo blijkt uit de Beeldkwaliteitsvisie een ingetogen, subtiel, kleinschalig landschap. Gelet op het bepaalde in de VR en de Svro is het niet mogelijk is om windturbines in het zandlandschap te realiseren. Nu het inpassingsplan dit wel mogelijk maakt, is dit in strijd met de VR en de Svro. Het argument dat de windturbines zijn gelegen aan de infrabundel A-16 en daarom landschappelijk inpasbaar en I of in overeenstemming zouden zijn met de VR en de Svro, gaat niet op. In de Beeldkwaliteitsvisie is immers aangegeven dat de A16 niet dominant in het landschap aanwezig is en dat van afstand de weg noch de HSL-lijn goed zichtbaar zijn⁵.	2.3	Geen
4400126	14	Daarnaast wordt in de rapporten geen aandacht besteed aan gebieden met een bijzondere landschappelijke kwaliteit, zoals de "Groenblauwe mantel", het NNB, ecologische verbindingzones, cultuurhistorisch	2.3 en 2.5	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		waardevolle vlakken en complexen, enzovoorts. Dit terwijl verschillende windturbines in of aansluitend aan deze bijzondere gebieden worden gerealiseerd. Ten aanzien van deze gebieden dient ook een afweging betreffende de landschappelijke inpasbaarheid te worden gemaakt. Het is jammer, dat niet geprobeerd wordt de turbines landschappelijk in te passen. Vrij gemakkelijk wordt volstaan met de conclusie dat moderne windturbines, gelet op hun afmetingen, niet landschappelijk inpasbaar zouden zijn. Een volledige landschappelijke inpassing is inderdaad niet mogelijk. Het is echter wel mogelijk om bijvoorbeeld de turbine-mast grotendeels aan het zicht te onttrekken, door bijvoorbeeld een groene inpassing met bomen en struiken. Een dergelijke inpassing is voor omwonenden erg belangrijk, omdat dit de landschappelijke impact van de turbines mitigeert. Dit terwijl ook in de MER-rapportage landschap nadrukkelijk is aangegeven, dat beplanting kan bijdragen aan de ontwikkeling van de karakteristieken van het lokale landschap en om de impact van het windpark te minderen.		
4397156	1	De provincie heeft de bewoners van de Wijk onvoldoende actief geïnformeerd over de consequenties van de voorgenomen plaatsing van de Windmolens. Slechts met één algemene brief d.d. 25 oktober 2017 heeft enige informatieverstrekking plaatsgevonden. In deze brief wordt op basis van onjuiste uitspraken de indruk gewekt dat de Windmolens bij deze woningen niet hoorbaar zullen zijn. Citaat uit deze brief: "Vongeveer honderd woningen geldt dat de windmolens mogelijk hoorbaar zijn in en om de woning. Uw woning behoort niet tot die honderd." Deze bewering is pertinent onjuist daar uit het akoestische onderzoek in het MER blijkt dat het object aan de Werftseweg 2 een jaargemiddelde geluidsbelasting van 39 dB heeft. Daar de afstand van deze woning tot de Wijk slechts ca. 150 meter is staat daarmee ook vast dat woningen in de Wijk wel degelijk te maken hebben met hoorbaarheid van de Windmolens. Door de foutieve bewering in de brief zijn de bewoners op het verkeerde been gezet waardoor deze bewoners ten onrechte de indruk zouden kunnen hebben dat verdere stappen ter behartiging van belangen niet nodig zouden zijn.	Een jaargemiddelde geluidsbelasting van 39 dB Lden kent een werkelijke geluidsbelasting die ver onder de 39 dB ligt. Dit heeft o.a. te maken met de strafdecibellen voor de avond en nachtperiode, respectievelijk 5 en 10 dB, die worden toegekend aan het jaargemiddelde Lden. Dit is op basis van expert judgement nagenoeg niet waarneembaar.	Geen
4397156	2	Bewoners van de Wijk zijn pas per brief d.d. 25 oktober 2017 door de Provincie geïnformeerd over de toen reeds vergevorderde plannen voor plaatsing van enorme windmolens op steenworp afstand van hun woningen. Hierdoor hebben de bewoners geen gelegenheid tot inspraak gehad in de eerdere fasen van het proces. In oktober 2017 was het voorkeursalternatief immers reeds een feit. De Provincie heeft verzuimd de bewoners in een veel eerder stadium actief op de hoogte te stellen en heeft daarmee onbehoorlijk gehandeld.	2.4	Geen
4397156	3	In de akoestische onderzoeken die deel uitmaken van het MER zijn de woningen in de Wijk in het geheel niet betrokken. Dit ondanks het feit dat de windmolens bij deze woningen hoorbaar zullen zijn (zie het gestelde bij 1.) Er is dus onvoldoende onderzoek gedaan.	3.2.2	Geen
4397156	4	De provincie heeft onbehoorlijk gehandeld door middels het schrijven d.d. 25 oktober 2017 de indruk te wekken dat in en om mijn woning de Windmolens niet hoorbaar zullen zijn. Gezien de afstand van ca. 250 meter tot het dichtstbijzijnde object dat wel in het onderzoek is betrokken (Werftseweg 2 te Breda) en de daarbij geconstateerde gemiddelde geluidsbelasting van 39 dB zal wel degelijk sprake zijn van hoorbaarheid van de Windmolens bij mijn woning.	2.4	Geen
4397156	5	Bij de toepassing van de normen voor geluidsoverlast is onvoldoende rekening gehouden met resultaten van onderzoeken en normen die in ons omringende landen van toepassing zijn. Gemiddeld genomen worden in vooraanstaande andere Europese landen beduidend ruimere afstandsnormen gehanteerd tot bewoonde gebieden. Gezien het ontbreken van duidelijke Europese richtlijnen dient de Nederlandse overheid veiligheidshalve ruim(er)e afstandsnormen te hanteren dan de verouderde wettelijke normen. De beoogde plaatsing van de Windmolens in de nabijheid van de Wijk is derhalve onaanvaardbaar.	3.2.1 en 3.2.2	Geen
4397156	6	De akoestische onderzoeken zijn slechts gebaseerd op theoretische rekenmodellen met als basis windmolens met geringere tiphoogte. Ervaringsgegevens voor windmolens met een tiphoogte van ca. 210 meter zijn er niet of onvoldoende. De gevolgen van een dergelijke tiphoogte voor geluidsproductie van motorhuis en turbinebladen op deze hoogte en de reikwijdte daarvan zijn onvoldoende bekend. Het geluidsonderzoek is dus niet toereikend en de bestaande wettelijke normen houden onvoldoende rekening met de gevolgen van de een dergelijke tiphoogte op geluidsoverlast.	3.2.1 en 3.2.2	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397156	7	In het MER wordt gesteld dat onvoldoende onderzoeksgegevens bekend zijn om de invloed van windmolens op de slaap te kunnen beoordelen. Nu dergelijke belangrijke gezondheidsaspecten blijkbaar niet beoordeeld kunnen worden dient een zorgvuldig handelende overheid zeer ruime marges aan te houden. De beoogde plaatsing van de twee windmolens in de nabijheid van de Wijk is derhalve onaanvaardbaar.	3.2.2	Geen
4397156	8	Bij het akoestisch onderzoek wordt gewerkt met gemiddelde geluidswaarden. Dit betekent dat op bepaalde momenten wel degelijk sprake kan zijn van onaanvaardbare overlast voor grote groepen van bewoners van de Wijk. Hiermee wordt onvoldoende rekening gehouden. Met name in de nachtelijke uren als het overige omgevingsgeluid (van bijvoorbeeld de snelweg A16) vrijwel geheel wegvalt zullen de windmolens onevenredig duidelijk hoorbaar zijn hetgeen onaanvaardbaar is. Verstoring van nachtrust is een onrechtmatige inbreuk op woongenot.	3.2.2	Geen
4397156	9	Uit de bijlagen bij de MER blijkt dat mijn woning tussen de 6 uur en 50 minuten en 8 uur en 15 minuten per jaar slagschaduw zal ondervinden. Hiermee wordt de wettelijke norm van maximaal 6 uur per jaar overschreden.	De slagschaduw op de bedoelde woning kan veroorzaakt worden door de windturbines van windpark Nieuwveer BV. Deze windturbines dienen te voldoen aan de in de Activiteitenregeling opgenomen normen voor slagschaduw. Om te voorkomen dat de norm wordt overschreden dient een automatische stilstandvoorziening op de windturbines te worden aangebracht. Dit volgt rechtstreeks uit de Activiteitenregeling. Deze automatische stilstandvoorziening die zorgt ervoor dat dat de norm voor slagschaduw niet wordt overschreden door het automatisch afschakelen van de windturbine. De stilstandvoorziening wordt ingeregeld per woning. Door deze voorziening is verzekerd dat aan de norm uit de Activiteitenregeling voldaan wordt en is er dan ook geen sprake van overschrijding van de wettelijke norm.	Geen
4397156	10	De plaatsing van de Windmolens B-7 en B-8 wijkt zo sterk af van de geclusterde plaatsingspatronen die elders worden gehanteerd en de overigens bij Zonzeel geplaatste molens dat het uit oogpunt van zicht en verstoring van het landschapsbeeld onaanvaardbaar is. In het inpassingsplan is overigens onvoldoende gemotiveerd waarom de Windmolens niet verderaf van bewoond gebied kunnen worden geplaatst. Bij de afwegingen van dergelijke besluiten dienen de gezondheidsbelangen van inwoners voorop gesteld te worden.	2.4 en 2.5	Geen
4397156	11	In de MER-rapportage onderdeel Landschap en Ruimtelijke kwaliteit komen de Windmolens B7 en B8 herhaaldelijk negatief ter sprake. Citaat 1: "Met name de twee turbines ten zuiden van de Mark hebben een negatieve invloed op het weidse karakter". Citaat 2: "De twee turbines ten zuidoosten van deze lijnen vallen duidelijk buiten de opstelling en doen afbreuk aan de leesbaarheid en daarmee de herkenbaarheid." Dit is onvoldoende meegewogen bij de plaatsbepaling van deze Windmolens.	2.4 en 2.5	Geen
4397156	12	De absolute (tip)hoogte van de Windmolens past alleen in een onbebouwde landelijke omgeving. De plaatsing van de windmolens B7 en B8 is te dicht bij een grote woonwijk en dient te worden vermeden. Daartoe is ook overigens alle ruimte in de provincie.	2.3	Geen
4397156	13	De gemeente Breda en de Provincie Noord-Brabant hebben onvoldoende rekening gehouden met de belangen van honderden inwoners van de Wijk bij de keuze van de plaats van de in deze zienswijze betrokken Windmolens. Met name de gemeente Breda heeft onbehoorlijk gehandeld door om onduidelijke redenen de belangen van één ondernemer (de beoogde exploitant van de windmolens) boven het woongenot van honderden inwoners te stellen.	2.4	Geen
4397156	14	De provincie Noord-Brabant en de gemeente Breda dienen zich te houden aan de beginselen van behoorlijk bestuur. Daaronder is begrepen dat de overheid niet onbehoorlijk of onzorgvuldig mag handelen. In deze zienswijze zijn diverse aspecten aangevoerd waaruit een strijdigheid met de beginselen van behoorlijk bestuur blijkt.	2.4	Geen
4391418	1	Namens cliënt de heer XX wonende Grintweg XX te Breda diende ik op 13 juli jl. een zienswijze in tegen het ontwerp-inpassingsplan Windenergie A16 inclusief MER omgevingsvergunningen. Cliënt heeft behoefte aan aanvulling van de reeds ingediende zienswijze. Deze aanvullende zienswijze treft u aan als bijlage bij deze brief. Cliënt verzoekt u deze als hier herhaald en ingelast te beschouwen.	Ter kennisname	Geen
4391418	2	De plannen voor het plaatsen van windturbines in de A16-zone dateren uit 2015. Uit de ter beschikking gestelde documentatie blijkt niet of de door de overheid zelfopgelegde toets der doelmatigheid op de huidige plannen wel is uitgevoerd.	2.2	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		Want inmiddels is gebleken, dat de overheidskosten van windturbines in de A16-zone 4.1 c per kWh bedragen, terwijl ze op locaties in zee tussen 1.2 en 2,5 c per kWh uitkomen, afhankelijk van de afstand tot de kust (Nederwind, 2018). Windturbines op zee kunnen zonder subsidies worden gebouwd. Windenergie op zee heeft het grote voordeel, dat het niet gepaard gaat met overlast door geluid en slagschaduw, terwijl de energieopbrengst door de gemiddeld hogere windsnelheid veel hoger is dan op land. De gedachte, dat de negatieve effecten van het project Windenergie A16 achteraf gezien vermeden hadden kunnen worden, moet een extra reden zijn om de bewoners van de door windturbines getroffen woningen tegemoet te treden.		
4391418	3	Er resteren 78 woningen, waar de geluidsbelasting gemiddeld 42 t/m 47 dB Eden per jaar bedraagt. Hierbij is als uitgangspunt gehanteerd, dat de windturbines maximaal 1 km ter weerszijde van de A16 geplaatst zullen worden. De omstandigheid, dat de bewoners van 78 woningen door de windturbines getroffen zullen worden, geeft aanleiding om het oude uitgangspunt aan te passen, in die zin dat er met de 1 km-afstand flexibel wordt omgegaan. Dit sluit aan op de woorden van gedeputeerde Van Merrienboer in de vergadering van Provinciale Staten van 20 januari 2017. dat een afstand van circa 1 km wordt aangehouden om de nodige flexibiliteit te verkrijgen. Overschrijdingen van de 1 km-afstand zijn omwille van het woon- en leefklimaat van de bewoners van deze 78 woningen gerechtvaardigd.	2.3	Geen
4391418	4	Nadeelcompensatie De bewoners van de getroffen woningen kunnen een planschadevergoeding aanvragen. De planschadevergoedingen dekken echter niet de waardevermindering van een woning. Om de getroffen daadwerkelijk te compenseren zijn wij van mening, dat de provincie de planschadevergoeding met het bedrag van de daling van de WOZ-waarde dient aan te vullen. Deze compensatie staat volkomen los van de sociale participatie, die immers gericht is op financiële ondersteuning van energiebesparing en energietransitie. Rechterlijke uitspraken inzake waardedalingen van woningen ten gevolge van windturbines variëren tussen 10 en 30% afhankelijk van de lokale omstandigheden. (Koers. 2015). Tenminste een omwonende heeft reeds een uitspraak van de rechtbank waarin, inzake WOZ-waarde, een waardevermindering is vastgesteld van 25% van de woning bij plaatsing van 2 windturbines met een as hoogte van 70 meter op vrijwel dezelfde locatie. De as hoogte van thans geplande windturbines zijn aanzienlijk hoger en het ligt in de lijn der verwachting dat, bij indiening van een planschadeclaim, de waardevermindering van de woning van ondergetekende hoger dan 25% zal uitvallen. Ik verzoek u om in het inpassingsplan op te nemen dat er straks bij het beoordelen van eventuele verzoeken tot tegemoetkoming in planschade uitgegaan zal worden van een normaal maatschappelijk risico van 2%.	2.8	Geen
4391418	5	Sociale participatie Tijdens diverse bijeenkomsten, georganiseerd door het projectbureau, is door diverse aanwezigen, waaronder ik zelf, bij voortduring aangegeven dat de door sociale participatie vrijkomende financiële middelen uitsluitend terecht dienen te komen bij diegenen die direct nadeel ondervinden van de plaatsing van een of meer windturbines. Dit houdt in dat de aanwending van de vrijkomende gelden uitsluitend plaatsvindt bij de woningen die binnen de 42 dB Lden zone gelegen zijn. Dit uiteraard met uitzondering van de woningen van grondeigenaren op wiens gronden de windturbine(s) gepland zijn. deze eigenaren ontvangen al anderszins een vergoeding. Er is uit de huidig ter inzage gelegde stukken niet op te maken of en in welke mate met deze verzoeken rekening is gehouden. Ook valt uit die stukken niet op te maken of en in welke mate sprake is van een wettelijke borging dat de voor sociale participatie bestemde gelden wel terecht zullen komen bij diegenen.	2.9	Geen
4391418	6	Daadwerkelijke inpassing Het moge duidelijk zijn dat de geplande windturbines op geen enkele manier in te passen zijn in het open landschap van Klein Overveld. Eventueel natuurcompensatie van de te verwachten landschapsschade door middel van groenaanplant zou voor de hand liggen. Er is uit de ter inzage gelegde stukken niet op te maken of er überhaupt plannen zijn om de overlast van omwonenden enigszins te verminderen door aanplant van hoog opgaande boomsingels tussen de	3.2.5 Landschappelijke inpassing is op hoofdlijnen geregeld in het inpassingsplan. Nadere afspraken over de invulling hiervan worden gemaakt met de gemeenten en de lokale stichtingen.	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		percelen van benadeelden en de planlokaties. Bijvoorbeeld de voorgeschreven aanleg en v erplichte instandhouding van een 5 meter brede boomsingel van hoog opgaande bomen langs de zuidelijke perceelsgrens langs de perceels-sloot ter hoogte van de Kluisstraat. op het perceel, kadastraal bekend als kadastrale gemeente Breda, sectie XX. per-ceelnummer XXXXX. Een dergelijke maatregel zou. indien de dichtstbijzijnde geplande windturbine, ook daadwerkelijk geplaatst wordt, de overlast voor mij wellicht al enigszins kunnen verzachten.		
4391418	7	Monitoring Na de vaststelling van het Inpassingsplan met inbegrip van het Milieueffectrapport door Provinciale Staten dient de provincie tot monitoring over te gaan: metingen wanneer er nog geen windturbines geplaatst zijn en metingen wanneer ze wel geplaatst zijn. Teneinde de effecten van de windturbines op de criteria in het milieueffectrapport te kunnen be-palen en op basis daarvan zo nodig corrigerende maatregelen te treffen. De hierop betrekking hebbende rapportage dient openbaar te worden gemaakt. Indien corrigerende maatregelen nodig zijn, maar zij worden niet getroffen dan wel ontoereikend blijken te zijn dienen de desbetreffende windturbines buiten bedrijf te worden gesteld. De handhaving hierop dient structureel ingebed te worden bij de daarvoor verantwoordelijke overheidsinstantie. Die instantie dient ook afdoende toegerust te zijn om adequaat, onafhankelijk en standvastig te handhaven met toepassing van de middelen vanuit de Algemene Wet Be-stuursrecht.	Deze zienswijze ziet toe op het toezicht op en de handhaving van de omgevingsver-gunning. Het toezicht is geen aspect dat bij de beoordeling van de aanvraag een rol speelt.	Geen
4391418	1	Namens cliënt was reeds bij brief van 16 september 2016 (bijgevoegd prod.II) een zienswijze ingediend tegen de Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windenergie A 16 zone. De zienswijze van het bewonersplatform Voor de Wind West-Brabant was daarbij ook bijgevoegd. Helaas heeft dat voor cliënt niet echt tot een planwijziging geleid. Hij hand-haakt dus zijn bezwaren. Client kan niet met dit inpassingsplan/MER/ Ontwerp-beschikkingen instemmen en wel om de navolgende redenen.	Ter kennisname	Geen
4391418	2	<i>Gemeente Breda: een ondernemer tussen de waterzuivering en de wijk Haagse Beemden is in het bezit van een onher-roepelijke vergunning voor 2x 850kW windmolens. Dit heeft een wettelijke status en hier dient terdege rekening mee gehouden te worden. (Nb: deze locatie komt terug in variant 3.)</i> Hier is een lange procedure aan ten grondslag gelegen en de Raad van State heeft er in 2016 een streep door getrok-ken. Deze molens zijn nu weer in dit project meegenomen en cliënt is het daar niet mee eens. De vergunninghouder heeft nimmer gebruik gemaakt van zijn vergunningen en dat kan nu ook niet omdat deze omdat deze 2 windturbines in geen enkele van de varianten voorkomt, van waaruit het Voorkeursalternatief is voortgekomen. Uit de (bijlagen van) de MER blijkt ook dat vanuit het onderzoeksbureau wordt gesteld dat de 2 windturbines op de locatie Nieuwveer uit de toon vallen, en niet horen bij de windturbines die geprojecteerd zijn bij locatie Zonzeel.	2.5	Geen
4391418	3	PAGINA 146 (laatste zin/147 (eerste zin): <i>Waar mogelijk is getracht per deelgebied een opstelling te projecteren die qua effecten acceptabel is voor omwonenden, vooral waar het de geluidsbelasting betreft, maar die óók landschappelijk geen afbreuk doen aan de leesbaar-heid en belevingswaarde van het omringende landschap.</i> En: PAGINA 54 <i>Ook Weimeren /Rooskensdonk blijft gevrijwaard van windenergie, het behoud zijn kwaliteit: het onbebouwde ka-rakter. De plaatsing van turbines aan beide zijde van deze gebieden heeft echter wel invloed op de weidsheid. Met name de twee turbines ten zuiden van de Mark hebben een negatieve invloed op het weidse karakter.</i> <i>Het VKA scoort licht positief op het aspect Landschappelijke eenheden ('+').</i> Uit onderste vermelding en uit de tekst van de bijlage F blijkt ten aanzien van de locatie Nieuwveer iets anders. Zie hiervoor de vermeldingen onder Bijlage F. In die bijlage wordt op pagina 75 vermeld dat de 2 windturbines op locatie Nieuwveer duidelijk buiten de opstelling vallen en afbreuk doen aan de leesbaarheid en daarmee de herkenbaarheid.	3.2.5	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		Vervolgens ontbreekt op pagina 77 een nadere omschrijving van de belevingswaarde vanuit de omgeving; gelet op de vermelding op pagina is een dergelijke omschrijving essentieel voor de uiteindelijke eindwaardering <i>"Het VKA scoort licht positief op het aspect Landschappelijke eenheden ('+')."</i> van deze locatie binnen het VKA. Het is daarom heel wel mogelijk dat deze eindwaardering hierdoor onvoldoende gefundeerd is. (zie verder onderstaande opmerkingen bij Bijlage F)		
4391418	4	Mbt geluidsoverlast: De beschikbare informatie is verwarrend en niet eensluidend. Op de website van https://merwindenergieal6.brabant.nl/mer/maxinnaal-te-verwachten-effecten-van-het-vka-opuw-woning is af te leiden, dat zijn woning zich zodanig dichtbij de dichtstbijzijnde geplande windturbine bevindt dat er op enig moment een geluidsbelasting van 45,30 Db (Lden) kan plaatsvinden.	3.2.2	Geen
4391418	5	Hierdoor is niet transparant wat de feitelijke blootstelling aan geluid bij de buitengevel van zijn woning in de praktijk zal zijn, zeker als er sprake van cumulatie van geluid met de infrastructuurbundel HSL, reguliere spoorlijn en A16 (met 130 kilometer zone). En daarmee is niet vastgesteld of cliënt daarmee tot de 9 procent omwonenden behoort zoals de staatssecretaris bedoelde en wat voor gevolgen dat voor hem en zijn medebewoners zal hebben. Dat is pertinent onvoldoende inzichtelijk gemaakt.	3.2.2	Geen
4391418	6	Bijlage F - 2018 02 02 BS MER rapportage landschapCONCEPT Pagina 18: <i>Criterion - Belevingswaarde vanuit de omgeving</i> Uit deze vermelding blijkt heel erg duidelijk dat zorgvuldig wordt vermeden wat de nadelige effecten voor omwonenden zullen zijn. Door gebruik van nikszeggende en bagatelliserende typering zoals <i>"Vanuit de omgeving wordt slechts een beperkt deel van het windpark waargenomen."</i> Er wordt volgens cliënt totaal aan voorbij gegaan wat de impact is van elke hoge windturbine voor hem als omwonende binnen de afstand van ongeveer 460 meter. Op deze afstand kan niet anders verwacht worden dat de voortbewegende of zelfs stilstaande wieken voortdurend alles overheersend aanwezig zullen zijn. De impact van een of meerdere windturbines in de directe nabijheid zorgt ervoor dat het landschap rigoureus verandert van weids en open naar een landschap met een industriële uitstraling.	3.2.5	Geen
4391418	7	De 2 bij Nieuwveer geprojecteerde windturbines komen slechts in een enkele van de M1 tot en M14 gepresenteerde variant (M3) voor; vanuit de MER bezien is het daarom ook heel onlogisch dat deze 2 windturbines in het VKA plotse-ling wél op deze locatie geprojecteerd worden.	2.5	Geen
4391418	8	Daarnaast wordt op pagina 77 onder de kop Belevingswaarde vanuit de omgeving van elk van de overige locaties in het VKA wel een nadere omschrijving van de belevingswaarde gegeven. Over de locatie Nieuwveer wordt echter met geen letter gerept, en ontbreekt dus een dergelijke omschrijving, terwijl daar -gelet op de kritische vermelding op pagina 75- een heel duidelijk aanleiding toe vormt. Het lijkt erop of deze omschrijving bewust achterwege is gelaten, omdat deze weleens een negatieve invloed zou kunnen hebben op de belevingswaardering van de locatie Nieuwveer.	3.2.5	Geen
4391418	9	Pagina 79: 5.4 Mitigerende en compenserende maatregelen <i>In het geval van de ontwikkeling van windenergie is compensatie van landschapsstructuren en landschapselementen nauwelijks tot niet van toepassing. De footprint van een windturbine met bijbehorende voorzieningen/ infrastructuur is minimaal waardoor ook de invloed op het fysieke landschap minimaal te noemen is.</i> Uit deze vermelding blijkt op wat voor schaalniveau en vanuit welk perspectief gekozen is om dit gegeven te omschrijven. Wil je het gehele project-tracé in één oogopslag bekijken, dan dien je dit heel hoog vanuit de lucht/de ruimte te	3.2.5	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		doen, dan is de footprint van elke individuele windturbine, in relatie tot het omliggende zoekgebied, inderdaad klein. Vanuit een meer alledaags perspectief, namelijk vanaf de grond vanuit welke positie binnen het zoekgebied dan ook, is het ruimtebeslag van elke individuele windturbine veel groter. Op elke plaats binnen 1 kilometer vanaf elke windturbine is het ruimtebeslag zodanig groot, dat dit in het geheel niet kán worden gecompenseerd door middel van compensatie van (nieuw aan te leggen) van landschapsstructuren en landschapselementen. Ook blijkt uit deze vermelding weer; Er wordt totaal aan voorbij gegaan wat de impact is van een hoge windturbine voor cliënt als omwonende binnen de afstand van ongeveer 460 meter. Op deze afstand kan niet anders verwacht worden dat de voortbewegende of zelfs stilstaande wieken voortdurend alles overheersend aanwezig zullen zijn. De footprint van een windturbine op het landschap en alles wat daarin aanwezig is niet minimaal, maar alles overheersend.		
4391418	10	Pagina 79: 5.4 Leemten in kennis Uit de onder dit kopje opgenomen tekst blijkt dat beoordeling louter en alleen is uitgevoerd vanuit een desktop-opstelling. Kennelijk heeft/hebben de opsteller(s) niet de moeite genomen, maar wellicht ook niet de opdracht gehad om het gebied fysiek te bezoeken. In dat geval had er ongetwijfeld een betere, objectievere beschouwing en omschrijving plaats kunnen vinden. De tekst van de kop suggereert dat de toegepaste methode (dus uitsluitende desktop) leemten in kennis met zich meebrengt.	3.2.5	Geen
4391418	11	Wat het inpassingsplan betreft merkt cliënt nog op dat dit zodanig aangepast moet worden dat als de omstreden windmolens er toch moeten komen, deze windmolen qua hoogte verlaagd dienen te worden.	2.7	Geen
4391418	12	Client vreest dat als op deze voorgestelde wijze de windmolens geplaatst gaan worden hij aanzienlijke overlast en hinder in de ruimste zin des woords gaat ondervinden in de vorm van met name zichthinder en geluidsoverlast. Zijn woongenot zal aanzienlijk worden aangetast en de waarde van zijn woning zal aanmerkelijk gaan dalen. U zal die schade dan op u gaan verhalen.	2.8	Geen
4395934	1	ondergetekende woont op de Grintweg XX te Breda. Op korte afstand van zijn woning zijn twee windturbines ingepland. Het gaat om de twee windturbines die zijn aangeduid met B-7 en B-8 op figuur 3.6 in de toelichting op het inpassingsplan. In de toelichting staat vervolgens dat hierbij rekening is gehouden met de bestaande windturbine op het terrein van de RWZI. Ondergetekende vreest enorme geluidsoverlast en hinder door de slagschaduw.	3.2.3	Geen
4395934	2	Dit te meer de meest voorkomende windrichting (noord)west is en het te verwachten is dat - gelet op de ligging van de A16 en de HSL - in genoemde varianten de windturbines ongunstig zullen staan ten opzichte van deze windrichting met betrekking tot geluidsoverlast.	3.2.2	Geen
4395934	3	In de stukken wordt opgemerkt dat windturbines stil gezet kunnen worden en dus minder opbrengst hebben, om aan geluidnormen te kunnen voldoen. De vraag is dat wel of je op zo'n locatie dan wel een windturbine moet plaatsen. Als de opbrengst minder is, kun je beter niet kiezen voor een windturbines op zo'n locatie. De last voor de omgeving blijft, terwijl zo'n turbine minder opbrengt.	3.2.2	Geen
4395934	4	Verder is er nergens een berekening te vinden waarop de normen die worden gehanteerd op gebaseerd zijn. Het is voor o dan ook niet mogelijk om te weten wat de gevolgen zullen zijn op de plaatsing van de windmolens	3.2.2	Geen
4395934	5	Ondergetekend heeft momenteel uitzicht over open landschap zonder hoge elementen. Windturbines zijn hoog en hebben dus een enorme impact in deze omgeving.	3.2.5	Geen
4395934	6	In hoofdstuk 5.11 van de toelichting is opgenomen dat in de planregeling de verplichting wordt opgenomen om de windturbines te voorzien van obstakelverlichting conform een door ILenT goedgekeurd verlichtingsplan. In de omgevingsvergunning is hierover als conclusie in 10.3 van de inhoudelijke overwegingen opgenomen dat de uitwerking van het verlichtingsplan voorafgaand aan de toepassing met het bevoegd gezag afgestemd dient te worden. Dit is als maatwerkvoorschrift gekoppeld aan de vergunning (onder 3.1.1).Hoewel ondergetekende een voorstander is van een verplichting tot een voorafgaande goedkeuring door het	3.2.5	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		bevoegd gezag van een verlichtingsplan, acht hij dit maatwerkvoorschrift onvoldoende garantie biedend dat hij geen onevenredige overlast zal gaan ondervinden van de obstakelverlichting. Op het moment dat het bevoegd gezag dit verlichtingsplan goedkeurt en laat uitvoeren, heeft ondergetekende immers geen inspraak meer. Hij wil dan ook op voorhand in de omgevingsvergunning geregeld hebben dat de obstakelverlichting sowieso niet knipperend zal worden, maar vastbrandend en gedimd.		
4395934	7	Na de vaststelling van het Inpassingsplan met inbegrip van het Milieueffectrapport door Provinciale Staten dient de provincie tot monitoring over te gaan: metingen wanneer er nog geen windturbines geplaatst zijn en metingen wanneer ze wel geplaatst zijn, teneinde de effecten van de windturbines op de criteria in het milieueffectrapport te kunnen bepalen en op basis daarvan zo nodig corrigerende maatregelen te treffen. De hierop betrekking hebbende rapportage dient openbaar te worden gemaakt. Indien corrigerende maatregelen nodig zijn, maar zij worden niet getroffen dan wel ontoereikend blijken te zijn, dienen de desbetreffende windturbines buiten bedrijf te worden gesteld.	Deze zienswijze ziet toe op het toezicht op en de handhaving van de omgevingsvergunning. Het toezicht is geen aspect dat bij de beoordeling van de aanvraag een rol speelt.	Geen
4395934	8	De bewoners van de getroffen woningen kunnen een planschadevergoeding aanvragen. De planschadevergoedingen dekken echter niet de waardevermindering van een woning. Om de getroffen daadwerkelijk te compenseren zijn wij van mening, dat de provincie de planschadevergoeding met het bedrag van de daling van de WOZ-waarde dient aan te vullen. Deze compensatie staat volkomen los van de sociale participatie, die immers gericht is op financiële ondersteuning van energiebesparing en energietransitie. Rechterlijke uitspraken inzake waardedalingen van woningen ten gevolge van windturbines variëren tussen 10 en 30 %, afhankelijk van de lokale omstandigheden (Koers, 2015). Ondergetekende heeft reeds een uitspraak van de rechtbank waarin een waardevermindering is vastgesteld van 25% van de woning bij plaatsing van 2 windmolens met een as hoogte van 70 meter op deze locatie. De as hoogte van deze te plaatsen windmolens zijn aanzienlijk hoger en dus de waardevermindering van de woning van ondergetekende zal ook hoger dan 25% uitvallen.	2.8	Geen
4395934	9	In het totale plan vallen de 2 windmolens gepland op de locatie Nieuwveer geheel uit de toon. Ze passen totaal niet in het plan zoals de rest er uit ziet.	3.2.5	Geen
4395934	10	Ondergetekende ziet dan ook niet dat deze windmolens aansluiten op de rest ze staan niet in lijn of in aansluiting met de rest en zijn zomaar maar in het mooie natuur en vogelgebied gepland.	3.2.6	Geen
4400127	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4400126. Zie voor beantwoording zienswijze 4400126.		
4400127	2	In bijlage G bij het Akoestisch onderzoek MER is de cumulatieve geluidsbelasting op de woning van cliënt met de nieuwe windturbines in beeld gebracht. De nieuwe windturbines zouden niet leiden tot een toename van de cumulatieve geluidsbelasting. De cumulatieve geluidsbelasting in de huidige situatie zou 61 LCum bedragen en in de nieuwe situatie ook 61 LCum. Dit is niet aannemelijk. De woning is namelijk op korte afstand van windturbines B-7 en B-8 gelegen.	3.2.2	Geen
4399404	1	Cliënt vreest enorme geluidsoverlast en voor hinder door de slagschaduw. Bovendien wordt het uitzicht aangetast. De omgeving Klein Overveld is nu eenmaal ongeschikt voor plaatsing van windturbines, gelet op het kleinschalig agrarisch karakter met daarbinnen vooral niet-agrarische woningen.	3.2.2, 3.2.3 en 3.2.5	Geen
4399404	2	Cliënt heeft bij een voorlichtingsbijeenkomst vernomen dat er in beginsel een afstand van 400 meter tot een woning zal worden aangehouden. Indien er binnen 400 meter een windturbine wordt ingepland, zal er een gesprek moeten volgen met de bewoners. Het is cliënt niet duidelijk wat er in zo'n situatie aan compensatie geboden kan worden of aan mitigerende maatregelen getroffen kan worden. Er vanuit gaande dat hij in die situatie geconfronteerd zal worden met een onevenredige aantasting van zijn woon- en leefklimaat, acht hij op voorhand het niet mogelijk om de windturbines binnen een afstand van 400 meter te realiseren. Zoals hierboven al aangegeven, zal de dichtstbijzijnde windturbine op ongeveer 360 meter van de woning van cliënt	2.4	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		gerealiseerd worden. Cliënt is daarentegen niet benaderd voor een gesprek. In feite had zijn woning ook als mole-naarswoning beschouwd moeten worden.		
4399404	3	Daarnaast zijn de gehanteerde vermogens voor de toekomstige turbines 3-5 MW en daarmee een factor 2 groter dan de bestaande windturbine op het terrein van de RWZI. Omdat ook de hoogte meer dan verdubbelt en er momenteel al merkbare effecten zijn van die ene turbine, is plaatsing van twee grotere en dichterbij staande windturbines op deze locatie absoluut onmogelijk om een goed woon en leefklimaat te behouden.	Uit de onderzoeken bij het MER en de aanvraag voor de omgevingsvergunning blijkt dat na de bouw van de nieuwe windturbines, voldaan kan worden aan de wettelijke normen voor geluid- en slagschaduwhinder. Niet valt in te zien waarom het toekennen van een bestemming in het inpassingsplan voor deze nieuwe windturbines ertoe zou leiden dat het woon- en leefklimaat van indiener hierdoor onevenredig zou worden aangetast. Temeer omdat de woning van indiener een bedrijfsbestemming heeft in het geldende bestemmingsplan Buitengebied Noord van de gemeente Breda en zich ook feitelijk op het terrein van de rioolwaterzuivering bevindt.	geen
4399404	4	Bovendien is het cliënt niet duidelijk of de twee in het verleden verleende omgevingsvergunningen voor de bouw van twee windturbines van 70 meter hoogte alsnog uitgevoerd kunnen worden in de nabijheid van cliënt en in de nabijheid van deze nu in het inpassingsplan beoogde windturbines, nu die rechten vaststaand zijn. Hoewel de grond om de in het inpassingsplan beoogde windturbines zodanig is bestemd dat overige windturbines zijn uitgesloten, heeft cliënt geen zekerheid hieromtrent. En als het niet is uitgesloten dat die twee in het verleden verleende omgevingsvergunningen alsnog worden geeffectueerd, dan is dat een reden om deze twee nu beoogde windturbines te schrappen. Er is in de onderzoeken niet zichtbaar rekening gehouden met dit scenario.	Voor de twee windturbines waarnaar indiener verwijst, worden in dit inpassingsplan geen bouwmogelijkheden geboden. Artikel 7.3 van het ontwerp van het inpassingsplan geeft voorts een verbod op de bouw van nieuwe windturbines voor een periode van 10 jaar binnen de A16-zone op locaties waarvoor in het inpassingsplan geen nieuwe windturbines toe staat. Het scenario waarop indiener doelt, kan zich hiermee niet voordoen.	geen
4399404	5	In de stukken wordt opgemerkt dat windturbines stil gezet kunnen worden en dus minder opbrengst hebben, om aan geluidnormen te kunnen voldoen. De vraag is dat wel of je op zo'n locatie dan wel een windturbine moet plaatsen. Als de opbrengst minder is, kun je beter niet kiezen voor een windturbines op zo'n locatie. De last voor de omgeving blijft, terwijl zo'n turbine minder opbrengt.	2.7	Geen
4399404	6	Het is voor cliënt niet transparant wat de feitelijke blootstelling aan geluid bij de buitengevel van zijn woning in de praktijk zal zijn, zeker als er sprake van cumulatie van geluid met de infrastructuurbundel HSL, reguliere spoorlijn en A16 (met 130 kilometer zone). En daarmee is niet vastgesteld of cliënt daarmee tot de 9 procent omwonenden behoort zoals de staatssecretaris bedoelde en wat voor gevolgen dat voor hem en zijn medebewoners zal hebben. Dat is pertinent onvoldoende inzichtelijk gemaakt.	3.2.2	Geen
4399404	7	Er wordt volgens cliënt totaal aan voorbij gegaan wat de impact is van elke hoge windturbine voor hem als omwonende binnen de afstand van ongeveer 460 meter. Op deze afstand kan niet anders verwacht worden dat de voortbewegende of zelfs stilstaande wieken voortdurend alles overheersend aanwezig zullen zijn. De impact van een of meerdere windturbines in de directe nabijheid zorgt ervoor dat het landschap rigoureus verandert van weids en open naar een landschap met een industriële uitstraling.	3.2.5	Geen
4399404	8	Cliënt heeft momenteel uitzicht over open landschap zonder hoge elementen. Windturbines zijn hoog en hebben dus een enorme impact in deze omgeving.		Geen
4399404	9	Ook speelt mee dat de twee beoogde windturbines nabij Nieuwveer niet in verbinding staan met de zes geplande windturbines op locatie Zonzeel. De afstand tussen de noordelijkste turbine op locatie Nieuwveer en de zuidelijkste turbine op locatie Zonzeel is ongeveer 1.040 meter en de onderlinge afstand tussen de twee windturbines op de locatie Nieuwveer is ongeveer 420 meter. De onderlinge afstand tussen de zes windturbines op de locatie Zonzeel is tussen de 290 en 550 meter. Hieruit blijkt dat er van gelijkvormigheid tussen de locaties Nieuwveer en Zonzeel geen sprake is, hetgeen een negatief effect heeft op de beleving van omwonenden.	3.2.5	Geen
4399404	10	Tevens vreest cliënt voor overlast door de slagschaduw van de turbines. De twee beoogde windturbines komen parallel aan de A16, en staan dus ten westen van de woning van cliënt. Als de zon in westen staat, staat de zon laag. Dat betekent dat de slagschaduw enorm lang is, hetgeen ook te zien is in figuur 5.2 van het hoofdstuk slagschaduw (5.3) in	3.2.3	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		de toelichting op het inpassingsplan. Cliënt wordt in dit slagschaduwonderzoek bevestigd in zijn stelling dat hij dermate last heeft van deze slagschaduw dat zijn woning als molenaarswoning dient te worden beschouwd.		
4399404	11	Hoewel cliënt een voorstander is van een verplichting tot een voorafgaande goedkeuring door het bevoegd gezag van een verlichtingsplan, acht hij dit maatwerkvoorschrift onvoldoende garantie biedend dat hij geen onevenredige overlast zal gaan ondervinden van de obstakelverlichting. Op het moment dat het bevoegd gezag dit verlichtingsplan goedkeurt en laat uitvoeren, heeft cliënt immers gaan inspraak meer. Hij wil dan ook op voorhand in de omgevingsvergunning geregeld hebben dat de obstakelverlichting sowieso niet knipperend zal worden, maar vastbrandend en gedimd. Dit laatste is met name van belang vanwege het feit dat er twee windturbines gerealiseerd worden en er slechts bij clustering of rijvorming van meerdere windturbines wordt afgezien van obstakelverlichting binnen de hoekpunten. Op deze locatie zal dan ook niet snel worden afgezien van obstakelverlichting, wat maakt dat je dan zoveel als mogelijk moet voorkomen dat de aanwezige obstakelverlichting gaat leiden tot een onevenredige overlast.	De windturbines dienen voorzien te worden van obstakelverlichting in het verband met de luchtvaartveiligheid. De Directie Luchtvaart- vergunningen van de Inspectie Leefomgeving en Transport is het bevoegd gezag voor de beoordeling van het verlichtingsplan voor de luchtvaart. Op dit moment is er nog geen verlichtingsplan opgesteld. Dit is onder meer afhankelijk van het type windturbine en zal later uitgewerkt worden en voorgelegd aan de Directie Luchtvaart-Vergunningen. De Luchtvaartwet is bepalend waar deze verlichting/markering aan moet voldoen. Landelijk lopen er diverse onderzoeken naar de beste mogelijkheden om hinder als gevolg van deze verlichting zoveel als mogelijk te beperken. Wij beoordelen enkel de hinder van de verlichting. Door op een later tijdstip, moment van keuze windturbines, het verlichtingsplan op te stellen kunnen wij bij de beoordeling daarvan de BBT van dat moment betrekken en zal de hinder voorkomen, en voor zover dat niet mogelijk is tot een aanvaardbaar niveau beperkt moeten worden. Dit volgt rechtstreeks uit het Activiteitenbesluit.	Geen
4399404	12	In de ontwerp omgevingsvergunning is in 11.2 opgenomen dat in het kader van de milieueffectrapportage een radarverstoringstoets is uitgevoerd door TNO. Daaruit is gebleken dat enkel de locatie knooppunt Princeville niet geschikt is voor realisatie van windturbines met een tiphoogte van 150 meter. Om deze reden is deze locatie buiten het Voorkeursalternatief (VKA) gelaten. Voor de overige locaties uit het VKA, waaronder de locatie van aanvrager, leverde de radarverstoringstoets blijkbaar geen belemmeringen op. Dit is een opmerkelijke constatering, aangezien eerder het Ministerie van Defensie aangaf in een beroepsprocedure aangaande het bestemmingsplan "Buitengebied Noord" - welke procedure heeft geleid tot de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtsspraak van de Raad van State van 23 september 2015 (201400843/1/R3) - dat de opschaling van twee windturbines qua hoogte in strijd kwam met de regels van het Barro en Rarro. Cliënt kan die constatering toen moeilijk rijmen met de beoordeling nu, aangezien de windturbines weer hoger worden.	Voor vliegveld Gilze Rijen is een invliegfunnel aanwezig in de A16-zone. Deze funnel is (o.a.) gelegen over knooppunt Princeville en beslaat slechts een gedeelte van de gehele zone. In deze invliegfunnel dient radardekking ook op 300 voet beoordeeld te worden. Dit is voor het overig gedeelte van de A16-zone, daar waar de invliegfunnel niet is gelegen, niet aan de orde. 2.10, 4.2.4 en 4.2.6	Geen
4399404	13	In de regels van het ontwerp inpassingsplan zijn onder 7.6.2 voorwaarden opgenomen om te kunnen afwijken van het bouwverbod van 7.6.1, te weten het bouwen hoger dan 90 meter boven NAP ter voorkoming van verstoring van het radarbeeld van het radarstation Woensdrecht. De werking van dit radarstation mag bij een overschrijding van deze bouwhoogte (welke flink wordt overschreden met een tiphoogte tot 200 meter en een ashoogte tot 140 meter) niet in onaanvaardbare mate negatief worden beïnvloed. Wederom gelet op de bevindingen van de minister van Defensie in genoemde beroepsprocedure acht cliënt het aanneemelijk dat dit radarstation in onaanvaardbare mate negatief zal worden beïnvloed.	2.10, 4.2.4 en 4.2.6	Geen
4399404	14	Dat in paragraaf 5.9.3 van de toelichting op het ontwerp inpassingsplan wordt gesteld dat de windturbineopstelling ter toetsing wordt voorgelegd aan het Ministerie van Defensie voor akkoord en dat in het kader van het vooroverleg het concept-ontwerp van dit inpassingsplan is toegezonden aan de operators van GSM-verbindingen in het plangebied en geen van de operators te kennen heeft gegeven dat de beoogde windturbineopstelling tot onaanvaardbare hinder op de straalpaden kan leiden, leidt er nog niet toe volgens cliënt dat kan worden aangenomen dat dit aspect de uitvoering van dit inpassingsplan niet in de weg staat.	Operators van GSM-verbindingen zijn in het kader van het wettelijk vooroverleg uitgenodigd het inpassingsplan Windenergie aan hun belang te toetsen. Geen van de operators heeft daarvan gebruik gemaakt. Daarmee gaat het provinciebestuur ervan uit dat de gekozen windturbineopstelling in het inpassingsplan niet tot knelpunten zal leiden in de uitvoering ervan. 2.10, 4.2.4 en 4.2.6	geen
4399404	15	Cliënt merkt het volgende op over de overzichtsbeoordelingstabel, waarin de elf MER-alternatieven en het voorkeursalternatief onder meer op het aspect landschap en ruimtelijke kwaliteit vergeleken worden. Deze alternatieven scoren volgens de tabel positief (in 3 van de 36 gevallen neutraal) op de criteria "aansluiting infrabundel A16/HSL - Mate van aansluiting windpark en infrabundel", "configuratie en herkenbaarheid - relatie tot opstellingsprincipes en landschapsconcept", "belevingswaarde vanaf infrabundel ruimtelijke kwaliteit vanuit weggebruiker", "flexibiliteit en toekomstwaarde - gefaseerde ontwikkeling en toekomstwaarde".	3.2.5	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		Het lijkt erop, dat deze positieve scores verkregen zijn door de plaatsing van windturbines als vertrekpunt te nemen en dan de verschillende configuraties van windturbines volgens de MERalternatieven en het voorkeursalternatief te beoordelen. In een milieueffectrapport dient men echter deze alternatieven met het referentiealternatief te vergelijken, dat op een situatie zonder windturbines betrekking heeft. De alternatieven scoren dan negatief, zij het in verschillende mate.		
4399404	16	Deze principiële opmerking sluit volledig aan op de opmerkingen van landschapsarchitect en rijksadviseur Berno Strootman, die de overgang naar schone energie onder meer door de plaatsing van windturbines een bedreiging van het Nederlandse landschap vindt en zich daar zorgen over maakt (BN-De Stem, 2018). Tevens wijst de rijksadviseur erop, dat ook vanaf de autosnelweg en vanuit de trein de mensen het landschap beleven.	3.2.5	Geen
4399404	17	Na de vaststelling van het Inpassingsplan met inbegrip van het Milieueffectrapport door Provinciale Staten dient de provincie tot monitoring over te gaan: metingen wanneer er nog geen windturbines geplaatst zijn en metingen wanneer ze wel geplaatst zijn, teneinde de effecten van de windturbines op de criteria in het milieueffectrapport te kunnen bepalen en op basis daarvan zo nodig corrigerende maatregelen te treffen. De hierop betrekking hebbende rapportage dient openbaar te worden gemaakt. Indien corrigerende maatregelen nodig zijn, maar zij worden niet getroffen dan wel ontoereikend blijken te zijn, dienen de desbetreffende windturbines buiten bedrijf te worden gesteld.	Deze zienswijze ziet toe op het toezicht op en de handhaving van de omgevingsvergunning. Het toezicht is geen aspect dat bij de beoordeling van de aanvraag een rol speelt.	Geen
4399404	18	De vergunning voor de plaatsing en exploitatie van windturbines geldt voor een periode van 25 jaar. Na 25 jaar dienen de windturbines volledig te worden afgebroken met inbegrip van hun fundament. Hopelijk zijn dan technieken beschikbaar, die geen geluidsoverlast, slagschaduw en horizonvervuiling geven. De provincie moet erop toezien, dat gedurende de 25 jaar niet opnieuw windturbines in het plangebied van 5 km ter weerszijde van de A16 geplaatst zullen worden.	2.3	Geen
4399404	19	Clïënt had graag op voorhand gezien dat er een planschaderisico-analyse wordt gemaakt om te bezien wat de gevolgen van dit inpassingsplan en van de omgevingsvergunningen zijn voor de waarde van de onroerende zaak binnen korte afstand tot de windturbines. Tevens verzoekt cliënt u alvast in het inpassingsplan op te nemen dat er straks bij het beoordelen van eventuele verzoeken tot tegemoetkoming in planschade uitgegaan zal worden van een normaal maatschappelijk risico van 2%.	2.8	Geen
4399404	20	Clïënt behoudt zich het recht voor om deze zienswijze op een later moment nog aan te vullen met nadere punten en/of onderbouwing. Hiertoe ontvangt cliënt graag – gelet op de vakantietijd – een termijn van vier weken.	Ter kennisname	Geen
4400125	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4400126. Zie voor beantwoording zienswijze 4400126.		
4400125	2	In bijlage G bij het Akoestisch onderzoek MER is de cumulatieve geluidsbelasting op de woning van cliënt met de nieuwe windturbines in beeld gebracht. Voor de Hooijdonkseweg XX te Breda zullen de nieuwe windturbines leiden tot een toename van de cumulatieve geluidsbelasting van 51 L _{cum} in de huidige situatie naar 57 in de nieuwe situatie. In de huidige situatie is sprake van GES-score 2 (redelijk), waardoor de geluidsbelasting op de woning nog acceptabel is. Echter in de nieuwe situatie zal de GES-score matig (bijna zeer matig) van toepassing zijn. Dit is voor cliënt niet acceptabel. De kosten voor het verbeteren van de geluidsisolatie van de woning en het aanbrengen van (extra) geluidswerende beglazing dienen voor uw rekening en l of die van de ontwikkelaars te komen.	Ter kennisname	Geen
4400121	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4400126. Zie voor beantwoording zienswijze 4400126.		
4400121	2	In bijlage G bij het Akoestisch onderzoek MER is de cumulatieve geluidsbelasting op de woning van cliënten met de nieuwe windturbines in beeld gebracht. Deze neemt toe van 51 L _{Cjm} in de huidige situatie, naar 55 L _{Cum} in de nieuwe situatie. De GES-score verslechtert hierdoor van redelijk (score 2), naar matig (score 4). Dit is voor cliënten onacceptabel.	Ter kennisname	Geen
4400120	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4400126. Zie voor beantwoording zienswijze 4400126.		
4400120	2	In bijlage G bij het Akoestisch onderzoek MER is de cumulatieve geluidsbelasting op de woning van cliënt met de nieuwe windturbines in beeld gebracht. Voor de Biezenstraat XX te Breda zouden de nieuwe windturbines niet of nau-	Ter kennisname 3.2.2	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		welijks leiden tot een toename van de cumulatieve geluidsbelasting. De cumulatieve geluidsbelasting in de huidige situatie zou 66 LCUM bedragen en in de nieuwe situatie 67 LCUM. Dit is niet aanneemelijk. De Biezenstraat XX is namelijk op korte afstand van de windturbines B-7 en B-8 gelegen.		
4396886	1	ondanks dat vele info-avonden zijn bezocht is pas sinds kort gebleken dat wij werden aangezien voor dienstwoningen maar deze zijn al 30/35 jaar eigen/privé woningen dus bleek dat wij welrecht hebben op bezwaar en eventuele planschade.	2.8	Geen
4396886	2	Omdat de windmolens op grond van de Hr Verhoef een kleine 100mtr. van onze tuin af zullen komen te staan en binnen geluidszone van 47decib	3.2.2	Geen
4396886	3	Verwezen wordt naar de zienswijze van Bewonersplatform VOOR DE WIND West-Brabant.	Zie voor beantwoording zienswijze 4394275.	
4396506	1	Op de kaart stond de windmolen niet getekend. De windmolen komt te staan op een perceel grond van Dhr. Verhoef. Deze molen staat recht in de achtertuin op ongeveer 500 meter. Tijdens een van de laatste informatie bijeenkomsten in Wagenberg kwam naar voren dat wij zelfs in het gebied liggen met een geluidsnorm van 47 dBA .	Voor de drie woningen gelegen aan de Biezenstraat 1-3-5 zijn maatwerkvoorschriften voor geluid opgenomen in de vergunning voor windpark Nieuwveer BV. Deze maatwerkvoorschriften borgen dat op deze woningen het geluidemissieniveau, door de windturbines van deze inrichting en de overige nieuwe inrichtingen van het totale project Windenergie A16 gezamenlijk, niet boven de norm voor geluid in het Activiteitenbesluit uit mag komen. Bij alle woningen moet voldaan worden aan de 47 dB Lden norm. Dit is in de vergunning geborgd.	Geen
4396506	2	Vreemd is dat de 3 woningen Biezenstraat 1-3-5 er een hap uit was genomen. Heel vroeger waren dit dienstwoningen van het Waterschap Brabantse Delta en heeft men gedacht dat hier andere regels voor gelden. Er is ook nooit contact geweest met de projectontwikkelaars. Er is nadien een gesprek geweest op het kantoor van de provincie in Breda (Dhr. Bruggink), hier werd verteld dat er mogelijk molens zouden komen die minder lawaai zouden maken of mogelijk niet op maximaal vermogen zouden draaien. Ik zou U willen vragen om dit nog eens na te gaan. Hierom zou ik bezwaar willen maken tegen de plannen.	Voor de drie woningen gelegen aan de Biezenstraat 1-3-5 zijn maatwerkvoorschriften voor geluid opgenomen in de vergunning voor windpark Nieuwveer BV. Deze maatwerkvoorschriften borgen dat op deze woningen het geluidemissieniveau, door de windturbines van deze inrichting en de overige nieuwe inrichtingen van het totale project Windenergie A16 gezamenlijk, niet boven de norm voor geluid in het Activiteitenbesluit uit mag komen. Bij alle woningen moet voldaan worden aan de 47 dB Lden norm. Dit is in de vergunning geborgd.	Geen
4396506	3	Verwezen wordt naar de zienswijze van Bewonersplatform VOOR DE WIND West-Brabant. Zie voor beantwoording zienswijze 4394275.		
4399403	1	Client heeft landbouwgronden (percelen Breda XX, XX, XX en XX) op korte afstand van twee ingeplande windturbines. Het gaat om de twee windturbines die zijn aangeduid met B-7 en B-8 op figuur 3.6 in de toelichting op het inpassingsplan. In de toelichting staat vervolgens dat hierbij rekening is gehouden met de bestaande windturbine op het terrein van de RWZI. Client vreest enorme geluidsoverlast	3.2.2	Geen
4399403	3	Client vreest door de slagschaduw.	3.2.3	Geen
4399403	4	Bovendien wordt het uitzicht aangetast. De omgeving Klein Overveld is nu eenmaal ongeschikt voor plaatsing van windturbines, gelet op het kleinschalig agrarisch karakter met daarin vooral niet-agrarische woningen.	3.2.5	Geen
4399403	5	Daarnaast zijn de gehanteerde vermogens voor de toekomstige turbines 3-5 MW en daarmee een factor 2 groter dan de bestaande windturbine op het terrein van de RWZI. Omdat ook de hoogte meer dan verdubbelt en er momenteel al merkbare effecten zijn van die ene turbine, is plaatsing van twee grotere en dichterbij staande windturbines op deze locatie absoluut onmogelijk om een goed woon en leefklimaat te behouden	Uit de onderzoeken bij het MER en de aanvraag voor de omgevingsvergunning blijkt dat na de bouw van de nieuwe windturbines, voldaan kan worden aan de wettelijke normen voor geluid- en slagschaduwhinder. Niet valt in te zien waarom het toekennen van een bestemming in het inpassingsplan voor deze nieuwe windturbines ertoe zou leiden dat het woon- en leefklimaat van indiener hierdoor onevenredig zou worden aangetast. Temeer omdat de woning van indiener een bedrijfsbestemming heeft in het geldende bestemmingsplan Buitengebied Noord van de gemeente Breda en zich ook feitelijk op het terrein van de rioolwaterzuivering bevindt.	Geen
4399403	6	Ook is het client niet duidelijk of de twee in het verleden verleende omgevingsvergunningen voor de bouw van twee windturbines van 70 meter hoogte alsnog uitgevoerd kunnen worden in de nabijheid van client en in de nabijheid van deze nu in het inpassingsplan beoogde windturbines, nu die rechten vaststaand zijn. Hoewel de grond om de in het inpassingsplan beoogde windturbines zodanig is bestemd dat overige windturbines zijn uitgesloten, heeft client geen zekerheid hieromtrent. En als het niet is uitgesloten	Voor de twee windturbines waarnaar indiener verwijst, worden in dit inpassingsplan geen bouw mogelijkheden geboden. Artikel 7.3 van het ontwerp van het inpassingsplan geeft voorts een verbod op de bouw van nieuwe windturbines voor een periode van 10 jaar binnen de A16-zone op locaties waarvoor in het inpassingsplan geen	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		dat die twee in het verleden verleende omgevingsvergunningen alsnog worden geeffectueerd, dan is dat een reden om deze twee nu beoogde windturbines te schrappen. Er is in de onderzoeken niet zichtbaar rekening gehouden met dit scenario. En als het niet is uitgesloten dat die twee in het verleden verleende omgevingsvergunningen alsnog worden geeffectueerd, dan is dat een reden om deze twee nu beoogde windturbines te schrappen. Er is in de onderzoeken niet zichtbaar rekening gehouden met dit scenario.	nieuwe windturbines toe staat. Het scenario waarop indiener doelt, kan zich hiermee niet voordoen.	
4399403	8	Cliënt heeft momenteel uitzicht over open landschap zonder hoge elementen. Windturbines zijn hoog en hebben dus een enorme impact in deze omgeving. Ook speelt mee dat de twee beoogde windturbines nabij Nieuwveer niet in verbinding staan met de zes geplande windturbines op locatie Zonzeel. De afstand tussen de noordelijkste turbine op locatie Nieuwveer en de zuidelijkste turbine op locatie Zonzeel is ongeveer 1.040 meter en de onderlinge afstand tussen de twee windturbines op de locatie Nieuwveer is ongeveer 420 meter. De onderlinge afstand tussen de zes windturbines op de locatie Zonzeel is tussen de 290 en 550 meter. Hieruit blijkt dat er van gelijkvormigheid tussen de locaties Nieuwveer en Zonzeel geen sprake is, hetgeen een negatief effect heeft op de beleving van omwonenden.	3.2.5	Geen
4399403	9	Tevens vreest cliënt voor overlast door de slagschaduw van de turbines. De twee beoogde windturbines komen parallel aan de A16, en staan dus ten westen van de woning van cliënt. Als de zon in westen staat, staat de zon laag. Dat betekent dat de slagschaduw enorm lang is, hetgeen ook te zien is in figuur 5.2 van het hoofdstuk slagschaduw (5.3) in de toelichting op het inpassingsplan.	3.2.3	Geen
4399403	10	In hoofdstuk 5.11 van de toelichting is opgenomen dat in de planregeling de verplichting wordt opgenomen om de windturbines te voorzien van obstakelverlichting conform een door IlenT goedgekeurd verlichtingsplan. In de omgevingsvergunning is hierover als conclusie in 10.3 van de inhoudelijke overwegingen opgenomen dat de uitwerking van het verlichtingsplan voorafgaand aan de toepassing met het bevoegd gezag afgestemd dient te worden. Dit is als maatwerkvoorschrift gekoppeld aan de vergunning (onder 3.1.1). Hoewel cliënt een voorstander is van een verplichting tot een voorafgaande goedkeuring door het bevoegd gezag van een verlichtingsplan, acht hij dit maatwerkvoorschrift onvoldoende garantie biedend dat hij geen onevenredige overlast zal gaan ondervinden van de obstakelverlichting. Op het moment dat het bevoegd gezag dit verlichtingsplan goedkeurt en laat uitvoeren, heeft cliënt immers gaan inspraak meer. Hij wil dan ook op voorhand in de omgevingsvergunning geregeld hebben dat de obstakelverlichting sowieso niet knipperend zal worden, maar vastbrandend en gedimd. Dit laatste is met name van belang vanwege het feit dat er twee windturbines gerealiseerd worden en er slechts bij clustering of rijvorming van meerdere windturbines wordt afgezien van obstakelverlichting binnen de hoekpunten. Op deze locatie zal dan ook niet snel worden afgezien van obstakelverlichting, wat maakt dat je dan zoveel als mogelijk moet voorkomen dat de aanwezige obstakelverlichting gaat leiden tot een onevenredige overlast.	De windturbines dienen voorzien te worden van obstakelverlichting in het verband met de luchtvaartveiligheid. De Directie Luchtvaart- vergunningen van de Inspectie Leefomgeving en Transport is het bevoegd gezag voor de beoordeling van het verlichtingsplan voor de luchtvaart. Op dit moment is er nog geen verlichtingsplan opgesteld. Dit is onder meer afhankelijk van het type windturbine en zal later uitgewerkt worden en voorgelegd aan de Directie Luchtvaart-Vergunningen. De Luchtvaartwet is bepalend waar deze verlichting/markering aan moet voldoen. Landelijk lopen er diverse onderzoeken naar de beste mogelijkheden om hinder als gevolg van deze verlichting zoveel als mogelijk te beperken. Wij beoordelen enkel de hinder van de verlichting. Door op een later tijdstip, moment van keuze windturbines, het verlichtingsplan op te stellen kunnen wij bij de beoordeling daarvan de BBT van dat moment betrekken en zal de hinder voorkomen, en voor zover dat niet mogelijk is tot een aanvaardbaar niveau beperkt moeten worden. Dit volgt rechtstreeks uit het Activiteitenbesluit.	Geen
4399403	11	In de ontwerp omgevingsvergunning is in 11.2 opgenomen dat in het kader van de milieueffectrapportage een radarverstoringstoets is uitgevoerd door TNO. Daaruit is gebleken dat enkel de locatie knooppunt Princeville niet geschikt is voor realisatie van windturbines met een tiphoogte van 150 meter. Om deze reden is deze locatie buiten het Voorkeursalternatief (VKA) gelaten. Voor de overige locaties uit het VKA, waaronder de locatie van aanvrager, leverde de radarverstoringstoets blijkbaar geen belemmeringen op. Dit is een opmerkelijke constatering, aangezien eerder het Ministerie van Defensie aangaf in een beroepsprocedure aangaande het bestemmingsplan "Buitengebied Noord" - welke procedure heeft geleid tot de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtsspraak van de Raad van State van 23 september 2015 (201400843/1/R3) – dat de opschaling van twee windturbines qua hoogte in strijd kwam met de regels van het Barro en Rarro. Cliënt kan die constatering toen moeilijk rijmen met de beoordeling nu, aangezien de windturbines weer hoger worden. In de regels van het ontwerp inpassingsplan zijn onder 7.6.2 voorwaarden opgenomen om te kunnen afwijken van het bouwverbod van 7.6.1, te weten het bouwen hoger dan 90 meter boven NAP ter voorkoming van verstoring van het radarbeeld van het radarstation Woensdrecht. De werking van dit radarstation mag bij een overschrijding van deze bouwhoogte (welke	Voor vliegveld Gilze Rijen is een invliegfunnel aanwezig in de A16-zone. Deze funnel is (o.a.) gelegen over knooppunt Princeville en beslaat slechts een gedeelte van de gehele zone. In deze invliegfunnel dient radardekking ook op 300 voet beoordeeld te worden. Dit is voor het overig gedeelte van de A16-zone, daar waar de invliegfunnel niet is gelegen, niet aan de orde. Zie ook: 2.10, 4.2.4 en 4.2.6 Operators van GSM-verbindingen zijn in het kader van het wettelijk vooroverleg uitgenodigd het inpassingsplan Windenergie aan hun belang te toetsen. Geen van de operators heeft daarvan gebruik gemaakt. Daarmee gaat het provinciebestuur ervan uit dat de gekozen windturbineopstelling in het inpassingsplan niet tot knelpunten zal leiden in de uitvoering ervan.	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		flink wordt overschreden met een tiphoogte tot 200 meter en een ashoogte tot 140 meter) niet in onaanvaardbare mate negatief worden beïnvloed. Wederom gelet op de bevindingen van de minister van Defensie in genoemde beroepsprocedure acht cliënt het aanneemelijk dat dit radarstation in onaanvaardbare mate negatief zal worden beïnvloed. Dat in paragraaf 5.9.3 van de toelichting op het ontwerp inpassingsplan wordt gesteld dat de windturbineopstelling ter toetsing wordt voorgelegd aan het Ministerie van Defensie voor akkoord en dat in het kader van het vooroverleg het concept-ontwerp van dit inpassingsplan is toegezonden aan de operators van GSM-verbindingen in het plangebied en geen van de operators te kennen heeft gegeven dat de beoogde windturbineopstelling tot onaanvaardbare hinder op de straalpaden kan leiden, leidt er nog niet toe volgens cliënt dat kan worden aangenomen dat dit aspect de uitvoering van dit inpassingsplan niet in de weg staat.		
4399403	12	Cliënt merkt het volgende op over de overzichtsbeoordelingstabel, waarin de elf MER-alternatieven en het voorkeursalternatief onder meer op het aspect landschap en ruimtelijke kwaliteit vergeleken worden. Deze alternatieven scoren volgens de tabel positief (in 3 van de 36 gevallen neutraal) op de criteria "aansluiting infrabundel A16/HSL – Mate van aansluiting windpark en infrabundel", "configuratie en herkenbaarheid – relatie tot opstellingsprincipes en landschapsconcept", "belevingswaarde vanaf infrabundel ruimtelijke kwaliteit vanuit weggebruiker", "flexibiliteit en toekomstwaarde – gefaseerde ontwikkeling en toekomstwaarde". Het lijkt erop, dat deze positieve scores verkregen zijn door de plaatsing van windturbines als vertrekpunt te nemen en dan de verschillende configuraties van windturbines volgens de MERalternatieven en het voorkeursalternatief te beoordelen. In een milieueffectrapport dient men echter deze alternatieven met het referentiealternatief te vergelijken, dat op een situatie zonder windturbines betrekking heeft. De alternatieven scoren dan negatief, zij het in verschillende mate. Deze principiële opmerking sluit volledig aan op de opmerkingen van landschapsarchitect en rijksadviseur Berno Strootman, die de overgang naar schone energie onder meer door de plaatsing van windturbines een bedreiging van het Nederlandse landschap vindt en zich daar zorgen over maakt (BN-De Stem, 2018). Tevens wijst de rijksadviseur erop, dat ook vanaf de autosnelweg en vanuit de trein de mensen het landschap beleven.	3.2.5	Geen
4399403	13	Na de vaststelling van het Inpassingsplan met inbegrip van het Milieueffectrapport door Provinciale Staten dient de provincie tot monitoring over te gaan: metingen wanneer er nog geen windturbines geplaatst zijn en metingen wanneer ze wel geplaatst zijn, teneinde de effecten van de windturbines op de criteria in het milieueffectrapport te kunnen bepalen en op basis daarvan zo nodig corrigerende maatregelen te treffen. De hierop betrekking hebbende rapportage dient openbaar te worden gemaakt. Indien corrigerende maatregelen nodig zijn, maar zij worden niet getroffen dan wel ontoereikend blijken te zijn, dienen de desbetreffende windturbines buiten bedrijf te worden gesteld.	Deze zienswijze ziet toe op het toezicht op en de handhaving van de omgevingsvergunning. Het toezicht is geen aspect dat bij de beoordeling van de aanvraag een rol speelt.	Geen
4399403	14	De vergunning voor de plaatsing en exploitatie van windturbines geldt voor een periode van 25 jaar. Na 25 jaar dienen de windturbines volledig te worden afgebroken met inbegrip van hun fundament. Hopelijk zijn dan technieken beschikbaar, die geen geluidsoverlast, slagschaduw en horizonvervuiling geven. De provincie moet erop toezien, dat gedurende de 25 jaar niet opnieuw windturbines in het plangebied van 5 km ter weerszijde van de A16 geplaatst zullen worden. Vervolg	De planperiode van het inpassingsplan is op grond van de Wet ruimtelijke ordening ten hoogste 10 jaar. Zoals is vastgelegd in artikel 7.3 van de planregels van het ontwerp inpassingsplan, is het gedurende die 10 jaar binnen de A16-zone niet mogelijk om nieuwe windturbines te bouwen. Na deze periode kan het provinciebestuur dit beleid heroverwegen. Wel zijn de vergunningen voor de nieuwe windturbines verleent voor een periode van 25 jaar. Dit is ook overeenkomstig het provinciale beleid. De A16-zone is in overleg met de betrokken gemeenten gedefinieerd als de zone van 1 km aan weerszijde van de rijksweg A16.	Geen
4399403	15	Cliënt had graag op voorhand gezien dat er een planschaderisico-analyse wordt gemaakt om te bezien wat de gevolgen van dit inpassingsplan en van de omgevingsvergunningen zijn voor de waarde van de onroerende zaak binnen korte afstand tot de windturbines. Tevens verzoekt cliënt u alvast in het inpassingsplan op te nemen dat er straks bij het beoordelen van eventuele verzoeken tot tegemoetkoming in planschade uitgegaan zal worden van een normaal maatschappelijk risico van 2%.	2.8	Geen
4397245		Zienswijze is te laat ingekomen (op 1 augustus 2018)	Niet ontvankelijk.	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4395036	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4395014. Zie voor beantwoording zienswijze 4395014.		
4395036	2	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4395014. Zie voor beantwoording zienswijze 4395014.		
4395036	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4395014. Zie voor beantwoording zienswijze 4395014.		
4395036	2	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4395014. Zie voor beantwoording zienswijze 4395014.		
4395935	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4397134. Zie voor beantwoording zienswijze 4397134.		
4397219	1	Het gebied langs het Mastbos, waar de windmolens beoogd zijn door de provincie, is een uniek natuurgebied (oudste cultuurbos van Nederland) met bijzondere flora en fauna. Om juist hier zware industrie, zoals mega windturbines nu eenmaal zijn, te plaatsen, gaat lijnrecht in tegen: De Structuurvisie Wind op Land van de Rijksoverheid; De Structuurvisie 2010 -partiële herziening 2014- van de provincie Noord-Brabant; De Verordening ruimte Noord-Brabant; De duurzaamheidsvisie Breda 2030. Volgens het rijk is het deel A16, ten zuiden van Breda nabij knooppunt Galder geen geschikte locatie voor windenergie. Op die unieke locatie windturbines plaatsen tast direct de landschappelijke uitstraling van dit gebied aan.	2.3	Geen
4397219	2	Beslissingen inzake energie werden voorheen gedaan door ingenieurs. Met het sluiten van een energie-akkoord is dit in handen van de politiek. In diverse studies van hoogleraren op het terrein van windenergie is het lastig te verzwijgen dat, sterker hoe kán je het volgende naast je neerleggen: 1) Over duurzame energie, meer bepaald windenergie, is nog nimmer een analyse van nut en noodzaak gemaakt. 2) Nederlands en Duits onderzoek toont aan dat het windenergieprogramma, zoals voorzien in het Energieakkoord géén invloed zal hebben op op de hoeveelheid uitgestoten CO2. Consequentie hiervan is dat de windparken géén bijdrage leveren aan de beperking van de opwarming van de aarde. (Dr. P. Lukkes; Nut en noodzaak van windenergie in het Energieakkoord, par.5.2) 3) De te bouwen windparken zullen geen uitstel geven aan het moment waarop de fossiele brandstoffen zullen zijn uitgeput. (par.5.2;6.1) 4) De windparken zullen wel van betekenis zijn voor de energietransitie in Nederland en wel in die zin dat ze ertoe bijdragen dat een hoger percentage van de totaalverbruikte energie koolstofarm zal zijn opgewekt. Deze betekenis bedraagt echter slechts 1,907o. (par.6.3). 5) De kosten van deze bijdrage van 1,90Zo bedragen tenminste €60 miljard, (par.6.1). 6) De ernstige problemen rond windenergie zijn in de hand gewerkt door een monopolioïde omgeving. 7) Horizonvervuiling, dode vogels/vleermuizen, verrommelde landschappen, geluidshinder en door windenergie ontworichte samenlevingen zijn góón bouwstenen voor een duurzame samenleving (p.6.1)	2.1	Geen
4397219	3	Het plaatsen van windturbines op die plaats is volgens het rijk bovendien onveilig voor de bewoners en creëert aldus grote risico's voor de volksgezondheid. Wetende dat het materiaal van waaruit de windturbines zijn opgetrokken zeer schadelijk is, rechtvaardigt de vraag, wat doen we met het materiaal bij amovatie windmolens? Een gat in de grond en zand erover? Laten we dit over aan de volgende generatie?	Bij de provincie zijn geen uitspraken bekend dat het plaatsen van windturbines onveilig zouden zijn en grote risico's voor de volksgezondheid hebben. Het activiteitenbesluit bevat de wettelijke normen t.a.v. geluid, slagschaduw en externe veiligheid. Het verwijderen van de windmolens na 25 jaar is geregeld in de omgevingsvergunning	Geen
4397219	4	Het beleid van de provincie Noord-Brabant is gericht op het karakter en de kwaliteit van het buitengebied. Daaruit volgt dat het bouwen van mega windturbines in kleinschalige cultuurlandschappen, zoals Mastbos, Galderse Heide, Galderse Meren en buurtschap Overa, niet is gewenst en volgens de provincie zelfs wordt uitgesloten. Kopers van bouwgrond inzake Wonen aan de Linten (Rood-groen regeling) hebben te maken met bijzondere bepalingen bij de aanschaf van deze gronden. Bij het verkrijgen van een omgevingsvergunning moet een erf-inrichtingsplan intergraal worden ingediend. Hiervoor zijn opgestelde bepalingen geen dode letter. En dan als cadeau van de provincie een extreem hoge windturbine als cadeau in je achtertuin, terwijl nut en noodzaak niet bewezen is. We zien dus geen enkel effect op macroscopisch gebruik van brandstof. De vraag is hiermee evident: kom dan eens met die echte cijfers? Ook het NOS-journaal bevestigde eerder de constatering dat windmolens geen brandstof besparen.	2.1 en 2.3	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397219	5	Ook het beleid van de gemeente Breda ten aanzien van de windturbines heeft tot uitgangspunt dat de overlast voor de burger voorkomen moet worden.	2.5	Geen
4397219	6	Het plaatsen van windturbines op een afstand van ca. 500 meter van een woonwijk creëert onnodig veel schade voor burgers, is onveilig en bovenal ongezond. De woon- en leefomgeving wordt door de plaatsing van windturbines aangetast en die plaatsing zal bovendien leiden tot geluidhinder en uitzichtverlies, slagschaduw en lichtschittering. Hierop inzoomend vragen we ons af in hoeverre ontologische zaken nog plaats mogen krijgen in het leven van een mens of dat we al zover zijn gedaald naar een neo-liberaal niveau waarin slechts economie de maat der dingen is geworden. Waarom geen openheid (parrèsia) in het werkelijke kostenoverzicht en sociaal-maatschappelijke communicatie, maar een overval techniek van een niet persoonlijk geadresseerde brief in een vakantieperiode. Zijn het (economische) belangen die moeten gediend? Of mag het belang van natuur, bezoekers Mastbos, woonwijk buurtschap Overa, landschappelijk karakter prevaleren? Of is het zo, dat ondanks aangetoonde inhoudelijke bezwaren retoriek, manipulatie of generalisatie overwint?	2.4: het planproces is open, intensief en transparant geweest 3.2 de milieueffecten zijn aanvaardbaar. Zie ook het eerdere antwoord over gezondheid en veiligheid.	Geen
4397219	7	Eenieder die hierin beslissingsbevoegdheid heeft, dient zich hiervan bewust te zijn. Niemand is aanspreekbaar, althans niet waarachtig. De rijksoverheid legt de verplichting - plaatsing windmolens - op aan de provincie. Verantwoordelijkheden worden zo verlegd naar ingehuurde externe bureau's waarover men spreekt als 'onafhankelijk'. De praktijk is dat deze bureau's hun adviezen zo opstellen richting opdrachtgever.	Ter kennisname	Geen
4397219	8	Verder is voorzienbaar dat als gevolg van het plaatsen van de windturbines op die locatie het onroerend goed van de bewoners van buurtschap Overa zal dalen tussen 30% en 50%. Dit is door terzake deskundige makelaars indicatief aangegeven.	2.8	Geen
4397219	10	Het plaatsen van mega windturbines zal bovendien onherstelbare schade veroorzaken aan de flora en fauna van het buitengebied van Breda, waaronder het Mastbos, de Galderse Heide en de Galderse Meren. Trekvogels zullen tegen de windturbines kapot vliegen en het welzijn van reeën, vleermuizen, vogels, vossen en bosuilen is in het geding.	3.2.6	Geen
4397219	11	De landschappelijke uitstraling van het buitengebied van Breda zal door het plaatsen van de windturbines "verkracht en vervuild" worden. Dat heeft vanzelfsprekend ook effect op de miljoenen bezoekers die het gebied Mastbos/Overa jaarlijks trekt.	3.2.5	Geen
4397219	12	In dit gebied zijn bovendien kwetsbare objecten gevestigd. Denk daarbij aan horeca, bed and breakfasts, stalhouderij, campings en dergelijke. Met de voorliggende plannen is niet aangetoond dat de komst van de windturbines veilig is. Integendeel. Door het rijk is zelfs aangegeven dat de komst van de windturbines op de betreffende locatie onveilig is. Dit niet alleen voor de burger, maar ook voor de kwetsbare flora en fauna.	3.2.4	Geen
4397219	13	In artikel 7.7 van het inpassingsplan is vastgelegd dat de ontwikkeling van windturbines alleen maar mogelijk en toegestaan is bij kwaliteitsverbetering van het landschap. De beoogde plaatsing van de windturbines bij het knooppunt Galder leveren geen kwaliteitsverbetering op van het landschap. Integendeel.	Indiener doelt op een van de voorwaarden die wordt gehanteerd bij de wijzigingsbevoegdheid die in het ontwerp van het inpassingsplan was opgenomen voor de windturbine locatie 'E2' bij Hazeldonk. Deze voorwaarde heeft geen betrekking op de situatie bij knooppunt Galder. Bovendien is de landschappelijke aanvaardbaarheid van de nieuwe windturbineopstelling bij knooppunt Galder beschreven in paragraaf 5.6 van de plantoelichting.	Geen
4397219	14	De provincie is aldus niet bevoegd om deze unieke locatie te herbestemmen tot windturbinepark. Daarnaast doen we een dringend beroep om voornoemde plannen in heroverweging te nemen, alsmede de bereidheid om de nut en noodzaak van windturbines te herevalueren onder het adagio Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald.	2.1 en 2.3	Geen
4397134	1	Het gebied langs het Mastbos, waar de windmolens beoogd zijn door de provincie, is een uniek natuurgebied (oudste cultuurbos van Nederland) met bijzondere flora en fauna. Om juist hier zware industrie, zoals mega windturbines nu eenmaal zijn, te plaatsen, gaat lijnrecht in tegen: - De Structuurvisie Wind op Land van de Rijksoverheid; - De Structuurvisie 2010 -partiële herziening 2014- van de provincie Noord-Brabant;	2.3	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		- De Verordening ruimte Noord-Brabant; - De duurzaamheidsvisie Breda 2030.		
4397134	2	Volgens het rijk is het deel A16, ten zuiden van Breda nabij knooppunt Galder geen geschikte locatie voor windenergie. Op die unieke locatie windturbines plaatsen tast direct de landschappelijke uitstraling van dit gebied aan. Het plaatsen van windturbines op die plaats is volgens het rijk bovendien onveilig voor de bewoners en creëert aldus grote risico's voor de volksgezondheid.	2.3	Geen
4397134	3	Het beleid van de provincie Noord-Brabant is gericht op het karakter en de kwaliteit van het buitengebied. Daaruit volgt dat het bouwen van mega windturbines in kleinschalige cultuurlandschappen, zoals Mastbos, Galderse Heide, Galderse Meren en buurtschap Overa, niet is gewenst en volgens de provincie zelfs wordt uitgesloten.	2.3	Geen
4397134	4	Ook het beleid van de gemeente Breda ten aanzien van de windturbines heeft tot uitgangspunt dat de overlast voor de burger voorkomen moet worden.	2.5	Geen
4397134	5	Het plaatsen van windturbines op een afstand van ca. 500 meter van een woonwijk creëert onnodig veel schade voor burgers, is onveilig en bovenal ongezond. De woon- en leefomgeving wordt door de plaatsing van windturbines aangetast en die plaatsing zal bovendien leiden tot geluidhinder en uitzichtverlies, slagschaduw en lichtschittering.	3.2.2, 3.2.5 en 3.2.3	Geen
4397134	6	Verder is voorzienbaar dat als gevolg van het plaatsen van de windturbines op die locatie het onroerend goed van de bewoners van buurtschap Overa zal dalen tussen 30% en 50%. Dit is door terzake deskundige makelaars indicatief aangegeven.	2.8	Geen
4397134	7	Het plaatsen van mega windturbines zal bovendien onherstelbare schade veroorzaken aan de flora en fauna van het buitengebied van Breda, waaronder het Mastbos, de Galderse Heide en de Galderse Meren.	3.2.6	Geen
4397134	8	Trekvogels zullen tegen de windturbines kapot vliegen en het welzijn van reeën, vleermuizen, vogels, vossen en bosuilen is in het geding.	3.2.6	Geen
4397134	9	De landschappelijke uitstraling van het buitengebied van Breda zal door het plaatsen van de windturbines "verkracht en vervuild" worden. Dat heeft vanzelfsprekend ook effect op de miljoenen bezoekers die het gebied Mastbos/Overa jaarlijks trekt.	3.2.5	Geen
4397134	10	In dit gebied zijn bovendien kwetsbare objecten gevestigd. Denk daarbij aan horeca, bed and breakfasts, stalhouderij, campings en dergelijke.	3.2.4	Geen
4397134	11	Met de voorliggende plannen is niet aangetoond dat de komst van de windturbines veilig is. Integendeel. Door het rijk is zelfs aangegeven dat de komst van de windturbines op de betreffende locatie onveilig is. Dit niet alleen voor de burger, maar ook voor de kwetsbare flora en fauna.	3.2.4	Geen
4397134	12	In artikel 7.7 van het inpassingsplan is vastgelegd dat de ontwikkeling van windturbines alleen maar mogelijk en toegestaan is bij kwaliteitsverbetering van het landschap. De beoogde plaatsing van de windturbines bij het knooppunt Galder leveren geen kwaliteitsverbetering op van het landschap. Integendeel.	Indiener doelt op een van de voorwaarden die wordt gehanteerd bij de wijzigingsbevoegdheid die in het ontwerp van het inpassingsplan was opgenomen voor de windturbinelocatie 'E2' bij Hazeldonk. Deze voorwaarde heeft geen betrekking op de situatie bij knooppunt Galder. Bovendien is de landschappelijke aanvaardbaarheid van de nieuwe windturbineopstelling bij knooppunt Galder beschreven in paragraaf 5.6 van de plantoelichting.	geen
4397134	13	De provincie is aldus niet bevoegd om deze unieke locatie te herbestemmen tot windturbinepark.	2.3	Geen
4397134	14	Toegevoegde petitie is inhoudelijk overeenkomstig met punt 48 t/m 57 van zienswijze 4395014. Zie voor beantwoording zienswijze 4395014.		
4395936	1	Wij, de bewoners van het pand Overaseweg XX, zijn woonachtig op deze locatie vanaf 15 maart 2011. Hiervoor waren wij de bewoners van het adres Overaseweg XX sinds 15 April 1991. In december 2007 hebben wij ons aangemeld voor het project Buitenwonen aan de linten van de Gemeente Breda. Buitenwonen aan de linten is een rood voor groenconstructie. Volgens dit beleid kan een initiatiefnemer uitsluitend binnen geselecteerde deelgebieden van het buitengebied van Breda bouwen (of uitbreiden) als deze ook investeert in de kwaliteitsverbetering van het buitengebied. De initiatiefnemer moet daarbij voldoen aan de voorwaarden die de provincie stelt. De investering in de kwaliteitsverbetering van het buitengebied kwam neer op een financiële bijdrage van €140.000,- excl. BTW. Deze bijdrage hebben wij voldaan. Na een lange	2.8	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		procedure hebben wij een bouwtitel voor een buitenwoning aan de linten ontvangen en hebben wij een nieuwe woning gerealiseerd op het adres Overaseweg XX te Breda. Op het moment dat de bouwvergunning door de Gemeente Breda is afgegeven , 1 maart 2012, waren de plannen voor de mega windturbines nog niet bekend/ in de maak. Waren wij op dat moment wel op de hoogte van deze plannen, dan hadden wij deze investering nooit gedaan. Onze nieuwe woning zal door de plaatsing van deze mega windturbines aanzienlijk in waarde verminderen. Hierbij nog niet gesproken over het woongenot dat aanzienlijk zal verminderen en problemen kan opleveren voor onze gezondheid.		
4395936	2	Behalve onze persoonlijke bezwaren hebben wij nog een aantal algemene bezwaren, zoals het gebied langs het Mastbos, waar de windmolens beoogd zijn door de provincie, is een uniek natuurgebied (oudste cultuurbos van Nederland) met bijzondere flora en fauna. Om juist hier zware industrie, zoals mega windturbines nu eenmaal zijn, te plaatsen, gaat lijnrecht in tegen: De Structuurvisie Wind op Land van de Rijksoverheid; De Structuurvisie 2010 -partiële herziening 2014- van de provincie Noord-Brabant; De Verordening ruimte Noord-Brabant; De duurzaamheidsvisie Breda 2030.	2.3 en 3.2.6	Geen
4395936	3	Volgens het rijk is het deel A16, ten zuiden van Breda nabij knooppunt Galder geen geschikte locatie voor windenergie. Op die unieke locatie windturbines plaatsen tast direct de landschappelijke uitstraling van dit gebied aan.	2.3 en 3.2.5	Geen
4395936	4	Het plaatsen van windturbines op die plaats is volgens het rijk bovendien onveilig voor de bewoners en creëert aldus grote risico's voor de volksgezondheid.	3.2.4	Geen
4395936	5	Het beleid van de provincie Noord-Brabant is gericht op het karakter en de kwaliteit van het buitengebied. Daaruit volgt dat het bouwen van mega windturbines in kleinschalige cultuurlandschappen, zoals Mastbos, Galderse Heide, Galderse Meren en buurtschap Overa, niet is gewenst en volgens de provincie zelfs wordt uitgesloten.	2.3	Geen
4395936	6	Verder is voorzienbaar dat als gevolg van het plaatsen van de windturbines op die locatie het onroerend goed van de bewoners van buurtschap Overa zal dalen tussen 30% en 50%. Dit is door terzake deskundige makelaars indicatief aangegeven.	2.8	Geen
4395936	7	Alle bewoners van buurtschap Overa zijn om die reden tegen de komst van de mega windturbines. Zodoende hebben deze bezorgde burgers bijgaande petitie tegen de komst van de mega windturbines voor akkoord ondertekend.	De petitie wordt ter kennisgeving aangenomen. Zie voor beantwoording petitie punt 48 t/m 57 van zienswijze 4395014.	Geen
4395936	8	Het plaatsen van mega windturbines zal bovendien onherstelbare schade veroorzaken aan de flora en fauna van het buitengebied van Breda, waaronder het Mastbos, de Galderse Heide en de Galderse Meren. Trekvogels zullen tegen de windturbines kapot vliegen en het welzijn van reeën, vleermuizen, vogels, vossen en bosuilen is in het geding.	3.2.6	Geen
4395936	9	De landschappelijke uitstraling van het buitengebied van Breda zal door het plaatsen van de windturbines "verkracht en vervuild" worden. Dat heeft vanzelfsprekend ook effect op de miljoenen bezoekers die het gebied Mastbos/Overa jaarlijks trekt.	3.2.5	Geen
4395936	10	In dit gebied zijn bovendien kwetsbare objecten gevestigd. Denk daarbij aan horeca, bed and breakfasts, stalhouderij, campings en dergelijke. Met de voorliggende plannen is niet aangetoond dat de komst van de windturbines veilig is. Integendeel. Door het rijk is zelfs aangegeven dat de komst van de windturbines op de betreffende locatie onveilig is. Dit niet alleen voor de burger, maar ook voor de kwetsbare flora en fauna.	3.2.4	Geen
4395936	11	In artikel 7.7 van het inpassingsplan is vastgelegd dat de ontwikkeling van windturbines alleen maar mogelijk en toegestaan is bij kwaliteitsverbetering van het landschap De beoogde plaatsing van de windturbines bij het knooppunt Galder leveren geen kwaliteitsverbetering op van het landschap. Integendeel.	Indiener doelt op een van de voorwaarden die wordt gehanteerd bij de wijzigingsbevoegdheid die in het ontwerp van het inpassingsplan was opgenomen voor de windturbine locatie 'E2' bij Hazeldonk. Deze voorwaarde heeft geen betrekking op de situatie bij knooppunt Galder. Bovendien is de landschappelijke aanvaarbaarheid van de nieuwe windturbineopstelling bij knooppunt Galder beschreven in paragraaf 5.6 van de plantoelichting.	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4394516	1	Als bewoners van het Buurtschap Overa hebben wij aan alle randvoorwaarden, dan wel regelgeving voldaan en hierdoor veel moeten investeren in de woon- en leefomgeving, het milieu en het behoud van de landschappelijke waarde van het buitengebied. Helaas constateren wij wederom dat wat de gemeente/provincie ons oplegt, in dit geval betreft het de cultuur-historische en landschappelijke waardes, zij deze zelf niet uitvoert of handhaaft of te wel aan hun laars lapt. Ook de gemeente en de provincie moeten zich houden aan de randvoorwaarden en regelgeving zoals zij deze aan de bewoners van het Buurtschap Overa oplegt.	2.3	Geen
4394516	2	De gemeente en de provincie hebben mede de verantwoordelijkheid om voor de volgende generatie de cultuurhistorische en landschappelijke waardes en de noodzakelijke ruimtelijke kwaliteit van de bebouwingslinten in het buitengebied te garanderen voor nu en in de toekomst.	2.3	Geen
4394516	3	Van de totaal ontvangen substantiële bijdrage van alle initiatiefnemers is niets terug te zien aan de kwaliteitsverbetering van het buitengebied. Het plaatsen van drie windmolens draagt zeker beslist niet bij in de gestelde kwaliteitsverbetering van het buitengebied.	2.3	Geen
4394516	4	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4397134. Zie voor beantwoording zienswijze 4397134.		
4395014	1	Allereerst merken cliënten op dat in het inpassingsplan, hierna te noemen "inpassingsplan" bij het Plan Mastbos/Overa drie windturbines zijn ingetekend en het milieueffectenrapport van 24 mei 2018 (versie 1.2), hierna te noemen "MER" bij het Plan Mastbos/Overa uitgaat van vier windturbines. Deze stukken zijn aldus tegenstrijdig aan elkaar, hetgeen bewijst dat het Plan Mastbos/Overa bepaald niet zorgvuldig tot stand is gekomen.	In het oPIP zijn de drie windturbines ter hoogte van knooppunt Galder opgenomen zoals deze deel uitmaken van het voorkeursalternatief (VKA). Het VKA is mede bepaald op basis van 11 onderzochte MER-alternatieven. In een aantal van de onderzochte MER-alternatieven is inderdaad ook een opstelling van 4 windturbines ter hoogte van knooppunt Galder onderzocht.	Geen
4395014	2	Aan de hand van een aantal thema's zal hierna de zienswijze van cliënten worden toegelicht. In deze zienswijze worden cliënten overigens gesteund door 129 personen. Deze personen hebben de petitie "petitie tegen de beoogde windturbines nabij buurtschap Overa" voor akkoord ondertekend. Iedereen is tegen het Plan Mastbos/Overa! Deze petitie is als bijlage 1 gehecht aan deze zienswijze. De inhoud van die petitie dient als hier woordelijk herhaald en ingelast te worden beschouwd.	Ter kennisname	Geen
4395014	3	Door de Provincie Noord-Brabant is met dagtekening 13 juni 2018 een niet-geadresseerde brief gericht "aan de bewoners van dit pand" rondgestuurd. Het is cliënten bekend dat deze brief niet alle burgers heeft bereikt. Er zijn daarnaast burgers die de brief ongeopend en/of ongelezen weggegooid hebben, omdat die burgers in de veronderstelling verkeerden dat de inhoud van die brief geen formele aankondiging zou bevatten of anderszins belangrijk zou zijn. Ingrijpende (planologische) aanpassingen of wijzigingen gericht op een rechtsgevolg worden door of namens de overheid immers kenbaar gemaakt middels een te naam gestelde brief aan de burger. Uit oogpunt van zorgvuldigheid is een dergelijke gang van zaken ook te begrijpen. Door in de voorliggende aangelegenheid kennelijk bewust af te wijken van dat gangbare beleid, terwijl er ingrijpende en verstrekende veranderingen worden aangekondigd in de brief van 13 juni 2018, handelt de provincie jegens de burger uiterst onzorgvuldig en willekeurig. Daarbij is ook de timing van de brief veelzeggend. De provincie weet, althans behoort te weten, dat het nu in Brabant vakantie is. Veel burgers zijn aldus in deze periode buitenshuis aan het genieten van een welverdiende vakantie. Door juist in deze periode de brieven te versturen en de termijn voor indiening van een zienswijze te bepalen, getuigt evenmin van zorgvuldig overheidsoptreden. In dat opzicht heeft de provincie iedere schijn tegen!	2.6	Geen
4395014	4	Het behoeft geen nader onderzoek of betoog dat dergelijke hoge mega windturbines direct het landschap verstoren, de woon- en leefomgeving aantasten, leiden tot geluidhinder en uitzichtverlies, slagschaduw en lichtschittering. In het verlengde daarvan is voorzienbaar dat alle burgers in het buitengebied van Breda schade zullen gaan lijden door het Plan Mastbos/Overa.	3.2.1, 3.2.2, 3.2.3 en 3.2.5	Geen
4395014	5	Een ander reëel risico voor de toekomst is dat niemand meer wil wonen, leven, recreëren of ontspannen onder het ge-suis, gezoem en de slagschaduw van windmolens met een tiphoogte van 210 meter! Huizen worden onverkoopbaar en de horeca, bed and breakfasts, campings en stalhouderij zullen vermoedelijk rode cijfers gaan draaien.	2.8	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4395014	6	Het Plan Mastbos/Overa creëert aldus onnodig veel schade en onrust bij de burger. Dit verklaart dat er geen maatschappelijk draagvlak is bij uitvoering van het plan. De petitie geeft daar blijk van.	Ter kennisname	Geen
4395014	7	Daarnaast is Plan Mastbos/Overa ook in strijd met het ambitieniveau van de provincie Noord-Brabant zelf, die namelijk inhoudt dat de kwaliteit van het buitengebied in Noord-Brabant verbeterd dient te worden.	2.3	Geen
4395014	8	De Rood voor Groen regeling stimuleert een zorgvuldig ruimtelijk gebruik van het buitengebied. De eigenaren van de Rood voor Groen kavels mochten er aldus gerechtvaardigd op vertrouwen dat de landschapskwaliteit van het buitengebied van Breda niet vervuild zou worden met mega windturbines.	2.3	Geen
4395014	9	Nadat de overheid miljoenen aan leges heeft geïncasseerd in verband met de Rood voor Groen kavels en omgevingsvergunningen en de burgers conform de structuurvisie flink hebben geïnvesteerd in de kwaliteitsverbetering van hun Rood voor Groen kavel, komt die provincie Noord-Brabant opeens met het plan om juist die locatie te “verkrachten” en te “vervuilen” met zware industrie, te weten mega windturbines met een tiphoogte van 210 meter op 500 meter van een woonwijk en op minder dan 50 meter van het bekendste cultuurbos van Nederland.	2.3	Geen
4395014	10	Het Plan Mastbos/Overa staat niet alleen haaks op de uitgesproken ambitie van de provincie Noord-Brabant als geformuleerd in de voornoemde structuurvisie. Het creëert onnodig veel schade. De gedane investeringen in de Rood voor Groen kavels gaan als gevolg van het plan direct teniet en worden aldus ontnomen door het -onder de gegeven omstandigheden- onrechtmatig handelen van de provincie Noord-Brabant.	2.3	Geen
4395014	11	Alleen al de waardedaling van het onroerend goed van cliënten is door de ingeschakelde terzake deskundige makelaars De Boer Storimans & Partners en Schonk Schul & Compagnie makelaars geraamd op 40% tot 50% van de huidige verkoopwaarde. Voor die financiële schade houden cliënten de provincie Noord-Brabant hierbij uitdrukkelijk aansprakelijk. Een gewaarschuwd man telt voor twee!	2.8	Geen
4395014	12	Veel groter nog is de schade die het Plan Mastbos/Overa veroorzaakt aan het landelijk buitengebied in Breda. Die schade zal echt onherstelbaar zijn voor flora en fauna en het landschappelijk karakter van het buitengebied van Breda.	3.2.5 en 3.2.6	Geen
4395014	13	De provincie kan deze ernstige bezwaren van mens en natuur niet wegwuiven met enkel een paar kW meer of minder. Niet de financiën van de provincie Noord-Brabant mogen in dat opzicht prevaleren, maar de woon- en leefomgeving voor de burger en het behoud van de natuur!	2.1	Geen
4395014	14	Het beleid van de Rijksoverheid is zodoende ten aanzien van windturbines niet voor meerdere uitleg vatbaar. De boodschap is: lagere overheden, plaats geen windturbines in het unieke buitengebied ten zuiden van Breda. Mega windturbines op die unieke locatie, nabij knooppunt Galder, veroorzaken immers schade voor mens en natuur en dat wil het rijk voorkomen. Ook de provincie Noord-Brabant heeft in diverse provinciale stukken beleid uitgestippeld om geen windturbines te plaatsen in kleinschalige cultuurlandschappen, zoals het landelijk buitengebied ten zuiden van Breda. Cliënten zullen dit verder toelichten.	2.3	Geen
4395014	15	Het Plan Mastbos/Overa is niet gesitueerd bij grootschalige bedrijven en het Plan Mastbos/Overa is evenmin gelegen in het stedelijk concentratiegebied van Noord-Brabant. Reeds om die reden past het Plan Mastbos/Overa niet in de structuurvisie van de provincie Noord-Brabant. Verder staat vast dat het Plan Mastbos/Overa niet voorzien is in een zeekeleigebied, zodat ook om die reden het Plan Mastbos/Overa niet beantwoordt aan de structuurvisie 2010.	2.3	Geen
4395014	16	Die voorwaarden luiden: a. Sprake is van een ligging langs een grootschalige infrastructuurlijn. Het Plan Mastbos/Overa voldoet niet aan deze voorwaarde, omdat de beoogde windturbines niet langs de A16 zijn gesitueerd!	2.3	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4395014	17	b. De gemeente die het aangaat hebben vastgelegd deze infrastructuurlijn te willen gebruiken als ontwikkelas voor windturbines; Knooppunt Galder is door de gemeente Breda slechts enkel en alleen aangemerkt als zoekgebied. Uit niets blijkt dat door de gemeente Breda is vastgelegd om de A16 te willen gebruiken als ontwikkelas voor windturbines. Ook aan voorwaarde b is zodoende niet voldaan!	2.3	Geen
4395014	18	c. Uit onderzoek blijkt dat er langs deze infrastructuurlijn reële ruimtelijke mogelijkheden zijn voor windturbines; Het Plan Mastbos/Overa biedt geen reële ruimtelijke mogelijkheden, zonder onherstelbare schade voor mens en natuur.	2.3	Geen
4395014	19	d. De windturbines in de nabijheid en evenwijdig aan of in clusterverband langs de infrastructuurlijn worden gebouwd; De beoogde windturbines nabij knooppunt Galder zijn niet gesitueerd in clusterverband langs de A16, zodat ook niet aan voorwaarde d van lid 2 van artikel 33 van de Verordening is voldaan.	2.3	Geen
4395014	20	In de Toelichting op de Verordening staat het volgende, ik citeer: 'Waf betreft windturbines in het buitengebied vindt de provincie het belangrijk dat de ontwikkeling daarvan aansluit bij het karakter en de kwaliteit van het landschap in Noord-Brabant. Daaruit volgt dat het bouwen van windturbines in kleinschalige cultuurlandschappen van Brabant niet gewenst is en wordt uitgesloten.' Het Plan Mastbos/Overa is gelegen in het kleinschalige cultuurlandschap Overa en op enkele meters van het bekendste cultuurbos van Nederland. Daaruit volgt dat het plaatsen van mega windturbines met een tiphoogte van 210 meter in dit unieke stukje buitengebied van Noord-Brabant niet gewenst is. Dat volgt met zoveel woorden uit de Toelichting op de Verordening van de provincie Noord-Brabant zelf. Zware industrie, zoals mega windturbines, passen bovendien niet bij het karakter en de kwaliteit van dit landschap ten zuiden van Breda. Het tegendeel kan de provincie niet met droge ogen beweren.	2.3	Geen
4395014	21	Volgens het eigen beleid van de provincie Noord-Brabant, zoals hiervoor beschreven, is er zodoende maar één optie. Het Plan Mastbos/Overa moet per direct worden ingetrokken! Dit intrekken van het Plan Mastbos/Overa heeft de volledige instemming van de gemeente Breda, als de provincie Noord-Brabant tenminste het beleid van de gemeente Breda volgt.	2.3	Geen
4395014	22	De gemeente Breda heeft in de "Duurzaamheidsvisie Breda 2030" beleid en visie vastgesteld over toekomstige duurzaamheid. Uitgangspunt is volgens deze visie enerzijds grote klappen maken met de duurzaamheidsambitie en anderzijds de overlast van burgers zoveel mogelijk voorkomen. Cliënten ondersteunen en onderschrijven deze visie van de gemeente Breda volledig. De overlast die cliënten zullen gaan ondervinden van de mega windturbines, zoals geluidhinder, slagschaduw, gezondheidsklachten en een onveilig gevoel moet inderdaad voorkomen worden.	2.5	Geen
4395014	23	Het Plan Mastbos/Overa heeft daarnaast geen maatschappelijk draagvlak. Dit volgt onder andere uit de petitie die is gehecht aan deze zienswijze. Bovendien wordt dit erkend in de MER, zoals blijkt uit hetgeen staat vermeld op pagina 56 en 57 van dat rapport. De geënquêteerde en geïnterviewde burgers hebben de volgende wensen kenbaar gemaakt ten aanzien van windturbines: - De afstand tot woningen vinden de geënquêteerden het belangrijkste aspect bij de plaatsing van windmolens, gevolgd door afstand tot natuurgebieden, de energieopbrengst van de windmolens, de hoogte van de windmolens en de opstelling van de windmolens; - Een lijnopstelling, zowel korte lijn als lange lijn heeft de voorkeur; - De meest geschikte locatie voor windenergie vindt men in industriegebied en zeeleigebied; - Men vraagt speciaal aandacht om overlast bij woningen te voorkomen. Alle uitkomsten waar de burger op tegen is, zoals puntsgewijs aangehaald, zijn opmerkelijk genoeg juist verenigd in het Plan Mastbos/Overa. Zodoende ligt het voor de hand dat er voor het Plan Mastbos/Overa geen maatschappelijk	2.5	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		draagvlak is. De burgers van de provincie Noord-Brabant willen immers geen windturbines en zeker geen mega windturbines in het landelijk buitengebied ten zuiden van Breda, naast buurtschap Overa!		
4395014	24	Restaurant Huis den Deijl en pannenkoekenrestaurant Dennenlucht, alsmede de campings en de bed and breakfasts, allemaal gelegen in buurtschap Overa, zijn zogenoemde kwetsbare objecten. Het terras en de speeltuin van restaurants Huis den Deijl en Dennenlucht zijn gelegen op een afstand van zo'n 500 meter van de beoogde windturbines. Dagelijks, vanaf 09:00 uur zijn er veel gasten aanwezig op het terras en in de speeltuin van deze restaurants.	3.2.4	Geen
4395014	25	De mega windturbines met een tiphoogte van 210 meter zullen vanzelfsprekend veel schade veroorzaken, zoals hinder van geluid en slagschaduw. Bovenal zullen deze hoge windturbines het uitzicht van de gasten van restaurants, bed and breakfasts, campings, stalhouderij en manege in negatieve zin beïnvloeden.	3.2.2, 3.2.3 en 3.2.5	Geen
4395014	26	De eventuele komst van de windturbines is bovenal uiterst onveilig voor de meer dan 500.000 unieke gasten die jaarlijks deze restaurants, bed and breakfasts, campings, stalhouderij en manege bezoeken. Gelet op het bepaalde in artikel 7.7 van het inpassingsplan is de provincie in zo'n situatie niet bevoegd om de bestemming windturbines te vergunnen. Er is immers niet aangetoond dat kan worden voldaan aan de veiligheidsnormen voor kwetsbare objecten, geluid en slagschaduw/hinder.	Indiener doelt op een van de voorwaarden die wordt gehanteerd bij de wijzigingsbevoegdheid die in het ontwerp van het inpassingsplan was opgenomen voor de windturbinelocatie 'E2' bij Hazeldonk. Deze voorwaarde heeft geen betrekking op de situatie bij knooppunt Galder. Bovendien is gebleken dat nieuwe windturbineopstelling bij knooppunt Galder voldoet aan de wettelijke normen voor veiligheid, geluid en slagschaduw, zoals is beschreven in hoofdstuk 5 van de plantoelichting.	Geen
4395014	27	Evenmin kan staande worden gehouden dat de beoogde ontwikkelingen gepaard gaan met kwaliteitsverbetering van het landschap, zoals opgenomen in artikel 3.2 van de Verordening ruimte Noord-Brabant. Het Plan Mastbos/Overa voldoet dus niet aan het bepaalde in artikel 7.7 onder e van het inpassingsplan.	Indiener doelt op een van de voorwaarden die wordt gehanteerd bij de wijzigingsbevoegdheid die in het ontwerp van het inpassingsplan was opgenomen voor de windturbinelocatie 'E2' bij Hazeldonk. Deze voorwaarde heeft geen betrekking op de situatie bij knooppunt Galder. Bovendien is de landschappelijke aanvaarbaarheid van de nieuwe windturbineopstelling bij knooppunt Galder beschreven in paragraaf 5.6 van de plantoelichting.	geen
4395014	28	In de MER wordt bevestigd dat het Plan Mastbos/Overa extra geluidsemissie naar de omgeving zal creëren. Die geluidsemissie voldoet volgens de MER aan de toegestane norm, te weten 47 dB overdag en 42 dB in de nacht.	3.2.2	Geen
4395014	29	Zoals hiervoor is toegelicht, is volgens het rijk knooppunt Galder nabij de A16 geen geschikte locatie voor windturbines, dit onder meer vanwege cumulatie van geluid. De cumulerende geluidsbronnen zijn snelweg, HSL lijn en mega windturbines.	3.2.2	Geen
4395014	30	Het is een feit van algemene bekendheid dat een vermeerdering van de 3 dB leidt tot een verdubbeling van het geluid. Dit betekent concreet voor cliënten dat bij realisatie van het Plan Mastbos/Overa de wettelijk maximaal toegestane geluidsemissie met voeten wordt getreden hetgeen levensgevaarlijk is. Alle geleerden in de wereld zijn het er bovendien over eens dat bij de combinatie van snelweg, hogesnelheidslijn (spoor) en mega windturbines sprake zal zijn van cumulatie van geluid die een negatief effect heeft op de volksgezondheid. Het is een wettelijke eis om plannen als het Plan Mastbos/Overa op dit punt goed en deugdelijk door te rekenen en in dat opzicht geen enkel risico te lopen. De volksgezondheid heeft in Nederland meer prioriteit dan enkele megawatts. Dit geldt kennelijk niet voor het Plan Mastbos/Overa en de positie van cliënten.	3.2.2	Geen
4395014	31	De cumulatie van geluid is in de voorliggende zaak niet berekend, zo staat letterlijk in de MER. De MER voldoet aldus niet aan de wettelijke vereisten, zodat ook om die reden het Plan Mastbos/Overa direct in de prullenmand moet verdwijnen.	3.2.2	Geen
4395014	32	Daarnaast is het echt schandalig te noemen dat de provincie Noord-Brabant de volksgezondheid van haar burgers in het buitengebied Overa niet serieus neemt.	3.2.1	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
			In tegenstelling tot hetgeen indiener inbrengt, neemt de provincie de volksgezondheid van al haar inwoners zeer serieus. Er zijn echter in het kader van dit plan geen negatieve effecten op de volksgezondheid in het buitengebied Overa te verwachten.	
4395014	33	Alle objectieve indicatoren wijzen erop dat het Plan Mastbos/Overa extra geluidsemissie zal veroorzaken, doordat er reeds geluidsoverlast is vanwege de snelweg en het spoor. De gezondheid van cliënten is aldus in het geding.	3.2.1 en 3.2.2	Geen
4395014	34	Aan de provincie Noord-Brabant de publieke taak om cliënten tegen die geluidsoverlast te beschermen.	3.2.2	Geen
4395014	35	Dat er ontoelaatbare geluidsoverlast zal gaan ontstaan in de directe woonomgeving van cliënten blijkt bovendien objectief uit het feit dat op zo'n 500 van hun woonhuis mega windturbines worden geplaatst met een tiphoogte van 210 meter. Er is geen deskundige te vinden die durft te beweren dat deze hoogte van de mega windturbines in combinatie met de feitelijke afstand tot het woonhuis van cliënten niet zal leiden tot ontoelaatbare geluidsoverlast voor cliënten.	3.2.2	Geen
4395014	36	In de MER kan dan wel worden gesuggereerd dat de mega windturbines geen enkele invloed zouden hebben op de gezondheid van cliënten, maar ook dit wordt op geen enkele wijze onderbouwd en/of bewezen.	3.2.1	Geen
4395014	37	Gelet op de afstand tussen de woning van cliënten en de mega windturbines (ca. 500 meter) staat verder objectief vast dat cliënten dagelijks hinder ondervinden als gevolg van slagschaduw. Door het rijk is reeds gewezen op dit risico en juist om die reden heeft het rijk geoordeeld dat knooppunt Galder geen geschikte locatie is om windturbines te plaatsen.	2.3 en 3.2.3	Geen
4395014	38	Provincie Noord-Brabant laat uw burgers niet vallen voor een paar kW en bescherm cliënten tegen slagschaduw!	3.2.3	Geen
4395014	39	Windturbines met een tiphoogte van 210 meter zijn, en dat behoeft geen inhoudelijke toelichting, zichtbepalend. Dit geldt zeker voor een landelijke omgeving als die van buurtschap Overa. Dergelijke obstakels op een afstand van 500 meter van een woonhuis veroorzaken daarnaast uitzichtverlies. Naast geluids- en slagschaduwoverlast zullen de beoogde windturbines aldus ook visuele overlast veroorzaken voor cliënten en de overige burgers van buurtschap Overa. De beoogde windturbines kennen géén aanvaardbare landschappelijke uitstraling. Ook dit is niet acceptabel voor cliënten.	3.2.5	Geen
4395014	40	Het rijk heeft onderkend dat het Plan Mastbos/Overa voorziet in veiligheidsrisico's voor de burgers ten aanzien van de veiligheid. Die risico's zien op beperkingen door de rijksweg A16 en spoorweg HSL. Bij het spoor is het GR zelfs boven de oriëntatiewaarde, zo blijkt uit tabel 23 van de MER.	De windturbines zullen geen significante impact t hebben op het Groepsrisico, gezien de impact van de windturbines. Uit verschillende studies is ook naar voren gekomen dat windturbineparken in de nabijheid van Rijkswegen altijd ruimschoots aan de groepsrisiconorm wordt voldaan.	Geen
4395014	41	Een ander veiligheidsaspect om het Plan Mastbos/Overa niet uit te voeren, is volgens het rijk de radarverstoring van vliegveld Woensdrecht. Cliënten voegen daaraan toe dat tevens de militaire vliegtuigen van vliegveld Gilze-Rijen de aanvliegeroute hebben boven het gebied ten zuiden van Breda. Een deel van het Mastbos fungeert bovendien als oefenterrein voor militairen, zodat het Plan Mastbos/Overa zelfs onze landsveiligheid in gevaar brengt. Ook met deze veiligheidsaspecten is bij de totstandkoming van het Plan Mastbos/Overa géén rekening gehouden.	De windmolens op knooppunt Galder vallen buiten de invliegfunnel zoals valt te zien in Bijlage K (Belemmeringenkaart) van het MER. Wettelijk is vastgelegd dat Defensie adviseert over de radarverstoring en niet over landsveiligheid. 2.10, 4.2.4 en 4.2.6.	Geen
4395014	42	Ten slotte zal ik namens cliënten nog ingaan op de financiële keerzijde van het inpassingsplan, meer in het bijzonder het Plan Mastbos/Overa. Het inpassingsplan voorziet niet in een financiële compensatie van de burger, terwijl voorzienbaar is dat de burger schade zal lijden doordat de overheid als gevolg van het Plan Mastbos/Overa direct ingrijpt in de eigendomsrechten van de burger. Artikel 1, eerste protocol, EVRM (artikel 1 ep EVRM) biedt bescherming tegen dergelijke inmenging van de overheid aan de burger. Die bescherming roepen cliënten uitdrukkelijk in!	Niet valt in te zien op welke wijze het vaststellen van dit inpassingsplan het provinciebestuur in strijd met artikel 1 van het Eerste Protocol bij het Europees Verdrag voor de Rechten van de mens. Wanneer indiener meent dat door het toekennen van de nieuwe bestemmingen in het inpassingsplan hij een nadeliger positie komt te verkennen, staat het hem vrij om daarvoor een verzoek tot planschade in te dienen. Verwezen wordt naar paragraaf 2.8 uit de algemene beantwoording.	geen
4395014	43	Aan het vereiste van een fair balance is niet voldaan, indien er sprake is van een individuele en disproportionele last voor de betrokken burger. Daarbij dienen alle omstandigheden van het individuele geval in ogenschouw te worden genomen. Gelet op vorenstaande feiten en omstandigheden, afzonderlijk en in samenhang bezien, zijn cliënten van mening dat er aan hun zijde sprake is van een individuele en disproportionele last waarvoor geen enkele financiële compensatie is	Het inpassingsplan is het resultaat van een integrale belangenafweging waarbij zoveel als mogelijk rekening is gehouden met de belangen van omwonenden. Het bieden van financiële compensatie is daarbij niet aan de orde.	geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		opgenomen in het inpassingsplan. Ook om deze juridische reden kan het inpassingsplan niet in stand blijven.		
4395014	44	Ter voorkoming van onherstelbare schade aan natuur en mens verzoeken cliënten uw provincie om het Plan Mastbos/Overa niet uit te voeren. Dat Plan Mastbos/Overa is in strijd met wet- en regelgeving en voor dat plan is géén maatschappelijk draagvlak. Dit voorkomt tevens financiële schade aan de zijde van cliënten, voor welke schade uw provincie ten volle aansprakelijk is. Nog belangrijker is dat door het intrekken van het Plan Mastbos/Overa cliënten niet blootgesteld worden aan een ongezonde en onveilige situatie.	2.8 en 3.2.6 In tegenstelling tot hetgeen indiener aangeeft, is het inpassingsplan is niet in strijd met wet- en regelgeving en kent het plan een breed maatschappelijk draagvlak. Zie eerdere opmerking van indiener onder punt 6 met betrekking tot veiligheid en gezondheid.	Geen
4395014	45	De mega windturbines zullen direct negatieve invloed hebben op het welzijn van dieren, zoals bosuilen, trekvogels, ooievaars, reeën en vossen. Onbegrijpelijk dat de overheid de “kwetsbare natuur” blootstelt aan de gevaren van windturbines.	3.2.6	Geen
4395014	48	De ondergetekenden hebben kennis genomen van de beoogde plaatsing van drie windturbines met een tiphoogte van 210 meter, zoals aangegeven op de foto die is gehecht aan deze petitie. Wij zijn tegen plaatsing van deze windturbines. Deze windturbines beïnvloeden in negatieve zin ons leefgenot. Niet limitatief heeft de plaatsing van de windturbines voor ons de volgende nadelige gevolgen:	3.2.1	Geen
4395014	49	Uitzichtverlies;	3.2.5	Geen
4395014	50	Geluidhinder;	3.2.2	Geen
4395014	51	Slagschaduw en lichtschittering;	3.2.3	Geen
4395014	52	Verstoring landschap;	3.2.5	Geen
4395014	53	Aantasting woon- en leefomgeving;	3.2.2, 3.2.3, 3.2.4 en 3.2.5	Geen
4395014	54	Aantasting veiligheid en gezondheid;	3.2.4	Geen
4395014	55	Omzeterdving (voor de aanwezige horeca-aangelegenheden).	2.8	Geen
4395014	56	Daarnaast zal de waarde van ons onroerend goed, gelegen nabij de beoogde situering van de windturbines, aanzienlijk in waarde afnemen. De geraadpleegde makelaarskantoren De Boer, Storimans & Partners Makelaars- en Assurantiekantoor B.V. en Schonck, Schul S Compagnie Makelaardij B.V. hebben in dat verband indicatief een waardedaling aangegeven van tussen de 30% en 50% van de huidige (verkoop)waarde.	2.8	Geen
4395014	57	Om deze redenen zijn wij tegen de plaatsing van de drie windturbines nabij onze buurt Overa. Wij ondersteunen volledig de bezwaren van onze buurtgenoten die een zienswijze indienen tegen het ontwerp inpassingsplan dat thans tot en met 30 juli 2018 ter inzage ligt.	Ter kennisname	Geen
4397159	1	hiermede mijn bezwaar op de plaatsing van windmolens van 220 meter hoog op een afstand van 400 meter van onze woning ik doel hier mee op	Windmolens in het inpassingsplan hebben een maximale bouwhoogte van 210 m. De minimale afstand tot de woningen wordt bepaald door de 47 Lden en 41 Lnight-contour uit het activiteitenbesluit. M.a.w. deze geluidsnormen bepalen of de afstand tot uw woning aanvaardbaar is	Geen
4397159	2	de te verwachten horizon vervuiling.	3.2.5	Geen
4397159	3	geluids overlast.	3.2.2	Geen
4397159	4	waarde daling van onze woning.	2.8	Geen
4397159	5	verkrachting van natuur	3.2.6	Geen
4397159	6	en geen verfraaien maar een last voor het mastbos.	3.2.6	Geen
4397159	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4397134. Zie voor beantwoording zienswijze 4397134.		
4397186	1	De windmolens staan veel te dicht bij ons huis. De afstand zou (volgens het Bewonersplatform Voor De Wind West-Brabant) minimaal 850 tot 1500 m moeten zijn.	De wet kent geen afstandseisen voor windturbines en woningen. De plaatsing van windturbines moet voldoen aan normen omtrent geluid en slagschaduw, ongeacht de afstand. Zie 3.2.2 en 3.2.3	Geen
4397186	2	Het heeft tot gevolg dat we opnieuw extra overlast krijgen van geluid, slagschaduw en horizonvervuiling.	3.2.2, 3.2.3 en 3.2.5	Geen
4397186	3	Bij een toekomstige verkoop zal onze woning aanzienlijk minder waard zijn.	2.8	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397186	4	Ik maak bezwaar tegen het plaatsen van de 3 windturbines bij knooppunt Galder. Er zijn op deze locatie 3 windturbines gepland waarvan er 1 wel erg dicht bij onze woning komt te staan. Ik eis dat deze op een andere locatie worden ingepast waar ze minder overlast geven of deze te laten vervallen.	2.4 en 2.5	Geen
4397186	5	Als de plannen doorgezet worden en er toch windturbines worden geplaatst bij knooppunt Galder zal onze woning aanzienlijk minder waard worden bij een toekomstige verkoop, omdat het minder aantrekkelijk wordt om er te wonen door de extra overlast van geluid, slagschaduw en horizonvervuiling. Gerenommeerde makelaarskantoren zoals De Boer, Storimans & Partners Makelaars- en Assurantiën kantoor B.V. en Schonck, Schul & Compagnie Makelaardij B.V. hebben indicatief een waardedaling aangegeven tussen 30% en 50%. Deze waardedaling dient volledig te worden gecompenseerd.	2.8	Geen
4397186	6	Ons woongenot wordt opnieuw aangetast als de windturbines toch worden geplaatst door de genoemde oorzaken van extra geluid, slagschaduw en horizonvervuiling. Omdat velen van de energieopbrengst zullen profiteren is het onredelijk dat wij enkel de nadelen en overlast zullen ervaren.	2.9, 3.2.2, 3.2.3 en 3.2.5	Geen
4397200	1	De windmolens staan veel te dicht bij ons huis. De afstand zou (volgens het Bewonersplatform Voor De Wind West-Brabant) minimaal 850 tot 1500 m moeten zijn.	De wet kent geen afstandseisen voor windturbines en woningen. De plaatsing van windturbines moet voldoen aan normen omtrent geluid en slagschaduw, ongeachte de afstand. Zie 3.2.2 en 3.2.3	Geen
4397200	2	Het heeft tot gevolg dat we opnieuw extra overlast krijgen van geluid, slagschaduw en horizonvervuiling.	3.2.2, 3.2.3 en 3.2.5	Geen
4397200	3	Bij een toekomstige verkoop zal onze woning aanzienlijk minder waard zijn.	2.8	Geen
4397200	4	Ik maak bezwaar tegen het plaatsen van de 3 windturbines bij knooppunt Galder. Er zijn op deze locatie 3 windturbines gepland waarvan er 1 wel erg dicht bij onze woning komt te staan. Ik eis dat deze op een andere locatie worden ingepast waar ze minder overlast geven of deze te laten vervallen.	2.4 en 2.5	Geen
4397200	5	Als de plannen doorgezet worden en er toch windturbines worden geplaatst bij knooppunt Galder zal onze woning aanzienlijk minder waard worden bij een toekomstige verkoop, omdat het minder aantrekkelijk wordt om er te wonen door de extra overlast van geluid, slagschaduw en horizonvervuiling. Gerenommeerde makelaarskantoren zoals De Boer, Storimans & Partners Makelaars- en Assurantiënkantoor B.V. en Schonck, Schul & Compagnie Makelaardij B.V. hebben indicatief een waardedaling aangegeven tussen 30% en 50%. Deze waardedaling dient volledig te worden gecompenseerd.	2.8	Geen
4397200	6	Ons woongenot wordt opnieuw aangetast als de windturbines toch worden geplaatst door de genoemde oorzaken van extra geluid, slagschaduw en horizonvervuiling. Omdat velen van de energieopbrengst zullen profiteren is het onredelijk dat wij enkel de nadelen en overlast zullen ervaren.	2.9, 3.2.2, 3.2.3 en 3.2.5	Geen
4396394	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4395014. Zie voor beantwoording zienswijze 4395014.		
4396394	2	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4395014. Zie voor beantwoording zienswijze 4395014.		
4394478	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4397134. Zie voor beantwoording zienswijze 4397134.		
4394950	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4395014. Zie voor beantwoording zienswijze 4395014.		
4394950	2	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4395014. Zie voor beantwoording zienswijze 4395014.		
4394821	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4395014. Zie voor beantwoording zienswijze 4395014.		
4394821	2	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4395014. Zie voor beantwoording zienswijze 4395014.		
4395972	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4397134. Zie voor beantwoording zienswijze 4397134.		
4395715	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4397134. Zie voor beantwoording zienswijze 4397134.		
4395715	2	Ik, woonachtig in buurtschap Overa ben om die reden tegen de komst van de mega windturbines. Zodoende heb ik en mijn medebuurtgenoten deze bijgaande petitie tegen de komst van de mega windturbines voor akkoord ondertekend.	Ter kennisname	Geen
4395715	3	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4395014. Zie voor beantwoording zienswijze 4395014.		
4397173	1	Het is onduidelijk, niet verklaard en niet te verklaren waarom er verplaatsing van de eerder geprojecteerde windmolen heeft plaats gehad. Niet te verklaren omdat de windmolens aanvankelijk langs de snelwegen aan de rand van een groot industriegebied (Hazeldonk) in een zeer laag bewoonde agrarische omgeving waren bedacht en nu veel dichterbij naar een veel intensiever bewoond gebied (Overa en Effen) en daarmee tevens veel dichterbij langs het natuur- en recreatiegebied Mastbos, Galderse Heide en meren.	2.4 en 2.5	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397173	2	Ver dragend laagfrequent geluid dat tot wel 2000 meter afstand overlast kan geven, wordt daarmee genegeerd, terwijl wetenschappelijk is aangetoond dat dit tot gezondheidsklachten kan leiden. De gehele bevolking van Overa en Effen zullen overlast hebben van deze geluidbelasting.	3.2.2	Geen
4397173	3	Onduidelijk ook omdat de communicatie en toelichting hierover op zijn minst te kort is geschoten. De voorlichting was uiterst vaag, de website onnodig complex (data is bijna onvindbaar) en de bezwaarperiode vindt plaats midden in de vakantieperiode in nota bene ongeadresseerde post alsof het reclame is. Dit geeft bepaald niet een goede en vertrouwen-wekkende indruk.	2.6	Geen
4397173	4	Er is niet beargumenteerd waarom nu juist voor deze volstrekt onlogische locatie is gekozen.	2.5	Geen
4397173	5	Het gebied langs het Mastbos waar de windmolens nu gepland staan, is een uniek gebied met een bijzondere flora en fauna. Hier zware industrie, zoals megawindturbines nu eenmaal zijn, willen plaatsen gaat lijnrecht in tegen elke vorm van fatsoenlijk bestuur en lijdt zonder twijfel tot een ernstige aantasting van dit unieke natuurgebied.		Geen
4397173	6	Op het gebied van veiligheid wil ik u er op wijzen dat de A16 één van de drukste snelwegen van Nederland is waarover veel gevaarlijke stoffen worden vervoerd. Tevens is dit een (HSL) spoorweg traject. Het gevaar dat er een rotorblad afbreekt, een mast omvalt en op de weg of spoorbaan beland is niet ondenkbaar, naast alle andere risico's die windturbines nog met zich meebrengen zoals het mogelijk verstoren van radarapparatuur van luchtvaart uit bijvoorbeeld de aanliggende vliegvelden.	Er wordt voldaan aan de adviesafstanden van Rijkswaterstaat en ProRail. Voor wat betreft de mate van radarverstoring wordt een radartoets uitgevoerd door TNO.	Geen
4397173	7	In dit gebied is een laagvlieg zone waar defensie noodzakelijke oefeningen houdt met helicopters, het situeren van windturbines op deze locatie vormt een gevaar voor dit soort operaties. Ook al is hiervoor kennelijk geen regelgeving het is een potentieel risico en het is merkwaardig dat men dit aanvaardbaar vindt.	De laagvliegroute is niet beschermd met een maximale bouwhoogte. Voor deze laagvliegroute gelden geen planologische beperkingen.	Geen
4397173	8	Een verdere stapeling van deze risico's en overlast door slagschaduw, geluidsoverlast en visuele hinder van windturbines is ontoelaatbaar. Een fors percentage van de bewoners zal hierdoor (meer) last krijgen van slaapproblemen en daaruit voortvloeiende schade voor de gezondheid.	3.2.2, 3.2.3 en 3.2.5	Geen
4397173	9	De politiek vraagt zich af waarom het vertrouwen van burgers in politici steeds verder afbrokkelt, dat komt doordat u niet goed heeft geïnformeerd over de situatie bij uw gemeente in uw provincie, niemand goed heeft voorgelicht en niet met de bewoners in de buurgemeente in dialoog bent getreden maar selectief informeert. Informatie die u niet goed uitkomt wordt niet gemeld of ergens verstopt in een ondoorgrondelijk MER Rapport en onduidelijke website dat hiermee verworden is tot een groot overheids rookgordijn.	2.4	Geen
4397173	10	Er wordt niet aangetoond dat het bouwen van windmolens op deze locatie de enige optie is. Het beleid van het Rijk gaat NotaBene uit naar grootschalige windparken in plaats van kleine en verspreid liggende parken, zoals het plan Galder. Ook de provincie Noord-Brabant heeft in diverse provinciale stukken beleid uitgestippeld om geen windturbines te plaatsen in kleinschalige cultuurlandschappen, zoals het landelijk buitengebied ten zuiden van Breda. In de toelichting en beschrijving van de structuurvisie Wind en Land van de Rijksoverheid, komt het Plan Galder helemaal niet voor. Volgens het rijk is het deel bij de A16, ten zuiden van Breda nabij knooppunt Galder, geen geschikte locatie voor windenergie. Het beleid van de Rijksoverheid is zodoende ten aanzien van windturbines niet voor meerdere uitleg vatbaar. De boodschap is: lagere overheden, plaats geen windturbines in het unieke buitengebied ten zuiden van Breda. Mega windturbines op die unieke locatie, nabij knooppunt Galder, veroorzaken immers schade voor mens en natuur en dat wil het rijk voorkomen. Daarnaast weet iedere bestuurder dat bijvoorbeeld windmolens op zee inmiddels een goedkopere oplossing zijn en geen subsidie meer nodig hebben.	2.3	Geen
4397173	11	Het lijkt dus te gaan om geldelijk gewin ofwel subsidie en niet om het milieu en de burger dat is een verwerpelijk standpunt voor een overheid. Het doordrukken van deze plannen vraagt om onderzoek naar mogelijke belangenverstrengeling. Ik vind dat de plannen onafhankelijk getoetst moeten worden aan bestaande nationale en internationale afspraken en verdragen op het gebied van veiligheid en transport, natuurbeheer en bescherming en Europese veiligheidsnormen ten aanzien van personen, woonomgeving en vlieg-, auto- en treinverkeer. Dit bij voorkeur door een commissie te vormen uit daadwerkelijk onafhankelijke inhoudsdeskundigen uit binnen- en buitenland.	2.6	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397173	12	Tot slot wil ik u er nog op wijzen dat door het plaatsen van deze windmolens er onacceptabele overlast zal optreden voor inwoners van de (deel) gemeenten Breda/Overa/Effen. Dit door geluids- en visuele overlast maar ook door aantasting van de recreatieve functie van het gebied langs het Mastbos en Galderse heide en meren.	3.2.2 en 3.2.3	Geen
4397173	13	Als bijlage zend ik u de door de bewoners van Overa getekende petitie waarin eensgezind tegen de plaatsing van de windmolens bezwaar wordt gemaakt. Het is onbegrijpelijk dat iedereen tegen is en u zich daar niets van aan lijkt te trekken terwijl er voldoende alternatieve mogelijkheden voorhanden zijn!	Toegevoegde petitie is inhoudelijk overeenkomstig met punt 48 t/m 57 van zienswijze 4395014. Zie voor beantwoording zienswijze 4395014.	Geen
4397173	13	Hoe denkt het provinciaal bestuur over de compensatie van voornoemde en van de vele woningen in Breda, Overa en Effen welke hun onroerend goed substantieel in waarde zien dalen, een totale schade welke in de vele miljoenen loopt. De hierdoor ontstane schade en waardedaling van het woningbestand in Breda/Overa zal met alle mogelijke middelen individueel en collectief op de Provincie worden verhaald.	2.8	Geen
4395533	1	ik snap dat er geplaatst moeten worden maar kan dat op een industrieterrein of iets dergelijks dan midden in ons leef en woongebied.	2.3 en 2.4	Geen
4395533	2	We moeten alles maar goed vinden de snelweg A16 toen de A58 dan duwen we de HSL erbij en nu wil je er nog windturbines bijzetten ons woon en leef genot gaat zo wel erg hard achteruit zonder dat je een vergoeding krijgt want dan val je altijd naast de boot. Dus zou graag een schadevergoeding ontvangen als ze in ons woongebied geplaatst worden maar je snap wel we zien ze liever niet komen.	2.8	Geen
4396986	1	In de MER wordt op verschillende plaatsen de waarden 41 en 42 dB genoteerd. Naderhand ontdekte ik, dat Knight inderdaad 41dB moet zijn, zoals is aangegeven in infomil.nl/onderwerpen/geluid/regelgeving/activiteitenbesluit/specifieke/windturbines” Tevens werd daarbij vermeld, dat rekening dient te worden gehouden met cumulatie van geluid van windmolens, welke in eikaars nabijheid staan, waardoor die waarde van Knight van 41 dB lager moet worden vastgesteld door het bevoegd gezag.	3.2.2	Geen
4396986	2	Daarbij een opmerking vooraf: hoe kan beredeneerd worden om windmolens te plaatsen langs de verkeersbundel van A16 en HSL, met ieder zijn eigen geluidskarakteristieken, omdat van die aanwezige infrastructuur toch al overlast wordt ondervonden door aanwonenden en dat (daarom !) de plaatsing van die paar windmolens er nog wel bij zou kunnen.	2.3	Geen
4396986	3	De stelling van de Provincie, dat de "woon- en leefomgeving" van groot belang wordt geacht is nergens later in de documenten meer concreet terug te vinden in maatregelen: de minimale afstanden van woningen tot windmolens is in ons omringende landen altijd aanzienlijk groter dan hier deze omgeving, zoals bekend mag worden verondersteld,	De wet kent geen afstandseisen voor windturbines en woningen. De plaatsing van windturbines moet voldoen aan normen omtrent geluid en slagschaduw, ongeachte de afstand. Zie 3.2.2 en 3.2.3	Geen
4396986	4	Een tweede opmerking betreft de opwekking van 100 MW ingevolge het Energieakkoord langs de A16/HSL in het kader van de opwekking van duurzame energie: die doelstelling hoeft niet uitsluitend te worden bereikt met windenergie, zoals heel duidelijk staat aangegeven in de MER: volgens de Europese richtlijn 2009/28/EG moet 14% duurzaam worden opgewekt (zie MER Beleidskader).Daartoe kunnen bijvoorbeeld ook de kilometerslange geluidsschermen worden benut langs de HSL, waar een enorm oppervlak beschikbaar is voor het aanbrengen van zonnepanelen, die geen lawaai maken of andere verstoringen veroorzaken voor mens of dier.	2.1	Geen
4396986	5	Opgemerkt moet tevens, dat van de ambitie van de gemeenteraad Breda om overlast te voorkomen als een loze kreet moet worden gekwalificeerd bij de locatiekeuze van de 3 door de gemeenteraad toegestane windmolens.	2.5	Geen
4396986	6	Mij wordt thans gevraagd een zienswijze te geven over de plaatsing van een cluster van (3 of 4) windmolens in de nabijheid van het knooppunt Galder. Maar dan rijst onmiddellijk de vraag over welke cluster van windmolens we het hier hebben: in de brief van 13 juni 2018 worden in de bijlage slechts 3 windmolens vermeld in een driehoeksoptelling, terwijl in de MER(www.Brabant.nl/windenergieal6), waarnaar in diezelfde brief wordt verwezen sprake is van 4 windmolens in een geheel andere opstelling, inclusief de daarbij horende geluidscontouren (hoofdstuk MER 8.2) en	2.5	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		slagschaduwcontouren (hoofdstuk MER 8.3). In hoeverre individuele woningen daarvan hinder ondervinden daarentegen is weer niets vermeld.		
4396986	7	In die MER wordt conform de "wet Geluidshinder" en het "Reken- en Meetvoorschrift Geluid" voorts helemaal niets gezegd, wat het resultaat is van de cumulatie van het geluid van spoor HSL, weg A16/A58 en de daarbij voorziene windmolens en wat de mogelijke consequenties daarvan zijn voor de aanwonenden.	3.2.2	Geen
4396986	8	Door de plaatsing van windmolens langs de verkeersbundel A16/HSL, vind ik dat een onevenredige overlast wordt gecreëerd, waarvoor de overheid verantwoordelijk is. De vraag is gewettigd, waarom alle overlast geconcentreerd moet worden langs deze verkeersbundel, waar al zoveel aanwonenden zijn.	2.3	Geen
4396986	9	Formeel zijn de waarden Lden en Lnight van respectievelijk 47 en 41dB genoemd in de MER een feitelijk gegeven, maar door wie en hoe worden die jaarlijks berekende geluidswaarden gemonitord en wie/wanneer treedt op bij overschrijding van piekwaarden? Wanneer worden de molens stil gezet onder welke omstandigheden? Om overlast te voorkomen dient daarop een helder antwoord te worden gegeven.	Voor het deel van de zienswijze dat toeziet op monitoring en toezicht verwijzen we naar onze reactie onder 2.10. Afhankelijk van het type windturbine dat geplaatst wordt, wordt bepaald welke voorziening nodig is. Gezien de onderzoeksresultaten verwachten wij niet dat sprake zal zijn van noodzakelijke stilstand van de windturbines maar van een aangepaste wijze van draaien van de windturbine, zoals bijvoorbeeld met minder vermogen draaien.	Geen
4396986	10	(Op sommige plaatsen in de MER wordt 42 dB genoemd, in plaats van 41 dB).	3.2.2	Geen
4396986	11	Behalve geluid en slagschaduw is hier sprake van een permanente extra hinder, bestaande uit het zicht op de 220 meter hoge windmolens, die in het geheel niet passen in het landschap.	3.2.5	Geen
4396986	12	Een bijzonder aspect is de hoogte van de windmolens van 220 meter, welke daardoor meer wind vangen en dus energie, maar ook daardoor veel meer lawaai produceren over een groter gebied verspreid, waarbij mede in acht moet worden genomen, dat de algemene windrichting bij buurtschap Overa zuidwest is en de bewoners aldaar over een groot gebied hinder ondervindt conform de gemiddelden van de KNMI windrozen. In hoofdstuk 7 van de MER is duidelijk te zien, dat de daar vermeld windrozen daar geen rekening mee hebben gehouden.	3.2.2	Geen
4396986	13	In de punten 9.37 en 9.38 wordt brutaal gesteld, dat het karakter van het besloten landschapsbeeld Mastbosch behouden blijft bij de oprichting van 3 turbines bij knooppunt Galder: te bedenken valt, dat hier een ecoduct was gepland over A16 en HSL voor het faunaverkeer tussen het Mastbosch en de dichtbij gelegen Krabbebossen, welke nu definitief zou worden afgesneden, terwijl het landschapsbeeld ernstig wordt verstoord. Tussen Breda en Meer in België is daardoor geen enkel faunaverkeer meer mogelijk en ook niet meer alsnog te realiseren bij voldoende financiële middelen.	3.2.5	Geen
4396986	14	Met deze zienswijze voor 3 of 4 windmolens bij knooppunt Galder kan ik niet anders concluderen, het volstrekt oneens te zijn met die plaatsing om bovengenoemde redenen, al was het alleen al vanwege de verschillende incorrecte gegevens: 3 of 4 windmolens (MER hoofdstuk 8.2, 8.3, 4.3 en 10.3 bijvoorbeeld) of Lnight met waarden van 41 of 42 dB.	2.5 en 3.2.2	Geen
4396986	15	Daarnaast is teveel gekeken naar een optimaal rendement voor de opwekking van met name windenergie, en te weinig naar de bevolking, die de overlast daarvan moet ondervinden, zonder dat rekening thouden met beschikbare alternatieven.	2.2, 2.4, 2.5	Geen
4394640	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4395014. Zie voor beantwoording zienswijze 4395014.		
4394995	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4395014. Zie voor beantwoording zienswijze 4395014.		
4394995	2	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4395014. Zie voor beantwoording zienswijze 4395014.		
4395973	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4397134. Zie voor beantwoording zienswijze 4397134.		
4395351	1	Het valt ons op dat er over tiphoogte van de molens (210meter hoog) erg onduidelijk is gecommuniceerd, dit had anders zeker nog meer bellen doen rinkelen.	In het MER is een aantal alternatieven onderzocht waarbij de onderzochte afmetingen zijn vermeld.	Geen
4395351	2	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4397134. Zie voor beantwoording zienswijze 4397134.		
4395351	3	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4395014. Zie voor beantwoording zienswijze 4395014.		
4396983	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4395014. Zie voor beantwoording zienswijze 4395014.		
4396983	2	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4395014. Zie voor beantwoording zienswijze 4395014.		
4397217	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4397134. Zie voor beantwoording zienswijze 4397134.		

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4396973	1	Loodet staat alleen aangemerkt als Helsinkibedrijf (Verdrag van Helsinki) maar voorop gesteld is Loodet natuurlijk een BRZO bedrijf – VR plichtig (Seveso III). Is hier voldoende rekening mee gehouden voor wat betreft de risico's i.v.m. opslag gevaarlijke stoffen; Verzoek om dit aan te passen / te wijzigen en de risico's te herzien.	De meest nabij gelegen nieuwe windturbine wordt op een afstand van ruim 550 meter geprojecteerd nabij de bedrijfslocatie van indiener. De maximale werpafstand van de windturbines die zijn onderzocht in het MER en die in het inpassingsplan mogelijk worden gemaakt bedraagt ten hoogste 486 meter. Daarmee zijn veiligheidseffecten als gevolg van de nieuwe windturbines op de bedrijfsvoering van indiener met zekerheid uit te sluiten. Loodet b.v. is gelegen buiten de maximale werpafstanden bij nominaal toerental én bij overtoeren. Risico's zijn daarmee uitgesloten.	Geen
4396973	2	De inrichting van windmolens mag géén overlast creëren voor het bedrijf (denk aan extra geluid, slagschaduw en externe veiligheid); Verzoek om inrichting windmolens zo te kiezen, dat geen extra risico's worden geïntroduceerd	3.2.1, 3.2.2, 3.2.3 en 3.2.4	Geen
4396973	3	De inrichting van windmolens mag géén impact hebben op de toekomstige ontwikkelingen van het bedrijf; Verzoek om de inrichting windmolens zo te kiezen, dat geen extra risico's worden geïntroduceerd.	De meest nabij gelegen nieuwe windturbine wordt op een afstand van ruim 550 meter geprojecteerd nabij de bedrijfslocatie van indiener. De maximale werpafstand van de windturbines die zijn onderzocht in het MER en die in het inpassingsplan mogelijk worden gemaakt bedraagt ten hoogste 486 meter. Daarmee zijn veiligheidseffecten als gevolg van de nieuwe windturbines op de bedrijfsvoering van indiener met zekerheid uit te sluiten.	geen
4396973	4	Zowel op Nederlands als Belgisch grondgebied, tegen het bedrijventerrein "Hazeldonk" aan staan meerdere windmolens. De risico contouren rond deze wind molens overlappen elkaar, waarschijnlijk. IN de risico beoordeling komt dit niet naar voren. In de risico beoordeling, bijlage bij de MER worden de windmolens elk afzonderlijk bekeken en er is niet gekeken naar het gezamenlijke risico.	3.2.4 In Hoofdstuk 5 van het rapport 'Windenergie A-16 Zone Onderzoek Externe Veiligheid t.b.v. Vergunningaanvraag zijn de risicoverhogingen bij risicovolle installaties van de verschillende inrichtingen weergegeven in een tabel. Doordat uit deze tabel is op te komen dat de gezamenlijke verhoging altijd onder de 10% blijft is hier verder niet op ingegaan.	Geen
4396973	5	Op het bedrijven terrein staan meerdere bedrijven, onder andere met koelvoorziening, die niet meegenomen zijn in de beoordeling.	3.2.4	Geen
4400124	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4400126. Zie voor beantwoording zienswijze 4400126.		
4400124	2	Artikel 33, tweede lid VR bepaalt, dat in afwijking van het eerste lid onder b, een bestemmingsplan ter plaatse van de aanduiding "Zoekgebied voor windturbines", kan voorzien in de bouw van meerdere afzonderlijke clusters of lijnopstellingen van minimaal 3 windturbines. Een dergelijke bepaling geldt ook voor turbines in "Bestaand stedelijk gebied" (artikel 4.9, eerste lid), de "Groenblauwe mantel" (artikel 6.18, eerste en tweede lid) en "Gemengd landelijk gebied" (artikel 7.19, eerste en tweede lid). Per opstelling dient dus in ieder geval sprake te zijn van 3 windturbines. Het is twijfelachtig of het inpassingsplan wel aan dit vereiste voldoet. Windturbines E-1 en E-2 zijn namelijk gepland in een enkelopstelling. Met name voor windturbine E-1 geldt dat deze niet logisch deel uitmaakt van de lijnopstelling van 3 turbines net over de Belgische grens. In alle 11 de opstellingsvarianten maakt turbine E-1 wel deel uit van de bestaande turbineopstellingen. Cliënt vindt het dan ook onbegrijpelijk dat voor deze opstellingsvariant is gekozen. Het is bovendien de vraag of windturbine E-8 wel aan het vereiste van een opstelling van minimaal 3 windturbines voldoet. Deze windturbine is weliswaar gelegen in het verlengde van de lijnopstelling bestaande uit windturbines E-3 tot en met E-7, echter de onderlinge afstand tussen die turbines bedraagt ± 500 meter. De afstand tussen windturbine E-7 en E-8 is veel groter, namelijk ± 1,1 km. Hierdoor heeft windturbine E-8 niet of nauwelijks relatie met de andere windturbines en maakt deze geen deel uit van de lijnopstelling, maar staat deze in een enkelopstelling. Samen met al bestaande turbines ter plaatse wordt mogelijk wel aan het vereiste van plaatsing in een cluster van minimaal voldaan. Het is echter de vraag of en hoe gegarandeerd is dat gedurende de gehele planperiode aan de opstellingsvereisten uit de VR zal blijven worden voldaan. De bestaande turbines kunnen namelijk verdwijnen. Dit blijkt ook wel uit de "MER rapportage Landschap Ruimtelijke kwaliteit, Energielandschap A16 van Hazeldonk tot Hollands Diep", waarin is aangegeven dat de nabij de rioolwaterzuiveringsinstallatie "Nieuwveer" aanwezige, bestaande turbine (nabij turbines B-7 en B-8) in de nabije toekomst zal worden verwijderd of gerepowerd.	2.3	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		In geval van verwijdering van deze turbine wordt niet meer aan de plaatsingsvereisten van artikel 33 VR voldaan. Dit kan ook het geval zijn voor de turbines E-1, E-2 en E-8, waardoor de plaatsing van deze turbines strijdig kan zijn met de VR. De rotors van turbines E-4, E-6 en E-8 zullen over het Natuur Netwerk Brabant (hierna: NNBr) draaien. Uit het "Deelrapport Natuur Windpark A16, Noord-Brabant" van Bureau Waardenburg (hierna: Deelrapport Natuur) blijkt dat alle turbines uit het inpassingsplan tezamen, leiden tot overdraai van maar liefst 3.350 m2 over het NNBr betreft. Artikel 5.1, lid 7 VR bepaalt, dat een bestemmingsplan dat is gelegen buiten het NNBr en leidt tot een aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van het NNBr, anders dan door de verspreiding van stoffen in lucht of water, ertoe strekt dat de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende, negatieve effecten worden gecompenseerd overeenkomstig artikel 5.6.		
4400124	3	De turbines E-1 en E-6 zijn gelegen in de Groenblauwe mantel. Op grond van artikel 6.18, eerste lid VR is nieuwvestiging van windturbines in de Groenblauwe mantel mogelijk indien: A. De windturbines direct aansluitend zijn gesitueerd aan gronden bestemd als middelzwaar en zwaar bedrijventerrein, met een bruto omvang van tenminste 20 ha; B. Er sprake is van een geclusterde opstelling van minimaal 3 windturbines. Artikel 6.18, tweede lid VR bepaalt, dat in afwijking van het eerste lid de windturbines ook niet aansluitend aan een middelzwaar en zwaar bedrijventerrein gesitueerd mogen worden indien: A. De ontwikkeling een maatschappelijke meerwaarde geeft; B. Er sprake is van een geclusterde opstelling van minimaal 3 windturbines; C. De ontwikkeling plaatsvindt in een landschap dat daar qua schaal en maat voor geschikt is, als bedoeld in de Structuurvisie ruimtelijke ordening van de provincie; D. De windturbines, gelet op artikel 3.1, derde lid, inpasbaar zijn in de omgeving. Lang niet alle turbines uit opstelling E zijn gesitueerd direct aansluitend aan gronden bestemd als middelzwaar of zwaar bedrijventerrein, met een bruto omvang van tenminste 20 ha. Dit betekent, dat de ontwikkeling onder andere een maatschappelijke meerwaarde moet hebben, wil deze in overeenstemming zijn met de VR. De maatschappelijke meerwaarde moet, op grond van artikel 6.18, derde lid worden onderbouwd vanuit de volgende criteria: A. De mogelijkheid voor de omgeving om direct te participeren in het project; B. De bijdrage aan het oplossen van een maatschappelijk of ruimtelijk probleem; C. De bijdrage aan het realiseren van een maatschappelijk of ruimtelijk doel.	2.3	Geen
4400124	4	Turbine E-2 draait over de openbare weg Hazeldonk en turbine E-4 over de Paandijksestraat. Er heeft geen toetsing plaatsgevonden van de eventuele veiligheidsrisico's van deze plaatsing. Gelet op het vorenstaande had dit echter wel moeten gebeuren. Hoewel genoemde wegen geen rijkswegen zijn, dient in het kader van een goede ruimtelijke ordening onderzoek te worden gedaan naar eventuele veiligheidsrisico's van de plaatsing van windturbines op deze locaties. Nu dit niet is gebeurd is het inpassingsplan niet zorgvuldig voorbereid.	Voor de windturbines die overdraaien op de openbare weg zijn de risico's van de windturbines in kaart gebracht en is de trefkans berekend. Deze is vervolgens getoetst aan het IPR en MR. Geconcludeerd is dat gelet op de aard van de wegen het niet realistisch is dat het IPR en MR worden overschreden.	Geen
4400124	5	Op korte afstand van windturbines E-1 en E-2 is het op- en overslagbedrijf Loodet B.V. gelegen, dat gevaarlijke stoffen op- en overslaat. Cliënt vreest voor veiligheidsrisico's in relatie tot dit bedrijf bij het falen van de windturbines.	Voor de windturbines is gekeken naar de ingetekende werpafstanden (nominaal toerental en bij overtoeren), de luchtfoto en risicokaart.nl. Hieruit is geconcludeerd dat het bedrijf Loodet zich buiten de werpafstand bij overtoeren bevindt. Risico's zijn daarmee uitgesloten	Geen
4400124	6	In bijlage G bij het Akoestisch onderzoek MER is de cumulatieve geluidsbelasting op de woning van cliënt met de nieuwe windturbines in beeld gebracht. Voor de Hazeldonksestraat XX te Breda zal de cumulatieve geluidsbelasting van 60 LCUM in de huidige situatie toenemen naar 61 LCUM in de nieuwe situatie. In de huidige situatie is de GES-score van de woning van cliënt al zeer matig (GES-score 5). Elke toename van de geluidsbelasting is dan ook onacceptabel.	Een dergelijk beperkte toename van Lcum is nagenoeg niet waarneembaar en is van weinig invloed op de geluidssituatie ter plekke.	Geen
4400124	7	Verder is ten onrechte geen onderzoek gedaan naar de geluidsbelasting veroorzaakt door de in de windturbines aanwezige koeling.	Specifiek voor windturbinegeluid is een reken- en meetvoorschrift opgesteld om Lden en Lnight te bepalen. In het reken- en meetvoorschriften is mogelijke geluidsbelasting t.g.v. koeling niet opgenomen.	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4400124	8	In het rapport "Energie landschap A16 van Hazeldonk tot Hollands Diep, MER rapportage Landschap 8f Ruimtelijke Kwaliteit" van Bosch Slabbers (hierna: MER-rapportage landschap) wordt ten aanzien van turbines E-1 tot en met E-8 gesteld, dat de huidige windturbines op en rondom Hazeldonk al een onsamenhangend beeld vormen. Ten onrechte is niet onderzocht wat bijvoorbeeld de hoogte, rotordiameter, opstelling enzovoorts is van de bestaande turbines, ten-einde volledig te toetsen of de opstelling uit landschappelijk oogpunt wel acceptabel is. Een ieder die de Nederlands-Belgische grens passeert weet dat de uitstraling van de Belgische windturbines erg rommelig is. Het bijplaatsen van nog meer turbines nabij deze locatie leidt tot een onacceptabel landschappelijk beeld.	3.2.5	Geen
4400124	9	Met name de situering van windturbine E-1 is cliënt een doorn in het oog. De turbine is gepland midden in het open landschap. Bovendien is de turbine op zeer korte afstand van het NNBr en een ecologische verbingszone gelegen. Cliënt vreest voor aantasting van de flora en en fauna in dit gebied door de windturbine en de daarvoor noodzakelijke aan te leggen onder- en bovengrondse infrastructuur.	3.2.6	Geen
4400124	10	Het argument dat de windturbines zijn gelegen aan de infrabundel A16 en daarom landschappelijk inpasbaar en/of in overeenstemming zouden zijn met de VR en de Svro, gaat niet op. In de Beeldkwaliteitsvisie is immers aangegeven dat de A16 niet dominant in het landschap aanwezig is en dat van afstand de weg noch de HSL-lijn goed zichtbaar zijn. Bovendien zijn verschillende turbines in het zandlandschap niet gelegen nabij de infrabundel A-16, zoals turbines E-1 en E-8, zodat deze in ieder geval niet voldoen aan de uitgangspunten van de VR en Svro.	2.3	Geen
4400124	11	Cliënt is bereid met u en/of de ontwikkelaars te overleggen over de windturbines. Met name de locatie van windturbine E-1 is voor cliënt een doorn in het oog. Vanuit de voorzijde van zijn woning en zijn voortuin kijkt hij vol op deze windturbine. Elke afscherming in de vorm van bosschages of bebouwing ontbreekt. Cliënt zal hierdoor de overlast van de windturbine, zoals geluidshinder, slagschaduw en uitzichtverstoring, in volle omvang ervaren. Dit terwijl op een steenworp afstand van zijn woning al een groot aantal windturbines is gelegen. Cliënt wijst erop, dat ook al een windturbine op korte afstand van zijn achtertuin is gelegen. Cliënt kijkt vanuit de achterzijde van zijn woning en zijn achtertuin op deze turbine uit. Deze turbine zorgt al voor veel overlast. Cliënt zou turbine E-1 graag verplaatst zien naar het brede stuk van het natuurgebied en in lijn met de Belgische windturbines, zoals in alle opstellingsvarianten het geval was. Verplaatsing van turbine E-1 zou bovendien leiden tot veel minder overlast. Cliënt is bereid de zienswijze in te trekken indien onderling overeenstemming kan worden bereikt over de verplaatsing van de windturbine en/of compensatie.	2.5 Omwille van de uitvoerbaarheid van windturbine E-1 is het van belang dat deze gepositioneerd is op een perceel welke door een ontwikkelaar is ingebracht. De door de indiener voorgestelde positie is niet uitvoerbaar gebleken.	Geen
4397150	1	Het gebied langs het Mastbos, waar de windmolens beoogd zijn door de provincie, is een uniek natuurgebied (oudste cultuurbos van Nederland) met bijzondere flora en fauna. Om juist hier zware industrie, zoals mega windturbines nu eenmaal zijn, te plaatsen, gaat lijnrecht in tegen; - De Structuurvisie Wind op Land van de Rijksoverheid; - De Structuurvisie 2010 -partiele herziening 2014- van de provincie Noord-Brabant; - De Verordening ruimte Noord-Brabant; - De duurzaamheidsvisie Breda 2030.	2.3	Geen
4397150	2	Volgens het rijk is het deel A16, ten zuiden van Breda nabij knooppunt Galder geen geschikte locatie voor windenergie. Op die unieke locatie windturbines plaatsen tast direct de landschappelijke uitstraling van dit gebied aan. De landschappelijke uitstraling van het buitengebied van Breda zal door het plaatsen van de windturbines "verkracht en vervuild" worden. Dat heeft vanzelfsprekend ook effect op de miljoenen bezoekers die het gebied Mastbos/Overa jaarlijks trekt.	3.2.5	Geen
4397150	3	Het plaatsen van windturbines op die plaats is volgens het rijk bovendien onveilig voor de bewoners en creëert aldus grote risico's voor de volksgezondheid.	3.2.1, 3.2.2, 3.2.3 en 3.2.4	Geen
4397150	4	Het beleid van de provincie Noord-Brabant is gericht op het karakter en de kwaliteit van het buitengebied. Daaruit volgt dat het bouwen van mega windturbines in kleinschalige cultuurlandschappen, zoals Mastbos, Galderse Heide, Galderse Meren en buurtschap Overa, niet is gewenst en volgens de provincie zelfs wordt uitgesloten.	2.3	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397150	5	Ook het beleid van de gemeente Breda ten aanzien van de windturbines heeft tot uitgangspunt dat de overlast voor de burger voorkomen moet worden.	2.5	Geen
4397150	6	Het plaatsen van windturbines op een afstand van ca. 500 meter van een woonwijk creëert onnodig veel schade voor burgers, is onveilig en bovenal ongezond. De woon- en leefomgeving wordt door de plaatsing van windturbines aangetast en die plaatsing zal bovendien leiden tot geluidhinder en uitzichtverlies, slagschaduw en lichtschittering Verder is voorzienbaar dat als gevolg van het plaatsen van de windturbines op die locatie mijn woning in buurtschap Overa, Effenseweg 100, zal dalen tussen 30% en 50%. Dit is door terzake deskundige makelaars indicatief aangegeven. Naast onze woning is onze kunstgalerie gevestigd. Hier geven wij schilderlessen en workshops. De schilderachtige omgeving is de reden geweest van onze vestiging op deze locatie. Onze zakelijke belangen kunnen en zullen negatief worden beïnvloed door de komst van de mega windturbines.	2.8, 3.2.2, 3.2.3, 3.2.7 en 2.8	Geen
4397150	7	Het plaatsen van mega windturbines zal bovendien onherstelbare schade veroorzaken aan de flora en fauna van het buitengebied van Breda, waaronder het Mastbos, de Galderse Heide en de Galderse Meren. Trekvogels zullen tegen de windturbines kapot vliegen en het welzijn van reeën, vleermuizen, vogels, vossen en bosuilen is in het geding.	3.2.6	Geen
4397150	8	In dit gebied zijn bovendien kwetsbare objecten gevestigd. Denk daarbij aan horeca, bed and breakfasts, stalhouderij, campings, kunstgalerie en dergelijke.	3.2.4	Geen
4397150	9	In artikel 7.7 van het inpassingsplan is vastgelegd dat de ontwikkeling van windturbines alleen maar mogelijk en toegestaan is bij kwaliteitsverbetering van het landschap. De beoogde plaatsing van de windturbines bij het knooppunt Galder leveren geen kwaliteitsverbetering op van het landschap. Integendeel. De provincie is aldus niet bevoegd om deze unieke locatie te herbestemmen tot windturbinepark.	Indiener doelt op een van de voorwaarden die wordt gehanteerd bij de wijzigingsbevoegdheid die in het ontwerp van het inpassingsplan was opgenomen voor de windturbinelocatie 'E2' bij Hazeldonk. Deze voorwaarde heeft geen betrekking op de situatie bij knooppunt Galder. Bovendien is de landschappelijke aanvaarbaarheid van de nieuwe windturbineopstelling bij knooppunt Galder beschreven in paragraaf 5.6 van de plantoelichting.	geen
4397154	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4397150. Zie voor beantwoording zienswijze 4397150.		
4396551	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4397134. Zie voor beantwoording zienswijze 4397134.		
4396551	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4396551. Zie voor beantwoording zienswijze 4396551.		
4396551	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4396551. Zie voor beantwoording zienswijze 4396551.		
4394275	1	Er resteren 78 woningen, waar de geluidsbelasting gemiddeld 42 t/m 47 dB Lden per jaar bedraagt. Hierbij is als uitgangspunt gehanteerd, dat de windturbines maximaal 1 km ter weerszijde van de A16 geplaatst zullen worden. De omstandigheid, dat de bewoners van 78 woningen door de windturbines getroffen zullen worden, geeft aanleiding om het oude uitgangspunt aan te passen, in die zin dat er met de 1 km-afstand flexibel wordt omgegaan. Dit sluit aan op de woorden van gedeputeerde Van Merrienboer in de vergadering van Provinciale Staten van 20 januari 2017, dat een afstand van circa 1 km wordt aangehouden om de nodige flexibiliteit te verkrijgen. Overschrijdingen van de 1 km-afstand zijn omwille van het woon- en leefklimaat van de bewoners van deze 78 woningen gerechtvaardigd.	2.3	Geen
4394275	2	Het woon- en leefklimaat van de omwonenden verslechtert echter door een draaiende windturbine in hun directe omgeving. Daarom zou ook een minimale afstand tussen windturbine en woning als norm gehanteerd moeten worden. Zo is bijvoorbeeld in de A16-zone een windturbine op slechts 330 m afstand van een woning voorzien. Dit is temeer een reden om flexibel met het uitgangspunt van maximaal 1 km om te gaan. In onze zienswijze op de provinciale Notitie Reikwijdte en Detailniveau en ook in onze daaropvolgende notities hebben wij in aanvulling op het minimaliseren van de geluidsoverlast gesteld, dat minimale afstanden tussen de woningen en de windturbines dienen te worden aangehouden. Deze minimale afstanden zijn ontleend aan de Duitse, Deense en Vlaamse geluidsnormen alsmede de in deze landen gebruikte berekeningswijzen (minimaal 850 tot 1500 m, onder meer afhankelijk van de hoogte van de windturbine; zie ook Nieuwenhuizen & Köhl, 2015).	De wet kent geen afstandseisen voor windturbines en woningen. De plaatsing van windturbines moet voldoen aan normen omtrent geluid en slagschaduw, ongeachte de afstand. Zie 3.2.2 en 3.2.3	Geen
4394275	3	De bewoners van de getroffen woningen kunnen een planschadevergoeding aanvragen. De planschadevergoedingen dekken echter niet de waardevermindering van een woning. Om de getroffen daadwerkelijk te compenseren zijn wij	2.8	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		van mening, dat de provincie de planschadevergoeding met het bedrag van de daling van de WOZ-waarde dient aan te vullen. Deze compensatie staat volkomen los van de sociale participatie, die immers gericht is op financiële ondersteuning van energiebesparing en energietransitie.		
4394275	4	Rechterlijke uitspraken inzake waardedalingen van woningen ten gevolge van windturbines variëren tussen 10 en 30 %, afhankelijk van de lokale omstandigheden (Koers, 2015). In tegenstelling hiermee wordt onder meer van provinciale zijde gesteld, dat de waardedaling van woningen ten gevolge van de plaatsing van windturbines gering is. Het Centraal Planbureau (2013) komt op een waardedaling van 4 à 5 % binnen een straal van 1,1 km van een windturbine. De geringe waardedaling is in de onderzoeken verkregen door ze te baseren op de prijzen van woningtransacties. Nu zullen er woningen zijn, die wegens de nabijheid van (geplande) windturbines moeilijk te verkopen zijn. Deze woningen zullen niet of in geringe mate in de verzameling van prijzen van woningtransacties voorkomen. Dientengevolge worden de effecten van windturbines op de woningwaarde onderschat.	2.8	Geen
4394275	5	De plannen voor het plaatsen van windturbines in de A16-zone dateren uit 2015. Nu is gebleken, dat de overheidskosten van windturbines in de A16-zone 4,1 c per kWh bedragen, terwijl ze op locaties in zee tussen 1,2 en 2,5 c per kWh uitkomen, afhankelijk van de afstand tot de kust (Nederwind, 2018). Windturbines op zee kunnen zonder subsidies worden gebouwd, maar de overheid draagt de kosten van de elektriciteitskabels naar het land. Windenergie op zee heeft het grote voordeel, dat het niet gepaard gaat met overlast door geluid en slagschaduw, terwijl de energieopbrengst door de gemiddeld hogere windsnelheid veel hoger is dan op land. De gedachte, dat de negatieve effecten van het project Windenergie A16 achteraf gezien vermeden hadden kunnen worden, moet een extra reden zijn om de bewoners van de door windturbines getroffen woningen tegemoet te treden.	2.8	Geen
4394275	6	Over het milieueffectrapport zijn opmerkingen te maken, maar het Bewonersplatform wil met één kritisch punt van principiële aard volstaan. Dat betreft de overzichtsbeoordelingstabel, waarin de elf MER-alternatieven en het voorkeursalternatief onder meer op het aspect landschap en ruimtelijke kwaliteit vergeleken worden. Deze alternatieven scoren volgens de tabel positief (in 3 van de 36 gevallen neutraal) op de criteria "aansluiting infrabundel A16/HSL – Mate van aansluiting windpark en infrabundel", "configuratie en herkenbaarheid – relatie tot opstellingsprincipes en landschapsconcept", Over het milieueffectrapport zijn opmerkingen te maken, maar het Bewonersplatform wil met één kritisch punt van principiële aard volstaan. Dat betreft de overzichtsbeoordelingstabel, waarin de elf MER-alternatieven en het voorkeursalternatief onder meer op het aspect landschap en ruimtelijke kwaliteit vergeleken worden. Deze alternatieven scoren volgens de "belevingswaarde vanaf infrabundel ruimtelijke kwaliteit vanuit weggebruiker", "flexibiliteit en toekomstwaarde – gefaseerde ontwikkeling en toekomstwaarde". Het lijkt erop, dat deze positieve scores verkregen zijn door de plaatsing van windturbines als vertrekpunt te nemen en dan de verschillende configuraties van windturbines volgens de MER-alternatieven en het voorkeursalternatief te beoordelen. In een milieueffectrapport dient men echter deze alternatieven met het referentiealternatief te vergelijken, dat op een situatie zonder windturbines betrekking heeft. De alternatieven scoren dan negatief, zij het in verschillende mate. Deze principiële opmerking sluit volledig aan op de opmerkingen van landschapsarchitect en rijksadviseur Berno Strootman, die de overgang naar schone energie onder meer door de plaatsing van windturbines een bedreiging van het Nederlandse landschap vindt en zich daar zorgen over maakt (BN-De Stem, 2018). Tevens wijst de rijksadviseur erop, dat ook vanaf de autosnelweg en vanuit de trein de mensen het landschap beleven.	3.2.5	Geen
4394275	7	Na de vaststelling van het Inpassingsplan met inbegrip van het Milieueffectrapport door Provinciale Staten dient de provincie tot monitoring over te gaan: metingen wanneer er nog geen windturbines geplaatst zijn en metingen wanneer ze wel geplaatst zijn, teneinde de effecten van de windturbines op de criteria in het milieueffectrapport te kunnen bepalen en op basis daarvan zo nodig corrigerende maatregelen te treffen. De hierop betrekking hebbende rapportage dient openbaar te worden gemaakt. Indien corrigerende maatregelen nodig zijn, maar zij worden niet getroffen dan wel ontoereikend blijken te zijn, dienen de desbetreffende windturbines buiten bedrijf te worden gesteld. De ervaring met de HSL-Zuid en de luchthaven	Deze zienswijze ziet toe op het toezicht op en de handhaving van de omgevingsvergunning. Het toezicht is geen aspect dat bij de beoordeling van de aanvraag een rol speelt.	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		Lelystad leert, dat geluidsmetingen noodzakelijk zijn, want de berekeningen in de hierop betrekking hebbende milieueffectrapporten blijken daarvan significant af te wijken.		
4394275	8	De vergunning voor de plaatsing en exploitatie van windturbines geldt voor een periode van 25 jaar. Na 25 jaar dienen de windturbines volledig te worden afgebroken met inbegrip van hun fundament. Hopelijk zijn dan technieken beschikbaar, die geen geluidsoverlast, slagschaduw en horizonvervuiling geven. De provincie moet erop toezien, dat gedurende de 25 jaar niet opnieuw windturbines in het plangebied van 5 km ter weerszijde van de A16 geplaatst zullen worden. Voor nieuwe windturbines dienen andere gebieden in aanmerking te komen en, wat ons betreft, plaats ze op zee.	De planperiode van het inpassingsplan is op grond van de Wet ruimtelijke ordening ten hoogste 10 jaar. Zoals is vastgelegd in artikel 7.3 van de planregels van het ontwerp inpassingsplan, is het gedurende die 10 jaar binnen de A16-zone niet mogelijk om nieuwe windturbines te bouwen. Na deze periode kan het provinciebestuur dit beleid heroverwegen. Wel zijn de vergunningen voor de nieuwe windturbines verleent voor een periode van 25 jaar. Dit is ook overeenkomstig het provinciale beleid. De A16-zone is in overleg met de betrokken gemeenten gedefinieerd als de zone van 1 km aan weerszijde van de rijksweg A16.	geen
4397167	1	Cumulatie van overlast geluid en slagschaduw. Ook hier wordt uitgegaan van theoretische meetprogramma's daar waar de bewoners 24 op 7 de dagelijkse praktijk over zich heen moeten laten komen. In de technische wereld is het begrip "meten is weten" een basis begrip, in dit dossier wordt naar de minima en met theoretische waarden gerekend. Dit terwijl bijvoorbeeld bekend is dat de theoretische geluidswaarden van A16/ HSL al op diverse plaatsen worden overschreden om nog maar te zwijgen over het geluid wat de reeds bestaande windmolens plaatselijk verspreiden. <i>(1.6 Cumulatie geluidsbelasting ter plaatse van geluidsgevoelige objecten als gevolg van de elf MER-alternatieven wordt in eerste instantie berekend zonder andere geluidsbronnen mee te nemen. De geluidsbelasting a.g.v. de MER-alternatieven wordt opgeteld bij andere geluidsbronnen (wegen, spoorwegen, bestaande windturbines) om zo te kunnen berekenen wat de toename is van het gecumuleerde geluidsniveau als gevolg van de nieuwe windturbine.)</i> Met name dit soort overlast, zo is bewezen, leidt in de praktijk tot gezondheids- en concentratie problemen onder de aanwezige arbeiders en bewoners rondom de Windmolens. Ook hieruit blijkt dat er tussen theoretische in- steek en praktijk een wezenlijk verschil zit.	3.2.2	Geen
4397167	2	Wij verzoeken U dan ook met nadruk, bij de berekeningen uit te gaan van het worst-case scenario in plaats van het gemiddelde en aan de ontwikkelaars duidelijk plaatsing van de beste versies windmolens op te dragen. Aanpassing ten behoeve van terugdringing van overlast naar acceptabel niveau zal door ontwikkelaar en of overheid bekostigd moeten worden.	3.2.1 en 3.2.2	Geen
4397167	3	Een minimale overschrijding van de 1000 M grens welke ten goede kan komen aan het terugdringen van het aantal te belasten woningen moet leidend zijn.	2.3	Geen
4397167	4	Na aanleiding van bovenstaande verwachten we dan ook dat er representatieve nulmetingen op locatie uitgevoerd gaan worden, alvorens met de plaatsing van de windmolens begonnen wordt.	2.10	Geen
4397167	5	Vastgelegd dient te worden: - Moment en locatie nul metingen - dat na één jaar een handhavingscontrole op overlast van geluid en slagschaduw met een daarbij behorende evaluatie zal worden uitgevoerd, dit ter controle op eventuele overschrijdingen en afwijkingen die worden geregistreerd en aangepakt. - Tevens zal in een schema vastgelegd moeten worden, de frequentie en manier van handhaven (metingen) gevolgd door een duidelijk omschrijving van de te ondernemen acties bij de overschrijding. - Hoe men omgaat met registratie van klachten uit de omgeving. - Welke actie wordt ondernomen na aanleiding van de klachten.	Deze zienswijze ziet toe op de naleving van de vergunning. Toezicht en handhaving op de naleving van de vergunning is geen aspect dat bij de beoordeling van de vergunningaanvraag een rol speelt.	Geen
4394378	1	Geen rekening is gehouden met financiële compensatie van gedupeerden in de nabijheid van de voorziene installaties van de windturbines. Wij door uw plan niet in staat zijn ons huis en perceel voor een redelijke prijs te verkopen; dit ondanks de 'booming huizenmarkt' 2de en 3de kwartaal 2018.	2.8	Geen
4394378	2	wij aansluiten bij de zienswijze van het Bewonersplan VOOR DE WIND d.d. 23-7-2018 met aanmerking onze eerdere zienswijze d.d. 18-9-2016	Voor beantwoording zie zienswijze 4394275	

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4394378	3	Wereldwijd worden afstanden tussen woningen en windturbines van minimaal 1500 m als norm aangehouden. Het betreft windturbines met een tiphoogte aanzienlijk minder dan de voorziene tiphoogte in het A16 zoekgebied. Informatie in en n.a.v. de Notitie Reikwijdte en Detailniveau Windenergie A16 geeft aan dat plaatsing van windturbines zelfs mogelijk is bij afstanden van minder dan 400 meter.	De wet kent geen afstandseisen voor windturbines en woningen. De plaatsing van windturbines moet voldoen aan normen omtrent geluid en slagschaduw, ongeachte de afstand. Zie 3.2.2 en 3.2.3	Geen
4394378	4	Toetsingscriteria uit het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling lijken vaag en achterhaald. Onze zienswijze is dat een strikte toepassing van een minimale afstand van 1500 m en de Lden 47 dB/Lnight 41 dB normen gebaseerd op 'gemiddelde windsnelheid +20%' geschikter zijn	De bepalingen uit het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling zijn rechtstreeks werkend. Deze normen zijn rechtstreeks van toepassing op de windparken.	Geen
4394378	5	Het is verder onze zienswijze dat de MER (en gerelateerde plaatsingsstudies) overwegingen om windturbines te plaatsen op minder dan 1500 m van woningen dienen te kwantificeren met analyses, harde data en uitzonderingscriteria terdege rekening houdend met aspecten die voor bewoners van belang zijn. Het is tevens onze zienswijze dat in de MER een kwantitatieve analyse wordt opgenomen over de gezondheidsaspecten van de plaatsing van windturbines, m.n. de psychische aspecten.	3.2.1	Geen
4394378	6	Onze zienswijze is dat meer duidelijkheid gegeven dient te worden over deze 'financiële winsten' indien draagvlak onder belanghebbenden gewenst is.	2.7	Geen
4400123	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4400126. Zie voor beantwoording zienswijze 4400126.		
4400123	2	In bijlage G bij het Akoestisch onderzoek MER is de cumulatieve geluidsbelasting op de woning van cliënte met de nieuwe windturbines in beeld gebracht. Deze zou niet toenemen. Gelet op de korte afstand van de woning van cliënte tot de windturbines is dit niet aannemelijk.	3.2.2	Geen
4376946	1	In de Verordening ruimte Noord Brabant (artikel 33 ; als bijgevoegd in het MER) staat vermeld dat er minimaal 3 windmolens per cluster/lijnopstelling moeten worden geplaatst. Op locatie Nieuwveer wordt hier mijns inziens niet aan voldaan. Het betreft 2 molens die duidelijk buiten het cluster Zonzeel staan. Zonzeel/Nieuwveer kan in mijn optiek niet als 1 cluster worden beschouwd obv de volgende argumenten: - In het MER wordt het volgende genoemd: "De opstelling nabij knooppunt Zonzeel bestaat uit twee herkenbare, fraai uitgevoerde, korte lijnen met een quasi gelijk start/eindpunt. De twee turbines ten zuidoosten van deze lijnen (Nieuwveer) vallen duidelijk buiten de opstelling en doen afbreuk aan de leesbaarheid en daarmee de herkenbaarheid." - De clusters Zonzeel en Nieuwveer worden duidelijk van elkaar gescheiden/doorsneden door Natuurgebied Weimeren/Rooskensdonk. Het MER zegt hierover het volgende: "Ook Weimeren/Rooskensdonk blijft gevrijwaard van windenergie, het behoud zijn kwaliteit: het onbebouwde karakter. De plaatsing van turbines aan beide zijde van deze gebieden heeft echter wel invloed op de weidsheid. Met name de twee turbines ten zuiden van de Mark (Nieuwveer) hebben een negatieve invloed op het weidse karakter."	2.3, 2.4, 2.5	Geen
4376946	2	Er is nadrukkelijk aangegeven dat het VKA met name is geoptimaliseerd obv het minimaliseren van de geluidsoverlast. Hier lijkt echter voor de locatie Nieuwveer geen sprake van te zijn. Het relatieve aantal woningen binnen de geluids- en slagschaduw contouren is voor deze 2 molens veel groter dan voor de andere locaties/clusters. In het verslag van het kennis café rondom het VKA wordt melding gemaakt van 23 woningen binnen de 42 dB Lden contour voor deze 2 molens. Voor het totale plan geldt dat voor de 28 molens er 'slechts' 96 woningen binnen deze contour vallen. In verhouding scoren de 2 molens op locatie Nieuwveer dus erg slecht op het criteria geluid.	2.5	Geen
4376946	3	Er is voor gekozen om natuurgebied Weimeren/Rooskensdonk te vrijwaren van windmolens (hetgeen ik ondersteun). Gevolg hiervan is echter dat in plaats van 2 duidelijk herkenbare lijnopstellingen van 4 molens op locatie Zonzeel (waarbij 2 molens eventueel in Weimeren en Rooskensdonk zouden komen te staan) nu gekozen is voor een opstelling	2.5	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		die afbreuk doet aan de leesbaarheid en het weidse karakter ter plekke en die tegelijkertijd zorgt voor meer geluids-overlast. Ondanks het feit dat er geen molens direct in Weimeren/Rooskensdonk komen te staan wordt dit natuurgebied nu echter wel aan 2 kanten ingesloten door windmolenopstellingen. De impact van het huidige plan op dit natuurgebied is mijns inziens nu net zo negatief als in een scenario met 2 molens daadwerkelijk in het gebied.		
4376946	4	De keuze voor locatie Nieuwveer lijkt sterk beïnvloed door de historie van deze locatie waarbij reeds sprake is van een onherroepelijke vergunning vanuit het verleden. Bouw is destijds door een uitspraak van RvS niet doorgegaan. Deze keuze leid mijns inziens tot een suboptimaal VKA waarbij zowel voor leesbaarheid/herkenbaarheid van het totale plan als minimalisatie van geluidsoverlast niet het beste resultaat wordt bereikt.	2.5	Geen
4376946	5	In aanvulling op bovenstaande bezwaren specifiek voor locatie Nieuwveer zou ik graag aandacht willen vragen voor het thema Obstakel Verlichting op de molens. In mijn optiek een niet te onderschatten vorm van overlast die de plaatsing van de molens met zich meebrengt. In verschillende informatie bijeenkomsten & in het inpassingsplan wordt gemeld: "Men zal streven naar het toepassen van de best beschikbare technieken. Dit kan bijvoorbeeld worden bereikt door het enkel aanbrengen van obstakelverlichting op de hoekpunten van het windpark, het dimmen van licht bij helder weer, en/of vast brandende verlichting. Mogelijk kan in de toekomst gebruik worden gemaakt van technologische ontwikkelingen, bijvoorbeeld een techniek waarbij obstakelverlichting alleen wordt ingeschakeld bij verminderd zicht voor vliegverkeer of in combinatie met (radar)apparatuur waarmee vliegverkeer wordt gesignaleerd. Heel concreet is dit "streven" niet. Ik ben er van overtuigd dat er een significante draagvlak vergroting bij omwonenden kan ontstaan als er concretere toezeggingen kunnen worden opgenomen tav het toepassen van radar technologie (momenteel loopt hierop een test/pilot bij een ander windmolenpark). Mijn vrees is dat het A16 project wellicht te snel komt voor deze technologie en dat volgens "de boot gemist is". Zijn er garanties mogelijk dat deze technieken ook daadwerkelijk alsnog moeten worden toegepast als de molens er eenmaal staan?	De windturbines dienen voorzien te worden van obstakelverlichting in het verband met de luchtvaartveiligheid. De Directie Luchtvaart- vergunningen van de Inspectie Leefomgeving en Transport is het bevoegd gezag voor de beoordeling van het verlichtingsplan voor de luchtvaart. Op dit moment is er nog geen verlichtingsplan opgesteld. Dit is onder meer afhankelijk van het type windturbine en zal later uitgewerkt worden en voorgelegd aan de Directie Luchtvaart-Vergunningen. De Luchtvaartwet is bepalend waar deze verlichting/markering aan moet voldoen. Landelijk lopen er diverse onderzoeken naar de beste mogelijkheden om hinder als gevolg van deze verlichting zoveel als mogelijk te beperken. Wij beoordelen enkel de hinder van de verlichting. Door op een later tijdstip, moment van keuze windturbines, het verlichtingsplan op te stellen kunnen wij bij de beoordeling daarvan de BBT van dat moment betrekken en zal de hinder voorkomen, en voor zover dat niet mogelijk is tot een aanvaardbaar niveau beperkt moeten worden. Dit volgt rechtstreeks uit het Activiteitenbesluit. "	Geen
4393299	1	Om zo min mogelijk verstoring in het landschap te verkrijgen lijkt het mij logisch dat de windmolens in een rij worden opgesteld in de hoek van de A16 en A59. En niet 2 molens nog apart uit de rij plaatsen. Ik heb dit op de kaart aangegeven.	2.5 en 3.2.5	Geen
4393299	2	Boven de geplande windmolens in de hoek van de A16 en A59 is bij mijn weten een laagvlieggebied voor de luchtmacht. Is daar rekening mee gehouden?	Deze zienswijze ziet toe op een laagvlieggebied. Er zijn in het plangebied geen laagvlieggebieden aanwezig. Wel is er een laagvliegroute voor helikopters en propellervliegtuigen aanwezig. Voor deze laagvliegroute gelden geen planologische beperkingen.	Geen
4397006	1	Bijgaand zend ik u in de bijlage 'Maximaal te verwachten effecten van het VKA op uw woning'. Op deze tekening is bij mijn bedrijf de woning niet aangemerkt voor de maximaal te verwachten effecten van het Voorkeursalternatief. Echter dit is vreemd, omdat de woning van het adres Moerdijkseweg XX XXXX XX Terheijden wel is aangemerkt voor de maximaal te verwachten effecten van het VKA. De afstand van de windmolens naar mijn woning is korter dan de afstand van de windmolens aan de woning van de Moerdijkseweg XX te Terheijden. Bovendien valt mijn woning en het bedrijf ook bij het VKA in de slagschaduwcontour. Zie bijlage Het VKA. Het adres aan de Moerdijkseweg XX Terheijden valt daarentegen niet in de slagschaduwcontouren.	Exacte slagschaduwwaarden zijn berekend voor alle woningen binnen 100 meter van de rode 5u:40m-contour (de wettelijke norm) van het VKA. Hiervoor is gekozen om het aantal rekenpunten in het rekenprogramma werkbaar te houden. Voor woningen buiten 100 meter van de 5u:40m-contour is geen exact te verwachten slagschaduwwaarde berekend.	Geen
4397006	2	Mijn landbouwgrond is gelegen aan de Schuivenoordseweg en Moerdijkseweg en valt in de slagschaduwcontouren. De schaduw zal een negatief effect hebben op de opbrengst van mijn gewaspercelen en minder inkomen tot gevolg hebben. Ik ben dan ook voornemens hiervoor planschade in te dienen.	2.8 en 3.2.3	Geen
4397006	3	Graag ontvang ik van u een reactie waarom mijn woning niet is aangemerkt op de kaart "Maximaal te verwachten effecten van het VKA op uw woning" en wat het effect is van de VKA op mijn woning en bedrijf.	Er is een bepaalde mate van slagschaduw te verwachten op uw woning en bedrijf, echter dit is minder dan de wettelijke norm van 5 uur en 40 minuten slagschaduw per jaar. Hiermee wordt voor uw woning voldaan aan het Activiteitenbesluit.	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4400122	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4400126. Zie voor beantwoording zienswijze 4400126.		
4400122	2	In bijlage G bij het Akoestisch onderzoek MER is de cumulatieve geluidsbelasting op de woningen van cliënten met de nieuwe windturbines in beeld gebracht. Voor de Schuivenoordseweg XX zal de cumulatieve geluidsbelasting van 59 LCum in de huidige situatie toenemen naar 62 LCum in de nieuwe situatie. De GES-score van deze woning is op dit moment al zeer matig (score 6), zodat elke toename onacceptabel is. Voor de Schuivenoordseweg XX is een en ander ten onrechte niet inzichtelijk gemaakt, terwijl verschillende turbines op korte afstand van de woning zijn gelegen	3.2.2	Geen
4400122	3	Ik wijs er nog op dat aan verschillende partijen compensatie is geboden en/of mogelijkheden tot rechtstreekse deelname in het project. Cliënten begrijpen niet waarom deze opties niet aan hen zijn geboden en wensen hiervoor alsnog in aanmerking te komen. Zij zijn bereid tot overleg.	2.4 en 2.9	Geen
4396939	1	Uitsluitend om redenen van 'landschap' is gekozen voor een 'beperkte windturbine'. De toelichting bij het inpassingsplan daarover: De bouw van zes windturbines sluit tevens aan bij de wens van gemeente Zundert. Hazeldonk-oost biedt ruimte voor twee extra turbines. De additionele geluidsbelasting van deze twee windturbines is beperkt. De landschappelijke impact is minimaal zolang met de afmetingen wordt aangesloten bij de bestaande windturbines. Dat heeft geresulteerd in twee lijnopstellingen die zoveel mogelijk aansluiten op de bestaande windturbines in het Vlaamse en het Nederlandse deel van dit plangebied, zie figuur 2.2. De mondelinge toelichting dat de beperkte maatvoering onder meer is ingegeven door het Natura2000-gebied in de omgeving (in België, enkele kilometers verwijderd van de locatie blijkt niet uit de onderzoeken. Het Natura2000-gebied levert geen bijdrage aan de motivering om de maatvoering op deze locatie te beperken. Met de bewoners in het gebied zijn overeenkomsten gesloten, gebaseerd op de hoge windturbine. Daartegen bestaat geen bezwaar. Bovendien is het gevolg van een keuze voor een beperkte windturbine voor het aandeel aan winst voor het milieu dramatisch ten opzichte van de hoge windturbine.	Voor de oostzijde van de A16 is ervoor gekozen om aan te sluiten bij de reeds bestaande windturbines.	Geen
4396939	2	Eigenlijk bevreemdt deze situatie mij in hoge mate, gezien het proces tot nu toe: Het MER (inclusief alle inhoudelijke onderdelen) ging uit van een hoge windturbine. Het akoestische onderzoek is nog eens specifiek voor de hoge windturbine uitgevoerd. Er is geen enkele belemmering. Tot aan de vaststelling van het VKA (medio september 2017) is steeds een hoge windturbine in beeld geweest. Na vaststelling van het VKA was ik als mede-initiatiefnemer verrast door de keuze voor de beperkte windturbine op deze locatie. Daarover heb ik geprobeerd in overleg te komen met het projectbureau, hetgeen niet is gelukt. Uiteindelijk heb ik bij brief van 27 december 2017 mijn argumenten voor de hoge windturbine nogmaals gegeven. Daarvan ontving ik een ontvangstbevestiging met toezegging dat een antwoord zou volgen, maar een reactie is uitgebleven. Op 2 maart 2018 heb ik dan een overleg gehad met de gedeputeerde, de heer Van Merriënboer en daar vernomen dat landschap en natuur het probleem vormt om op deze locatie een hoge windturbine te kunnen toestaan. Op 10 maart 2018 vroeg ik een omgevingsvergunning voor een hoge windturbine (VKA). Onder druk van het projectbureau heb ik op 5 juni 2018 de aanvraag moeten wijzigen naar een 'beperkte windturbine'. Dat was niet mijn eigen keuze, maar het alternatief was dat deze locatie uit de lopende procedure zou verdwijnen. Op dat moment, binnen enkele uren, moest ik kiezen uit 2 ongunstige routes. Ik heb de aanvraag aangepast naar de beperkte windturbine, mede omdat werd aangegeven dat ik altijd een zienswijze zou kunnen indienen. In het MER is erg veel aandacht besteed aan landschap. Daarbij is door een landschapsdeskundige het rapport "Energie landschap A16 van Hazeldonk tot Hollands Diep" uitgebracht. Het betreft, zoals de ondertitel aangeeft een rapportage Landschap en Ruimtelijke Kwaliteit. In de gerapporteerde effecten voor landschap is er geen onvertogen woord gevallen over een hoge windturbine op de locatie van De Roover. Uit deze rapportage blijkt op geen enkele wijze dat het beperken van de maatvoering van de windturbine op de locatie van De Roover om landschappelijke redenen nodig is. Ik verzoek u derhalve de inhoud van de toelichting en regels van het inpassingsplan in overeenstemming te brengen met de onderzoeken op de locatie van De Roover een hoge windturbine mogelijk te maken.	2.4	Geen
4396939	3	In België worden nabij Hazeldonk een zevental grote windturbines ontwikkeld (vervanging van 6 bestaande kleine windturbines) waarbij een tiphoogte van 215 meter wordt toegestaan. Dat blijkt zelfs uit een mededeling op de provinciale website over Windenergie A16. Ook hieruit blijkt dat niet gevreesd hoeft te worden voor nadelige effecten op het	Voor de oostzijde van de A16 is ter plaatse van Hazeldonk gekozen om qua afmetingen aan te sluiten bij de reeds bestaande windturbines op Hazeldonk.	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		Natura2000-gebied in België. Ten oosten van de locatie van De Roover, in België, heeft een ontwikkelaar (Storm) een nieuw ontwerp gemaakt voor de bouw van 2 grote windturbines (tiphoogte 215 m) zoals reeds gepland bij de repositionering van de oude 6 kleine windturbines. De locatie van De Roover ligt daar (naar verwachting té) dichtbij, reden om de suggestie te doen om de locatie van De Roover ongeveer 160 m naar het noordwesten op te schuiven en ook als hoge windturbine te bouwen. Dit past landschappelijk veel beter dan een beperkte windturbine omdat deze hoge windturbine in de lijn wordt geplaatst met de Belgische bestaande windturbines zoals aanvankelijk ook de bedoeling was.		
4396939	4	Op verbeelding: de locatie van De Roover is geheel ten onrechte op de verbeelding aangemerkt als gebiedsaanduiding overige zone - windturbines uitgesloten. Zulks is in tegenspraak met de bestemmingslegging voor de windturbine in artikel 3 van het inpassingsplan. Ik verzoek u de verbeelding in overeenstemming te brengen met de bedoeling.	Abusievelijk is de betreffende gebiedsaanduiding over de nieuwe turbinelocatie hen gelegd op de verbeelding. Dat wordt aangepast bij het vaststellen van het inpassingsplan.	Aanpassing van verbeelding voor zover het de gebiedsaanduiding 'zone - windturbines' betreft
4396939	5	Op pagina 11/24 wordt aangegeven dat de aangevraagde windturbine binnen de bandbreedte van de hoge turbine uit het VKA valt. Dat is ook zoals ik dat graag vergund zie hetgeen in overeenstemming is met de onderzoeken en zo mogelijk op de alternatieve locatie, zie hierboven. Graag ga ik in overleg met u om te bezien welke stappen kunnen worden gezet om in de lopende procedure daadwerkelijk de omgevingsvergunning voor de hoge windturbine te kunnen verlenen, zo mogelijk op de alternatieve locatie. Zoals hierboven gemotiveerd: inhoudelijk is daar alle aanleiding voor.	Het PIP staat op deze locatie geen hoge windturbine toe. In de uitwerking van het VKA in het MER is ook uitgegaan van een windturbine van beperkte omvang. Voor deze locatie is ook een windturbine van beperkte omvang aangevraagd. De zin waarnaar in de zienswijze verwezen wordt, is abusievelijk opgenomen in het ontwerpbesluit. Dit wordt aangepast in de definitieve omgevingsvergunning. In het dictum van de omgevingsvergunning is bepaald dat het "Aanzicht Windturbine Windpark A16- beperkt, datum 22-02-2018 onderdeel is van deze omgevingsvergunning. Ook is verder in het ontwerpbesluit op bijvoorbeeld pagina 8 aangegeven dat het ontwerpbesluit toeziet op een 'beperkte' windturbine. Hiermee komen wij tot de conclusie dat geen sprake is van een omgevingsvergunning voor een 'hoge' windturbine.	tekst in overweging van de Roover aanpassen
4395951	1	Allereerst merk ik namens cliënten op dat zij het niet gepast vinden dat in de zomerperiode een dergelijk omvattend plan, de MER Windenergie A16 en de verschillende ontwerpbeslissingen ter inzage worden gelegd. Er is gekozen dit onder de coördinatieregelen te brengen, maar daardoor is het ook erg lastig om gericht te reageren.	2.4	Geen
4395951	2	In de onderzoeken die ten grondslag liggen aan het provinciaal inpassingsplan en het Milieueffectrapport is geen rekening gehouden met de windturbines die op Belgisch grondgebied al staan en ook nog worden gebouwd. En ook niet met de gewijzigde situatie van 6 kleine windturbines naar 7 hogere van 210 meter. Het kan niet zo zijn dat met de ontwikkeling van deze plannen op zo'n korte afstand van België de ontwikkelingen daar niet worden meegenomen. In de nabijheid van het perceel van cliënten staan op Belgisch grondgebied 3 windturbines van 150 meter hoog. Dat is op ongeveer 1400 meter van de woning van cliënten.	In de referentiesituatie is rekening gehouden met de 6 bestaande windturbines. Het klopt dat in de ontwerpstukken nog geen rekening is gehouden met de opschaling van de 6 bestaande windturbines naar 7 grotere windturbines. Dit is alsnog aangevuld.	Aanvulling: oplegnotities geluid en slagschaduw waarin de effecten van de opschaling zijn berekend.
4395951	3	Cliënten zijn in 2011 ook al geconfronteerd met het bestemmingsplan 'Hazeldonk', welke de realisatie van een drietal windturbines nabij hun woning heeft mogelijk gemaakt. Daar moet er dan nu nog weer één bij komen. De woning van cliënten staat straks volledig tussen de windturbines. In totaal staan er na realisatie 23 molens binnen een straal van 5.500 meter in zowel Nederland als België. Cliënten hebben tijdens de informatiebijeenkomst, welke is gehouden door de provincie, gewezen op de aanwezigheid en ontwikkeling van Belgische windturbines. Cliënten hebben zelf de locatie van de Belgische windmolens moeten aanwijzen waar men de 3 genoemde windturbines van 150 meter hoog aan het bouwen waren. Uw provincie was hiervan niet op de hoogte. Dat wil dus zeggen dat bij de besluitvorming omtrent het inpassingsplan de feitelijke situatie rondom het grensgebied niet is betrokken.	De 6 bestaande windturbines langs de A16 worden opgeschaald naar 7 grotere windturbines. Dit was inderdaad nog niet verwerkt in de ontwerpstukken. Nu is dit alsnog uitgewerkt. De 3 windmolens van 150 meter hoog waren wel reeds bekend.	Geen
4395951	4	In de ontwerpbeslissing is opgenomen dat er nog geen keuze is gemaakt voor een type windturbine. De vergunning aanvraag is daardoor gebaseerd op een range van mogelijke windturbines. Dit maakt het natuurlijk wel heel moeilijk om gericht te reageren op een dergelijke ontwerpbeslissing. De worstcase situaties zijn getoetst, maar cliënten hadden uiteraard graag geweten waar ze aan toe zijn en wat de gevolgen zijn.	In de aanvraag is een bandbreedte opgenomen voor wat betreft de ashoogte, de rotordiameter en de tiphoogte van de windturbines. Op basis van deze bandbreedten is de omgevingsvergunning verleend. Hier is echter wel een beperking in aangebracht. Het is niet vereist om in de vergunningaanvraag en bij de vergunningverlening al een keuze te maken voor het type windturbine of voor een precieze as- en tiphoogte en ro-	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
			tordiameter. Bij de beoordeling van de bouwaanvraag zijn we uitgegaan van de maximale waarden binnen de in de aanvraag vermelde bandbreedten (worst-casebenadering). Wel hebben we daarom een voorschrift aan de vergunning verbonden dat 14 weken voor aanvang van de werkzaamheden de gegevens moeten worden aangeleverd over de definitieve keuze van het type windturbine. Op basis van jurisprudentie van de Afdeling bestuursrecht blijkt deze wijze van vergunningverlening mogelijk te zijn.	
4395951	5	Cliënten ondervinden op dit moment bij een bepaalde windrichting al enorm veel geluidsoverlast van de aanwezige windturbines welke op grond van het bestemmingsplan 'Hazeldonk' zijn gerealiseerd. Van de windturbines op Belgisch grondgebied ondervinden zij geen geluidsoverlast. Cliënten vragen zich dan ook af welke uitvoeringen en technieken België worden gebruikt. Dit te meer de meest voorkomende windrichting (noord)west is (noord)west is en het te verwachten is dat – gelet op de ligging van de A16 en de HSL - in genoemde variant de windturbines ongunstig zullen staan ten opzichte van deze windrichting met betrekking tot geluidsoverlast. In de stukken wordt opgemerkt dat windturbines stil gezet kunnen worden en dus minder opbrengst hebben, om aan geluidnormen te kunnen voldoen. De vraag is of je op zo'n locatie dan wel een windturbine moet plaatsen. Als de opbrengst minder is, kun je beter niet kiezen voor windturbines op zo'n locatie. De last voor de omgeving blijft, terwijl zo'n turbine minder opbrengt.	3.2.2	Geen
4395951	6	In hoofdstuk 5.11 van de toelichting is opgenomen dat in de planregeling de verplichting wordt opgenomen om de windturbines te voorzien van obstakelverlichting conform een door IlenT goedgekeurd verlichtingsplan. In de omgevingsvergunning is hierover als conclusie in 10.3 van de inhoudelijke overwegingen opgenomen dat de uitwerking van het verlichtingsplan voorafgaand aan de toepassing met het bevoegd gezag afgestemd dient te worden. Dit is als maatwerkvoorschrift—gekoppeld aan de vergunning (onder 3.1.1). Hoewel cliënt een voorstander is van een verplichting tot een voorafgaande goedkeuring door het bevoegd gezag van een verlichtingsplan, acht hij dit maatwerkvoorschrift onvoldoende garantie biedend dat hij geen onevenredige overlast zal gaan ondervinden van de obstakelverlichting. Op het moment dat het bevoegd gezag dit verlichtingsplan goedkeurt en laat uitvoeren, heeft cliënt immers gaan inspraak meer. Hij wil dan ook op voorhand in de omgevingsvergunning geregeld hebben dat de obstakelverlichting sowieso niet knipperend zal worden, maar vastbrandend en gedimd. Dit laatste is met name van belang vanwege het feit dat er één windturbine gerealiseerd wordt en er slechts bij clustering of rijvorming van meerdere windturbines wordt afgezien van obstakelverlichting binnen de hoekpunten. Op deze locatie zal dan ook niet snel worden afgezien van obstakelverlichting, wat maakt dat je dan zoveel als mogelijk moet voorkomen dat de aanwezige obstakelverlichting gaat leiden tot een onevenredige overlast.	3.2.5	Geen
4395951	7	In de ontwerp omgevingsvergunning is in 11.2 opgenomen dat in het kader van de milieueffectrapportage een radarverstoringstoets is uitgevoerd door TNO. Daaruit is gebleken dat enkel de locatie knooppunt Princeville niet geschikt is voor realisatie van windturbines met een tiphoogte van 150 meter. Om deze reden is deze locatie buiten het Voorkeursalternatief (VKA) gelaten. Voor de overige locaties uit het VKA, waaronder de locatie van aanvrager, leverde de radarverstoringstoets blijkbaar geen belemmeringen op. In de regels van het ontwerp inpassingsplan zijn onder 7.6.2 voorwaarden opgenomen om te kunnen afwijken van het bouwverbod van 7.6.1, te weten het bouwen hoger dan 90 meter boven NAP ter voorkoming van verstoring van het radarbeeld van het radarstation Woensdrecht. De werking van dit radarstation mag bij een overschrijding van deze bouwhoogte (welke flink wordt overschreden met een tiphoogte tot 200 meter en een ashoogte tot 140 meter) niet in onaanvaardbare mate negatief worden beïnvloed. Dat in paragraaf 5.9.3 van de toelichting op het ontwerp inpassingsplan wordt gesteld dat de windturbineopstelling ter toetsing wordt voorgelegd aan het Ministerie van Defensie voor akkoord en dat in het kader van het vooroverleg het concept-ontwerp van dit inpassingsplan is toegezonden aan —de operators van GSM-verbindingen in het plangebied	Voor vliegveld Gilze Rijen is een invliegfunnel aanwezig in de A16-zone. Deze funnel is (o.a.) gelegen over knooppunt Princeville en beslaat slechts een gedeelte van de gehele zone. In deze invliegfunnel dient radardekking ook op 300 voet beoordeeld te worden. Dit is voor het overig gedeelte van de A16-zone, daar waar de invliegfunnel niet is gelegen, niet aan de orde. Operators van GSM-verbindingen zijn in het kader van het wettelijk vooroverleg uitgenodigd het inpassingsplan Windenergie aan hun belang te toetsen. Geen van de operators heeft daarvan gebruik gemaakt. Daarmee gaat het provinciebestuur ervan uit dat de gekozen windturbineopstelling in het inpassingsplan niet tot knelpunten zal leiden in de uitvoering ervan.	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		on geen van de operators te kennen heeft— gegeven dat de beoogde windturbineopstelling tot onaanvaardbare hinder op de straalpaden kan leiden, leidt er nog niet toe volgens cliënten dat kan worden aangenomen dat dit aspect de uitvoering van dit inpassingsplan niet in de weg staat.	2.10, 4.2.4 en 4.2.6	
4395951	8	Cliënten hebben momenteel uitzicht over open landschap zonder hoge elementen. Windturbines zijn hoog en hebben dus een enorme impact in deze omgeving.	3.2.5	Geen
4395951	9	Als u mocht overgaan tot de vaststelling van het PIP met in begrip van het MER dient uw provincie tot monitoring over te gaan. Er moeten metingen worden gedaan wanneer er nog geen winturbines zijn geplaatst en er moeten metingen worden gedaan wanneer deze wel zijn geplaatst. Enkel op die manier is het mogelijk te bepalen of wordt voldaan aan de gestelde criteria van het MER en of het noodzakelijk is om corrigerende maatregelen te treffen. De hierop betrekking hebbende rapportage dient openbaar te worden gemaakt. In de praktijk is namelijk al gebleken dat bij de HSL-Zuid en de luchthaven Lelystad, dat geluidsmetingen noodzakelijk zijn, want de berekeningen in de betreffende milieueffectrapport bleken significant af te wijken.	Deze zienswijze ziet toe op het toezicht op en de handhaving van de omgevingsvergunning. Het toezicht is geen aspect dat bij de beoordeling van de aanvraag een rol speelt.	Geen
4395951	10	Uiteraard bestaat de mogelijkheid om een verzoek tot tegemoetkoming van planschade in te dienen na afloop van deze procedure. Echter, cliënten hadden graag van te voren een planschaderisicoanalyse gezien van deze waardedaling. Nu bij planschadeclaims een steeds groter deel van het nadeel voor eigen risico blijft, hoort dit nadeel zo klein mogelijk te blijven. Een goede ruimtelijke ordening vraagt dat het nadeel voor omwonenden waar mogelijk wordt beperkt. Een reden te meer om te zoeken naar andere locaties, waar geen of minder planschade te verwachten valt. Cliënten vragen u het PIP en MER Windenergie A16 niet vast te stellen en de omgevingsvergunning niet te verlenen.	2.8	Geen
4400129	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4400124. Zie voor beantwoording zienswijze 4400124.		
4400129	2	In bijlage G bij het Akoestisch onderzoek MER is de cumulatieve geluidsbelasting op de woning van cliënten met de nieuwe windturbines in beeld gebracht. De geluidsbelasting zou ten gevolge van de nieuwe turbines niet toenemen. Gelet op de ligging van de woning nabij de turbines lijkt dit niet aannemelijk.	3.2.2	Geen
4400129	3	Tot slot is ten onrechte niet, bijvoorbeeld met fotovisualisaties, inzichtelijk gemaakt wat de impact uit het oogpunt van de aantasting van het uitzicht en de landschappelijke inpasbaarheid, is voor de Rijsbergsebaan XX en XX en de Ballemanseweg XX.	3.2.5	Geen
4400129	4	Cliënten zijn bereid tot onderling overleg over de plaatsing van de windturbines.	Ter kennisname	
4397131	1	De gevolgen voor de verdere natuur vinden we beschreven in het hoofdstuk ecologie. Die beschrijving is uitvoerig , maar heeft zijn beperkingen. Enerzijds is er een beperkte kennis van de effecten van windmolens op alle natuur, anderzijds hebben de rapporteurs gekozen voor slechts enkele effecten. Zo is er alleen gekeken naar beschermde gebieden en beschermde soorten en gezocht naar enkele factoren die gebruikt kunnen worden voor de plaatskeuze van de windmolens. Zo is voor de natuurcompensatie alleen gekeken naar de berekende geluidhinder op wettelijk beschermde natuurgebieden.	2.3	Geen
4397131	2	Vanuit de belangen van de natuur is een keuze zoveel mogelijk buiten de beschermde natuurgebieden een voor de hand liggende. We zien geen onderbouwde redenen om daar wijzigingen in aan te brengen.	3.2.6	Geen
4397131	3	Het effect van een windmolen beperkt zich niet tot beschermde gebieden en beschermde soorten. De natuurbeschermingswet is daar duidelijk over. De zorgplicht is in alle gevallen van toepassing. Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levend planten en dieren. (algemene zorgplicht, artikel 1.11)	3.2.6	Geen
4397131	4	We dringen er op aan om via monitoring de gevolgen voor de natuur beter te onderzoeken en daarbij aandacht te besteden aan alle effecten, dus naast geluidhinder ook mogelijke invloed op de natuur op en in de bodem en het water; de gevolgen van turbulentie, slagschaduw, belemmeringen	De gevraagde monitoring en evaluatie maakt deel uit van de nog te verlenen natuurvergunningen en -onthefingen voor het windproject.	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		door de draaicirkel van de wieken, e.d. We vinden het nodig dat hierover in het plan een extra paragraaf komt. Waarin ook een besluit wordt vastgelegd om voor evaluatie, monitoring en onderzoek geld uit te trekken.		
4397131	5	De voorgestelde natuurcompensatie is opmerkelijk gering; het betreft 0,25 ha per molen, dat is 50 m bij 50 m. De fun-dering en de toegangsweg is al groter; de draaicirkel van de wieken is circa 2 ha. Als we nadere analyse van de berekening bekijken, wordt duidelijk wat er mis is. Er is een methodiek gebruikt die al-leen compensatie van geluidhinder in wettelijk aangewezen natuurgebieden berekent. Om het nog verder te reduceren is de uitkomst nog gedeeld door 3.	2.3	Geen
4397131	6	Er is geen compensatie voor andere, hiervoor genoemde effecten op de natuur bij betrokken. Er is niet meegenomen alle natuur onder en om de molens. De inventarisatie in de MER hoofdstuk ecologie is hierbij niet gebruikt. De uitkomst is een oppervlaktemaat die niet gerelateerd is aan de schade aan de natuur ter plaatse, noch aan de grootte en soort windmolens.	2.3	Geen
4397131	7	De invloed van de molens gaat ver en dat is bekend, want er is een vuistregel om te voorkomen dat windturbines el-kaars opbrengst beïnvloeden, namelijk worden ze ongeveer zes maal de rotordiameter van elkaar geplaatst. Bij een rotordiameter van 80 m is de afstand tussen 2 windturbines dus 480 m.	De windafvang is op basis van een aantal zienswijzen alsnog inzichtelijk gemaakt.	Opbrengstverlies is inzichtelijk gemaakt.
4397131	8	Wij verzoeken u op grond van voorgaande overwegingen om een adequate natuurcompensatie.	Bij de vaststelling van het inpassingsplan wordt in de plantoelichting meer uitvoerig in-gegaan op de wijze waarop rekening is gehouden met de belangen van het NNB en de wijze waarop de compensatie wordt vormgegeven.	Paragraaf 5.4 wordt aange-vuld.
4397131	9	Onze vereniging zet zich in voor natuur en duurzaamheid en wordt graag betrokken bij het vervolg van dit project, met name als het gaat om de gevolgen voor de natuur, de monitoring daarvan en de realisatie van de natuurcompen-satie. Voor de betrokkenheid van de omwonende heeft u regelingen getroffen. We pleiten er voor om ook voor de in het gebied werkende natuurverenigingen iets dergelijks te regelen, zodat de belangen van de natuur zo goed mogelijk worden gediend.	2.4	Geen
4397221	1	Wij zijn bij de Notitie Reikwijdte en detailniveau 13 juli 2016 niet geïnformeerd door uw provincie en gemeente Zundert. Sedert definitieve locatie keuze windmolen A16 in oktober 2017 is pas duidelijk geworden dat in de onze buurt een windmolen wordt geplaatst. Ook is de windmolen in het PIP opgenomen. Daarna ben ik op een bijeenkomst ge-weest.	2.4 en 2.6	Geen
4397221	2	Vervolgens weet ik dat België in onze omgeving druk doende is hoger en nieuwe windmolens te plaatsen. Wat gaat u er als provincie aan doen om de overlast niet te verhogen voor onze buurt.	3.2.2 en 3.2.3	Geen
4397221	3	Wij tekenen bezwaar en tegen de gang van zaken. En vragen u onderbouwd toe te lichten waarom u en de gemeente Zundert onze buurt niet eerder in het project hebt betrokken?	2.6	Geen
4397221	4	Verder deel ik u mede dat ik de zienswijze van de heer X. XX, Schriekenweg XX, XXXX XX Rijsbergen, volledig onder-schrijven.	Zie beantwoording zienswijze 4397220	
4397216	1	Clënten hebben al fors in het bedrijf geïnvesteerd en hebben grote plannen met het bedrijf; zo is er onder meer al een vergunning aangevraagd en verkregen voor een nieuwe bedrijfsloods met ingebouwd kantoor.	Ter kennisname	Geen
4397216	2	Het is tevens de bedoeling om op termijn een vervangende, nieuwe woning te bouwen voor het adres Laarakkerstraat XX. Hier zou cliënt X.X.X.X. XX met zijn gezin gaan wonen.	Ter kennisname	Geen
4397216	3	Clënten zijn ervan overtuigd dat zij van deze windmolens hinder in de vorm van slagschaduw en geluid gaan onder-vinden, zowel bij wonen als bij werken. Dit geldt niet alleen voor cliënten doch ook voor de werknemers die in de kas en buiten op de containervelden werken en voor de werknemers op kantoor, nu de nieuwe bedrijfsloods met een grote glazen pui wordt uitgevoerd en slagschaduw hier allesbehalve wenselijk is.	3.2.1, 3.2.2 en 3.2.3	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397216	4	Dit is eens te meer van belang, nu cliënten al jarenlang hinder ondervinden van de windmolens die net over de grens in België staan. De dichtstbijzijnde windmolen staat amper 300 meter van het bedrijf van cliënten vandaan. Daar zouden dus nog twee windmolens bij kunnen komen als de plannen voor Windenergie A16 ongewijzigd door gaan. Dit kan voor cliënten desastreuze gevolgen hebben. Indien de overlast namelijk te groot wordt, ontstaat er een negatief werkklimaat en komt de beschikbaarheid van de werknemers in het gedrang en daarmee het voortbestaan van het bedrijf. Daarnaast zal het woongenot ter plekke eveneens sterk verminderen zodat cliënten daar privé ook de nadelige gevolgen van zullen ondervinden.	3.2.1	Geen
4397216	5	De plannen werken nu al negatief door op het bedrijf van cliënten; cliënten zouden eigenlijk met de bouw van de nieuwe bedrijfsloods willen beginnen en een vergunning willen aanvragen voor een nieuwe woning, maar de toekomst van het bedrijf is door het plan Windenergie A16 onzeker geworden. Tevens hebben al twee werknemers aangegeven niet meer op de locatie aan de Laarakkerstraat te willen werken en cliënt X.X.X.X. XX vraagt zich af of hij met zijn gezin nog wel daar wil gaan wonen.	Ter kennisname	Geen
4397216	6	Cliënten hebben inmiddels gesprekken gehad met de twee initiatiefnemers van de windmolens in kwestie, zijnde Landzeel en Raedthuys, alsmede met het bureau Windenergie en de gemeente Zundert. Cliënten kunnen zich echter niet aan de indruk onttrekken dat de kaarten al geschud zijn. Niettemin willen zij toch een inspraakreactie indienen, vooruitlopend op een verzoek tot planschade als blijkt dat er als gevolg van deze inspraakreactie niets of te weinig verandert ten gunste van cliënten.	2.8	Geen
4397216	7	Ten onrechte is het bestreden besluit geen rekening gehouden met de invloed van de windmolens op Belgisch grondgebied op het bedrijf van cliënten. Cliënten ondervinden daar nu reeds hinder van in de vorm van slagschaduw en geluid. De windmolens van Landezeel en Raedthuys zullen deze hinder doen toenemen waardoor deze ver boven de toegestane geluidswaarden komt; ook zal de slagschaduw nog verder toenemen. Bovendien zou deze hinder wel eens exponentieel kunnen worden, met andere woorden dat het naast cumulatief elkaar ook nog eens versterkt. Dit is niet onderzocht en ook zijn cliënten niet benaderd hierover, terwijl in uw brief van 13 juni 2018 (bijlage 3) staat vermeld dat er afspraken zijn gemaakt met eigenaren.	De milieueffecten (geluid en slagschaduw) t.g.v. van de opschaling van het Windpark Hoogstraten in België zijn inzichtelijk gemaakt en worden betrokken bij definitieve besluitvorming. 3.2.2 en 3.2.3	Geen
4397216	8	Ten onrechte wordt, als het gaat om hinder, de afstand van de windturbines berekend tot aan de woningen aan de Laarakkerstraat XX en XX. Cliënten stellen zich op het standpunt dat de afstand berekend moet worden tot aan de grens van het bedrijf. De Raedthuys-molen staat het meest dichtbij, namelijk op minder dan 180 meter afstand van de perceelsgrens van cliënten. Op de gehele 16 hectare werken continue mensen die straks continue worden blootgesteld aan het geluid van windturbines en last hebben van slagschaduw. Het beperkt zich in deze zaak niet tot hinder op woonhuizen; gelet op de specifieke aard van het bedrijf is het hele bedrijf van cliënten een kwetsbaar object.	3.2.1, 3.2.2, 3.2.3 en 3.2.4	Geen
4397216	9	Ten onrechte wordt in het bestreden besluit niet de verplichting aan de exploitanten van de windmolens opgelegd om de meest stille (geluidsarme) technieken te gebruiken om de hinder voor de omwonenden zoveel mogelijk te beperken. Hetzelfde geldt voor de slagschaduw.	Voor geluid en slagschaduw gelden de normen die opgenomen zijn in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling. Uit de bij de aanvraag behorende onderzoeken voor geluid en slagschaduw blijkt dat voldaan worden aan de gestelde normen en daar waar nodig hebben wij maatwerkvoorschriften gesteld.	Geen
4397216	10	Ten onrechte is in het bestreden besluit geen rekening gehouden met de veiligheid van werknemers die in de nabijheid van windturbines werken. Met een wielengte van 75 meter op een afstand van 180 meter tot aan het perceel van cliënten waarop mensen werken, razen de wieken dus op circa 100 meter afstand van werkende mensen. Er zijn reeds gevallen bekend waarin wieken zijn losgelaten c.q. afgebroken. Deze situatie zou deels opgelost kunnen worden door de Raedthuys-windmolen zover mogelijk naar het noorden te verplaatsen. Nu ligt deze midden in een landbouwperceel en er is in noordelijke richting ruimte genoeg.	3.2.1 en 3.2.4	Geen
4397216	11	Ten onrechte is in het bestreden besluit niet voorzien dat de onroerende zaken van cliënten een waardedaling ondergaan als gevolg van het negatieve woon- en werkklimaat dat ontstaat als gevolg van de komst van de windmolens. De woonhuizen en de bedrijfsonderdelen zijn onverkoopbaar want niemand wil tussen meerdere windmolens wonen en/of werken. Cliënten zijn bereid deze waardedaling met behulp van deskundigen aan te tonen.	2.8	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397216	12	Ten onrechte is in het bestreden besluit geen rekening gehouden met het effect van de windmolens op de nabijgelegen natuurgebieden en ecologische verbindingzones. De windmolens staan weliswaar niet in deze gebieden doch wel in de nabijheid; de effecten daarop zijn niet c.q. onvoldoende onderzocht.	3.2.6	Geen
4397216	13	Ten onrechte is in het bestreden besluit geen c.q. onvoldoende rekening gehouden met de landschappelijke inpasbaarheid van de windmolens. Het gebied met veel natuur en lage bebouwing is helemaal niet geschikt voor het oprichten van windmolens van deze omvang. In de noordelijke gemeenten is veel meer ruimte.	3.2.5	Geen
4397216	14	Clënten zullen als gevolg van de windmolens ongetwijfeld schade gaan leiden. Niet alleen vermogensschade als hierboven bij punt 15 genoemd, doch ook inkomensschade. Als cliënten niet over voldoende werknemers kunnen beschikken omdat het woon- en werkklimaat negatief wordt beïnvloed door de windmolens, dan komt de omzet en uiteindelijk het voortbestaan van het bedrijf in het gedrang. Ook deze schade kunnen cliënten met behulp van deskundigen zichtbaar maken.	2.8	Geen
4397216	15	Namens cliënten verzoek ik u: I: Deze inspraakreactie in uw besluitvorming te betrekken en uw besluit daarop aan te passen; II: Cliënten in de gelegenheid te stellen deze inspraakreactie mondeling en/of schriftelijk toe te lichten c.q. te onderbouwen; III: De kosten die cliënten hebben moeten maken en nog moeten maken terzake juridische bijstand en deskundigenkosten, alsmede (eventuele) proceskosten, te vergoeden.	Ter kennisname	Geen
4397220	1	Reactie op de nota van zienswijze NRD Windenergie A 16 , 6 december 2016 opgesteld door Bosch Van Rijn BV . 1) . Al, In 2013 is door het Ministerie van I&M(SOWOL) besloten de A 16 zone niet als voorkeurslocatie op te nemen vanwege o.a. kans op horizontaanslag te groot wordt geacht, aantasting van open gebied en een deel van het gebied valt binnen de externe werkingszone het gebied natura2000. In het zienswijze wordt hierop niet geëffectueerd. Ook door is dit van 2011 door de gemeente Zundert en de Provincie is dit nooit eerder vermeld. Dit had mijn inziens vanaf de afwijzing door het Min van I&M 2013 vermeld dienen te worden. Nu de burgers en gemeenteraad hierover niet zijn geïnformeerd, komt deze commissie terecht onder de categorie "het bewust achterhouden van belangrijke informatie". De provincie geeft de locatiekeuze Wind A 16 toch is doorgezet vanwege, het bod van de Regio West-Brabant 2011 dat goedgekeurd is college van B&W van de 4 gemeenten. Let wel zonder instemming van de gemeenteraad Zundert. Ik merk daarbij op dat in het PIP hierop geen verdere toelichting is opgenomen. Dit is ons de aanleiding u vragen een gemotiveerd antwoord te geven op grond waarvan u de locatie Wind A 16 windmolen hebt doorgezet en u eigen beleid zijnde , de algemene regels van het provinciale beleid zoals verwoord in artikel 4.10 windmolens en 5.28 artikel 32 aanduiding zoekgebied voor windturbines te negeren?	2.3	Geen
4397220	2	Ten 2e willen een nadere motivatie waarom u het advies /besluit van het Ministerie van I&M A 16 zone niet als voorkeurslocatie op te nemen, niet heeft gepubliceerd aan de burgers en de gemeenteraad Zundert ?	2.3	Geen
4397220	3	Er wordt gesteld dat de belangen van de burgers /omwonende goed behandeld zullen worden o.a via de project groepen. Wij hebben hierover enkele opmerkingen: - woningen binnen 400 meter zijn niet ingetekend ;	Indiener specificeert niet welke woningen binnen 400 meter niet zijn ingetekend. De gehanteerde bron voor woningen is de Basisregistratie Adressen en Gebouwen 2018 (BAG).	Geen
4397220	4	we ervaren dat de gemeente en provincie niet reageert op vragen van de betrokken bewoners in het gebied; - niet direct betrokken burgers binnen het gebied en niet officiële buurt comités worden wel gehoord; - voorbeeld buurtschap Waaijenberg Zundert heeft sedert 24 oktober 2017 kennis heeft kunnen nemen over de plaatsing van een windmolen in haar buurt; - dat projectontwikkelaars veel eerder met de plannen rondliepen in het gebied, voordat de betrokkene op de hoogte waren gesteld. Burgers negeren en gebieden niet informeren is ongepast als gemeente en provincie bestuur. Wij vragen deze praktijkervaringen in de zienswijze een duidelijk toelichting op te nemen waarom volgens deze methode gewerkt is of gewerkt moest worden?	2.4	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397220	5	Deze vraag is niet beantwoord. Wij vragen u in de zienswijze nadrukkelijk uitleg te geven op de vraag waarom langs de A 16 vanaf knooppunt Hazeldonk/Galder tot Hazeldonk West (ca 5,5 km) in totaal 23 windmolens (oud 15 en 8 nieuwe windmolen) worden voorgesteld in het PIP? En daarbij vooral uitleg te geven over de gevolge van overlast van de bestaande en nieuwe windmolens in de directe omgeving van Hazeldonk /Diunt en Waaijenberg (incl. het Belgische grond).	2.5, 3.2.2 en 3.2.3	Geen
4397220	6	Ten 2e; heeft de provincie een zienswijze ingediend tegen de nieuwe plannen van de Belgische winmolens langs de A16? wij vragen u de schriftelijke zienswijze en de bevindingen van de provincie Noord Brabant over de nieuwe windmolen plannen langs de A 16 , de overzijde van ons windmolens ,van de Belgische overheden nadrukkelijk onderdeel uit te laten maken van het PIP? Wij merken dat de bewoners in dit gebied en de gemeente Zundert hierover in oktober 2017 schriftelijke vragen hebben ingediend. Ook deze vragen en reacties willen graag terug zien in de zienswijze.	De provincie Noord-Brabant heeft geen zienswijze ingediend op de nieuwe plannen van Belgische windmolens langs de A16 (A1 in België). Wel heeft de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant namens de provincie een reactie gestuurd naar de gemeente Hoogstraten. De milieueffecten (geluid en slagschaduw) t.g.v. van de opschaling van het Windpark Hoogstraten in België zijn inzichtelijk gemaakt en worden betrokken bij definitieve besluitvorming. Zie 3.2.2 en 3.2.3 voor een korte beschouwing van de resultaten. Het is ons onduidelijk op welke schriftelijke vragen bedoeld wordt en door wie bij wie ze zijn ingediend. Het is dus niet mogelijk ze bij de beantwoording van deze zienswijze te betrekken.	Geen
4397220	7	Een evenredige verdeling van de windmolens over de 4 gemeente was een besluit van de bestuurlijk klankbord groep. De gemeenteraad van Zundert heeft dit in de raad als voorwaarden op genomen. Dit besluit heeft u genegeerd. Door de gemeente Breda toestemming te geven 3 a 4 windmolens te plaatsen , langs de A6 nabij Diunt /Galder ,op de rand van de gemeente Breda! Dit is direct gelegen aan de gemeente grens Zundert. Bewoners van de gemeente Zundert hebben hier extra overlast van. Graag een gemotiveerd antwoord waarom u evenredige op deze wijze hebt uitgevoerd?	2.5	Geen
4397220	8	Financieel is het Langs de A16 zeker nabij Hazeldonk geheel onaantrekkelijk . reden de windvang is beperkt. De capaciteit wordt voor ca 70 % benut. Waarom wijst alternatieve energie bronnen bij het windmolenplan A 16 af er wordt er elders toegejuicht? Is er sprake van onomkeerbare afspraken met projectontwikkelaars? Graag uitleg over deze 2 vragen ?	2.7	Geen
4395674	1	Allereerst merk ik namens cliënt op dat het niet gepast vinden dat in de zomerperiode een dergelijk omvattend plan, de MER Windenergie A16 en de verschillende ontwerpbeslissingen ter inzage worden gelegd. Er is daarnaast gekozen dit onder de coördinatieregelen te brengen, maar daardoor is het ook lastig reageren.	2.6	Geen
4395674	2	Cliënt vreest enorme geluidsoverlast en hinder door de slagschaduw. Bovendien wordt het uitzicht aangetast. De omgeving rondom de eigendommen van cliënt is nu volledig gekenmerkt door agrarisch gebied. Daar komt een enorme verandering in met de realisatie van 6 windturbines.	3.2.1, 3.2.2 en 3.2.5	Geen
4395674	3	Uitgangspunt voor deze hele ontwikkeling is een tussen vier gemeenten en uw provincie gesloten convenant. Daarin zijn afspraken gemaakt over het realiseren van 100 MW in de A16 zone. De gemeente Zundert heeft toen aangegeven 3 windturbines zelf te ontwikkelen en 3 op grond van het toekomstige provinciaal inpassingsplan. De zelf te ontwikkelen windturbines zouden worden opgenomen in het op te stellen bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Treeport'. Dit is gedurende het proces gewijzigd, want nu wordt cliënt in een keer geconfronteerd met 6 windturbines. De eerdere locatie studies voor het PIP zijn niet gebaseerd op 6 windturbines in eens. Cliënt vraagt zich dan ook af of dit zomaar kan.	De gemeente Zundert heeft tijdens het opstellen van het convenant in 2015 bedongen dat er rekening zou worden gehouden met de ontwikkeling van het bestemmingsplan BCT en de opstelling van een drietal windmolens in dit plan. Dit belang is gedurende het proces van dit project steeds in acht genomen, ook bij het bepalen van de MER-alternatieven en bepalen van de milieuhinder.	Geen
4395674	4	In de onderzoeken die ten grondslag liggen aan het provinciaal inpassingsplan en het Milieueffectrapport is ook geen rekening gehouden met de windturbines die op Belgisch grondgebied al staan en ook nog worden gebouwd. Tevens is geen rekening gehouden met de gewijzigde situatie van 6 kleine windturbines naar 7 hogere van 210 meter. Het kan niet zo zijn dat met de ontwikkeling van deze plannen op zo'n korte afstand van België de ontwikkelingen op Belgisch grondgebied niet worden meegenomen in de toetsing van het PIP. In totaal staan er straks 23 windturbines binnen een straal van 5.500 meter in zowel Nederland als België.	3.2.2 en 3.2.3 De milieueffecten (geluid en slagschaduw) t.g.v. van de opschaling van het Windpark Hoogstraten in België zijn inzichtelijk gemaakt en worden betrokken bij definitieve besluitvorming.	Aanvulling opschaling Hoogstraten.

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4395674	5	In de ontwerpbeslikkingen is op genomen dat er nog geen keuze is gemaakt voor een type windturbine. De vergunning aanvraag is daardoor gebaseerd op een range van mogelijke windturbines. Dit maakt het natuurlijk wel heel moeilijk om gericht te reageren op een dergelijke ontwerpbeslikking. De worstcase situaties zijn getoetst, maar cliënt had uiteraard graag geweten waar hij aan toe is en wat de gevolgen zijn.	Ter kennisname	Geen
4395674	6	Cliënt vreest voor geluidsoverlast. Dit te meer de meest voorkomende windrichting (noord)west is en het te verwachten is dat – gelet op de ligging van de A16 en de HSL – in genoemde varianten de windturbines ongunstig zullen staan ten opzichte van deze windrichting met betrekking tot geluidsoverlast.	3.2.2	Geen
4395674	7	In de stukken wordt opgemerkt dat windturbines stil gezet kunnen worden en dus minder opbrengst hebben, om aan geluidnormen te kunnen voldoen. De vraag is dat wel of je op zo’n locatie dan wel een windturbine moet plaatsen. Als de opbrengst minder is, kun je beter niet kiezen voor een windturbines op zo’n locatie. De last voor de omgeving blijft, terwijl zo’n turbine minder opbrengt.	2.7	Geen
4395674	8	Tevens vreest cliënt voor overlast door de slagschaduw van de turbines. De 6 beoogde windturbines komen parallel aan de A16, en staan dus ten westen van de woning van cliënt. Als de zon in westen staat, staat de zon laag. Dat betekent dat de slagschaduw enorm lang is, hetgeen ook te zien is in figuur 5.2 van het hoofdstuk slagschaduw (5.3) in de toelichting op het inpassingsplan.	3.2.3	Geen
4395674	9	Cliënt heeft , zoals al aangegeven, momenteel uitzicht over open landschap met enkele hoge elementen. Windturbines zijn hoog en hebben dus een enorme impact in deze omgeving. Nu komen er nog eens 6 windturbines op korte afstand bij. Na de uitvoering van dit plan staan er op korte afstand van de eigendommen van cliënt 23 windturbines. Zowel in Nederland als België.	3.2.5	Geen
4395674	10	Hoewel cliënt een voorstander is van een verplichting tot een voorafgaande goedkeuring door het bevoegd gezag van een verlichtingsplan, acht hij dit maatwerkvoorschrift onvoldoende garantie biedend dat hij geen onevenredige overlast zal gaan ondervinden van de obstakelverlichting. Op het moment dat het bevoegd gezag dit verlichtingsplan goedkeurt en laat uitvoeren, heeft cliënt immers gaan inspraak meer. Hij wil dan ook op voorhand in de omgevingsvergunning geregeld hebben dat de obstakelverlichting sowieso niet knipperend zal worden, maar vastbrandend en gedimd.	De windturbines dienen voorzien te worden van obstakelverlichting in het verband met de luchtvaartveiligheid. De Directie Luchtvaart- vergunningen van de Inspectie Leefomgeving en Transport is het bevoegd gezag voor de beoordeling van het verlichtingsplan voor de luchtvaart. Op dit moment is er nog geen verlichtingsplan opgesteld. Dit is onder meer afhankelijk van het type windturbine en zal later uitgewerkt worden en voorgelegd aan de Directie Luchtvaart-Vergunningen. De Luchtvaartwet is bepalend waar deze verlichting/markering aan moet voldoen. Landelijk lopen er diverse onderzoeken naar de beste mogelijkheden om hinder als gevolg van deze verlichting zoveel als mogelijk te beperken. Wij beoordelen enkel de hinder van de verlichting. Door op een later tijdstip, moment van keuze windturbines, het verlichtingsplan op te stellen kunnen wij bij de beoordeling daarvan de BBT van dat moment betrekken en zal de hinder voorkomen, en voor zover dat niet mogelijk is tot een aanvaardbaar niveau beperkt moeten worden. Dit volgt rechtstreeks uit het Activiteitenbesluit. "	Geen
4395674	11	Dit laatste is met name van belang vanwege het feit dat er slechts bij clustering of rijvorming van meerdere windturbines kan worden afgezien van obstakelverlichting binnen de hoekpunten. Op deze locatie is het niet duidelijk of zal worden afgezien van obstakelverlichting, wat maakt dat je dan zoveel als mogelijk moet voorkomen dat de aanwezige obstakelverlichting gaat leiden tot een onevenredige overlast.	Zie beantwoording punt 1.	Geen
4395674	12	In de ontwerp omgevingsvergunning is in 11.2 opgenomen dat in het kader van de milieueffectrapportage een radarverstoringstoets is uitgevoerd door TNO. Daaruit is gebleken dat enkel de locatie knooppunt Princeville niet geschikt is voor realisatie van windturbines met een tiphoogte van 150 meter. Om deze reden is deze locatie buiten het Voorkeursalternatief (VKA) gelaten. Voor de overige locaties uit het VKA, waaronder de locatie van aanvrager, leverde de radarverstoringstoets blijkbaar geen belemmeringen op. Dit is een opmerkelijke constatering, aangezien eerder het Ministerie van Defensie aangaf in een beroepsprocedure aangaande het bestemmingsplan “Buitengebied Noord” - welke procedure heeft geleid tot de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtsspraak van de Raad van State van 23 september 2015 (201400843/1/R3) – dat de opschaling	2.10, 4.2.4 en 4.2.6	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		van twee windturbines qua hoogte in strijd kwam met de regels van het Barro en Rarro. Cliënt kan die constatering tot moeilijk rijmen met de beoordeling nu, aangezien de windturbines weer hoger worden.		
4395674	13	In de regels van het ontwerp inpassingsplan zijn onder 7.6.2 voorwaarden opgenomen om te kunnen afwijken van het bouwverbod van 7.6.1, te weten het bouwen hoger dan 90 meter boven NAP ter voorkoming van verstoring van het radarbeeld van het radarstation Woensdrecht. De werking van dit radarstation mag bij een overschrijding van deze bouwhoogte (welke flink wordt overschreden met een tiphoogte tot 200 meter en een ashoogte tot 140 meter) niet in onaanvaardbare mate negatief worden beïnvloed. Wederom gelet op de bevindingen van de minister van Defensie in genoemde beroepsprocedure acht cliënt het aanneemelijk dat dit radarstation in onaanvaardbare mate negatief zal worden beïnvloed. Dat in paragraaf 5.9.3 van de toelichting op het ontwerp inpassingsplan wordt gesteld dat de windturbineopstelling ter toetsing wordt voorgelegd aan het Ministerie van Defensie voor akkoord en dat in het kader van het vooroverleg het concept-ontwerp van dit inpassingsplan is toegezonden aan de operators van GSM-verbindingen in het plangebied en geen van de operators te kennen heeft gegeven dat de beoogde windturbineopstelling tot onaanvaardbare hinder op de straalpaden kan leiden, leidt er nog niet toe volgens cliënt dat kan worden aangenomen dat dit aspect de uitvoering van dit inpassingsplan niet in de weg staat.	Operators van GSM-verbindingen zijn in het kader van het wettelijk vooroverleg uitgenodigd het inpassingsplan Windenergie aan hun belang te toetsen. Geen van de operators heeft daarvan gebruik gemaakt. Daarmee gaat het provinciebestuur ervan uit dat de gekozen windturbineopstelling in het inpassingsplan niet tot knelpunten zal leiden in de uitvoering ervan. 2.10, 4.2.4 en 4.2.6	Geen
4395674	14	Als u mocht overgaan tot de vaststelling van het PIP met in begrip van het MER dient uw provincie tot monitoring over te gaan. Er moeten metingen worden gedaan wanneer er nog geen windturbines zijn geplaatst en er moeten metingen worden gedaan wanneer deze wel zijn geplaatst. Enkel op die manier is het mogelijk te bepalen of wordt voldaan aan de gestelde criteria van het MER en of het noodzakelijk is om corrigerende maatregelen te treffen. De hierop betrekking hebbende rapportage dient openbaar te worden gemaakt. In de praktijk is namelijk al gebleken dat bij de HSL-Zuid en de luchthaven Lelystad, dat geluidsmetingen noodzakelijk zijn, want de berekeningen in de betreffende milieueffectrapport bleken significant af te wijken.	Deze zienswijze ziet toe op het toezicht op en de handhaving van de omgevingsvergunning. Het toezicht is geen aspect dat bij de beoordeling van de aanvraag een rol speelt.	Geen
4395674	15	Tenslotte vreest cliënt voor een flinke waardevermindering van zijn eigendommen Bigtelaar XX en XX. Uiteraard bestaat de mogelijkheid om een verzoek tot tegemoetkoming van planschade in te dienen na afloop van deze procedure. Echter, cliënt had graag van tevoren een planschaderisico-analyse gezien van deze waardedaling. Nu bij planschadeclaims een steeds groter deel van het nadeel voor eigen risico blijft, hoort dit nadeel zo klein mogelijk te blijven. Een goede ruimtelijke ordening vraagt dat het nadeel voor omwonenden waar mogelijk wordt beperkt. Een reden te meer om te zoeken naar andere locaties, waar geen of minder planschade te verwachten valt.	2.8	Geen
4395674	16	Cliënt vraagt u het PIP en de MER Windenergie A16 niet vast te stellen en de aangevraagde omgevingsvergunningen niet te verlenen.	Ter kennisname	Geen
4400128	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4400124. Zie voor beantwoording zienswijze 4400124.		
4400128	2	De turbines E-4 en E-5 zijn het dichtst bij de woning van cliënt voorzien. Cliënt verzoekt u deze turbines verder weg te plaatsen, om zo de overlast zoveel mogelijk te beperken.	2.5	Geen
4400128	3	In bijlage G bij het Akoestisch onderzoek MER is de cumulatieve geluidsbelasting op de woning van cliënt met de nieuwe windturbines in beeld gebracht. De cumulatieve geluidsbelasting zal van 54 LCum in de huidige situatie toenemen naar 60 LCum in de nieuwe situatie. Dit is een zeer hoge toename. In de huidige situatie is de GES-score van de woning van cliënt matig (GES-score4). De GES-score zal ten gevolge van de turbines verslechteren tot zeer matig (5). Dit is onacceptabel.	3.2.2	Geen
4400128	4	Schuin achter de woning van cliënt zijn verschillende stroken bos gelegen. Het leeuwendeel van deze bossen zal worden gekapt om de plaatsing van de turbines mogelijk te maken. Cliënt verzoekt u de bossen terug te plaatsen - het is tegenwoordig mogelijk bomen met wortel en al te uit te graven - nadat de turbines zijn geplaatst. De bomen kunnen	Op dit moment zijn nog geen kapvergunningen aangevraagd en is het dan ook niet mogelijk om op dit punt zienswijzen in te dienen.	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		dan afscherming van de windturbines bieden, niet alleen tegen de verstoring van het uitzicht, maar ook wat geluidshinder betreft.		
4399405	1	De afstand van de woning van cliënte tot de beoogde plek van de dichtstbijzijnde windturbine is ongeveer 1,2 kilometer. Cliënte vreest hinder door de slagschaduw. Bovendien wordt het uitzicht aangetast.	3.2.3 en 3.2.5	Geen
4399405	2	Daarnaast heeft cliënte samen met haar familie een stuk agrarische grond in eigendom, zeer nabij deze windturbines (het perceel ligt tegen beoogde windturbine E-4 aan). Ze vreest te worden benadeeld in de gebruiksmogelijkheden van deze grond door de plaatsing van deze windturbines.	2.8	Geen
4399405	3	Cliënte is van mening dat de besluiten de noodzakelijke zorgvuldigheid in de voorbereiding en in de belangenafweging missen. Onderstaande aspecten zijn daar niet-limitatieve voorbeelden van.	2.4	Geen
4399405	4	Cliënte vreest voor overlast door de slagschaduw van de turbines. De zes beoogde windturbines komen parallel aan de A16, en staan dus ten oosten van de woning van cliënte. Als de zon in het oosten staat, staat de zon laag. Dat betekent dat de slagschaduw enorm lang is, hetgeen ook te zien is in figuur 5.2 van het hoofdstuk slagschaduw (5.3) in de toelichting op het inpassingsplan	3.2.3	Geen
4399405	5	In hoofdstuk 5.11 van de toelichting is opgenomen dat in de planregeling de verplichting wordt opgenomen om de windturbines te voorzien van obstakelverlichting conform een door ILenT goedgekeurd verlichtingsplan. In de omgevingsvergunning is hierover als conclusie in 10.3 van de inhoudelijke overwegingen opgenomen dat de uitwerking van het verlichtingsplan voorafgaand aan de toepassing met het bevoegd gezag afgestemd dient te worden. Dit is als maatwerkvoorschrift gekoppeld aan de vergunning (onder 3.1.1). Hoewel cliënte een voorstander is van een verplichting tot een voorafgaande goedkeuring door het bevoegd gezag van een verlichtingsplan, acht zij dit maatwerkvoorschrift onvoldoende garantie biedend dat zij geen onevenredige overlast zal gaan ondervinden van de obstakelverlichting. Op het moment dat het bevoegd gezag dit verlichtingsplan goedkeurt en laat uitvoeren, heeft cliënte immers gaan inspraak meer. Zij wil dan ook op voorhand in de omgevingsvergunning geregeld hebben dat de obstakelverlichting sowieso niet knipperend zal worden, maar vastbrandend en gedimd.	De windturbines dienen voorzien te worden van obstakelverlichting in het verband met de luchtvaartveiligheid. De Directie Luchtvaart- vergunningen van de Inspectie Leefomgeving en Transport is het bevoegd gezag voor de beoordeling van het verlichtingsplan voor de luchtvaart. Op dit moment is er nog geen verlichtingsplan opgesteld. Dit is onder meer afhankelijk van het type windturbine en zal later uitgewerkt worden en voorgelegd aan de Directie Luchtvaart-Vergunningen. De Luchtvaartwet is bepalend waar deze verlichting/markering aan moet voldoen. Landelijk lopen er diverse onderzoeken naar de beste mogelijkheden om hinder als gevolg van deze verlichting zoveel als mogelijk te beperken. Wij beoordelen enkel de hinder van de verlichting. Door op een later tijdstip, moment van keuze windturbines, het verlichtingsplan op te stellen kunnen wij bij de beoordeling daarvan de BBT van dat moment betrekken en zal de hinder voorkomen, en voor zover dat niet mogelijk is tot een aanvaardbaar niveau beperkt moeten worden. Dit volgt rechtstreeks uit het Activiteitenbesluit. "	Geen
4399405	6	In de ontwerp omgevingsvergunning is in 11.2 opgenomen dat in het kader van de milieueffectrapportage een radarverstoringstoets is uitgevoerd door TNO. Daaruit is gebleken dat enkel de locatie knooppunt Princeville niet geschikt is voor realisatie van windturbines met een tiphoogte van 150 meter. Om deze reden is deze locatie buiten het Voorkeursalternatief (VKA) gelaten. Voor de overige locaties uit het VKA, waaronder de locatie van aanvrager, leverde de radarverstoringstoets blijkbaar geen belemmeringen op. Dit is een opmerkelijke constatering, aangezien eerder het Ministerie van Defensie aangaf in een beroepsprocedure aangaande het bestemmingsplan "Buitengebied Noord" - welke procedure heeft geleid tot de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtsspraak van de Raad van State van 23 september 2015 (201400843/1/R3) - dat de opschaling van twee windturbines qua hoogte in strijd kwam met de regels van het Barro en Rarro. Cliënt kan die constatering toen moeilijk rijmen met de beoordeling nu, aangezien de windturbines weer hoger worden.	Operators van GSM-verbindingen zijn in het kader van het wettelijk vooroverleg uitgenodigd het inpassingsplan Windenergie aan hun belang te toetsen. Geen van de operators heeft daarvan gebruik gemaakt. Daarmee gaat het provinciebestuur ervan uit dat de gekozen windturbineopstelling in het inpassingsplan niet tot knelpunten zal leiden in de uitvoering ervan. 2.10, 4.2.4 en 4.2.6	Geen
4399405	7	In de regels van het ontwerp inpassingsplan zijn onder 7.6.2 voorwaarden opgenomen om te kunnen afwijken van het bouwverbod van 7.6.1, te weten het bouwen hoger dan 90 meter boven NAP ter voorkoming van verstoring van het radarbeeld van het radarstation Woensdrecht. De werking van dit radarstation mag bij een overschrijding van deze bouwhoogte (welke flink wordt overschreden met een tiphoogte tot 200 meter en een ashoogte tot 140 meter) niet in onaanvaardbare mate negatief worden beïnvloed. Wederom gelet op de bevindingen van de minister van Defensie in genoemde beroepsprocedure acht cliënt het aanneemelijk dat dit radarstation in onaanvaardbare mate negatief zal worden beïnvloed.	2.10, 4.2.4 en 4.2.6.	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4399405	8	Dat in paragraaf 5.9.3 van de toelichting op het ontwerp inpassingsplan wordt gesteld dat de windturbineopstelling ter toetsing wordt voorgelegd aan het Ministerie van Defensie voor akkoord en dat in het kader van het vooroverleg het concept-ontwerp van dit inpassingsplan is toegezonden aan de operators van GSM-verbindingen in het plangebied en geen van de operators te kennen heeft gegeven dat de beoogde windturbineopstelling tot onaantvaardbare hinder op de straalpaden kan leiden, leidt er nog niet toe volgens cliënt dat kan worden aangenomen dat dit aspect de uitvoering van dit inpassingsplan niet in de weg staat.	Operators van GSM-verbindingen zijn in het kader van het wettelijk vooroverleg uitgenodigd het inpassingsplan Windenergie aan hun belang te toetsen. Geen van de operators heeft daarvan gebruik gemaakt. Daarmee gaat het provinciebestuur ervan uit dat de gekozen windturbineopstelling in het inpassingsplan niet tot knelpunten zal leiden in de uitvoering ervan.	Geen
4399405	9	Deze drie windturbines zouden volgens de toelichting op dat bestemmingsplan onderdeel uitmaken van het provinciale plan Windenergie A16. Deze drie windturbines zijn echter buiten het vastgestelde bestemmingsplan gelaten, volgens de toelichting omdat de planning van het provinciaal plan Windenergie A16 was gewijzigd. Volgens cliënte was de werkelijke reden het feit dat Treeport zelf zich op het standpunt had gesteld dat er geen verplicht was ten aanzien van het bestemmingsplan, omdat binnen dat plan er minder dan 15 MW opgesteld vermogen was voorzien.	2.4	Geen
4399405	10	Volgens cliënte is echter in de onderzoeken ten aanzien van het provinciaal plan Windenergie A16 ten onrechte er vanuit gegaan alsof de drie toestemmingen voor windturbines binnen BCT reeds zijn vastgesteld. Als gevolg hiervan zijn er volgens cliënte onvoldoende alternatieven onderzocht binnen de mer-procedure, want de provincie had zich nu eenmaal ook gelieerd aan de gemeente Zundert en had die drie windturbines uit het plangebied BCT nodig om te kunnen komen tot de verlangde lijnopstelling. Zonder de drie windturbines uit het bestemmingsplan BCT had de provincie alternatieve opstellingen van de windturbines moeten onderzoeken in de mer-procedure.	2.4	Geen
4399405	11	Cliënte heeft eerder ook een zienswijze naar de gemeente Zundert gestuurd aangaande het ontwerp bestemmingsplan BCT. Die zienswijze is door de gemeente Zundert doorgestuurd naar de provincie. Cliënte gaat ervan uit dat u deze zienswijze BCT zal toevoegen aan bovenstaande.	Indiener geeft aan dat zij een zienswijze heeft verstuurd over BCT aan de gemeente Zundert. De provincie kan geen (onbekende) zienswijze met betrekking tot een ander plan toevoegen aan een ingediende zienswijze met betrekking op het inpassingsplan.	Geen
4399405	12	Volgens cliënte is de mer-procedure ook onvoldoende rekening gehouden met de bestaande situatie en/of ontwikkelingen in België aan de Belgisch-Nederlandse grens, bijvoorbeeld de ontwikkeling dat zes lage windturbines zijn vervangen door zeven hoge turbines. Het mer-onderzoek mag niet stoppen bij de grens.	3.2.2 en 3.2.3	Geen
4399405	13	Tenslotte vreest cliënte voor een flinke waardevermindering van haar woning en van de grond nabij de windturbines. Uiteraard bestaat de mogelijkheid om een verzoek tot tegemoetkoming van planschade in te dienen na afloop van deze procedure. Echter, cliënte had graag van te voren een planschaderisico-analyse gezien van deze waardedaling.	2.8	Geen
4399405	14	Tevens vindt ze dat u onvoldoende gevolg geeft aan één van de pijlers van uw plan, te weten voldoende compensatie bieden voor de omgeving.	2.9	Geen
4397679	1	Indieners betreuren de werkwijze van het project windenergie A16 zeer en begrijpen het niet dat hun medewerking aan een 'dorpsmolen' met een bovenwettelijke compensatie voor de direct omwonenden niet in de plannen is opgenomen. Niet alleen raakt dat de eigenaren, maar ook de omwonenden die beter af zijn met een ontwikkelaar die compensatie in zijn dna heeft. Provincie onderschat daarmee ook de gevoeligheden in een buurtschap en de bijdrage die een dorpsmolen aan de leefbaarheid van Oekel kan toevoegen.	2.9	Geen
4397679	2	Veel betere alternatieven dan het VKA (waaronder ook die op de locatie van de indieners) zijn simpelweg buitengesloten en bewoners die betere oplossingen in eigendom hebben zij nooit betrokken in de voorbereiding van de zoektocht naar geschikte locaties.	2.4 en 2.5	Geen
4397679	3	Indieners betreuren dat "sociale wind" hoge verwachtingen heeft gebracht, maar steen voor steen is afgebroken totdat er feitelijk niets meer van over is. Met de dorpsmolen had de provincie het grote verschil kunnen maken, nu is het feitelijk business as usual en maakt de provincie van Oekel het Groningen van de windenergie A16.	2.9	Geen
4397679	4	Ingelaste zienswijze van X.X.X.X XX (zienswijzenkenmerk 4399405)	Zie beantwoording zienswijze 4399405	

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397684	1	Ingelaste zienswijze van X.X.X.X XX (zienswijzenmerk 4399405)	Zie beantwoording zienswijze 4399405	
4397308	1	Het is verschrikkelijk hoe de mooie omgeving waar ik al zo lang woon wordt vernietigd door het plaatsen van zoveel mega grote windmolens. Met mijn (onze) belangen wordt niet/onvoldoende rekening gehouden. Ons leefgenot wordt drastisch beperkt.	2.4	Geen
4397308	2	Waarom plaatst u ze niet op zee? Dat heeft veel meer voordelen; een veel hogere energieopbrengst en geen overlast van geluid en slagschaduw.	2.2	Geen
4397308	3	Naast dit meen ik recht te hebben op planschadevergoeding; door de plaatsing van de windmolens zal mijn huis in waarde dalen. Het huis zal straks moeilijker te verkopen zijn. Om de schade daadwerkelijk te compenseren dient u tevens het bedrag van de daling van de WOZ aan te vullen. Deze compensatie staat volledig los van de sociale participatie, die immers is gericht op financiële ondersteuning van energiebesparing en energietransitie.	2.8.0	Geen
4397164	1	Zoals aangegeven doe ik u separaat een verzoek tot planschade vergoeding toekomen.	Ter kennisname 2.8	Geen
4397164	2	Zoals bij u bekend ondervinden de aanwonenden van de A16 al reeds overlast vanwege het motorverkeer. Recentelijke en minder recentelijke ontwikkelingen hebben deze geluidsoverlast reeds versterkt (de aanleg van HSL spoorlijn en het verhogen van de snelheidslimiet om de autosnelweg van 120 naar 130 km/u). Voor dit punt doe ik u een verzoek om bij het plannen van uw activiteiten rekening te houden met de piekbelastingen van iedere geluidsbron en windrichting: » Geluid Autoverkeer op A16 » Geluid HSL Spoorlijn » Omgevingsgeluid industrieterrein Hazeldonk » Omgevingsgeluid agrarische Activiteiten » Geluid reeds bestaande windmolens » Geluid nieuw te plaatsen windmolens Ik kan me goed voorstellen dat uit uw analyses zal blijken dat de geluidsoverlast in de omgeving Hazeldonk fors zal zijn en cumulatieve piekbelastingen duidelijk waarneembaar zal zijn. Andere locaties voor uw windmolens, waar minder 'extra' geluidsbronnen aanwezig zijn, hebben dan ook de voorkeur. Dit om de geluidsoverlast over de bevolking van onze provincie 'eerlijk' te verdelen.	3.2.2	Geen
4397164	3	Zoals bij u bekend geeft het plaatsen van deze windmolens nabij de A16 een negatieve impact op de aanzicht van het landschap. In de omgeving Hazeldonk zijn reeds een aantal windmolens geplaatst (zowel op Nederlands als Belgisch grondgebied). De windmolens vervuilen de horizon in zowel de zonuren als nachtelijke uren en geven deze met hun navigatie verlichting hinderlijke horizonvervuiling.	3.2.5	Geen
4397164	4	Tijdens de informatieavond was er een animatie te bezichtigen waar vanaf verschillende posities de impact op de horizon te zien was. Exemplarisch hierbij is dat de woonomgeving Hazeldonk niet is geannimeerd. Ik verontrust me dat er hier (waar de grootste overlast te verwachten is) geen orderlijke animatie beschikbaar is. Is dit om de bewoners van dit gebied in het ongewisse te laten, omdat zichteffecten wellicht een forse impact zullen hebben.	3.2.5	Geen
4397164	5	U kunt zich voorstellen dat deze horizonvervuiling voor mijn ontoelaatbaar is, mocht dit alsnog doorgaan dan dient hiervoor een ruimhartige compensatie tegenover te worden gesteld.	2.8	Geen
4397164	6	In een gesprek met een van uw medewerkers werd toegelicht dat het vallen van slagschaduw op een woning is toegestaan en dit verbaasde mij ten eerste. Er werd genoemd dat een slagschaduw overlast van ca. 4 uur per jaar is toegestaan, waarna de windmolen uitgezet dient te worden voor de rest van het jaar.	3.2.3	Geen
4397164	7	U kunt zich voorstellen dat het vallen van slagschaduw op mijn woning door windmolens onacceptabel is en hiervoor een ruimhartige compensatie tegenover te worden gezet.	2.8	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397164	9	Verder zal ik u een verzoek voor planschade vergoeding doen toekomen, waarin ik vraag om een ruimschootse compensatie voor de dagelijkse overslast als gevolg van geluidshinder, slagschaduw en ook daling van de WoZ waarde van mijn woning.	2.8	Geen
4397161	1	Ten aanzien van het geluid geldt dat cliënte onaanvaardbare hinder verwacht. In dit verband wijst zij erop dat de mogelijkheden van de HSL-lijn feitelijk nog niet zijn gemaximeerd. Als gevolg hiervan is bij de beoordeling van de aanmerkelijk geachte gevolgen van het inpassingsplan, geen rekening gehouden met de maximale mogelijkheden die op de achtergrond aanwezig zijn.	3.2.2	Geen
4397161	2	Cliënte vreest hinder te ondervinden in de vorm van slagschaduw. Op dit moment ervaart zij al hinder van de al aanwezige windturbines. Zij acht het reëel dat de door haar geplaatste zonnepanelen minder rendabel zullen worden door het ontnemen van zonlicht door de windturbines. In dit verband wijst zij erop dat uit de aan het plan ten grondslag liggende stukken blijkt dat zij geen slagschaduw hoeft te verwachten, maar dat uit een kaart op de informatie-avond 10 juli weer bleek dat zij weldegelijk hinder heeft te verwachten.	Voor wat betreft slagschaduw dient voldaan te worden aan de normen uit de Activiteitenregeling. Daarvoor zal ook een automatische stilstandvoorziening op de windturbine aanwezig zijn. De normen in de Activiteitenregeling zijn gesteld ter bescherming van gevoelige objecten. Zonnepanelen zijn geen gevoelige objecten en het minder rendabel worden van de zonnepanelen is geen aspect dat wij dienen te betrekken in de beoordeling van de aanvraag. De effecten zullen minimaal zijn omdat de slagschaduw van een windturbine niet meer dan 5:40 uur per jaar mag produceren en de dichtheid van de rotor ca. 5% is. Daaruit is op te maken dat de opbrengst gedurende 5:40 uur per jaar met ca. 5% terug gaat.	Geen
4397161	3	Cliënte verwacht dat het inpassingsplan leidt tot verdere aantasting van haar uitzicht en daarmee haar woongenot. Daarbij wijst zij niet alleen op zichthinder maar ook op de lichthinder als gevolg van de markeringsverlichting. Zoals hier eerder is geschreven, is het landschap in negatieve zin veranderd. Na realisatie van het inpassingsplan vindt verdere aantasting van het landschap plaats.	3.2.5	Geen
4397161	4	Als gevolg van vorenstaande zal zij vermogensschade leiden, die niet volledig wordt gedekt door de tegemoetkoming op grond van artikel 6.1, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening. Cliënte acht het onevenredig dat zij met ten minste een deel van de rekening wordt geconfronteerd, voor de landschappelijke uitputting van wat eens een prachtig landelijk landschap was.	2.8	Geen
4397805	1	De windmolens zijn volgens de het oorspronkelijk plan en volgens de oorspronkelijk visuele presentatie altijd klein (120/150meter) en dicht tegen de snelweg gesitueerd. Nu zijn de molens >200meter hoog geworden en niet meer langs de snelweg geplaatst maar in het midden van het Treeport terrein. Hiermee is duidelijk afgeweken van de oorspronkelijke plannen waar we als bewoners achter stonden en dus niet akkoord.	2.4 en 2.5	Geen
4397805	2	De gekozen VKA is echter een nieuwe opstelling is die niet voorkomt in de oorspronkelijke VKA en kan dus ook geen keuze zijn	2.5	Geen
4397805	3	Verder is zowel door de "provincie" als door Bosch & van Rijn tijdens de bijeenkomst nadrukkelijk vermeld dat de komst van 3+3 windturbines de wens was van gemeente Zundert in overleg met Breda. Hiermee geeft de gemeente Zundert aan dat er niet geluisterd is naar de eigen bewoners die bij elke bijeenkomst van zowel de gemeente, de provincie of bij Bosch & van Rijn en lokaal aangegeven hebben dat de 15 reeds aanwezige windmolens al meer dan genoeg zijn voor de omgeving en dat onze bijdrage in de vorm van overlast voor duurzame energie al onevenredig groot is.	Op 23 april 2013 heeft het college van Zundert besloten om deel te nemen aan het regionaal bod. Er mochten 3 windmolens gerealiseerd worden omdat dit gezien de aard en schaal van de gemeente Zundert wenselijk is. De gemeenteraad van Zundert heeft op 10 mei 2016 besloten om 3 extra windmolens toe te staan in het huidige zoekgebied langs de A16 met als voorkeur een lijn opstelling langs de A16, die aansluiten aan de Belgische windmolens.	Geen
4397805	4	Om alsnog draagkracht onder de bewoners te krijgen voor 6 windmolens is Windcent opgericht, de bewoners dicht bij de molens zouden meer profijt krijgen dan die er verder van af zouden wonen, wat het profijt was kon men niet concreet vertellen, wel werd duidelijk dat het in geen verhouding was t.o.v. de overlast. De bewoners hebben tijdens de bijeenkomsten te kennen gegeven dat het ongepast is om op deze manier draagkracht te krijgen voor de windmolens.	2.9	Geen
4397805	5	De windmolens zouden het groene imago moeten vergroten van Treeport. Dit is natuurlijk onzin, eerder een verloederen van kilometers in de omgeving, zeker gezien aan het feit dat het weer andere molens zijn dan die er al staan. Kleuren/hoogtes/rotordiameter/verlichting wijken af van de reeds geplaatste. In het hele traject voor de keuze van de opstelling van molens werd hier juist aandacht aan besteed en in dit plan word dit genegeerd. Feit is dat de 2 molens die bij Hazeldonk erbij worden geplaatst juist wel bewust "laag" worden gehouden omdat de andere in de buurt ook deze hoogtes hebben.	2.3 en 3.2.5	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397805	6	De bedrijven die bij Treeport komen zijn niet van die aard dat men windmolens nodig heeft om hun energiegebruik te compenseren. Met PV panelen op hun dak kan hun energiegebruik met gemak gecompenseerd worden zonder dat de omgeving kilometers in de omtrek er overlast van hebben. Dus een reden om de benodigde windmolen capaciteit op een beter locatie te plannen omdat ze lokaal niet nodig zijn.	2.1	Geen
4397805	7	Windmolens op land is achterhaald, onderzoeken hebben al lang aangetoond dat wind op zee veel meer rendement heeft dan op land. De eerste windmolenparken op zee worden dan ook al aangelegd zonder subsidie! Ook de regering heeft al kenbaar gemaakt dat de prioriteit windmolens op zee zijn. De geplande molens zijn alleen een verspilling van ons belastinggeld en kan beter geïnvesteerd worden in andere groene maatregelen.	2.2	Geen
4397805	8	Meer dan 80% van de mensen willen geen molens meer op land maar alleen op zee, een enquête van De Stem toonde aan dat zelfs 86% alleen molens op zee wilt. Burgerinitiatieven lopen om het voortschrijdend inzicht dat molens op zee horen door te laten dringen in de trage ambtelijke molens. De nieuwe regering heeft gezegd dat windmolens op zee horen	2.2	Geen
4397805	9	De locatie van omgeving Zundert is zelfs voor een landlocatie slecht. Dit algemeen feit wordt weer genegeerd, zelfs de 3 molens van Breda bij Hazeldonk halen niet hun geschatte opbrengst en blijven rond de 80% hangen. Kortom molens hier in de buurt is geld van de bewoners weggooien.	2.7	Geen
4397805	10	Voor het plaatsen van de molens is geen rekening gehouden met ecologisch verbindingzone die rond de Hazeldonkse beek is aangelegd. Er is alleen in 2015 een onderzoek gedaan naar de bestaande situatie en wat de schade die molens voor het milieu dan zou zijn. Nu is de situatie geheel anders, in de ecologische verbindingzone zijn zoals te verwachten diverse diersoorten in ontwikkeling gekomen die nu en in de toekomst wel ernstige schade kunnen ondervinden door de windmolens. O.a. grote groepen ganzen zijn het afgelopen jaar waargenomen die de groene verbindingzone volgen recht op de toekomstige molens af. Een nieuw onderzoek dient eerst uitgevoerd te worden!	3.2.6	Geen
4397805	11	Jammer genoeg wordt er geen rekening gehouden met de bewoners in de omgeving van de molens die last hebben van het geluid, slagschaduw en uitzicht en financiële schade en het verlies van leefbaarheid. Deze hebben al last van de reeds 15 aanwezige molens. Gemeente Zundert schuilt zich achter de wettelijke voorschriften en komt niet op voor de belangen van hun inwoners.	2.8, 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3 en 3.2.5	Geen
4397805	12	Alleen de zogenaamde molenaars worden gecompenseerd. De gemeente dient een vergoeding te geven aan de bewoners in de omgeving die hier last van hebben en het geld niet te gebruiken voor projecten ergens anders in de gemeente waar de leefbaarheid niet is aangetast door de molens. Stichting Windcent is het voorbeeld hoe het niet moet.	2.8 en 2.9	Geen
4397805	13	De hoogte van de gebouwen op het terrein mogen om de omgeving niet te verstoren niet hoger worden dan 20 meter. De windmolens worden 210 meter hoog die met hun grote draaiende wieken vele malen meer verstoren kilometers ver in de omtrek.	2.3	Geen
4397805	14	Hoe gaat de provincie handhaven dat de overlast niet hoger zijn dan de MER gegevens.	Deze zienswijze ziet toe op het toezicht op en de handhaving van de omgevingsvergunning. Het toezicht is geen aspect dat bij de beoordeling van de aanvraag een rol speelt.	Geen
4397805	15	Verder is de MER niet meer van toepassing gezien het feit dat parallel aan de hoge turbines in Rijsbergen er 7 hoge turbines in België komen. Deze zijn niet meegenomen in de MER terwijl deze invloed hebben op de gebruikte gegevens en negatief de overlast zullen beïnvloeden. Ook de geschatte opbrengst zullen niet meer van toepassing zijn. Er zal volgens de wet een nieuwe MER moeten komen om met de juiste gegevens te komen die de provincie zal moeten handhaven.	De milieueffecten (geluid en slagschaduw) t.g.v. van de opschaling van het Windpark Hoogstraten in België zijn inzichtelijk gemaakt en worden betrokken bij definitieve besluitvorming. 3.2.2 en 3.2.3	Geen
4385813	1	Met deze zienswijze graag de aandacht voor vooral de 7 windmolens bij Hazeldonk; afwenteling in verantwoording naar de aannemers die niet verplicht worden de minst geluidgevendende materialen te kiezen.	De milieuregels voor windturbines van het Activiteitenbesluit milieubeheer zijn rechtstreeks werkend. Binnen de regels voor windturbines van het Activiteitenbesluit milieubeheer wordt niet gewezen op de toepassing van best beschikbare technieken. Ten behoeve van de windturbines wordt gestuurd op naleving van de rechtstreeks werkende	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
			regels uit het Activiteitenbesluit, waarvan de vergunningenverlener behoudens maatwerkvoorschrift niet kan afwijken. Het Activiteitenbesluit geeft geen regels over het type of de afmetingen van de windturbines en te gebruiken materialen.	
4385813	2	Met deze zienswijze graag de aandacht voor vooral de 7 windmolens bij Hazeldonk; de vage aanduiding van de exacte plaats, het totaal ontbreken van de bouwwegen en de te graven infra leidingen.	De ontsluiting, windparkbekabeling zijn onderdelen die op dit moment nog niet aangevraagd zijn maar op een later stadium uitgewerkt en aangevraagd worden. Wat betreft de vage aanduiding van de exacte plaats van de windturbine verwijzen we naar de aanvraag waarin middels kadastrale gegevens en X-en Y- coördinaten de exacte locatie is aangewezen of daar waar het mogelijk is met postcodes en adressen de locaties aan te geven. Wij zijn van mening dat op deze wijze voldoende duidelijk de exacte locatie van de windturbine is vastgelegd.	Geen
4385813	3	Met deze zienswijze graag de aandacht voor vooral de 7 windmolens bij Hazeldonk; geen enkele aandacht voor ijsvorming en de werpafstand hiervan.	3.2.4	Geen
4385813	4	Met deze zienswijze graag de aandacht voor vooral de 7 windmolens bij Hazeldonk; waardevermindering van huizen?	2.8	Geen
4385813	5	Met deze zienswijze graag de aandacht voor vooral de 7 windmolens bij Hazeldonk; wat gebeurt er als de marges van geluid en slagschaduw te krap berekend zijn?	De berekening zijn mede gedaan op basis van worstcase (hoogste geluidsbelasting en grootste afmetingen). Hiermee is de provincie van oordeel dat realisatie mogelijk is binnen gestelde randvoorwaarden.	Geen
4379520	1	De geluidsbelasting voor onze woning gelegen op Paandijksestraat XX is 47 LDEN. Er werd op de informatieavond op 21 juni in de Koutershof in Rijsbergen uitgelegd dat het geluid gemeten is aan het geluid wat we al ondervinden van de trein en de snelweg die er liggen. Bij de aanleg van de spoorlijn destijds hebben we een geluidswal tegenover ons huis gekregen waardoor het geluid van de trein en de snelweg minder is. De windmolen steekt boven de geluidwal uit dus daar krijgen we extra geluidsbelasting van bij.	3.2.2	Geen
4379520	2	De 47 LDEN voor onze woning is de maximale geluidsbelasting en is even veel als bij de molenaarswoningen op Paandijksestraat X , XX en XX. Verderop in de straat in noordelijke richting wordt de LDEN steeds lager. Ik las dat voor de 78 woningen die buiten de (molen)bedrijfswoningen vallen maatwerk voorzieningen getroffen worden, wij zitten het dichtst bij de molen en hebben veel meer geluidsoverlast dan iemand met 42 LDEN dus ik neem aan dat er onderscheid gemaakt moet worden in de compensatie hiervan.	2.9	Geen
4379520	3	Slagschaduw is 5 uur en 40 minuten. Omdat wij een boomkwekerij runnen zijn we 24 uur per dag aanwezig op ons thuisadres en op de kwekerij werken we altijd onder de molens waardoor we continue overlast ondervinden. Wij runnen in de zomermaanden op ons adres een Bed en Breakfast, door de komst van de windmolens is het voor de gasten veel minder aantrekkelijk om hier te verblijven, als de gasten buiten zitten of het raam open zetten hebben ze al last van het geluid, slagschaduw en zicht van de windmolens. De slagschaduw van de 4de molen op Hazeldonk en ook de bestaande molen bij het hotel op Hazeldonk staat op het raam aan de voorzijde van de B&B ruimte. Hier is geen rekening gehouden met de 5 uur en 40 minuten slagschaduw.	3.2.1 en 3.2.3	Geen
4379520	4	Onze woning is een gemeentelijk monument uit 1935, wat inhoudt dat alles in de originele staat moet blijven of als je verbouwd moet het hetzelfde terug komen.	Ter kennisname	Geen
4379520	5	De waarde van onze woning zal veel minder worden.	2.8	Geen
4399426	1	Wij zijn er ons terdege van bewust dat alternatieve energie noodzakelijk is. Maar ook dat er aanzienlijk waarde vermindering van onze woning. Wij hebben een vasteplantenkwekerij en zijn dagelijks op het land aan het werken niet machinaal maar handarbeid .Ook ons personeel vindt het niet prettig om onder deze molens te werken. Wij hopen dat u net zoveel begrip heeft voor onze situatie als wij voor de uwe. Wij werken met deze nieuwe molens op een afstand 25 mtr. tot 250 mtr. en aangezien de bestaande windmolens al een onaanvaardbaar geluid produceren terwijl wij aan het werk zijn. Maar naar ons inziens werd en wordt daar geen rekening meegehouden.	2.8 en 3.2.2	Geen
4399426	2	Wij zouden gepaste compensatie zeer terecht vinden.	2.8	Geen
4399426	3	Gelieve reactie per post.	Ter kennisname	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397128	1	Clënten hebben kennis genomen van het bericht dat er één windmolen minder wordt geplaatst bij het knooppunt Kla-verpolder. Deze windmolen is komen te vervallen, aangezien de doelstelling van 100 megawatt ook zonder deze windmolen zal worden gehaald. Het is voor cliënten dan ook volstrekt onbegrijpelijk waarom de meest noordelijke windmolen, ter hoogte van de Belgische grens aan de westkant van de A16, niet is komen te vervallen. Deze windmolen zal voor veel overlast zorgen in de omgeving terwijl de opbrengst van deze windmolen ongeveer 30% minder is dan een windmolen in het noordelijke deel (Moerdijk Drimmelen). Dit betekent dat de opbrengst van deze windmolen niet opweegt tegen de nadelen.	2.4 en 2.5	Geen
4397128	2	Het geluid van een windmolen is door technische verbeteringen in de loop van de tijd verminderd. Het gevolg daarvan is, dat de windmolens steeds dichterbij woningen geplaatst kunnen worden onder handhaving van de wettelijke geluidsnorm van 47 dB Lden en 41 dB Lnight. Het woon- en leefklimaat van cliënten verslechtert echter door een draaiende windmolen in hun directe woon- en leefomgeving. Daarom zou ook een minimale afstand tussen windmolens en woning als norm gehanteerd moeten worden zodat de geluidsoverlast wordt geminimaliseerd.	De wet kent geen afstandseisen voor windturbines en woningen. De plaatsing van windturbines moet voldoen aan normen omtrent geluid en slagschaduw, ongeacht de afstand. Zie 3.2.2 en 3.2.3	Geen
4397128	3	Na de vaststelling van het Inpassingsplan met inbegrip van het Milieueffectrapport door Provinciale Staten dient de provincie tot monitoring over te gaan: metingen wanneer er nog geen windmolens geplaatst zijn en metingen wanneer ze wel geplaatst zijn, teneinde de effecten van de windmolens op de criteria in het milieueffectrapport te kunnen bepalen en op basis daarvan zo nodig corrigerende maatregelen te treffen. Indien corrigerende maatregelen nodig zijn, maar zij worden niet getroffen dan wel ontoereikend blijken te zijn, dienen de desbetreffende windmolens buiten bedrijf te worden gesteld.	Deze zienswijze ziet toe op de naleving van de vergunning. Toezicht en handhaving op de naleving van de vergunning is geen aspect dat bij de beoordeling van de vergunningaanvraag een rol speelt.	Geen
4397128	4	De bewoners van de getroffen woningen kunnen een planschadevergoeding aanvragen. De planschadevergoedingen dekken echter niet de waardevermindering van een woning. Om de getroffen daadwerkelijk te compenseren zijn cliënten van mening, dat de provincie de planschadevergoeding met het bedrag van de daling van de WOZ-waarde dient aan te vullen. Deze compensatie staat volkomen los van de sociale participatie, die immers gericht is op financiële ondersteuning van energiebesparing en energietransitie. Windenergie op zee heeft het grote voordeel, dat het niet gepaard gaat met overlast door geluid en slagschaduw, terwijl de energieopbrengst door de gemiddeld hogere windsnelheid veel hoger is dan op het land. De gedachte, dat de negatieve effecten van het project Windenergie A16 achteraf gezien vermeden hadden kunnen worden, moet een extra reden zijn om de bewoners van de door windmolens getroffen woningen tegemoet te komen en er zorg voor te dragen dat de bewoners niet met nog meer windmolens worden opgezaaid.	2.8	Geen
4397128	5	De provincie dient erop toe te zien, dat gedurende deze 25 jaar niet opnieuw windmolens in het plangebied van 5 km ter weerszijde van de A16 geplaatst zullen worden zodat cliënten niet weer op korte termijn geconfronteerd worden met de plaatsing van (nieuwe) windmolens. Voor het plaatsen van nieuwe windmolens dienen andere gebieden in aanmerking te komen en, wat cliënten betreft, dienen deze op zee te worden geplaatst.	Artikel 7.3 uit regels van het inpassingsplan stelt dat ter plaatste van de aanduiding 'overige zone - windturbines uitgesloten' de realisatie van nieuwe windturbines niet is toegestaan. Een inpassingsplan heeft een looptijd van 10 jaar.	Geen
4402069	1	Het bedrijf van de heer XX, de paardenhouderij/fokkerij ligt nabij de locatie Hazeldonk, waar maar liefst 8 nieuwe windmolens zijn geprojecteerd, naast de reeds aanwezige locaties voor 3 nieuwe windturbines op het bedrijventerrein BCT.	Ter kennisname	Geen
4402069	2	Een groot deel van de bedrijvigheid van deze paardenfokkerij bestaat uit het trainen van paarden. Dit trainen, maar ook sec houden van de paarden vindt grotendeels ook buiten plaats en natuurlijk deels binnen in de managehal. De paarden zijn zonder meer gevoelig voor geluid en lichtflitsen en een effectieve training en een optimale bedrijfsvoering worden nadelig beïnvloed als dit bedrijf en dus de paarden bloot worden gesteld aan een hogere geluidsbelasting en een groot dagdeel lichtflitsen over het bedrijf en de paarden vallen.	3.2.2 en 3.2.3	Geen
4402069	3	Voor zover alléén voor de woning bij deze paardenfokkerij de slagschaduw is berekend, wordt er hierbij nadrukkelijk op gewezen dat met dit inpassingsplan niet de cumulatieve slagschaduw is berekend van deze 8 nieuwe windmolens mét de 3 windmolens op het BCT-terrein. Dit is dus een evidente omissie in de berekening van de slagschaduw.	Van de 6 windturbines die in het PIP mogelijk worden gemaakt op Zunderts grondgebied bevinden zich er 3 windturbines op het BCT-terrein. 3.2.3	Geen
4402069	4	Immers maar liefst in totaal 11 windmolens zullen hun slagschaduw over deze paardenhouderij gaan werpen, met een steeds veranderende slagschaduw door de dag heen, soms gelijktijdig of juist op een ander moment, waardoor niet	3.2.3	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		alleen de woning, maar het hele bedrijfsperceel inclusief de paarden, alsmede het personeel/eigenaar, onevenredig nadelige invloed zal ondervinden van zoveel slagschaduw.		
4402069	5	Voor mensen is het al zeer hinderlijk om uren achter elkaar in de slagschaduw van 11 windmolens te moeten verblijven en werken, maar ook de 70 paarden van dit bedrijf zullen hier evident nadeel van ondervinden. Er is helemaal niet onderzocht wat de slagschaduw van 11 windmolens precies doet met deze dieren, bijvoorbeeld in hoeverre de training van paarden hierdoor wordt gehinderd. Maar dát deze grote hoeveelheid slagschaduw evident van invloed zal zijn op het gedrag van deze dieren staat nu reeds vast. Immers bij de training van paarden en het houden van paarden dient sprake te zijn van een rustige en optimale omgeving. Daarvan is geen sprake meer als een groot deel van de dag het perceel onderhevig zijn aan lichtflikkeringen/lichtknipperingen.	3.2.3	Geen
4402069	6	In die zin is het dan ook niet acceptabel dat bij dergelijke gevoelige bedrijven de slagschaduw van 11 windmolens gewoon buiten de beoordeling wordt gehouden en de slagschaduw alleen relevant wordt geacht voor de woning. Dit uitgangspunt gaat voor dit bedrijf in ieder geval niet op. Minimaal dient voor het hele bedrijf onderzocht te worden wat de slagschaduw met het bedrijf en de paarden doet. Primair dient de maximale norm van slagschaduw die voor woningen geldt ook hier van toepassing te worden geacht, tenzij uit onderzoek blijkt dat deze tijdsduur van toegestane slagschaduw voor de paardenhouderij en de training van paarden nog te hoog ligt.	3.2.1 3.2.3	Geen
4402069	7	Voorts wordt er hierbij op gewezen dat, wat betreft de cumulatieve geluidsniveau's, opvalt dat alléén voor deze 8 nieuwe windmolens het geluid is berekend en dus niet cumulatief voor 11 windmolens. Er heeft geen cumulatieve berekening plaatsgevonden, waarbij ook de andere 3 windmolens op het BCT-terrein moeten worden meegenomen. Dit is met name ook van belang omdat volgens het inpassingsplan en de onderliggende MER de geluidsbelasting van 8 windmolens, de woning van de heer Huijbregts maar nét buiten de rode contour valt. Dat betekent allereerst dus dat zijn werkterrein van de paardenhouderij buiten voor de 70 paarden en de manege in ieder geval ook een te hoge geluidsbelasting krijgen als gevolg van de 8 nieuwe windmolens.	3.2.2	Geen
4402069	8	Bij een cumulatieve geluidsberekening voor 11 windmolens zou ook de woning al snel binnen de rode contour vallen. Daarnaast zou bij een cumulatieve geluidsberekening de paardenhouderij zelfs een nóg hogere geluidsbelasting krijgen.	3.2.2	Geen
4402069	9	Deze omissie in de geluidsberekening van dit inpassingsplan en de MER is des te belangrijk, nu uit eerder onderzoek van BCT voor haar 3 windmolens bleek dat er sprake was van een heel andere contour, waarbij de woning van de heer XX op die afstand al nabij c.q. binnen de rode contour lag. Het is daarmee niet aannemelijk dat, nu er zoveel extra windmolens op kortere afstand bijkomen, de woning van de heer XX daadwerkelijk nog steeds nét buiten de rode contour zou vallen?	3.2.1 en 3.2.2	Geen
4402069	10	Gelet op opgemelde punten van deze zienswijze verzoek ik u in ieder geval de hele, voor geluid en lichtflitsen gevoelige paardenhouderij van de heer XX bij het onderzoek te betrekken en de nodige bescherming te bieden, alsmede cumulatieve berekeningen uit te voeren voor 11 windmolens en niet slechts de 8 windmolens uit dit inpassingsplan.	Ter kennisname	Geen
4395697	1	Als er een flexibele opstelling van beiden partijen en serieuze burgerparticipatie had plaats gevonden dan hadden veel minder woningen overlast gehad van het plaatsen van de windmolens zoals ze nu in het voorkeursalternatief staan.	2.4	Geen
4395697	2	Op dit moment zouden er 78 woningen last krijgen d.w.z. dat er met 18 woningen een overeenkomst gemaakt is om deze tot zgn bedrijfswoningen te maken of anderszins een overeenstemming bereikt. Dat zijn dus woningen die op 47 dB of daarboven zitten. Woningen die een meter of 10 te ver staan en die dan net onder 47 dB vallen, zijn blijkbaar van geen enkele betekenis voor de Provincie en gemeentes. Vandaar de vraag naar een flexibelere opstelling zodat het woon-en leefklimaat van de getroffen woningen wel duidelijk verbeterd kan worden omdat de windmolens wat verder weg komen te staan of er een regeling in het leven geroepen wordt zoals onder beschreven.	3.2.2	Geen
4395697	3	Er is een wet met de normen over de maximale geluidsbelasting, maar nergens is een wet waarbij de gedeputeerde staten en de verantwoordelijke gemeentes verplicht kunnen worden om hun burgers aan die geluidsbelasting bloot te	3.2.2, 3.2.3, 3.2.5 en 2.8	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		moeten stellen, juist U allen kunnen door lagere normen te hanteren Uw burgers beschermen tegen te grote geluidsbelasting, slagschaduw, horizon vervuiling en waardevermindering van woningen, waardoor u blijk zou geven dat u het woon- en leefklimaat voor al uw burgers even belangrijk vindt en dat u niet doelbewust een kleine groep opoffert.		
4395697	4	U heeft diverse malen reeds op de provinciale Notitie Reikwijdte en Detailniveau en andere notities daarna van diverse kanten aanvullingen gekregen over het minimaliseren van de geluidsoverlast door het vergroten van de afstanden tussen woningen en windmolens. Deze minimale afstanden worden, door de door hen gebruikte berekeningswijze van de geluidsnormen, in de ons omringende landen als België, Duitsland en Denemarken gehanteerd. Deze normen liggen op 850 tot 1500 meter van woningen afhankelijk van de hoogte van de windmolen. Zie publicatie Nieuwenhuizen & Köhl, 2015. Ook de overige normen in Europa, waar wij ook gewoon deel van uitmaken, liggen op 41 dB Lden. Ik verwacht niets anders dan rapporten van onderzoeken van de MER die betrekking hebben op deze situatie en niet over elders in Europa. Als U zich daar aan houdt, moet U ook de afstanden hanteren zoals in die landen. Ik vind het niet meer dan normaal dat de Raad van Staten zich hierover gaat buigen en U gaat verplichten hieraan te voldoen.	De wet kent geen afstandseisen voor windturbines en woningen. De plaatsing van windturbines moet voldoen aan normen omtrent geluid en slagschaduw, ongeachte de afstand. Zie 3.2.2 en 3.2.3	Geen
4395697	5	Overlast van licht door constant knipperen van rood of wit licht is hinderlijk en zeer storend voor de omgeving. Bij inzage digitale MER blijkt dat het aspect op de gezondheid geminimaliseerd wordt door de Provincie. Geluid blijkt wel degelijk invloed te hebben, de beschikbare gegevens laten geen definitieve conclusie toe. U kunt dus niet overgaan tot plaatsen voordat u het effect hiervan wel kent.	3.2.1 en 3.2.2	Geen
4395697	6	Deze dekt zeker niet de werkelijke waardevermindering van de woning. Om de getroffen daadwerkelijk te compenseren ben ik van mening dat de provincie het verschil dat zal ontstaan van de uiteindelijke waardedaling van de WOZ en de uitgekeerde planschade, zal moeten vergoeden.	2.8	Geen
4395697	7	Over het milieueffectrapport nog de volgende opmerkingen. Het betreft de overzichtsbeoordelingstabel, waarin de elf MER-alternatieven en het voorkeursalternatief onder meer het aspect landschap en ruimtelijke kwaliteit vergeleken worden. Het lijkt erop, dat deze positieve scores verkregen zijn door de plaatsing van windmolens als vertrekpunt te nemen en dan de verschillende configuraties van windmolens volgens de MER alternatieven en het voorkeursalternatief te beoordelen. In een milieueffectrapport dient men echter deze alternatieven met het referentiealternatief te vergelijken, dat op een situatie zonder windmolens betrekking heeft. De alternatieven scoren dan negatief, zij het in verschillende mate.	3.2.5	Geen
4395697	8	Na de vaststelling van het Inpassingsplan met inbegrip van het Milieueffectrapport door Provinciale Staten dient de provincie tot monitoring over te gaan: metingen wanneer er nog geen windmolens geplaatst en metingen wanneer ze wel geplaatst zijn, teneinde de effecten van de windmolens op de criteria in het milieueffectrapport te kunnen bepalen en op basis daarvan zo nodig corrigerende maatregelen te treffen.	Deze zienswijze ziet toe op het toezicht op en de handhaving van de omgevingsvergunning. Het toezicht is geen aspect dat bij de beoordeling van de aanvraag een rol speelt.	Geen
4395697	9	De vergunning voor de plaatsing en exploitatie van de windmolens geldt voor een periode van 25 jaar anders dan 20 jaar die medewerkers van de provincie als maar aangaven.	Provinciale medewerkers hebben zich niet 'als maar' in de door indiener aangegeven wijze uitgelaten.	Geen
4395697	10	Voor nieuwe windmolens dienen andere gebieden in aanmerking te komen en, wat mij betreft plaats ze op zee en nergens anders.	2.2 en 2.3	Geen
4395697	11	U vindt zeer wsl dat u alles gedaan heeft om de burger erbij te betrekken maar voor mij is het een duidelijk georkestreerd plan waarbij van te voren al vaststond dat de knooppunten de plaatsen zouden zijn waar ze zouden komen te staan. Het voorkeursalternatief is daarom zeker voor herziening vatbaar. De zegen van de minister heeft U allen. Het lijkt er helaas op dat de belangen van de projectontwikkelaars zwaarder wegen omdat deze al van het begin af aan hun posities hadden en geen posities verder van de A-16 hadden verworven.	2.4 en 2.5	Geen
4388890	1	Heb bezwaar op de windmolens omdat ze voor mij te dicht op mijn bedrijf staan. Uit onderzoek is gebleken dat de koeien dalen in produktie van het geluid en de schaduwwerking van deze hoge molens. Wil daarom ook compensatie hiervoor .En bij aantoonbare gebreken voor de gezondheid van mijn vee, De provincie voor de geleden schade volledig aansprakelijk stellen voor de schade die ik leid.	2.8, 3.2.2 en 3.2.3	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4388890	2	Ook mijn huis(bedrijf) word minder waard wie wil eer naast een windmolen wonen, er staan diverse woningen te koop maar er is sinds het bekend worden dat er molens komen niets meer verkocht. Wil ook hiervoor een compensatie voor mijn minder waard worden hiervan. Wil dit doen door een taksatie uitvoeren voor en na de plaatsing.	2.8	Geen
4388890	3	Dus plaats de molens verder naar achteren bij de galderse meren dan heeft niemand er last van.	2.5	Geen
4397789	1	ZLTO-Drimmelen is een van de ondertekenaars van de Green Deal van april 2017. Ze ondersteunt de energietransitie van harte en omarmt de sociale participatie. Echter van sociale participatie ter attentie van hen waar de molens vlakbij komen, de omliggende boeren is amper sprake.	2.9	Geen
4397789	2	Het is een historisch gebied en het is een cultuurhistorisch gebied, waarbij de boeren en boerderijen onderdeel uitmaken van het gebied, het landschap en de geschiedenis. Het is dus een precair gebied.	3.2.5	Geen
4397789	3	Gelukkig lijkt er een trendbreuk te zijn: er is afgesproken dat 25 % van de opbrengst door middel van sociale participatie in het gebied blijft. ZLTO Drimmelen vindt dat dit geld terecht moet komen daar waar men de grootste hinder van de windmolens ondervindt. Het kan niet meer zo zijn dat degenen die de directe negatieve gevolgen van de windmolens ervaren buiten spel staan als het om de verdeling van de opbrengsten gaat.	2.9	Geen
4397789	4	Afgelopen jaren is er amper echt met ZLTO-Drimmelen gesproken en met het boerenbelang in de brede zin van het woord is amper rekening gehouden. Wij vragen dan ook expliciete aandacht voor de invulling van de sociale participatie. Deze 25% moet in onze ogen echt op een juiste, rechtvaardige wijze tegemoetkomen aan de inwoners van het gebied van de windmolens.	2.9	Geen
4397789	5	De sociale participatie, welke wij ondersteunen, was ooit revolutionair, maar met wat wij zien en horen is deze nu margertjes aan het worden. Wij streven naar zo veel mogelijk revenuen in het gebied achter te laten in plaats van die 25%. Wij gebruiken dit moment dan ook om dit duidelijk onder de aandacht te brengen.	2.9	Geen
4396596	1	Clënten zijn het ten eerste niet eens met de keuze voor grootschalige windenergie. De laatste decennia is de aandacht voor alternatieve energie nagenoeg uitsluitend gericht geweest op windenergie en zijn alternatieve energiebronnen zoals zon, getijden en biomassa volstrekt onderbelicht gebleven. Dit terwijl windenergie zowel ruimtelijk (horizonvervuiling) als qua overlast in de vorm van geluidsoverlast en slagschaduw een veel grotere aanslag op onze leefomgeving vormt.	2.2	Geen
4396596	2	Voor zover cliënten het nu kunnen beoordelen zijn hun onroerende zaken aan de Dirk de Botsdijk XX en de Streeplandsedijk XX gelegen buiten de zone waarin amovatie of herbestemming moet plaatshebben vanwege de te hoge geluidsbelasting maar in de zone waarin is van geluidsbelasting tussen 42 en 47 dba en zij daardoor in aanmerking komen voor een nog vast te stellen vergoeding die gebruikt kan worden om het leefklimaat te verbeteren bijvoorbeeld door het aanbrengen van geluidswerende middelen zoals isolatie.	2.9	Geen
4396596	3	Nog los van het feit dat met cliënten tot op heden geen regeling getroffen is voor enige dienaangaande financiële compensatie, zal een dergelijke compensatie in geen enkele verhouding staan tot de daadwerkelijk door cliënten te lijden schade. De beide onroerende zaken van cliënten worden getroffen door slagschaduw en geluidsoverlast waardoor niet langer sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ter plaatse. Daar komt nog bij dat de onroerende zaak aan de Streeplandsedijk XX naast een woonfunctie een horeca/recreatief gebruik heeft in de vorm van een theetuin. Een theetuin is per definitie buiten gelegen en kan dus niet geïsoleerd worden. De theetuin is ten dode opgeschreven wanneer deze wordt geconfronteerd met geluidsoverlast en slagschaduw. Welke recreant bezoekt een dergelijke theetuin?	De specifiek uitgelichte onroerende zaak heeft geen woonfunctie (Basisregistratie Adressen en Gebouwen 2018). Met de horeca/recreatieve functie (theetuin) die indiener toe schrijft aan de onroerende zaak is te kwalificeren als beperkt kwetsbaar object. Gezien bovenstaande voldoen de windturbines ter plekke aan de vereisten uit het Activiteitenbesluit. 3.2.2, 3.2.3 en 2.8	Geen
4396596	4	De onroerende zaken raken door de aanwezigheid van de windmolens onverkoopbaar, althans kelderen ongekend in waarde. Welke redelijk handelend koper is überhaupt nog geïnteresseerd in een woning of andere onroerende zaak gelegen in de nabijheid van windmolens? Het gaat niet aan te stellen dat cliënten tzt de mogelijkheid hebben om een planschadeverzoek in te dienen. Nog los van het feit dat de uitkomst van dergelijke procedure altijd ongewis blijft, is de impact van de windmolens op het woon- en leefklimaat ter plaatse dermate groot dat cliënten er recht op hebben dat zij schadeloos gesteld worden alvorens de eerste molen wordt gebouwd.	2.8	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4396596	5	Energietransitie is een groot maatschappelijk belang maar het gaat niet aan de daaraan inherente nadelige gevolgen voor rekening te laten komen van een relatief kleine groep personen, waaronder cliënten, wiens onroerende zaken (toevallig) in de nabijheid van windmolens gelegen zijn. Het algemeen rechtsbeginsel van égalité devant les charges publiques brengt mee dat cliënten integraal schadeloos gesteld worden voor hun inkomens- en/of vermogensschade en verzet zich ertegen dat, zoals in casu, wordt volstaan met de slechts de toezegging dat er uitkeringen komen waarmee overlast beperkende maatregelen getroffen kunnen worden. Het ontwerp provinciaal inpassingsplan windenergie A16 ontbeert een regeling waarin voorzien wordt in een integrale vergoeding van de door cliënten te lijden inkomens- en vermogensschade en is om die reden in strijd met het opgemelde algemeen rechtsbeginsel. De bouw van de windmolens lijdt tot een aantasting van de eigendom van cliënten die aangemerkt moet worden als deprevation of possession in de zin van het Eerste Protocol bij het EVRM. Door het ontbreken van een integrale schadevergoedingsregeling in het ontwerp- inpassingsplan zelf is de fair balance tussen het algemeen maatschappelijk belang van energietransitie en het recht van cliënten op een ongestoord gebruik en genot van hun eigendom afwezig. Het ontwerp-inpassingsplan kan ook om die reden de toets aan het EVRM niet doorstaan.	Niet valt in te zien op welke wijze het vaststellen van dit inpassingsplan het provinciebestuur in strijd met artikel 1 van het Eerste Protocol bij het Europees Verdrag voor de Rechten van de mens. Wanneer indiener meent dat door het toekennen van de nieuwe bestemmingen in het inpassingsplan hij een nadeliger positie komt te verkennen, staat het hem vrij om daarvoor een verzoek tot planschade in te dienen. Verwezen wordt naar paragraaf 2.8 uit de algemene beantwoording.	Geen
4394471	1	Vanwege de dichtbij het perceel van cliënten beoogde 9 windmolens vrezen zij voor hinder en aantasting van hun woon- en leefklimaat. Meer specifiek vrezen cliënten voor ernstige aantasting van hun uitzicht en beleving van de omgeving, voor geluidsoverlast, overlast van slagschaduw en waardedaling van hun onroerend goed.	Ter kennisname	Geen
4394471	2	Naar het oordeel van cliënten heeft de beoogde dubbele rij windmolens zeer negatieve effecten op hun woon- en leefklimaat. Het zicht dat zij zullen hebben vanaf hun woning zal radicaal wijzigen. Bijgevoegd treft u aan een fragment waaruit blijkt welk uitzicht zal worden ervaren (bijlage 3). Doordat 3 windmolens als tweede rij achter de windmolens A-6 t/m A-9 zijn voorzien, hebben cliënten niet zicht op 3 á 4 windmolens, maar met een blik zullen zij zicht hebben op 5 á 7 windmolens.	Ter kennisname	Geen
4394471	3	Het steekt cliënten te meer dat is gekozen voor een dubbele rij windmolens, omdat die dubbele rij vanaf het begin is bestreden. Eerder was het plan ook niet om een dubbele rij te realiseren. Pas later zijn de 3 windmolens (A-1 t/m A-3) in het kader van het kunnen opwekken van voldoende elektriciteit in het plan gevoegd. De voornoemde 3 windmolens zijn ook nog niet aanbesteed en zullen zo mogelijk dus door een andere partij worden geëxploiteerd dan de andere windmolens (A-6 t/m A-9). De windmolens A-6 t/m A-9 zullen worden geëxploiteerd door Nuon. In dat verband zijn door Nuon ook toezeggingen in het kader van opbrengst- en lastenverdeling gedaan. Indien een andere partij de andere windmolens zal exploiteren, is daarmee geen zekerheid over een redelijke afstemming. Het bevoegd gezag had ook dit element in de besluitvorming moeten betrekken. Nu zij dit niet heeft gedaan, is sprake van strijd met artikel 3:2 jo. 3:4 jo. 3:46 Awb.	Met de grondeigenaar van de betreffende turbineposities (het Rijksvastgoedbedrijf) is de afspraak gemaakt dat de verplichtingen omtrent de meerwaardecreatie (zoals het onderdeel sociale participatie in het inpassingsplan is aangeduid) worden meegenomen in de openbare aanbesteding. Dat is in de planregeling in het inpassingsplan voorts zeker gesteld in artikel 3.2 van de planregels. Ook anderszins is in dat artikel vastgelegd dat de windturbines in het betreffende turbinecluster aan dezelfde randvoorwaarden moeten voldoen als de turbines van Nuon waar indiener op wijst. Tot slot wordt nog gewezen op de criteria die het RVB heeft opgenomen in de openbare aanbesteding. Een daarvan is de wijze waarop de inschrijvers om willen gaan met het verdelen van de lusten en lasten met de omwonenden. Onder die voorwaarden acht het provinciebestuur dat voldoende is gewaarborgd dat de redelijke afstemming waarop indiener doelt, plaatsvindt.	Geen
4394471	4	Voor cliënten staat voorop dat zij op zichzelf niet tegen windenergie zijn, maar wel tegen het feit dat zij onredelijke hinder moeten ervaren ten koste van de nationale doelstellingen aangaande windenergie. Zij stellen zich in dit verband op het standpunt dat de 6 windmolens, geprojecteerd aan de oostzijde van de spoorlijn (A-4 t/m A-9), acceptabel voor hen zijn ten aanzien van de aspecten zicht en beleving van hun omgeving. De 3 windmolens die geprojecteerd zijn aan de westzijde van de spoorlijn zijn voor cliënten volstrekt onacceptabel.	Ter kennisname	Geen
4394471	5	Allereerst stellen cliënten zich op het standpunt dat sprake is van een onzorgvuldige voorbereiding van de besluitvorming en sprake is van strijd met de motiveringsplicht nu bij slechts een alternatief een rechte lijn van molens ten oosten van de spoorlijn is onderzocht. Juist gelet op de eerder aangevoerde bezwaren tegen dubbele lijnen windmolens en überhaupt het plaatsen van windmolens naast elkaar nabij Klaverpolder, was het noodzakelijk geweest in het kader van een zorgvuldige voorbereiding minstens enkele alternatieven te beoordelen waarbij sprake is van een rechte lijn windmolens aan de oostzijde van de spoorlijn. Nu is enkel bij alternatief M6 de enkele rechte lijn beoordeeld.	2.5	Geen
4394471	6	Daar komt nog eens bij dat alternatief M6 hoog scoort op zicht en beleving vanuit de omgeving. Ook ten aanzien van de andere elementen scoort M6 hoog. Ten onrechte is overigens in het beoordelingskader van de M6 weergegeven	3.2.5	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		dat slecht wordt gescoord op landschappelijke eenheden en belevingswaarde vanuit de omgeving. Dat slecht wordt gescoord op landschappelijke eenheden wordt enkel gekoppeld aan de situatie dat Weimeren/Rooskensdonk volledig zou worden doorsneden door twee lijnopstellingen. De situatie ter plaatse van Weimeren/Rooskensdonk zegt evenwel niets over de situatie ter plaatse van Klaverpolder. De opstelling van een rij windmolens is juist daar wel positief voor de landschappelijke eenheden. De windmolens komen op gelijke afstand langs de infrastructuurbundel. Er is geen sprake van een negatief effect op de kenmerkende landschappelijke waarde. Volstrekt ten onrechte is teveel waarde gehecht aan de negatieve gevolgen op de landschappelijke eenheden.		
4394471	7	Uit de tekst van het rapport "Energie landschap A16" volgt voorts ten aanzien van de belevingswaarde vanuit de omgeving dat het windpark met de lange doorgaande lijnen de A16 accentueert. Verder is aangegeven dat door de concentratie rondom het gebied Langeweg grotere gebieden verder gevrijwaard blijven van windturbines. Door de hoogte van de turbines en de daarbij behorende grotere onderlinge afstand treedt barrièrewerking slechts in beperkte mate op. Uit de tekst op pagina 51 van het rapport lezen cliënten geen negatieve aspecten. Volstrekt onduidelijk is dan ook waarom de belevingswaarde in het beoordelingskader toch op '1' is geplaatst. Naar het oordeel van cliënten is dit ten onrechte. Zeker voor wat betreft de beleving op de locatie Klaverpolder zal met één lijn windmolens sprake zijn van een positief effect op de belevingswaarde vanuit de omgeving.	3.2.5	Geen
4394471	8	Indien het beoordelingskader correct zou zijn ingevuld aan de hand van de bevindingen in het rapport Energielandschap A16, dan zou alternatief M6, doch in ieder geval voor wat betreft de enkele lijn windmolens ter hoogte van Klaverpolder, sprake zijn van een zeer positieve beoordeling van het landschap en ruimtelijke kwaliteit. Er is in de huidige MER en dus bij het ontwerp inpassingsplan ten onrechte voor gekozen om het alternatief met een enkele lijn windturbines te laten vallen. In ieder geval had dit nader gemotiveerd moeten worden. Voornoemde leidt tot strijd met artikel 3:2 jo. 3:4 jo. 3:46 Awb.	2.5	Geen
4394471	9	Het voorkeursalternatief scoort slechts "licht positief" op landschappelijke eenheden. Indien dit wordt afgezet tegen hetgeen cliënten hebben gesteld aangaande het alternatief met een lijn windmolens aan de oostzijde van het spoor ter hoogte van Klaverpolder, scoort dat alternatief hoger op landschappelijke eenheden, dan het voorkeursalternatief. Dit is ten onrechte bij de voorbereiding van het besluit miskend.	2.5	Geen
4394471	10	Bovendien volgt concreet uit de MER dat de opstelling nabij knooppunt Klaverpolder is opgebouwd uit een korte en een lange lijn en dat daardoor in zijn totaliteit een onevenwichting cluster ontstaat. De onregelmatige afstanden tussen de turbines doet daarnaast afbreuk aan de leesbaarheid van deze lijnopstellingen en zorgt voor een enigszins onrustig landschapsbeeld. De opstelling scoort in zijn totaliteit ook maar licht positief. De opstelling zou veel beter scoren indien wordt uitgegaan van een lijn turbines ter hoogte van Klaverpolder. Juist vanwege de overwegingen in de MER ten aanzien van het voorkeursalternatief had hier onderzoek naar gedaan moeten worden.	2.5	Geen
4394471	11	Voorts is van belang dat het voorkeursalternatief licht negatief scoort op belevingswaarde vanuit de omgeving. In dit verband wijs ik ook op het fragment van het uitzicht van cliënten bij de opstelling van het voorkeursalternatief. Zeer duidelijk is het effect van een dubbele lijn zichtbaar. Het zicht, en daarmee de belevingswaarde vanuit de omgeving, wordt in veel ernstigere mate aangetast, dan het geval zou zijn bij een lijn. Cliënten vinden het zeer opmerkelijk dat is gekozen voor een voorkeursalternatief dat juist slecht scoort op belevingswaarde vanuit de omgeving. Te meer omdat altijd is aangegeven dat het aspect van belevingswaarde zeer hoge prioriteit heeft. Er is dan ook sprake van een onzorgvuldige voorbereiding en nu thans niet voldoende is onderbouwd waarom ondanks de negatieve score is gekozen voor het voorkeursalternatief is ook sprake van strijd met de motiveringsplicht en de verplichte belangenafweging.	2.5	Geen
4394471	12	Enkel en alleen al gelet op het voorgaande zijn cliënten van oordeel dat ten onrechte niet is gekozen voor het alternatief met een lijn windturbines ten oosten van de spoorlijn ter hoogte van knooppunt Klaverpolder. Het bevoegd gezag	2.5	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		is in dit verband onzorgvuldig te werk gegaan, heeft belangen niet voldoende afgewogen en onvoldoende gemotiveerd waarom het voorkeursalternatief gekozen moet worden. Het ontwerp inpassingsplan en bijbehorende MER zijn dan ook in strijd met artikel 3:2 jo. 3:4 jo. 3:46 Awb.		
4394471	13	Cliënten vrezen ten gevolge van de windturbines geluidsoverlast. Daarbij zijn zij in dit verband, net als ten aanzien van hun uitzicht en beleving van de omgeving, van oordeel dat ten onrechte is gekozen voor het voorkeursalternatief en dat ten onrechte niet meerdere alternatieven zijn betrokken in de voorbereiding waarbij is uitgegaan van een lijn windturbines ten oosten van de spoorlijn ter hoogte van Klaverpolder. Ten onrechte is dan ook in de akoestische rapportages niet beoordeeld in welke mate alternatieven met een lijn turbines ten oosten van de spoorlijn betere resultaten hebben op akoestisch vlak, dan mogelijk het voorkeursalternatief. Op dit punt bestaat dan ook strijd met artikel 3:2 jo. 3:4 jo. 3:46 Awb.	2.4 en 2.5	Geen
4394471	14	Voorts komt daarbij dat als meer specifiek wordt gekeken naar de akoestische situatie van cliënten zij slechter af zijn met het voorkeursalternatief. Ik voeg in dit verband bij als bijlage 4 de geluidscontouren van alternatief M6 en het voorkeursalternatief. Opmerkelijk is in dit verband dat de contour bij het voorkeursalternatief aan de oostzijde niet breder lijkt, dan in het geval van alternatief M6. Dit is opmerkelijk, omdat er 3 windmolens bij zijn gekomen bij het voorkeursalternatief en aldus sprake zou zijn van cumulatieve effecten. Cliënten verzoeken u om dit toe te lichten en helderheid te verschaffen over de mogelijke akoestische effecten.	3.2.2	Geen
4394471	15	Voorname geldt te meer nu uit de nadere specificatie blijkt dat het voorkeursalternatief voor cliënten leidt tot 36 N respectievelijk 42 Lden. Ten aanzien van M6 zou sprake zijn van 34 N en 40 Lden. Dit is aantoonbaar minder. Voorname volgt uit onderstaande figuur. Al het voren genoemde in ogenschouw genomen had het op de weg van het bevoegd gezag gelegen om meer alternatieven te onderzoeken met een lijn aan windmolens ter hoogte van Klaverpolder. Nu dit niet is gedaan, is sprake van strijd met artikel 3:2 jo. 3:4 jo. 3:46 Awb.	2.5	Geen
4394471	16	Cliënten vrezen ten gevolge van de windturbines voor slagschaduw. Daarbij zijn zij in dit verband, net als ten aanzien van hun uitzicht, beleving van de omgeving en geluid, van oordeel dat ten onrechte is gekozen voor het voorkeursalternatief en dat ten onrechte niet meerdere alternatieven zijn betrokken in de voorbereiding waarbij is uitgegaan van een lijn windturbines ten oosten van de spoorlijn ter hoogte van Klaverpolder. Ten onrechte is dan ook in de slagschaduwrapportages niet beoordeeld in welke mate alternatieven met een lijn turbines ten oosten van de spoorlijn betere resultaten hebben op dit vlak, dan mogelijk het voorkeursalternatief. Op dit punt bestaat dan ook strijd met artikel 3:2 jo. 3:4 jo. 3:46 Awb.	2.4 en 2.5	Geen
4394471	17	Voorts komt daarbij dat als meer specifiek wordt gekeken naar de rapportages aangaande slagschaduw onduidelijk is of de slagschaduwcontour aan de oostzijde van het spoor in de scenario's voorkeursalternatief en M6 identiek zijn. Cliënten kunnen weliswaar bijgevoegde afbeeldingen raadplegen (bijlage 5), maar er is geen overzicht bijgevoegd van welke adressen binnen welke contour komen te liggen. Cliënten weten dan ook niet in welke contour zij komen bij welk van de genoemde alternatieven. Derhalve is sprake van een onzorgvuldige voorbereiding en onderbouwing.	3.2.3	Geen
4394471	18	Cliënten vrezen als gevolg van het beoogde voorkeursalternatief schade te lijden in de vorm van een waardedaling van hun woningen. Dit element is evenwel niet betrokken in de afweging en de keuze voor de locatie van de windmolens. Naar het oordeel van cliënten was dit evenwel zorgvuldig geweest. Cliënten zijn bekend met de planschademogelijkheden, maar wensen te benadrukken dat dit niet wegneemt dat in het kader van een zorgvuldige belangenafweging de lasten voor bewoners, zoals cliënten, moet worden betrokken.	2.5 en 2.8	Geen
4394471	19	Uit het voorgaande volgt reeds uitgebreid dat cliënten zich niet kunnen verenigen met de locatiekeuze van de windturbines. Om die reden kunnen zij zich ook niet verenigen met de ontwerp-omgevingsvergunning aangaande de windmolens in de gemeente Drimmelen (5 turbines) en de gemeente Moerdijk (1 turbine), kadastraal bekend gemeente Hooge en Lage Zwaluwe, sectie G, perceelsnummers 578, 978, 192, 540, 525 en 941. Voorname betreft OLO-nummer 3535617 en zaaknummer 18031933.	Ter kennisname	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		Tevens kunnen zij zich - vooral - niet verenigen met de ontwerp-omgevingsvergunning voor het oprichten van 3 windturbines tussen de A16 en de spoorlijn bij station Lage Zwaluwe, in de gemeente Moerdijk, kadastraal bekend gemeente Zevenbergen, sectie O, perceelsnummer 2198, 2139 en 2143. Voornoemde betreft OLO-nummer 3662439 en zaaknummer 18051469.		
4394471	20	Ten aanzien van voornoemde omgevingsvergunningen is van belang dat naar het oordeel van cliënten de maatwerkvoorschriften aangaande geluid en slagschaduw onvoldoende zijn. Ten grondslag aan dit standpunt ligt hetgeen is opgenomen in de betreffende paragrafen in deze zienswijze. Zo lang geen sprake is van voldoende onderzoek naar de alternatieven en tevens ten aanzien van de aspecten geen sprake is van een zorgvuldige voorbereiding, kan niet aan de hand van de huidige MER voorzien worden in maatwerkvoorschriften.	Zie 2.5.0 over totstandkoming VKA. De maatwerkvoorschriften borgen dat de windturbines gezamenlijk voldoen aan de normen uit het Activiteitenbesluit.	Geen
4394471	21	Meer specifiek achten cliënten het van belang dat in ieder geval aanvullende monitoringsmaatregelen noodzakelijk zijn, dan nu is opgenomen in de ontwerp-omgevingsvergunningen. Er is wel degelijk meer monitoring nodig ten aanzien van geluid en slagschaduw. Voor slagschaduw is van belang dat cliënten zelf thans niet eens na kunnen gaan waar hun woning ligt; in welk contour. Als het voor hen al niet helder is, dan stellen zij grote twijfels bij de stilstandvoorziening. Als geen, dan wel onvoldoende, monitoring plaatsvindt aangaande de stilstand aan de hand van berekende slagschaduwcontouren en -tijden, dan is voor cliënten geen goed woon- en leefklimaat verzekerd.	Deze zienswijze ziet toe op het toezicht op en de handhaving van de omgevingsvergunning. Het toezicht is geen aspect dat bij de beoordeling van de aanvraag een rol speelt. Effecten op de ruimtelijke kwaliteit in de Groen blauwe mantel worden zoveel mogelijk gemitigeerd. Hiervoor is financiële ruimte gereserveerd	Geen
4394471	22	Ook om voornoemde redenen kan het beoogde plan van realisatie van 9 windturbines ter hoogte van knooppunt Klaverpolder in de huidige gepubliceerde vorm geen stand houden.	Ter kennisname	Geen
4397636	1	woning gekocht vanwege de ligging met vrij uitzicht. Door de komst van de windturbines wordt het vrije uitzicht deels ontnomen.	3.2.5	Geen
4397636	2	Daarbij is het inmiddels een vastgesteld feit dat windturbines gezondheidsklachten veroorzaken: https://decorrespondent.nl/4456/factcheck-windmolens-veroorzaken-gezondheidsschade-bij-omwonen-den/492564577912-af74f3ad	3.2.1	Geen
4397636	3	de woning wordt minder waard	2.8	Geen
4397334	1	Staatsbosbeheer is afgelopen twee jaar actief betrokken geweest bij de planvorming voor Windenergie A16, waarbij we hebben meegedacht over de inpassing en tevens locaties op onze grond hebben aangedragen voor twee mastposities langs de A16. Helaas zijn deze twee posities niet gehonoreerd in het voorkeursalternatief.	2.5	Geen
4397334	2	Deze zienswijze heeft betrekking op windmolens net ten zuiden van natuurgebied Rooskensdonk, dat in beheer en eigendom is van Staatsbosbeheer. Op deze locatie komen volgens het ontwerp-inpassingsplan twee windturbines te staan. De positionering van de masten heeft als effect dat er in het natuurgebied Rooskensdonk dekkend slagschaduw gaat optreden. Rooskensdonk is door de provincie aangewezen als weidevogelgebied. In de winter functioneert het als een belangrijk wintergastengebied. Voor beide natuurdoeltypen functioneert het gebied uitstekend. Rooskensdonk is in de omgeving het enige gebied met een belangrijke functie voor instandhouding van de grutto. Staatsbosbeheer verwacht dat de slagschaduwwerking van de windmolens een significant negatief effect kan hebben op het gedrag van de vogels bij foerageren, overwinteren en broeden. In het natuuronderzoek (bijlage G bij het MER) wordt naar onze teleurstelling niet ingegaan op het effect van de windturbines op weidevogels en wintergasten op een daarvoor bestemd gebied zoals Rooskensdonk. Wij zijn van mening dat de MER hier tekortschiet en missen daarmee een goede afweging bij de keuze voor een locatie van windturbines. Ik verzoek u om aanvullend natuuronderzoek naar het effect van windmolens -zoals die nu gesitueerd zijn in het inpassingsplan - op weidevogelgebieden en wintergastenweides te doen.	3.2.6	Geen
4399402	1	Inhoudelijk overeenkomstig met zienswijze 4397219. Zie voor beantwoording zienswijze 4397219.		

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4399402	2	Overlast betekent hier niet louter een besluit berekend op cijfers m.b.t. slagschaduw en geluid, maar veel meer. Alleen al het feit dat het menselijk oog van nature gericht is op het grootste tonale (licht-donker) contrast en het bewegingscontrast, zorgt ervoor dat ook op onbewust niveau ons oog naar bewegende windturbines wordt toegetrokken. Dat wat beweegt, trekt aandacht. Zelfs ongewenst!	Ter kennisname	Geen
4399402	3	De hoogte van deze turbines kan worden verstaan vanuit technisch opzicht, echter niet in elke situatie en op iedere locatie. In tegenstelling tot het promotiefilmpje vinden we de windturbines discutabel als energiebron, disproportioneel en intimiderend. Wij realiseren ons dat de mens - als goede rentmeester - een verantwoording heeft naar de natuur c.q. omgeving waarin hij leeft. Het is daarom dat wij een ecologisch verantwoorde Rc7-woning bouwen, nagenoeg energie-neutraal met een warmtepomp en schone zonnepanelen. Het huis is opgetrokken uit hout-skeletbouw, strobouw, leem en uitsluitend minerale pleisters.	2.1	Geen
4396950	1	Op 3 juli 2009 is in een bestuursovereenkomst tussen Rijk, provincie Noord-Brabant en gemeente Moerdijk de basis gelegd voor de ontwikkeling van een transferium en hoogwaardig Businesspark rondom station Lage Zwaluwe. Deze ontwikkeling is daarin als een onderdeel van het programma 'Moerdijk meer mogelijk' van een akkoord voorzien. Gemeente, provincie en Rijk zijn dan ook sedertdien gehouden zich te onthouden van activiteiten die aan de ontwikkeling van het stationsgebied Lage Zwaluwe in de weg kunnen staan en de gemeente is daarenboven gehouden de ontwikkeling vorm te geven. Na de onderzoeksfase, is in december 2014 een positief haalbaarheidsonderzoek gepresenteerd. Betrokken partijen hebben de gebiedsontwikkeling ingestoken op de ontwikkeling van het gebied station Lage Zwaluwe tot een transferium en hoogwaardige logistieke support diensten aanvullend op en voor de gebruikers van Logistiek Park Moerdijk. Voor dat logistieke park aan de overzijde van de snelweg heeft de Provincie (eerste in 2015) zelf een Provinciaal Inpassingsplan (PIP) opgesteld. Voor dat plan, althans het planologisch mogelijk maken daarvan, neemt de Provincie zelf (terecht) alle noodzakelijke maatregelen. De Ontwikkelaars hebben ondertussen en ondanks alle procedurele 'tegenslagen' bij Logistiek Park Moerdijk, nooit stil gezeten voor de ontwikkeling aan de andere kant van de snelweg. Dat de Provincie nu zelf de Ontwikkelaars confronteert met twee windturbines waardoor de voorgenomen ontwikkeling en realisatie van stationsgebied Lage Zwaluwe onmogelijk wordt gemaakt, is in zoverre ook wrang en onbegrijpelijk.	Indiener refereert aan een bestuursovereenkomst uit 2009 en verbindt daaraan de conclusie dat gemeente, provincie en Rijk sedertdien gehouden zijn zich te onthouden van activiteiten die aan de ontwikkeling van het stationsgebied Lage Zwaluwe in de weg kunnen staan. Dit is in strijd met artikel 3, lid 2 van de overeenkomst waarin wordt gesteld dat Rijk en provincie binnen de geldende relevante wettelijke kaders en regelgeving planologische medewerking geven. In negen jaar tijd zijn die verandert. Zo valt het gebied binnen het zoekgebied Windenergie van de Verordening ruimte. Bovendien is er na negen jaar nog steeds geen bindend ruimtelijk plan in procedure waaraan de provincie planologisch medewerking zou moeten geven. De vigerende bestemming (volgens het bp Stationsgebied Lage Zwaluwe uit 2005 op ruimtelijkeplann.nl) is derhalve leidend: agrarische doeleinden. Een haalbaarheidsonderzoek noch het PIP LPM ontkrachten voorgaande.	Geen
4396950	2	Het haalbaarheidsonderzoek is vervolgens omgezet in een gebiedsvisie en op 2 mei 2017 door burgemeester en wethouders vastgesteld. Die gebiedsvisie is hieraan gehecht (Bijlage 1). Het vormt een concreet plan voor de ontwikkeling en krachtens vaste jurisprudentie is uw college verplicht het plan op ruimtelijke aanvaardbaarheid te toetsen en met het initiatief rekening te houden, nu het voldoende concreet is, tijdig kenbaar is gemaakt en past binnen het jarenlang gevoerde beleid voor deze locatie. Sterker nog, de gebiedsvisie is dermate concreet en uitgewerkt dat ten aanzien van de (ruimtelijke) aanvaardbaarheid en haalbaarheid in de gebiedsvisie kon worden geconcludeerd dat er een financieel haalbare ontwikkeling op de locatie mogelijk was en ten aanzien van de voorgenomen activiteiten op de locatie geen belangrijke nadelige gevolgen op het gebied van ruimtelijke ordening en milieu werden verwacht. Bij de toetsing van de ruimtelijke aanvaardbaarheid voor het huidige inpassingsplan heeft te gelden dat de (bij de vaststelling van de gebiedsvisie) reeds uitgevoerde toets, niet kan worden genegeerd.	De gebiedsvisie is geen bindend ruimtelijk plan (in de zin van de Wro) en heeft derhalve geen invloed op de vigerende bestemming.	Geen
4396950	3	In de tussentijd is de ontwikkeling van het stationsgebied Lage Zwaluwe ook nog opgenomen in de structuurvisie Moerdijk 2030 (vastgesteld op 9 juni 2011). Op pagina 24 van de structuurvisie wordt de ontwikkeling van stationsgebied Lage Zwaluwe verder toegelicht: "het huidige station Lage Zwaluwe maakt op dit moment een wat verlaten indruk. Door het 25 ha grote braakliggende terrein te ontwikkelen, krijgen het station en zijn omgeving een enorme impuls. Diverse bestemmingen zijn hier denkbaar: een transferium, logistieke support diensten of andere hoogwaardige bedrijvigheid. De uiteindelijke bestemming maakt het stationsgebied levendiger en veiliger."	Zie voorgaande: de structuurvisie is geen bindend ruimtelijk plan (in de zin van de Wro) en heeft derhalve geen invloed op de vigerende bestemming.	Geen
4396950	4	Afsprakenkader evenwicht Bedrijventerreinen West-Brabant 2016-2026 In dit afsprakenkader is de ontwikkeling van het stationsgebied Lage Zwaluwe expliciet meegenomen (pg. 30/31),	Indiener refereert aan het Afsprakenkader. In het Afsprakenkader evenwicht bedrijventerreinenmarkt West-Brabant 2016-2026 staat het gebied op blz. 30/31 vermeld als	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		zodat de realisatie van het plan tussen provincie en gemeente ook op het onderdeel 'ladder voor duurzame ontwikkeling' en op ruimtelijke haalbaarheid en aanvaardbaarheid is afgekaart. De provincie kan niet (zomaar) van deze afspraken terugkomen en het vertrouwen dat is gewekt schenden en schendt thans dan ook de rechten terzake van de Ontwikkelaars.	een strategische (oranje) 'zachte' locatie van 10 ha. Hierover dient eerste regionale afstemming te worden bereikt nadat er een concrete behoeftevraag is aangetoond. Daarnaast is nog eens 10 ha in het gebied aangeduid als strategische reserve (eveneens oranje). De ontwikkeling is (blijkens de toelichting) gekoppeld aan de ontwikkeling van LPM. Dit plan ligt nog bij de RvS. In de toelichting staat letterlijk: De ruimtebehoefte van de 'spin off' van LPM is additioneel ten opzichte van de gehanteerde provinciale prognoses. De ontwikkeling van het Stationsgebied Lage-Zwaluwe wordt alleen gefaseerd gestart nadat er een onherroepelijke plantitel voor LPM is, zodat de locatie tijdig beschikbaar is voor het faciliteren van de spin-offvraag. Het Afsprakenkader bevestigt derhalve dat er op geen enkele wijze binnen afzienbare termijn concrete ruimtelijke ontwikkelingen te verwachten zijn. Een mogelijke ontwikkeling van 10 ha. transferium wordt niet door de komst van twee windmolens verhinderd.	
4396950	5	Binnen het stationsgebied Lage Zwaluwe zijn twee windturbines voorzien. Aan de overzijde van de Binnenmoerdijksebaan is nog een windturbine voorzien, zodat in theorie sprake zou kunnen zijn van een lijnopstelling van drie windturbines. Desalniettemin kan niet van een lijnopstelling van drie windturbines worden gesproken, omdat de afstand tussen de eerste en de tweede windturbine 450 meter bedraagt de afstand tussen de tweede en de derde windturbine 600 meter. Dit kwalificeert niet (meer) als een lijnopstelling omdat daarvoor visueel sprake moet zijn van één lijn die als een ononderbroken lijn wordt ervaren. Uit niets blijkt dat verzekerd is dat de windturbines na afloop van het daadwerkelijke gebruik worden gesloopt. Aan deze voorwaarde voor het plaatsen van windturbines is daarom niet voldaan. Onvoldoende is gebleken dat de windturbines inpasbaar zijn in de omgeving, mede in acht genomen artikel 3.1 derde lid. Met name is niet voldaan en de artikel 3.1 derde lid onder b opgenomen vereisten. De windturbines passen immers niet in de omgeving, gelet op de bestaande en toekomstige functies in de omgeving en de effecten die de ontwikkeling op die functies heeft. In het hiernavolgende zal dit verder worden uitgewerkt, maar benadrukt wordt op dit moment dat het niet enkel gaat om de bestaande functies, maar ook om de toekomstige functies, te weten de functie hoogwaardig bedrijventerrein. omdat geen sprake is van vijf windturbines in cluster- of lijnopstelling moet ook worden getoetst aan de afwijkingsvoorwaarden. De afwijkingsvoorwaarde waaraan niet is voldaan is de voorwaarde dat de gemeenten die het aangaat hebben vastgelegd de infrastructuurlijn te willen gebruiken als ontwikkelas voor windturbines. De gemeente Moerdijk heeft immers bij herhaling aangegeven - niet alleen met een verwijzing naar de bestuursovereenkomst, de gebiedsvisie en de structuurvisie, maar ook middels een vooroverlegreactie - de ontwikkelingsmogelijkheden voor stationsgebied Lage Zwaluwe niet in het gedrang te willen laten komen met de - te elfder ure toegevoegde - twee windturbines die op die gronden zijn geprojecteerd. Het middels het inpassingsplan projecteren van twee windturbines binnen het plangebied Stationsgebied Lage Zwaluwe is in strijd met de Verordening ruimte van de provincie Noord-Brabant.	Indiener acht twee windturbines in strijd met de VR. De negen windmolens op Klaverpolder vormen twee parallelle lijnen in één windpark. De opstelling is niet in strijd met de VR.	Geen
4396950	6	Hiervoor zijn de relevante stukken en passages uit de bestuursovereenkomst, gebiedsvisie, structuurvisie, provinciale structuurvisie en de Verordening ruimte al aangehaald. Sinds zeker 10 jaar wordt bestendig het beleid gevoerd om aansluitend aan het logistiek Park Moerdijk - waarvan de planologische ontwikkeling zich in de laatste fase bevindt- het stationsgebied Lage Zwaluwe in ontwikkeling te brengen ten behoeve van een hoogwaardig bedrijventerrein. Aan dat beleid wordt nu met een pennenstreek een eind gemaakt. In ieder geval is in alle stukken met betrekking tot het inpassingsplan - behoudens de vooroverlegreactie met de gemeente - niets terug te vinden omtrent een afweging die gemaakt is voor wat betreft de ontwikkeling van stationsgebied Lage Zwaluwe. Dit terwijl met de bestuursovereenkomst rekening moet worden gehouden bij het maken van planologische keuzes. Hetzelfde geldt voor de gebiedsvisie van de gemeente, de structuurvisie van de gemeente en dat geldt ook voor de provinciale structuurvisie. De Verordening ruimte van de provincie moet bovendien in acht worden genomen. Herhaald zij nog eens dat op 2 mei 2017 door burgemeester en wethouders de gebiedsvisie die in de ontwikkeling	Indiener geeft aan dat de planologische ontwikkeling zich in de laatste fase bevindt. Hiervan is echter geen sprake. Er is geen enkele sprake van een procedure van een ruimtelijk bindend plan. Bestuursovereenkomst: zie reactie onder punt 1. Gebiedsvisie: zie reactie onder punt 2 Indiener geeft aan dat het MER niet voorziet in het vrijwaren van toekomstige ontwikkelingen van milieueffecten. Alleen als er sprake is van een autonome ontwikkeling, d.w.z. dat er een bindend ruimtelijk plan in procedure is, houdt het MER hiermee rekening. Daarvan is geen sprake. Overigens zijn wij van mening dat de komst van windmolens in het gebied, geenszins de ontwikkeling van 10 ha. bedrijventerrein op den duur verhinderd. Zie tevens beantwoording 2.5.0	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		van het stationsgebied Lage Zwaluwe voorziet, vastgesteld. Die gebiedsvisie vormt een concreet plan voor die ontwikkeling en krachtens vaste jurisprudentie is uw college verplicht het plan op ruimtelijke aanvaardbaarheid te toetsen en met het initiatief rekening te houden, nu het voldoende concreet is, tijdig kenbaar is gemaakt en past binnen het jarenlang gevoerde beleid voor deze locatie. Bij die toetsing van de ruimtelijke aanvaardbaarheid heeft overigens te gelden dat de (bij de vaststelling van de gebiedsvisie) reeds uitgevoerde toets niet kan worden genegeerd. Verwezen wordt naar het hiervoor aangehaalde citaat uit de vaststelling van de gebiedsvisie bij besluit van 2 mei 2017. Het gebrek, dat geen rekening is gehouden met het ingediende cq bekende concrete plan, noch met gewekt vertrouwen, noch met jarenlang gevoerd beleid ten aanzien van de ontwikkeling van stationsgebied Lage Zwaluwe, heeft ook effect op het uitgevoerde milieueffectrapport. De in de toelichting van het inpassingsplan weergegeven uitkomsten van de effectbeoordeling laten zien dat het aspect helemaal niet is meegenomen. Aspecten als geluid, slagschaduw, externe veiligheid, bodem, archeologie, landschap, ecologie en energie-opbrengst zijn wel meegewogen, maar het vrijwaren van beoogde toekomstige ontwikkelingen van een ingreep die ernstige gevolgen voor de toekomstige ontwikkelingen heeft is niet bij de beoordeling meegenomen. Daar komt bij dat het uiteindelijk gevormde voorkeursalternatief niet tot de oorspronkelijke alternatieven behoorde. Aangezien ook overigens nergens uit blijkt dat rekening is gehouden met de ontwikkeling stationsgebied Lage Zwaluwe, zijn de ontwerpbesluiten onzorgvuldig tot stand gekomen. Vaststelling van het inpassingsplan, zonder dat het ontwikkelingsplan voor het Stationsgebied Lage Zwaluwe wordt meegenomen, althans mogelijk blijkt en blijft, komt in strijd met het vertrouwensbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel, de bestuursovereenkomst en het geldende beleid met betrekking tot deze locatie.		
4396950	7	Externe veiligheid Niet gezegd kan worden dat het inpassingsplan de realisatie van het (als gebiedsvisie vastgestelde) ontwikkelingsplan voor het stationsgebied Lage Zwaluwe onverlet laat. De impact op het plan is enorm. De aan het milieueffectrapport, ontwerp inpassingsplan en de ontwerp omgevingsvergunning ten grondslag gelegde onderzoeken terzake zijn ondeugdelijk. In overleg dat met de gemeente is gevoerd en waarbij Ontwikkelaars een enkele keer aanwezig mochten zijn is beweerd dat realisatie van de windturbines geen of nauwelijks effect heeft op de mogelijkheden om stationsgebied Lage Zwaluwe te ontwikkelen. Ontwikkelaars hebben in dat verband de beschikking gekregen over een 'quick scan effecten op ontwikkeling Lage Zwaluwe' opgesteld door Pondera Consult d.d. 15 mei 2018 (bijlage 2). In reactie daarop hebben ontwikkelaars een tweetal externe partijen een beoordeling van deze quick scan laten maken (bijlagen 3 en 4, Notitie LBP Sight d.d. 27 juni 2018 en Reactie op quick scan d.d. 21 juni 2018 Poelmann van den Broek Advocaten). De conclusie is dat: 1. Pondera uitgaat van beperkte risicocontouren, door: a. een specifiek type windturbine als uitgangspunt te nemen, waarvan niet in de planregels, noch anderszins is verzekerd dat dit type zal worden gerealiseerd; b. de specifieke berekening van het type niet te baseren op het juiste toerental (tussen de 9,8 en 11 RPM in plaats van een 10 RPM waarmee is gerekend). c. de (onjuiste) specifiek berekende maximale werpafstand bij nominaal toerental te laten prevaleren boven de vereiste maximum afstand voor kwetsbare objecten van de ashoogte plus een halve rotordiameter. De maximale werpafstand komt als aan te houden maat immers enkel in beeld indien deze een grotere afstand oplevert dan die ashoogte plus een halve rotordiameter. 2. De beperkingen binnen de uiteindelijk vastgestelde risicocontouren door Pondera in strijd met de wettelijke regeling als bescheiden worden neergezet door:	Indiener geeft aan dat de impact op voornemen tot ontwikkeling van het stationsgebied enorm is, maar desalniettemin te zoeken naar een goede invulling. Zie punt 6: de komst van windmolens in het gebied verhindert geenszins de ontwikkeling van 10 ha. Bedrijventerrein op den duur. Daarbij dient de komst van de windmolens vooralsnog als een gegeven te worden beschouwd.	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
		a. wet, toelichting bij de wet en de wijze waarop tot op heden blijkens jurisprudentie met kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten in risico contouren werd omgegaan te negeren, en b. door de beoogde functies binnen het te ontwikkelen stationsgebied Lage Zwaluwe beperkt weer te geven. Binnen de PR 10-6 contour kunnen zich geen bedrijven vestigen die meer dan 50 werknemers of meer dan 50 klanten/werknemers gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig hebben. Er kunnen geen hotels of kantoren groter dan 1500 m2 worden gerealiseerd, maar ook geen complexen waarin meer dan vijf winkels of meer dan 1000 m2 vloeroppervlak zijn gevestigd. Dit terwijl juist deze functies hier zijn beoogd. Enerzijds in het transferiumgebied, anderzijds in het gebied beoogd voor hoogwaardige bedrijven: bedrijven met efficiënt grondgebruik en relatief veel werkgelegenheid, zomede logistieke supportdiensten, hetgeen ook allemaal arbeidsintensieve, dan wel klant intensieve bedrijvigheid vormt. In het transferiumgebied wordt beoogd de stroom bezoekers van en naar het station te voorzien: het gebied is bedoeld om een hoge aantrekkende werking te hebben, dan wel grote groepen mensen te faciliteren. Zoals in de memo's valt te zien, evenals in de tekeningen waarop de contouren juist zijn ingetekend, levert dit een enorme beperking op van de mogelijkheden om het stationsgebied te ontwikkelen, zeker 50% van het gebied (een exacte vaststelling kan enkel plaatsvinden aan de hand van de definitief te kiezen windturbines) zal niet voor de beoogde functies kunnen worden ingezet. Daarmee is de ontwikkeling niet (meer) haalbaar. Uit de nu beschikbare gegevens moet worden afgeleid dat het inpassingsplan ertoe leidt dat het plan voor de ontwikkeling van het stationsgebied Lage Zwaluwe waarvoor de Gebiedsvisie is vastgesteld niet meer gerealiseerd kan worden, niet meer haalbaar is. Hierover moet nog worden opgemerkt dat artikel 8 van het inpassingsplan bovendien het plan vervat in de gebiedsvisie voor de komende 10 jaar ondergeschikt maakt aan het inpassingsplan.		
4396950	8	Er is geen aandacht besteed aan overige beperkingen die uit de projectie van de twee windturbines voor de ontwikkeling van het stationsgebied Lage Zwaluwe volgen. Het gaat dan om gevaren als gevolg van ijsvorming op de rotoren van de windturbines, slagschaduw en geluidoverlast. Pondera merkt in de aangehaalde notitie op dat de ontwikkelaar hier rekening mee kan houden. Wat de gevolgen zijn voor de ontwikkeling is echter niet onderzocht, hetgeen wel had moeten.	Indiener geeft aan dat geen aandacht is besteed aan 'overige' beperkingen. Genoemde aspecten zijn onderzocht in het MER en de windmolens voldoen aan alle wettelijke vereisten uit het Activiteitenbesluit.	Geen
4396950	9	Bovendien dient het plan voor de windturbines de ontwikkeling van stationsgebied Lage Zwaluwe te respecteren en zullen de gevolgen van de komst van de windturbines voor de ontwikkeling van stationsgebied Lage Zwaluwe moeten worden gecompenseerd (en niet andersom). Van groot belang zijn ook de geconstateerde privaatrechtelijke belemmeringen. De overzwaaicontouren zijn niet in eigendom, althans niet volledig van de overheid, maar deels van Businesspark Lage Zwaluwe B.V. en/of H.J. Swanenberg en/of Swanenberg's IJzer BV. Deze partijen wensen geen privaatrechtelijke toestemming te verlenen voor welke overzwaai, dan wel aanleg van welke voorzieningen ook. Aangezien niet duidelijk is gemaakt hoe dan de verwezenlijking van de windturbines zal plaatsvinden had het bestemmingsplan niet op deze wijze in procedure mogen worden gebracht. Aldus moet geconstateerd worden dat het inpassingsplan, in ieder geval voor wat betreft deze windturbines, onuitvoerbaar moet worden geacht. Indien de plannen in deze vorm worden doorgezet, moet tevens worden geconstateerd dat in rechte zal worden geoordeeld dat de aanvraag om omgevingsvergunning niet behandeling mocht worden genomen, nu er geen sprake is van een aanvraag om een besluit te nemen. Verwezen wordt naar de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 26 juli 2017 (ECLI: NL: RVS: 2017:2002).	Indiener geeft aan dat het PIP de ontwikkeling van het stationsgebied dient te respecteren en compenseren. Hiervan kan geen sprake zijn: zie punt 1. Indiener constateert privaatrechtelijke belemmeringen. Indien er geen erfdienstbaarheid is gevestigd of kan worden gevestigd, is de haalbaarheid (op korte termijn) niet gegarandeerd. Via de Belemmeringenwet Privaatrecht kan (zeker op agrarische bestemming) een gedoogplicht worden opgelegd.	Geen
4396950	10	Een verdere beperking ligt in het gebrek aan landschappelijke inpassing, althans kaders voor de landschappelijke inpassing. Er wordt slechts gesproken van een landschapsinvesteringsregeling, terwijl de Verordening ruimte die inpassing op voorhand verlangt. Op dit punt is het inpassingsplan dan ook nog eens te meer in strijd met de Verordening ruimte.	Via de anterieure overeenkomst wordt voldaan aan de landschapsinvesteringsregeling.	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4396950	11	Binnen het plangebied stationsgebied Lage Zwaluwe zijn een tweetal bouwvlakken aangewezen met de enkelbestemming bedrijf-windturbine. Het bouwvlak dat noordelijk is gelegen kent geen ronde vorm. Het is de vraag of daarbinnen alle voorzieningen ten behoeve van een windturbine kunnen worden gerealiseerd. Het zuidelijke bouwvlak kent een scheidingslijn, waarvan de betekenis is dat het oostelijk deel de bouwaanduiding 'specifieke bouwaanduiding' heeft en het westelijk deel niet. Uit een en ander moet worden afgeleid dat: 1. De noordelijke windturbine inclusief de bijbehorende faciliteiten mogelijk niet binnen het bouwvlak kan worden gerealiseerd; 2. Onduidelijk is wat de maximale tiphoogte, de maximale ashoogte, de maximale rotordiameter en de verschijningsvorm van de zuidelijke windturbine is. Enkel het oostelijk deel van het bestemmingsvlak kent immers een specifieke bouwaanduiding (de specifieke bouwaanduiding 1), terwijl het westelijke deel een dergelijk bouwaanduiding niet kent. Aldaar is dientengevolge hetzij geen sprake van maximale hoogtes, hetzij niet verzekerd dat de verschijningsvorm gelijk is met enige andere windturbine; De overdraaizone die in het inpassingsplan is opgenomen bedraagt maximaal 75 m, maar bij de zuidelijke windturbine bedraagt deze deels 48 à 50 meter. Deze beperkte overzwaazones verdragen zich niet met de bij de specifieke bouwaanduiding 1. behorende maximale tiphoogte van 200 m, maximale ashoogte van 140 m en een maximale rotordiameter van 143 m. Dit gegeven wint aan belang gelet op het feit dat artikel 3.1.1 het mogelijk maakt 50% van deze afmetingen af te wijken. De betreffende afwijkingsregeling kent geen vereisten ten aanzien van de beperking van overzwaai of anderszins risicocontouren. Niet gebleken is dat bij het bepalen van de overzwaaicontouren rekening is gehouden met deze afwijkingsmogelijkheid. In algemene zin geldt overigens dat de aanvraag bouwen en milieu niet passend moet worden geacht met het inpassingsplan. De in de aanvraag gehanteerde afmetingen van de windturbines overstijgen namelijk hetgeen planologisch mogelijk is gemaakt en onderzocht (derhalve nog grotere belemmeringen). Dientengevolge zijn ook de aan de voorgenomen besluiten ten grondslag gelegde onderzoeken inconsistent en ondeugdelijk. Hieraan moet nog worden toegevoegd dat door het opnemen van bouwvlakken met een diameter van 50 meter het mogelijk wordt om de windturbine vrijelijk in een heel gebied te plaatsen. De daarmee samenhangende veiligheidscontouren (gerekend vanaf de rand van het bouwvlak) zijn dan ook in belangrijke mate groter dan noodzakelijk. Daarmee wordt de ontwikkeling van het bedrijventerrein verder belemmerd.	Indiener gaat ten onrechte ervan uit dat alle bij de windturbine behorende voorzieningen op gronden met de bestemming 'Bedrijf - Windturbine' en de aanduiding 'bouwvlak' gebouwd moeten worden. Op gronden voorzien van de gebiedsaanduiding 'overige zone - overdraai' zijn op grond van art. 7.2.1 van de planregels ook kraanopstelplaatsen en onderhoudswegen behorende bij de windturbine mogelijk. In tegenstelling tot hetgeen indiener aangeeft, kunnen de bijbehorende faciliteiten zodoende ook rondom de windturbine gerealiseerd worden. Ten aanzien van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding -1' wijst indiener terecht erop dat deze aanduiding abusievelijk over een deel van het bouwvlak is weggevallen. Dat zal worden hersteld bij de vaststelling van het inpassingsplan. Daarmee kan hetgeen indiener aangeeft (het bouwen van een windturbine met een afwijkende afmeting ten opzichte van de andere windturbines in dit cluster) niet optreden. Bij het toekennen van de gebiedsaanduiding 'overige zone - overdraai' is tot slot rekening gehouden met de maximale omvang van de rotor, ook na het toepassen van de afwijkingsmogelijkheden in art. 3.1.1 van de planregels, alsmede van de 12,5 meter schuifruimte van de turbinevoet binnen de aanduiding 'bouwvlak'. In tegenstelling tot hetgeen indiener lijkt te suggereren, moeten de fundering en de turbinevoet binnen het bouwvlak worden gerealiseerd. Bij het bepalen van de omvang van de bouwvlakken is daarbij uitgegaan van een turbinevoet met een omvang van 25 meter. Het bouwvlak heeft een diameter van 50 meter (of zoveel minder als op de verbeelding is weergegeven). De schuifruimte bedraagt daarmee ten hoogste 12,5 meter rondom het middelpunt van het bouwvlak. Daarmee is zowel in de onderzoeken bij het MER, als in het PIP als bij de aanvraag voor de omgevingsvergunning ook rekening mee gehouden.	De aanduiding 'specifieke bouwaanduiding 1' wordt aangepast op de verbeelding
4396950	12	In artikel 3.2 is het verboden een windturbine in gebruikte nemen en te houden "zonder dat er afspraken over de meerwaardecreatie worden uitgevoerd". Deze bepaling is rechtsonzeker. Ten eerste zal deze bepaling niet bewerkstelligen dat is voldaan aan de Verordening ruimte (zie hiervoor), waarin de eis is opgenomen dat verzekerd is dat de windturbines na afloop van het daadwerkelijke gebruik worden gesloopt. Ten tweede is niet helder, althans houdbaar gedefinieerd wat onder "meerwaardecreatie" wordt verstaan. Ten derde zal als regel moeten hebben te gelden dat de afspraken over de meerwaardecreatie zijn uitgevoerd en niet dat deze 'worden' uitgevoerd. Ter toelichting op het ontbreken van een heldere, althans houdbare betekenis van de gebezigde term "meerwaardecreatie" nog het volgende. Artikel 1.19 bepaalt dat onder meerwaardecreatie wordt verstaan het zorgdragen voor een bijdrage aan de duurzame energietransitie in de betrokken gemeenten op een van de drie wijzen als verwoord in de bijlage Meerwaardecreatie in de plantoelichting bij het plan. Uit die bijlage blijkt dat de mogelijkheden zien op verschillende manieren van maatschappelijke participatie. Het is niet mogelijk dergelijke - niet ruimtelijk relevante - eisen in een bestemmingsplan op te nemen. Daarom is sprake van een rechtsonzekere bepaling.	Indiener meent dat het verboden is een windturbine in gebruik te nemen en te houden zonder afspraken over meerwaardecreatie en constateert rechtsonzekerheid. Door het sluiten van een bestuursovereenkomst tussen Rijk en provincie die -conform de hele A16-zone- een anterieure overeenkomst oplegt aan de winnaar van de biedboekprocedure, is de meerwaardecreatie verzekerd. Indiener constateert dat hiermee niet wordt voldaan aan de VR waarin sloop wordt vereist. Sloop en meerwaardecreatie houden geen verband met elkaar. Indiener vindt dat meerwaardecreatie niet helder is. Hierbij wordt verwezen naar de provinciale omgevingsvisie waarin het begrip meerwaardecreatie is omschreven. Ook de bijlage bij de planregels Mogelijkheden voor Meerwaarde geven een goede omschrijving van het begrip.	Geen
4396950	13	Bijlage 1 t/m 4	Bijlage 1 t/m 4 nemen wij ter kennis aan, maar bevatten geen zienswijze op het PIP, MER en de vergunningen. Bijlage 4 bevat een reactie op een quick scan van Pondera (bijlage 2) over de risicocontouren. Conclusie zijn voor rekening van opsteller (Nas), maar bevatten geen zienswijze op PIP, MER of vergunning. Daarachter bevindt zich nogmaals de eerste pag.	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
			van de zienswijze op blz. 114, maar deze zienswijze heeft hetzelfde documentkenmerk als de zienswijze in het begin. Daarom zullen wij de achtergevoegde pagina van de zienswijze niet apart beantwoorden.	
4397013	1	Het VKA is niet rechtstreeks mogelijk gemaakt in de regels. De maatvoering in de regels is strikter dan die van het VKA. Via artikel 3.1.1 wordt een afwijking van de maatvoering toegestaan waardoor het VKA mogelijk wordt gemaakt in het inpassingsplan, maar pas na advisering door een landschapsdeskundige en met toepassing van een binnenplanse afwijking. De regels in het inpassingsplan suggereren dat het VKA niet aanvaardbaar is terwijl de toelichting motiveert dat het VKA wel aanvaardbaar is. Dat roept de vraag op of de beperkende maatvoering in de regels wel afdoende wordt gemotiveerd in de toelichting en andersom of het VKA wel aanvaardbaar is nu in de regels de maatvoering van het VKA niet geheel toegestaan wordt en pas na aanvullende motivering mogelijk is. Overigens is in de ontwerpbeschikkingen voor de windturbines gehandeld alsof het VKA rechtstreeks in het inpassingsplan is toegestaan. Er is nergens sprake van het expliciet vermelden van toepassing van de binnenplanse afwijkingsbevoegdheid en evenmin van aanvullende advisering door landschapsdeskundigen terwijl wel degelijk de maatvoering van het VKA wordt toegestaan. Mede gelet op de consequenties in de procedures verzoeken wij u om het VKA rechtstreeks mogelijk te maken in het inpassingsplan.	Binnen de maatvoering van de windturbines die deel uitmaken van het VKA is een breed scala aan windturbintypen mogelijk (zie paragraaf 10.2 van het MER). Binnen deze bandbreedte zijn de projectontwikkelaars in de gelegenheid gesteld om een vergunningaanvraag in te dienen. De landschappelijke effecten van deze bandbreedte aan windturbines is in het MER beoordeeld op het schaalniveau van de gehele A16-zone (paragraaf 9.3.7 en paragraaf 10.2). Op het niveau van de individuele windturbineclusters is in paragraaf 3.6 van de BKV opgenomen dat het de aanbeveling heeft om zoveel mogelijk windturbines met eenzelfde uitstraling te realiseren. Omdat meerdere ontwikkelaars actief zijn per cluster, kan de situatie ontstaan dat in een en hetzelfde turbinecluster meerdere windturbintypen worden gebouwd die onderling afwijken qua tip-, of ashoogte, of rotordiameter. Dat is vanuit de BKV niet wenselijk geacht. Daarom is ervoor gekozen om in het ontwerp PIP te werken met een bandbreedte van 5% voor wat betreft de ashoogte en de rotordiameter van de windturbines (art. 3.2 onder e en f). De tiphoogte van de windturbine is daarbij als maatgevend criterium vastgesteld op een vaste hoogte van hetzij 200, hetzij 150 meter, afhankelijk van de locatie in het plangebied (art. 3.2 onder d). Wanneer ervoor gekozen wordt om de maximale tiphoogte uit het MER te kiezen dan biedt art. 3.1.1 daarvoor een afwijkingsmogelijkheid na een toets op landschappelijke aanvaardbaarheid. Hiermee wordt naar de mening van deze zienswijze heeft overleg plaatsgevonden met de omgevingsdienst. Gebleken is dat alle het provinciebestuur tegemoetgekomen aan enerzijds de wens van ontwikkelaars de maximale bandbreedte hebben aangevraagd qua afmetingen zoals die zijn onderzocht in het MER. Navraag bij de ontwikkelaars leert dat bij de meeste ontwikkelaars sterk de wens leeft om te zijner tijd een windturbine te bouwen met een zo groot mogelijke rotordiameter en tiphoogte. Deze constatering hebben ertoe geleid dat de regeling in het ontwerp inpassingsplan moet worden heroverwogen en de gevraagde omgevingsvergunningen ten opzichte van het ontwerp worden gewijzigd. Zoals hiervoor uiteen is gezet, is het bedoeling geweest om enerzijds om zoveel mogelijk flexibiliteit te bieden aan de ontwikkelaars en anderzijds om grote afwijkingen in verschijningsvorm binnen een turbinecluster te voorkomen. Nu alle ontwikkelaars de volledige bandbreedte uit het MER hebben aangevraagd, kan zich de situatie voor doen dat binnen een cluster een afwijking van 10% bestaat in rotordiameter en tiphoogte. Dat is vanuit het oogpunt van de landschappelijke uitstraling niet wenselijk. Op basis van de verkregen informatie van de ontwikkelaars wordt daarom ervoor gekozen om de bandbreedte aan de bovenkant te vergroten: dat wil zeggen dat turbines met een tiphoogte van 200 tot 210 meter bij recht worden toegestaan in het inpassingsplan. Windturbines met een tiphoogte die daarvan sterk afwijken, ofwel turbines met een tiphoogte van 190 tot 199,5 meter, kunnen alleen worden gebouwd na een beoordeling op landschappelijke uitstraling. Dat wordt in artikel 3.2 en 3.3.1 van de planregels bij vaststelling van het inpassingsplan gewijzigd. Ook de aangevraagde omgevingsvergunningen worden hierop aangepast ten opzichte van de gepubliceerde ontwerpvergunningen. Per windturbinecluster zo eenduidig mogelijk te houden. PM	Artikel 3.2 en artikel 3.3.1 van de planregels worden aangepast zodat bij recht windturbines met een ashoogte van 199,5 tot 210 meter rechtstreeks mogelijk zijn, maar turbines met een tiphoogte van 190 tot 199,5 meter alleen na afwijking; ook de omgevingsvergunningen worden hierop aangepast.

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
			Wilfried: check de opmerkingen dat (1) nergens een landschappelijke toets in de omgevingsvergunningen heeft plaatsgevonden en (2) nergens de toepassing van de afwijkingsmogelijkheid is gemotiveerd)	
4397013	2	Op dit moment is voor de windturbines rondom knooppunt Zonzeel (6 windturbines in een regelmatige opstelling) samen met de 2 windturbines ten zuiden van deze opstelling de specifieke bouwaanduiding-2 neergelegd waardoor op grond van artikel 3.2 onder g een gelijke verschijningsvorm voor de 8 windturbines moet worden gerealiseerd. Hiervoor bestaat vanuit ruimtelijke perspectief geen aanleiding toe en is onevenredig belemmerend voor de realisatie van het windpark. Weliswaar zijn de zes windturbines enerzijds en 2 windturbines anderzijds ruimtelijk één cluster als bedoeld in de Verordening ruimte van de provincie Noord-Brabant, maar daaruit vloeit niet de verplichting voort om alle 8 windturbines een gelijke verschijningsvorm te geven. Onder meer gelet op de afstand tussen de opstelling van 6 windturbines en de opstelling van 2 windturbines, zijnde circa 1.100 meter, is er vanuit ruimtelijk en landschappelijk perspectief geen belemmering om een geringe afwijking (binnen het VKA) tussen de turbinetypes van de beide opstellingen toe te laten. Een dergelijke afwijking is in ieder geval niet landschappelijk waarneembaar. Aan de andere kant vormt een verplichte gelijke verschijningsvorm voor deze twee opstellingen wel een enorme belemmering voor de realisatie van de windparken, omdat koppeling van de inkoop van de windturbines zal moeten plaatsvinden. Een dergelijke koppeling belemmert de uitvoerbaarheid, aangezien de beide ontwikkelingen door andere partijen worden gerealiseerd. Verder kan dit een impact hebben op de kosten van de realisatie van het project. Gelet op de nadelige gevolgen van de verplichte gelijke verschijningsvorm en de afwezigheid van een ruimtelijke noodzaak van deze eis voor de omgeving, verzoeken wij u de twee opstellingen binnen dit cluster van elkaar los te koppelen en te voorzien van aparte bouwaanduidingen.	Zoals hiervoor onder 1 uiteen is gezet, volgt uit paragraaf 3.6 van de BKV dat vanwege de landschappelijke uitstraling ervan, binnen een windturbinecluster zoveel als mogelijk eenzelfde windturbintype wordt gerealiseerd. Dat is vertaald in het artikel 3.2 onder g van het inpassingsplan. Ten overvloede: de voorkeur uit paragraaf 3.6 van de BKV dat binnen het gehele plangebied bij voorkeur eenzelfde type windturbine wordt gerealiseerd is niet overgenomen. De verschijningsvorm van de windturbines tussen de vier turbineclusters mag onderling afwijken. Uiteraard heeft het provinciebestuur begrip voor de complicaties die het zonder meer voorschrijven van eenzelfde windturbintype binnen een cluster met zich mee brengt voor wat betreft de uitvoerbaarheid ervan. Dat is de reden dat in art. 3.3.2 van de planregels van deze bepaling kan worden afgeweken. Er dient enkel sprake te zijn van een landschappelijke aanvaardbare uitstraling getoetst door een landschapsdeskundige	Geen
4397013	3	Een fors deel van de zin op pagina 19 van de toelichting die begint met 'De bestaande woningen op de adressen' is weggefallen. Wij verzoeken u deze zin af te maken omdat daarmee duidelijk wordt welke woningen als bedrijfswoningen zijn opgenomen. Inmiddels is een instemmingsovereenkomst gesloten met de bewoners van de woning Bredeweg XX te Heijningen. Ook deze woning kwalificeert als 'woning in de sfeer van de inrichting' en dient als zodanig te worden opgenomen in het inpassingsplan.	De betreffende passage wordt tekstueel aangevuld en de woning gelegen aan de Bredeweg 2, Terheijden wordt als bedrijfswoning bestemd in het inpassingsplan.	De passage op p. 19 van de plantoelichting wordt aangevuld en de woning aan de Bredeweg 2 te Terheijden wordt als bedrijfswoning bestemd in het inpassingsplan
4397013	4	Woning Markweg XX (locatie Zonzeel). Deze woning wordt 'wegbestemd' door het neerleggen van een nieuwe bestemming 'onderhoudsvoorziening'. Die bestemming maakt uitsluitend opslag en onderhoudswerkzaamheden ten behoeve van de windturbines mogelijk. Gelet op de gewenste voorzieningen nabij de windturbines verzoeken wij u mogelijk te maken dat dit object een bredere bedrijfsbestemming krijgt, niet enkel ten behoeve van de windturbines, waaronder bijvoorbeeld ook kantoorwerkzaamheden worden begrepen. Dergelijke activiteiten zijn goed verenigbaar met de nieuwe windturbines en is ook voor de omgeving niet belastend of anderszins nadelig. Bij een beperking van toegestane activiteiten tot opslag en onderhoudswerkzaamheden is gebruik van dit object wellicht in het geheel niet mogelijk.	Vanwege de van toepassing zijnde milieunormen voor wat betreft geluid, slagschaduw en veiligheid rondom windturbines is het van belang dat de vervolgvactiteiten die in het gebouw gaan plaatsvinden een directe koppeling hebben met het windpark. Kantoorwerkzaamheden ten behoeve van het windpark op deze locatie zijn daarmee verenigbaar, maar een algemene bestemming voor andere bedrijfsmatige werkzaamheden zijn dat niet. De bestemmingsomschrijving art. 3.1 van de planregels wordt verruimd dat ook een kantoor ten behoeve van het windpark eronder kan worden verstaan.	Art. 3.1 onder b van de planregels wordt aangevuld met een kantoor ten behoeve van het windpark.
4397013	5	Rol Verordening ruimte en 5.4 Ecologie, 5.4.2. Onderzoek onder 'Natuurnetwerk Brabant' In paragraaf 4.4 is opgenomen dat rekening is gehouden met de provinciale regels uit de Verordening ruimte en de toekomstige Omgevingsvisie Noord-Brabant. In juridische zin klopt de term 'rekening houden met' omdat de Verordening ruimte niet als wetgeving van toepassing is op het inpassingsplan. Het inpassingsplan mag derhalve afwijken van de regels in de Verordening ruimte. Het zou zorgvuldig zijn om expliciet te vermelden dat de Verordening ruimte niet in acht hoeft te worden genomen bij het inpassingsplan. Aangegeven is dat bij drie windturbines overdraai van de rotor plaats vindt over gronden die deel uitmaken van het Natuur Netwerk Brabant. Dit standpunt is niet gemotiveerd. Wij verzoeken u om (gelet op de uitspraak Windpark Kabeljauwbeek van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State d.d. 13 december 2017) deze overdraai te motiveren, in elk geval door te verwijzen naar het (maatschappelijk) belang van het opwekken van duurzame energie. In het Ontwerp Inpassingsplan is in de toelichting (tabel in paragraaf 4.4.2) aangegeven dat met het plaatsen van de mastposities buiten NNB wordt voldaan aan de regels in de Verordening ruimte.	De motivering dat de overdraai over gronden die deel uitmaken van het NNB aanvaardbaar is, is niet gelegen in het niet van toepassing zijn van de verordening. Deze aanvaardbaarheid volgt uit het belang dat met het opwekken van duurzame windenergie is gemoeid en dat slechts sprake is van een beperkte mate van overdraai over een drietal plaatsen in het NNB. Bovendien is voor wat betreft de toename van de geluidsbelasting met de betreffende ontwikkelaars een compensatie afgesproken en vastgelegd in de anterieure overeenkomst. Deze overweging staat met zoveel woorden niet op p. 65-66 van de plantoelichting van het ontwerp. Daarom wordt de plantoelichting bij vaststelling van het inpassingsplan naar aanleiding van deze zienswijze aangevuld.	De plantoelichting wordt aangevuld met een nadere motivering waarom overdraaien over NNB desondanks aanvaardbaar wordt geacht.

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397013	6	Regels, onder '3.2 Bouwregels': Het inpassingsplan kent een bandbreedte voor de afmetingen van de te realiseren windturbines. In de regels zijn wel de maximale afmetingen voor ashoogte, rotordiameter en tiphoogte vastgelegd, maar niet de minimale. Gezien jurisprudentie verzoeken wij u ook de minimale afmetingen voor ashoogte, rotordiameter en tiphoogte, conform de bandbreedte, in de regels vast te leggen. Zodat voorkomen kan worden dat (veel) kleinere windturbines worden aangevraagd waarvan de effecten niet (voldoende) zijn onderzocht.	Zoals is aangegeven in art. 3.2 onder d van de planregels, is de tiphoogte van een windturbine gefixeerd op een vaste bouwhoogte. Alleen de masthoogte en de rotordiameter zijn 5% variabel bij recht (en 10% na toepassing van art. 3.3.1). In theorie kan nu een turbine gebouwd worden van 190 meter tip, met een ashoogte van 90 meter en een rotordiameter van 180 meter. Die valt inderdaad buiten de bandbreedte van het MER. De regeling wordt naar aanleiding van deze zienswijze hierop aangepast en de minimale maten toe te voegen in art. 3.1.1 planregels.	De Bouwregels onder 3.2 lid d 1 t/m 4 worden dusdanig aangepast dat een turbine met een tiphoogte tussen de 200 m en 210 m tiphoogte hieronder valt. Een tiphoogte tussen de 190 en 200 m komt te vallen onder Afwijking van de bouwregels (art. 3.3). Bouwen onder de 190 meter tiphoogte voor turbines die vallen onder 3.2 lid d 1 t/m 4 wordt onmogelijk gemaakt
4397013	7	Ontwerpbesluit omgevingsvergunningen, onder 'Onderwerp' Er is op aandringen van de provincie voor deelproject Zonzeel en deelproject Galder één aanvraag vergunning ingediend terwijl er mede-initiatiefnemers/uitvoerders van het project zijn. In beschikkingen is dit niet aangegeven. Bij Windpark gezamenlijk plan Zonzeel zijn WT B2 en B5 van Eneco en is WT B6 van Izzy projects. Bij Windpark Galder is WT D3 van REF. Ook is in de beschikking niet aangegeven dat vergunning gesplitst gaat worden. Hoewel juridisch misschien niet noodzakelijk, vinden wij het zeer wenselijk dat wel in de beschikking wordt vermeld dat sprake is van mede-initiatiefnemers/uitvoerders van het project. Dit is voor omwonenden van belang die daardoor beter weten met wie ze te maken krijgen. Daarnaast is het voor alle initiatiefnemers van belang. In de beschikking is bijvoorbeeld opgenomen dat wij (als aanvrager/vergunninghouder) diverse informatie moeten aanleveren, terwijl wij niet feitelijke exploitant zijn. Wij verzoeken u dan ook in de beschikking voor Windpark gezamenlijk plan Zonzeel op te nemen dat Eneco uitvoerder is voor WT B2 en B5 en Izzy projects uitvoerder is van WT B6 én dat initiatiefnemers voornemens zijn de vergunning te splitsen. Ook voor het deel onder Gegevens aanvrager in de Procedurele overwegingen moet deze informatie juist worden weergegeven.	3.1.1 Zoals wordt aangegeven is er vergunningstechnisch en juridisch geen enkele noodzaak dit aan te geven. Er is immers één partij die de vergunning aanvraagt en aan wie die verstrekt wordt. Dat de vergunning later eventueel gesplitst gaat worden is voor de huidige besluitvorming niet van belang. Er is immers nog geen formeel verzoek tot splitsing en is nu ook nog niet bekend wanneer dit gaat plaatsvinden. Ook voor het later aanleveren van informatie is het nu niet van belang. Degene die de informatie moet aanleveren is degene die op dat moment vergunninghouder is. Uit oogpunt van heldere communicatie naar de omgeving kunnen wij ons voorstellen dat het zinvol is te vermelden dat er weliswaar één aanvrager voor de omgevingsvergunning is, maar dat de uiteindelijke windturbines door meerdere partijen geëxploiteerd gaan worden en tevens dat het hun intentie is de nu gevraagde vergunning later te gaan splitsen. Als een dergelijk verzoek ontvangen wordt zullen wij op dat moment beoordelen of dat mogelijk is.	Aanpassen tekst procedurele overwegingen ontwerpbeschikkingen met meerdere initiatiefnemers
4397013	8	In onze aanvragen voor alle projecten staat: De omgevingsvergunning wordt daarom aangevraagd voor een periode van 25 jaar. Deze periode gaat in drie jaar nadat de omgevingsvergunning onherroepelijk is geworden, behalve indien de windturbine(s) eerder in werking zijn getreden. Dan geldt de datum van inwerkingtreding van de windturbine(s). In alle besluiten is aangegeven dat vergunning wordt verleend voor een periode van 25 jaar vanaf het onherroepelijk worden van de vergunning. Dat beperkt de exploitatie tot een periode die veel korter is dan 25 jaar: er kunnen immers pas contracten, bestellingen etc. worden gedaan vanaf het moment dat deze en eventueel andere benodigde vergunningen en toestemmingen onherroepelijk zijn. Er kunnen daardoor jaren voorbij gaan voordat de windturbine(s) in werking kan/kunnen worden gesteld. Er is in de ontwerpbeschikking niet gemotiveerd waarom op dit onderdeel is afgeweken van de aanvraag (hetgeen neerkomt op een impliciet deelweigerig) terwijl voor initiatiefnemers een exploitatie van 25 jaar van zeer groot belang is voor het te behalen rendement. Er zou ook sprake zijn van ongewenste kapitaalsvernietiging indien de windturbines moeten worden verwijderd na bijvoorbeeld 22 jaar exploitatie. De afwijking van de aanvraag is voor ons dan ook niet acceptabel. Wij verzoeken u in alle vier de beschikkingen vast te leggen dat de omgevingsvergunning wordt verleend voor een periode van 25 jaar én dat deze periode ingaat drie jaar nadat de omgevingsvergunning onherroepelijk is geworden, behalve indien de windturbine(s) eerder in werking zijn getreden want dan geldt de datum van inwerkingtreding van de windturbine(s).	Indiener geeft aan dat de exploitatieperiode korter dan 25 jaar bedraagt, omdat er jaren voorbij kunnen gaan voordat de windturbines in bedrijf worden gesteld. De provincie hecht aan een economisch rendabele periode van exploitatie. Anderzijds gaat zij ervan uit dat, in principe, de windmolens langs de A16 eind 2020 gerealiseerd zijn en de exploitatieperiode dan minimaal 23 jaar bedraagt. Na 25 jaar kan, afhankelijk van de technische staat van de windmolens, innovaties in de energietransitie en maatschappelijke randvoorwaarden de omgevingsvergunning verlengd worden tegen de dan geldende voorwaarden. Op voorhand gaat de provincie er vanuit dat de situatie zoals indiener schetst, zich niet zal voordoen, omdat na onherroepelijk worden van de vergunning er geen planologische, milieutechnische of juridische belemmeringen meer zijn.	Geen

Kenmerk	Nr.	Zienswijze	Beantwoording, zie paragraaf Nota van Zienswijzen	Resulteert in de volgende wijziging:
4397013	9	MER evaluatie: Voorschrift 3.1.1. verlangt het verstrekken van informatie terwijl niet duidelijk is wat wordt bedoeld: - Onder b is aangegeven 'gegevens over de feitelijke bedrijfsvoering'. Het is onduidelijk wat hiermee wordt bedoeld. - Onder c wordt verwezen naar 'daadwerkelijk optredende geluidemissies en geluidbelasting ter plaatse van de dichtst-bijzijnde gevoelige objecten'. Het is onduidelijk wat hiermee wordt bedoeld. Voor zover hiermee wordt bedoeld dat geluidemissiemetingen (bronsterktemetingen) en geluidimmissiemetingen bij gevoelige objecten dienen plaats te vinden dan is dat een veel te vergaande verplichting. Op basis van betrouwbare gegevens van de fabrikant in samenhang met de meteorologische gegevens kan op voorhand een getrouwe berekening plaatsvinden. Op pagina 12/23 onder monitoring wordt ook aangegeven dat monitoringsmaatregelen niet nodig zijn, zodat deze verplichting kennelijk ook niet nodig is. - Onder d wordt verwezen naar 'de daadwerkelijk optreden slagschaduw'. Dit is eveneens onduidelijk. Voor zover dit voorschrift inhoudt dat slagschaduw gemeten dient te worden (als dat al reëel mogelijk is) bestaat daartegen bezwaar: op grond van de normen in het Activiteitenbesluit zal slagschaduw bij gevoelige objecten slechts zeer beperkt kunnen optreden. Als dat moet worden gemeten vergt dat verregaande inspanningen zonder dat zulks enige waarde heeft. Ook hier geldt dat op pagina 12/23 is gemotiveerd dat monitoring van slagschaduw niet nodig wordt geacht zodat deze verplichting ook niet nodig is. - Er wordt aangegeven dat het bevoegd gezag 'nadere eisen aan de benodigde informatie' kan stellen. Nu reeds de omschrijving van de gevraagde informatie onduidelijk is, moet worden vastgesteld dat het volstrekt onduidelijk is met welke verplichting(en) vergunninghouder kan worden geconfronteerd op basis van 'nadere eisen'. Voorschriften bij de vergunning dienen duidelijk te zijn. De wijze van formuleren en het open eind ('nadere eisen aan de benodigde informatie') in het voorschrift is in strijd met de rechtszekerheid die aan de vergunning moet kunnen worden gehecht. Wij verzoeken u het voorschrift, met bovenstaande aanwijzingen, zodanig te redigeren dat voor eenieder volstrekt helder is wat de strekking ervan is.	De voorschriften gaan over de MER-evaluatie. De evaluatie moet conform Hst 7 van de Wet milieubeheer uitgevoerd worden door het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag dient na te gaan of de daadwerkelijk optredende milieueffecten overeenkomen met hetgeen in het MER beschreven is. Zo niet, dan kan het bevoegd gezag maatregelen nemen zoals bijvoorbeeld het aanscherpen van de voorschriften. Dat is een wettelijke verplichting uit de Wet milieubeheer. Om de evaluatie te kunnen uitvoeren zijn milieutechnische gegevens nodig die door vergunninghouder moeten worden aangeleverd. Het bevoegd gezag zal daarbij zoveel mogelijk gebruik maken van informatie die door vergunninghouder toch al verzameld/aangeleverd moet worden. Dat betekent dus niet dat er van alles gemeten moet gaan worden, maar wel dat we de gegevens gaan bekijken van de exacte windturbines zoals die straks worden opgericht. Deze gegevens moeten voor de turbines die onder één vergunning vallen worden aangeleverd. En uiteraard moeten dat redelijkerwijs te verlangen gegevens zijn. Dit zal altijd in overleg met de vergunninghouder gebeuren, ook om te voorkomen dat er net iets anders aangeleverd wordt dan we graag zouden hebben.	Geen
4397013	10	Foutieve verwijzing: In elk besluit wordt verwezen naar windpark De Waaienberg B.V. Dit is foutief, graag overal aanpassen.	3.1.1 In enkele ontwerp-beschikkingen is dit abusievelijk foutief vermeld. Dit zal bij de definitieve beschikkingen gecorrigeerd worden.	Foutieve benamingen in beschikkingen aanpassen.
4397013	11	Terminologie bedrijfswoningen/molenaarswoningen In paragraaf 8.2 wordt aangegeven dat bij bedrijfswoningen, zogenaamde molenaarswoningen geen toetsing plaatsvindt. Dat is alleen het geval indien het een bedrijfswoning of molenaarswoning betreft die moet worden gekwalificeerd als 'woning in de sfeer van de inrichting'. Het is beter om daarom zorgvuldiger om deze terminologie te hantieren.	Wij zien hier geen reden de tekst aan te passen, het is duidelijk dat het hier woningen betreft die tot de inrichting behoren. De woningen waarop dit van toepassing is worden ook genoemd.	Geen
4397013	12	Verlichting: Voorschrift 2.1.1 en overwegingen paragraaf 10.1 en 10.2 Voorschrift 2.1.1 is, gelet op het inpassingsplan overbodig: het inpassingsplan schrijft de goedkeuring van ILT alvorens het windpark in gebruik wordt genomen reeds voor. Door nu in de omgevingsvergunning ook een goedkeuring van de provincie voor te schrijven is er een dubbele regeling over exact hetzelfde onderwerp. Nu ILT de deskundige op dit vlak is, er en geen toegevoegde waarde van een toestemming door de provincie blijkt, dient dit voorschrift te komen vervallen. Artikel 2.1 lid 4 Activiteitenbesluit biedt bovendien niet de grondslag om een op grond van het inpassingsplan vereiste goedkeuring van ILT voor een verlichtingsplan door de provincie af te geven. De verlichting is een vliegveiligheidsaspect dat door de provincie met toepassing van het Activiteitenbesluit niet nader kan of mag worden beperkt. In de toelichting en onder 10.1 is vermeld dat vanwege de vliegveiligheid windparken moeten worden voorzien van 'een lampje' sterk suggestief. Uit oogpunt van zorgvuldigheid dient een dergelijke suggestie achterweg te blijven. Beter is om te vermelden dat obstakelverlichting nodig is. De vast brandende verlichting geldt alleen voor de avond- en nachtperiode. Overdag knippert de verlichting altijd.	De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) beoordeeld de verlichting van windturbines en windparken op het Nederlandse vasteland in relatie tot luchtvaartveiligheid. Voor de provincie is van belang dat de obstakelverlichting zo min mogelijk hinder veroorzaakt naar de omgeving, maar met in achtneming van het veiligheidsaspect, vandaar dat op deze wijze geregeld is dat er toestemming van ILT en de provincie vereist is voor de obstakelverlichting. Juist omdat mogelijke hinder door obstakelverlichting niet uitputtend is geregeld in het activiteitenbesluit kan gebruikt gemaakt worden van de algemene zorgplicht uit het activiteitenbesluit zoals opgenomen onder artikel 2.1 van dit besluit. De gebezigde term 'lampje' is wellicht een understatement, maar het zal voor eenieder duidelijk zijn dat hier de obstakelverlichting bedoeld wordt. Wij zien dan ook geen reden de tekst hierop aan te passen.	Geen